499

Ընդարձակ Ամանակ[illegible]

808
Ը-37

Կ. Պոլիս
1912

2011

8 №3343

[…]ՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏԱՆ

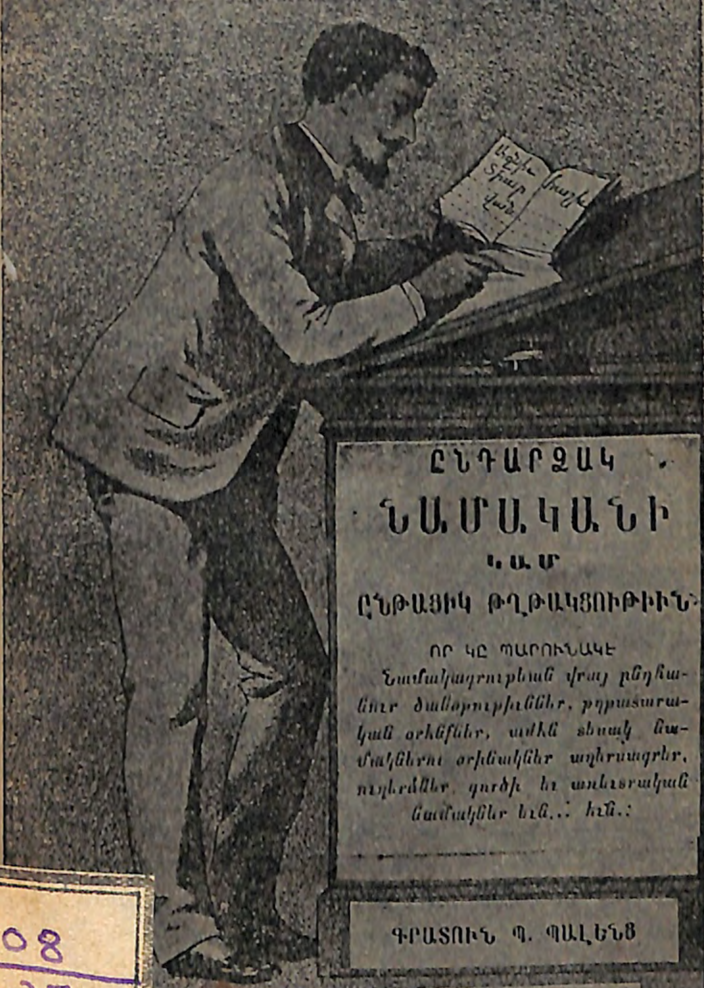

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ԿԱՄ

ԸՆԹԱՑԻԿ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՈՐ ԿԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ

Նամակագրութեան վրայ ընդհանուր ծանօթութիւններ, քրիստոնեական օրհնէնքներ, ամէն տեսակ նամակներու օրինակներ աղերսագրեր, ուղերձներ, գործի եւ առեւտրական նամակներ եւն… եւն.:

ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ՊԱԼԵՆՑ

պագր. Օ. ԱՐՋՈՒՄԱՆ, Կ. Պոլիս

808
С-37

336
808
Ը-37

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏԱՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ԿԱՄ

ԸՆԹԱՑԻԿ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՈՐ ԿԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ

Նամակագրութեան վրայ ընդհանուր ծանօթութիւններ, թղթատարական օրէնքներ, ամէն տեսակ նամակներու օրինակներ, աղերսագրեր, ուղերձներ, գործի եւ առեւտրական նամակներ եւն., եւն.:

1001
3921
РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТЫ „МШАКЪ"
ТИФЛИСЪ

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ՊԱԼԵՆՑ
1912

2003

17306

ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Օ. ԱՐՁՈՒՄԱՆ
№ 99

ՆԱԽԱԲԱՆ

Նամակագրութիւնը գրական այն միակ ճիւղն է, որու անհրաժեշտօրէն պէտք ունի ամէն մարդ անխտիր, ի՛նչ աստիճանի, դիրքի և միջավայրի ալ որ պատկանի։ Անոր կարեւորութեանը վրայ խօսիլ պարզապէս աւելորդ է, և սակայն դժբաղդաբար քիչեր կան որ կոկիկ, յստակ ու վայելուչ նամակ մը գրելու վարժութիւնն ունենան։ Հազուագիւտ չեն նոյն իսկ բարձրագոյն վարժարաններու շրջանաւարտներ, որոնք կարող են շատ դիւրաւ և բաւական յաջող կերպով գրել ո և է նիւթի վրայ, և որ սակայն կը շուարին կը մնան՝ երբ հարկ ըլլայ պարզ նամակ մը խմբագրել. չեն գիտեր թէ ի՛նչպէս սկսին ու ի՛նչպէս վերջացնեն։ Յետոյ կայ բուն ժողովուրդին մեծամասնութիւնը, որ գրելու վարժութիւն չունի, և որ սակայն յաճախ պէտք կ'ունենայ նամակ մը գրելու և կը ստիպուի դիմել երրորդի մը, ինչ որ միշտ անախորժ բան է։

Ահա՛ այդպիսիներուն օգնելու համար է որ կը ձեռնարկենք հրատարակել սոյն նամականին, ուր ամէն մարդ պիտի գտնէ իրեն հարկ եղածին մօտաւոր մէկ նմուշը։ Այս հատորին մէջ ջանացինք ամփոփել, ամէնէն սովորական նիւթերու վրայ, բազմաթիւ նամակներ, որոնք շատ պարզ ոճով մը խմբագրուած ըլլալով, գործածութեան մէջ դիւրաւ կրնան օգտակար ըլլալ գրելու վարժութիւն չունեցողներուն։

Այդ օրինակներէն զատ, որոնք գործածութեան դիւրութեան համար՝ մասնաւոր դասակարգութեան մը համեմատ դասաւորուած են՝ յարմար տեսանք ընթերցողին բաւական լայն ծանօթութիւններ տալ ընդհանուր կերպով նամակագրութեան վրայ, ինչպէս նաև տեղեկութիւններ Թուրքիոյ Թղթատարական օրէնքներուն, սակերուն վրայ ևն., ինչ որ կը կարծենք թէ ոչ նուազ կարեւոր է։

Մէկ խօսքով, այս հատորը, որ իր լայն բովանդակութեամբ թերի մը կը լրացնէ մեր գրականութեան մէջ, իր որոշ տեղն ունի ամէն կարգի տուներու մէջ, և անոր առաջնորդութեան կրնան դիմել անխտիր ծեր ու երիտասարդ, այր ու կին, ամէն վիճակի ու դիրքի անձեր, և յաճախ նոյն իսկ անոնք, որ նամակագրութեան վարժութիւնն ունենալով հանդերձ, կը պատահի որ, այս կամ այն պարագային մէջ, օրինակի մը պէտք ունենան։

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՆԱՄԱԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՃ. — ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ՁԵՒԸ. — ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐ

1. ՆԱՄԱԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՃ

Ըսուած է թէ «ոճը նոյնինքն մարդն է»։ Այս խօսքը ճշմարիտ է մանաւանդ նամակագրութեան համար, որ, գրական ո և է սեռէ աւելի, կը կրէ գրողին դրոշմը. հետեւաբար անկարելի է որոշ կանոններ սահմանել անոր մասին։ Միայն ընդհանուր ծանօթութիւններ կրնան տըրուիլ, որոնք կը ծառայեն պարզապէս իբր ուղեցոյց անոնց, որ վարժ չեն նամակագրութեան։

Նամակագրութեան ոճը, նախ և առաջ և ամէն բանէ աւելի, պէտք է պարզ ըլլայ, և ճիշդ ատոր մէջ կը կայանայ իր դժուարութիւնը։ Այս մասին աւելորդ չենք

ումներ ի սարեւ հրատարակել հեղինակաւոր անձնաւո-
րութեան մը տեսութիւնները եւ խորհուրդները ։

«Նամակը գրաւոր խօսակցութիւն մըն է . մարդ՝ ա-
մէնէն անվարժ մարդիկ իսկ կը յաջողին դիւրաւ զիրար
հասկնալ՝ երբ կը խօսակցին . ուրեմն ի՛նչպէս կը խօսին ,
այնպէս ալ թող գրեն իրարու , եւ այդչափը բաւ է
բաւական շնորհքով նամակ մը արտադրելու համար ։
Միայն թէ խօսակցութեան մէջ պէտք է կարելի եղածին
չափ ուշադրութիւն ընել երկու բանի , այն է՝ լեզուի եւ
եւ ճաշակի . նոյն բանն ընելու է նաեւ նամակագրութեան
մէջ ։ Մէյ մը որ մարդ միտքը դնէ թէ նամակի եղանա-
կը խօսակցութեան եղանակն ըլլալու է , անմիջապէս
կ'ըմբռնէ նաեւ որ նամակագրութեան ոճին առաջին
յատկութիւնը պարզութիւնն է ։ Արդարեւ ի՛նչ գաղափար
կ'ունենանք այն մարդուն վրայ որ , դրացիին հետ խօ-
սակցած ատեն , հռետորական ոճեր կը գործածէ , փո-
խանակ պարզապէս ըսելիքը ըսելու ։ Ոչ միայն զինքը
մտիկ չեն ըներ , այլ եւ վրան կը խնդան ։ Նոյնպէս , նա-
մակ մը որու որ ալ ուղղուած ըլլայ , ծիծաղելի է անոր
մէջ խոշոր բառեր կամ մանուածապատ ասացուածներ
մտցնելու աշխատիլ՝ դիմացինին կարծեցնել տալու համար
որ զարգացած միտքի մը հետ գործ ունի ։ Գրելուն միակ
նպատակն ըլլալու է միտքը բացատրել , եւ զգուշանալու
է որ բանգէտ ու վարժ երեւնալու տենչով՝ յաւակնոտ
անմիտ մը չհամարուի ։ Վասն զի ճշմարիտ վարժութիւնը
կը կայանայ իր գաղափարները դիւրութեամբ , հեշտիւ ,
նոյն իսկ տեսակ մը անփութութեամբ բացատրելուն մէջ ։
Միայն թէ՝ սեթեւեթէ խորշելով՝ հակառակ ծայրահեղու-
թեան մէջ ալ իյնալու չէ , եւ պարզ ու անճիգ գրելու
պատրուակով՝ գռեհիկ ու կոշտ լեզու մը գործածելու
չէ , վասն զի մաքրութեան մէջ իսկ իր եւ դիմացինին

յարգանքը պէտք չէ զանց ընել ։ Նոյնպէս ուշադրութիւն
ընելու է որ լեզուի պարզութիւնը սխալներու չի փոխ-
ուի ։ Միայն թէ այս պարագային մէջ պէտք է կարելի-
ութեան սահմաններով գոհանալ , վասն զի չենք կրնար
պահանջել որ , օրինակի համար , գիւղացի մը , որ աւե-
լի վարժ է հողի աշխատութիւններուն քան թէ ոճի վար-
ժութիւններու , կարենայ լեզուին ոգիին համաձայն նա-
խադասութիւններ շինել , ուղիղ բառեր ու ասացուած-
ներ գործածէ եւ մինչեւ իսկ ուղղագրութեան պահան-
ջումները գիտնայ ։ Ինչ որ ալ ըլլայ , այս կարգի պարա-
գաներու մէջ՝ լեզուի սխալները սեթեւեթեայ նախադա-
սութիւններէ աւելի արդարանալի են , վասն զի այս վեր-
ջին թերութիւնը , որ ընդհանրապէս մտապարծութեան
արդիւնք է , անտանելի է ամէն ողջամիտ մարդու , մինչ-
դեռ թերի դաստիարակութիւն մը մեղադրողները միայն
անմիտք են , որոնց դաստիարակութիւնն ալ ոչ նուազ
թերի է ։ Այս դիտողութիւնը կ'ընենք , որպէս զի անոնք ,
որ առանց քերականական սխալի գրելու վստահութիւնը
չունին , չափազանց կարեւորութիւն չտան ասոր եւ այդ-
նկատումը , արգելք չըլլայ իրենց որ գրիչը ձեռք առնեն ։
Երբ մէկը դժուարութիւն կը զգայ գրելու , կարելի եղա-
ծին չափ ուղիղ գրելու լաւագոյն միջոցն է գրուածը եր-
կու երեք անգամ ընդօրինակել . ատանկով մարդ ինքն
ալ լաւագոյն կերպով կ'ըմբռնէ իր գաղափարները եւ զա-
նոնք հետզհետէ աւելի կատարեալ ձեւով կը բացատրէ ,
մինչեւ որ պէտք եղած յստակութեան եւ ճշդութեան
հասնի ։ Արդ՝ յստակութիւնն ու ճշդութիւնն ալ նոյնքան
կարեւոր են որքան պարզութիւնը . որու հետ արդէն
ա՛յնքան սերտ առնչութիւն ունին որ , այս երեք յատ-
կութիւնները կրնան միակ յատկութիւն մը համարուիլ ։
Սակայն կան մարդիկ , որ կարծես հաճոյք կը զգան մթին

ու խրթին բաներէ և կը կարծեն թէ մեծ հրաշք մը կը գործեն աշխարհի ամէնապարզ մէկ բանը անհասկնալի խօսքերով բացատրելով. ասիկա ահագին թերութիւն մըն է, որմէ պէտք է խորշիլ: Մարդ նամակ մը կը գրէ միտքը բացատրելու համար և ոչ թէ դիմացինին հասկցողութիւնը կամ համբերութիւնը փորձելու համար: Ուրիշներ ալ կան, որոնց գաղափարը չի հասկցուիր, բայց բոլորովին տարբեր պատճառով, այսինքն անոր համար որ, իրենք ալ աղէկ մը չեն գիտեր թէ ինչ ըսել կ'ուզեն, և ատոր համար խել մը անօգուտ ու անտեղի բառերով կը խճողեն բաժնին: Հետեւաբար նախ և առաջ նամակի մը նիւթ ունենալու և այդ նիւթին վրայ աղէկ մը խորհելու է:

«Յստակութիւն, ճշգութիւն և պարզութիւն, ասոնք են, ըսինք, նամակագրական ոճին հիմնական յատկութիւնները. բայց ասկից չի հետեւիր որ միեւնոյն ոճը ամէն պարագայի կրնայ պատշաճիլ: Նամակի մը եղանակը պէտք է փոխուի այն անձին համեմատ՝ որու կը գրենք: Պէտք է նկատողութեան առնել անոր ընկերական դիրքը և իր ու մեր միջեւ գտնուած հեռաւորութիւնը: Վերը ըսինք թէ՝ նամակը գրաւոր խօսակցութիւն մըն է. արդ՝ խօսակցութեան մէջ մեր խօսակցին տարիքը, սեռը, ընկերական դիրքը նկատողութեան կ'առնենք, հետեւաբար թղթակցութեան մէջ ալ միեւնոյն սկզբունքներուն պէտք է հետեւիլ և անոնց համեմատ՝ յարգանօք, քաղաքավարութեամբ և երբեմն ալ ընտանեբար գրել: Այս նրբութիւնները լաւ ըմբռնելը շատ կարեւոր է, վասն զի եթէ խօսակցութեան մը մէջ մարդուս բերնէն անպատշաճ կամ անյարմար բառ մը փախչի՝ այնքան մեծ կարեւորութիւն չունենար, մինչդեռ նամակագրութեան մէջ աններելի է, քանի որ կ'ենթադ-

րուի թէ միտքը գործածուած բոլոր բառերը կշռած է նախապէս: Ուրեմն էական կէտ մըն է բառերու և ասացուածներու գործածութեան մէջ շատ զգուշաւոր ու շրջահայեաց և պատշաճութեանց մէջ շատ փափկանկատ ըլլալ»: Ա. Տ.

Նամակի մը եղանակը պէտք է փոխուի ոչ միայն դիմացինին դիրքին, այլ և նամակին նիւթին համեմատ: Արդարեւ շնորհաւորական նամակ մը, օրինակի համար, չի կրնար գրուիլ աղերսագրի մը ոճով և ոչ ալ աղերսագիր մը բարեկամական նամակի մը պէս: Իւրաքանչիւր տեսակ իր յատուկ ոճն ունի, որ վարժութեամբ կը սորվուի և ատոր համար անժխտելիօրէն օգտակար կրնան ըլլալ մեր տուած օրինակներուն ուսումնասիրութիւնը:

2. ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ՁԵՒԸ

Պարզապէս անկրթութիւն է ատրին և աղտոտ թուղթի վրայ գրել: Այդ բանը ներելի է միայն բացառիկ պարագաներու մէջ, ինչպէս ճամբորդութեան, երբ անհնար է լաւագոյն թուղթ գտնել. նոյն իսկ այդ պարագային պէտք է երկու բառով ներողութիւն խնդրել:

Սովորաբար նամակի թուղթերը երկու մեծութիւն ունին, մեծ և փոքր: Փոքրերը կը գործածուին աւելի ընտանեկան և բարեկամական նամակներու, և մեծերը գործի, առեւտրական են նամակներու: Իսկ աղերսագիրները կը գրուին աւելի մեծ թերթերու վրայ:

Նամակը որքան ալ կարճ ըլլայ, պէտք է միշտ զոյգ թերթի վրայ գրել. կէս թերթերը ներելի են միայն առևտրական նամակներու համար։

ԳԻՐ

Ամէնապարզ քաղաքավարութիւնը կը պահանջէ նամակները ընթեռնելի կերպով գրել, այնպէս որ կարդացողը չպարտաւորի ճիգ մը ընել կարդալու համար։ Ոմանք այս մասին բոլորովին անփոյթ են և ամէնափոքր խնամք մը չեն տանիր ընթեռնելի կերպով գրելու, ինչ որ մեծ թերութիւն մըն է։

Իսկ եթէ կարևոր է որ բառերը որոշ և ընթեռնելի կերպով գրուած ըլլան, այդ պայմանն անհրաժեշտ է մանաւանդ ստորագրութեան համար։ Ենթադրեցէք անձ մը, որ ձեզ չի ճանչնար, կամ թէ, թէև կը ճանչնայ, բայց առիթ չէ ունեցած ձեր ստորագրութիւնը տեսնելու։ Ինչպէս կ'ուզէք որ հասկնայ թէ նամակը գրողը դուք էք, եթէ, ինչպէս շատերու համար տեսակ մը նորոյթ եղած է, ձեր ստորագրութիւնը ստորագրութիւն մը ըլլալէ աւելի՝ գրչի զբօսանքի մը երևոյթն ունի՝ խել մը գիծերով ու ոլորակներով մանուածապատ։

ԹՈՒԱԿԱՆ

Թուականը կը ծառայէ նամակին ո՛ւր, ո՛ր տարի, ո՛ր ամիս և ո՛ր օր գրուած ըլլալը ցոյց տալու։

Թուականը սովորաբար կը գրուի նամակին ճակատը, դէպի աջ, սապէս.

Կ. Պոլիս, 5 Մայիս 1911

Այս պայմանը բացարձակ է առևտրական և գործի նամակներու համար։ Ուրիշ տեսակ նամակներու, ուղերձներու, աղերսագրերու մէջ աւելի պատշաճ և երբ յարգանքի նշան մը կը համարուի թուականը դնել նամակին տակ՝ դէպի ձախ կողմը, ստորագրութեան ուղղութեամբ և կամ քիչ մըն ալ աւելի վար, սապէս.

5 Ապրիլ 1911
Կ. Պոլիս

ԳԼԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՄԱԿԻ

Նամակ մը սովորաբար կը սկսի Տէր, Տիկին ևն. բառերով, որ բուն նամակին բնագրէն քիչ մը վերօք կը գրուի առանձին՝ դէպի ձախ։ Երբեք ներելի չէ այդ բառերը կրճատել։ Ընտանեկան, մտերմական և կամ մեծէ մը առ փոքր մը գրուած նամակներու մէջ այդ Տէր կամ Տիկին բառը երբեմն նամակին բնագրին մէջ կը խառնեն, փոխանակ առանձին տողի մը վրայ գրելու, սապէս. «Ստացայ, Տէր, այն նամակը զոր ուղղած էիք ինծի ևն...»։

Նոյնպէս մտերմական, ընտանեկան նամակներու մէջ, կարելի է այդ Տէր, Տիկին ևն. բառերուն կցորդել նաև ածական մը, և երբեմն թղթակցին անունն ալ աւելցնել. «Սիրելի պարոն, Ազնիւ և սիրելի բարեկամս, Մեծայարգ Տէր Գ...» ևն.։ Եթէ նամակը ուղղուած է այնպիսի անձի մը, որ մասնաւոր տիտղոս մը կամ դիրք մը ունի, պէտք է Տէր բառէն ետքը այդ տիտղոսն ալ յիշել. «Տէր Նախագահ, Տիկին Տեսչուհի... ևն»։ Իսկ աղերսագրերու և առհասարակ մեծ անձնաւորութեանց գրուած գրութիւններու մէջ՝ նամակին ճակատը պէտք

է դնել նախ այդ անձին անունը՝ հանդերձ իր տիտղոսովը, սապէս.

Մեծապատիւ Գրիգոր էֆ. Մախարեան
Նախագահ Առեւտրական Դրամատան
Վարչական Խորհուրդին
Քաղաքս

և յետոյ, քիչ մը աւելի վարօք և դէպի ձախ, առանձին տողի վրայ գրել՝

Տէր Նախագահ . . .

Առեւտրական նամակներու մէջ ալ սովորութիւն է նամակին ճակատը դնել թղթակիցին անունը և նոյնպէս քիչ մը վարօք Տէր կամ Տեարք բառը. սապէս.

Տեարք Գ. եւ Յ. Մարգուչեան
Վան

Տեարք,

ՇՔԱՆՈՒՆՆԵՐ

Շքանուններու կամ Տէր, Տիկին... են բառերուն հետ զանազան ածականներու գործածութիւնը, որ ատենով սովորական, գրեթէ պարտաւորիչ էր, հիմայ գրեթէ բոլորովին թողուած է, բայց կրօնականներու կամ աստիճանաւորներու համար:

Ահաւասիկ ամենէն աւելի գործածուած շքանուններն ու ածականները.

Կաթողիկոսներու. — Նորին Օծութիւն Տ. Տ... Հոգեւոր Տէր... Աստուածընտիր Հայրապետ... Երանաշնորհ Կաթողիկոս... Վեհափառ Տէր...

Պատրիարքներու. — Ամենապատիւ Սրբազան Հայր... Բարձր Սրբազնութիւն... Արժանընտիր... են:

Եպիսկոպոսներու. — Գերապատիւ... Գերաշնորհ...

Վարդապետներու. — Արժանապատիւ Հայր... Արժանապատուութիւն... են:

Քահանաներու. — Շնորհազարդ... Մաքրակրօն...

Բարձր աստիճանաւորներու. — Բարձրապատիւ... Վսեմաշուք... Վսեմապատիւ... Վսեմութիւն... են

Պարզ աստիճանաւորներու. — Ազնուաշուք... Ազնուապատիւ...

Պարզ անհատներու. — Մեծապատիւ... Ազնուամեծար... են:

Աստիճանաւորներու տիկիններու. — Շնորհաշուք... Վսեմափայլ... Ազնուափայլ... են

Տիկիններու եւ Օրիորդներու. — Համեստափայլ... Նազելաշուք... Շնորհափայլ... են:

ԲՈՒՆ ՆԱՄԱԿԸ

Բուն նամակը կը սկսի Տէր, Տեարք են բառէն քիչ մը աւելի վարօք և թուղթին ձախ կողմը 2-3 հարիւրորդամեթր լուսանցք ձգելով: Ո՛րքան աւելի յարգանք ուզենք ցոյց տալ, ա՛յնքան աւելի միջոց պէտք է ձգել Տէր... բառին և բուն նամակին միջև:

Նամակը, ինչպէս ըսինք, պէտք է գրուած ըլլայ մաքուր և ընթեռնլի գիրով, առանց աւրուածքներու, կրճատումներու կամ յաւելուածներու: Կրճատումները ներելի են միայն առեւտրական նամակներու մէջ: Տէր, Տիկին են բառերը քանի մը անգամ պէտք է կրկնել նամակին մէջ, պատշաճ տեղեր, միշտ երկու ստորակէտի միջեւ: Կարելի եղածին չափ խոյս տալու է Յետ-գրութիւններէ, որոնք մտերիմներու միջեւ միայն ներելի են:

Եթէ բան մը մոռցուած է նամակին մէջ, լաւագոյն է ամբողջ նամակը նորէն գրել:

ՆԱՄԱԿԻ ՎԵՐՋԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նամակի վերջաւորութիւններն ալ կը փոխուին այն անձին համեմատ, որու ուղղուած է նամակը, ինչպէս նաեւ անոր ու մեր միջեւ գտնուած հեռաւորութեան, յարաբերութեանց եւ յաճախ նամակին նիւթին համեմատ:

Բարձրաստիճան անձերու ուղղուած նամակները, աղերսագիրները եւն. պէտք է վերջանան յարգանքի, ակնածութեան արտայայտութեամբ մը.

Հաճեցէք ընդունիլ, Ազնուաշուք Տէր, խորին յարգանացս եւ անայլայլ մեծարանացս հաւաստիքը, որով մնամ

Ձեր ազնուութեան ամենախոնարհ եւ անձնուէր

ծառայն

Երբ ծառայութիւն մը կը սպասենք կամ խնդիր մը կ'ընենք, պէտք է նամակին վերջաւորութեան մէջ զայն ալ յիշատակել եւ այդ առթիւ շնորհապարտութիւն յայտնել.

Յուսալով որ, Վսեմափայլ Տէր, պիտի հաճիք տալ խնդիրս նպաստողութեան առնելու շնորհն ընել, պատիւ ունիմ ըլլալու, ամենախոնարհ յարգանօք եւ անկեղծ երախտագիտութեամբ

Ձեր Վսեմութեան

ամենախոնարհ եւ ամենահնազանդ ծառայն

Ահա նամակի վերջաւորութեան ամենէն սովորական ձեւերը, որոնցմէ այլ եւ այլ օրինակներ տրուած են նաեւ յետագայ նամակներուն մէջ.

Հաճեցէ՛ք ընդունիլ, Տէր, անկեղծ մեծարանքներուս հաւաստիքը...

Պատիւ ունիմ, Տէր, մատուցանել ձեզ անձնուիրական յարգանքներս:

Ընդունեցէ՛ք, Տէր, խորին մեծարանքներս:

Պատիւ ունիմ, Տէր, անկեղծ յարգանքներուս հետ, ամենաջերմ բարեւներս հաղորդել ձեզ:

Ընդունեցէք, Տէր, սիրալիր բարեւներս:

Պատիւ ունիմ, Տէր, անկեղծօրէն բարեւել ձեզ:

Իսկ բոլորովին մտերմական եւ ընտանեկան նամակներու մէջ.

Անկեղծ սիրով կը սեղմեմ ձեռքերնիդ.

Կը բարեւեմ ձեզ ի բոլոր սրտէ.

Հաւատացէք անկեղծ մտերմութեանս եւ ընդունեցէք ջերմ բարեւներս:

Մնամ յարգանօք

Ձերդ...

ՀԱՍՑԷ

Հասցէն նամակին այն մասն է, որ կը գրուի պահարանին վրայ եւ կամ, եթէ նամակը պահարանի մէջ չէ դրուած, այլ պարզապէս ծալլուած ու կնքուած է, անոր արտաքին երեսին վրայ, եւ որ կը պարունակէ նամակը ուղղուած անձին անունը, արհեստը, տեղը, քաղաքը, երկիրը եւն.:

Հասցէն պէտք է գրուած ըլլայ կատարելապէս ընթեռնլի կերպով, մանաւանդ թղթատարութեան յանձնուելիք նամակներուն համար:

Հասցէն կը գրուի հետեւեալ կերպով․

ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ՏԻՐԱՆ ԷՖ. ՇՆՈՐՀՔԵԱՆ

Դ Ե Ղ Ա Գ Ո Ր Ծ

Սիվրի փողոց, թիւ 157

ՊԵՐԱ

Թուրքերէնով զանազան կողմերը գրկուելիք նամակնե- րուն համար՝ Թուրքերէն հասցէն պարտաւորիչ է։

ارضرومده چارشو ایچنده ساعتجی

مهران افندی چوبانیان

ՏԻԱՐ ՄԻՀՐԱՆ ՉՕՊԱՆԵԱՆ

Ժ Ա Մ Ա Գ Ո Ր Ծ

ՍԱՄՍՈՆ

Գիւղաքաղաքներու և գիւղերու գրկուած նամակներուն վրայ պէտք է միշտ գաւառին կամ գլխաւոր քաղքին անունն ալ դնել՝ չփոթութեան տեղի չտալու համար․

طربزون ولايتى داخلنده يشيل صوناحيه‌سى

چنارلو قريه‌سنده بربر آغوب اغا وارطانيان

ՅԱԿՈԲ ԱՂԱ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Ս Ա Փ Ր Ի Չ

ՉՆԱՐԼԸ

(Եէշիլ Սու — Տրապիզոն)

Իսկ արտասահմանի համար, Թուրքերէն կամ հայերէն հասցէին հետ, անհրաժեշտ է նաև լատինական տառերով հասցէն, նոյն իսկ միմիայն այս վերջինը բաւական է․

Monsieur

VARTAN BABAYAN

BANQUIER

15, Rue des Cafés

ANVERS

(Belgique)

ՀՍԽՀ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
С.С.Р.А. Публичная Библиотека
7/XI--1922
имени А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

3. ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐ

Թղթատարական և հեռագրական վարչութիւնը երկրի մը ամենէն կարեւոր կազմակերպութիւններէն մէկն է. քանի որ ան կ'ապահովէ նոյն երկրին բնակիչներուն ոչ միայն իրարու, այլ և բովանդակ աշխարհի զանազան մասերուն, նոյն իսկ ամենէն աննշան և հեռաւոր մէկ անկիւնին հետ հաղորդակցութիւնը: Թղթատարութեան և հեռագրի մատուցած ծառայութիւնները այնքան մեծ են, և ատոր փոխարէն վճարուած գումարը այնքան չնչին, որ անկարելի է երախտագէտ չըլլալ բոլոր անոնց, որոնք թղթատարութիւնը իր արդի կատարելութեան հասցուցած են:

Այս ընդարձակ կազմակերպութիւնը ունի իր յատուկ օրէնքները, զորս պարտաւոր է գիտնալ ամէն քաղաքացի, քանի որ ամէն օր պէտք ունի անոնց:

Հոս կը դնենք Թուրքիոյ թղթատարութեան և հեռագրերու գլխաւոր օրէնքներուն, սակերուն և. մէկ ամփոփումը՝ իրենց արդի վիճակին մէջ.

ՕՍՄ. ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔՆԵՐ

Թղթակցութիւններու, ինչպէս առհասարակ թղթատարութեան միջոցով ղրկուած ուրիշ առարկաներու փոխադրութեան վարձքը վճարելու համար կը գործածուին նամակադրոշմ կոչուած փոքր ու քառակուսի դրոշմաթուղթեր, որոնց գիները կը տարբերին իրենց արժէքին համեմատ: Նամակադրոշմները կը ծախուին թղթատարութեան գրասենեակները և մասնաւորապէս արտօնուած լումայափոխներու, ծխախոտ ծախողներու մօտ են.:

Նամակի մը փոխադրութեան վարձքը կանխաւ չը վճարելը պարզապէս անքաղաքավարութիւն կը համարուի: Ասկից զատ, փոխադրութեան վարձքը չվճարուած կամ պակաս վճարուած նամակները ենթակայ են տուգանքի, զոր նամակին ստացողը պարտաւոր է վճարել: Այդ տուգանքը, որ ջեզա կը կոչուի, հաւասար է փոխադրութեան վարձքին կրկինին՝ եթէ բնաւ չէ վճարուած. իսկ եթէ պակաս նամակադրոշմ փակցուած է՝ պակասին կրկինին: Օրինակի համար, նամակի մը, որու վրայ 2 դրուշի նամակադրոշմ փակցուելու էր, եթէ բնաւ նամակադրոշմ չէ փակցուած՝ 4 դրուշ տուգանք կ'առնուի նամակին ստացողէն. իսկ եթէ փոխանակ 2ի՝ 1 դրուշի նամակադրոշմ միայն փակցուած է, այսինքն 1 դրուշ պակաս, 2 դրուշ տուգանք կ'առնուի. այն է պակասին կրկինը: Իրաւ է որ, սակայն, այն անձը, որու հասցէին այդպէս տուգանքի ենթարկուած նամակ մը կու գայ, պարտաւոր չէ անպատճառ այդ տուգանքը վճարել ու նամակին առնել. կրնայ մերժել զայն:

Թուրքիոյ մէջ նամակներու, թերթերու, ծրարներու համար փոխադրութեան սակը սահմանուած է հետեւեալ կերպով:

(Օսմ. ոսկին 102 ½ են, կամ մէճիտը 19 են)

ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Օսմանեան կայսրութեան մէջ

(տախիլի)

Մինչեւ 15 կրամ կշռող պարզ նամակներու համար 1 դրշ.
15 էն 30 » » » » » 2 ».
և այսպէս իւրաքանչիւր 15 կրամի համար 1 դրշ. աւելի:

Ծանօթ.—Միայն ծովեզերքէ ծովեզերք զրկուած նամակներու համար այս վարձքերուն կէսը կ'առնուի, այսինքն իւրաքանչիւր 15 կրամի համար 20 փարայ։

ԿԱՐԵՒՈՐ. — Բացարձակապէս արգիլուած է ոսկի, արծաթ եւ կամ ո եւ է թանկարժէք առարկայ պարունակող նամակներ յանձնել թղթատարութեան իբր պարզ նամակ։ Նոյնպէս արգիլուած է պարզ նամակի մը մէջ պանքնոտ, թղթադրամ են դնել։ Անսաստողները տուգանքի կ'ենթարկուին։

Արտասահման

(Իրիկաս)

Մինչեւ 20 կրամ կշռող պարզ նամակներու համար 1 ղրշ., 20էն 40 կրամ կշռող պարզ նամակներու համար 1 ղրշ. 30 փր. եւ այսպէս իւրաքանչիւր 20 կրամի համար 30 փարայ աւելի։

Նամակներու կշիռը սահմանափակ չէ։

ՓՈՍԹ-ՔԱՐԹ

Փոսթ-քարթերու սակն է 20 փարայ, թէ՛ ամբողջ կայսրութեան եւ թէ՛ արտասահմանի համար։ Միայն Պոլսոյ արուարձաններուն միջեւ փոխանակուած փոսթ-քարթերէն 10 փարայ կ'առնուի։

Փոսթ-քարթերը թղթատարական վարչութիւնը ինքը կը հայթայթէ՝ միայն նամակադրոշմին գինով. բայց մասնաւորներ ալ կրնան իրենց ճաշակին համեմատ եւ իրենց հասցէով են. փոսթ-քարթեր չինել տալ եւ անոնց վրայ 20 կամ 10 փարանոց նամակադրոշմներ փակցնել,

կը բաւէ որ այդ փոսթ-քարթերուն ծաւալը, ձեւը, ծանրութիւնը թղթատարութեան ծախածներուն համանման ըլլան։

ԼՐԱԳԻՐՆԵՐ ՈՒ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆՆԵՐ, ՏՊԱԳԻՐՆԵՐ, ԳՈՐԾԻ ԹՈՒՂԹԵՐ, ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՆՄՈՅՇՆԵՐ

Լրագիրներ ու պարբերականներ

Օսմ. կայսրութեան մէջ. — Իւրաքանչիւր 50 կրամը 2 փարայ։ Մեծագոյն կշիռ 5000 կրամ։

Արտասահման.—Իւրաքանչիւր 50 կրամը 10 փարայ։ Մեծագոյն կշիռ 2000 կրամ։

Տպագիրներ եւ գործի թուղթեր

Օսմ. Կայսրութեան մէջ.—Մինչեւ 30 կրամ 5 փարայ, 30էն 50 կրամ 10 փարայ, 50էն 100 կրամ 20 փարայ եւ այսպէս իւրաքանչիւր 50 կրամի համար 10 փարայ աւելի։

Միայն ծովեզերքէ ծովեզերք զրկուածներուն 30 կրամին կը վճարուի 5 փարայ, 30էն 75 կրամին 10 փարայ, եւ անկից վեր իւրաքանչիւր 75 կրամի համար 10 փարայ աւելի։

Մեծագոյն կշիռ 2000 կրամ։

Արտասահման.—Իւրաքանչիւր 50 կրամ 10 փարայ։ Մեծագոյն կշիռ 2000 կրամ։

Առեւտրական նմոյշներ

Օսմ. Կայսրութեան մէջ. — 30 կրամ 5 փարայ, 50 կրամ 10 փարայ, 100 կրամ 20 փարայ, 150 կրամ 30

փարայ, 200 կրամ 1 ղրշ., 250 կրամ 50 փարայ, 300 կրամ 3 ղրուշ, և 300 կրամէն վեր՝ իւրաքանչիւր 50 կրամի համար 20 փարայ աւելի։

Իսկ ծովեզերքէ ծովեզերք ղրկուելու պարագային՝ 30 կրամ 5 փարայ, 75 կրամ 10 փարայ, 150 կրամ 20 փարայ, 225 կրամ 30 փարայ, 250 կրամ 1 ղրշ., 300 կրամ 3 ղրշ. և 300 կրամէն վեր իւրաքանչիւր 50 կրամի համար 20 փարայ աւելի։

Մեծագոյն կշիռ 2000 կրամ։

Աrsաստհիլաև.—Մինչև հարիւր կրամ 20 փարայ, իսկ 100 կրամէն վեր մէն մի 50 կրամի համար 10 փարայ աւելի։

Մեծագոյն կշիռ 350 կրամ։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Թղթատարութեան միջոցով ղրկուած ամէն նամակ, տպագիր, նմոյշ (որոնց արժէքը սահմանուած չէ) են կրնան ապահովագրուիլ։ Ապահովագրութիւնը կը կատարուի յանձնուած նամակը են. մասնաւոր տումարի մը մէջ արձանագրելով և յանձնողին ստացագիր մը տալով։ Իսկ հասցէին յանձնուած առեն՝ ընդունողէն ստորագրութիւն մը կ'առնուի՝ հաստատող որ իր հասցէին ուղղուած նամակը են ստացած է։

Ապահովագրութեան սակն է 1 ղրուշ՝ միօրինակ ամէն տեղի և ամէն կշիռի համար։ Միայն օսմանեան կայսրութեան մէկ կէտէն ուրիշ մէկ կէտը ղրկուած ապահովագրեալ նամակներէն են 1 ղրուշէն զատ յաւելուածական 10 փարայ ևս կ'առնուի՝ ստացագրին վրայ փակցուած 10 փարանոց դրոշմաթուղթին համար։

Եթէ ապահովագրեալ նամակ մը յանձնող անձը ուզէ

որ ստացողին ստորագրութիւնը բերուի իրեն, յաւելուածական 1 ղրուշ ևս պէտք է վճարէ։

Ապահովագրեալ առարկայ մը կորսուած պարագային, թղթատարական վարչութիւնը մասնաւոր տուգանք մը կը վճարէ ուղարկողին։

Եթէ ապահովագրուած (recommandé) նամակին կամ ծրարին արժէքը որոշուած է նախապէս, ապահովագրութեան սակն է 1000 ղրուշին 2 ղրշ. Օսմ. կայսրութեան մէջ։

Ապահովագրեալ ամէն նամակ կամ ծրար, որ արժէքաւոր թուղթեր, առարկաներ են կը պարունակէ, պէտք է չորս կողմէն կնքամոմով կնքուած ըլլայ և արժէքը որոշապէս գրուի վրան, այսպէս.

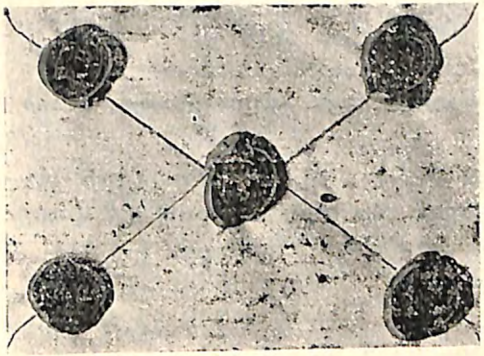

قيمت ٥٠٠٠ يالڭز بش بيك غروش

حلب

تجارده احمد فائق افندى

Valeur déclarée: Mille francs

Monsieur

S. APCAR

BANQUIER

Armenian street № 12

(England) **LONDON**

ԴՐԱՄԻ ՈՒՂԱՐԿՈՒՄ

(Մանտա-բօրթ, բօրթա հէվալէնամէսի)

Թուրքիոյ մէկ կեդրոնէն միւսը կամ արտասահման կարելի է դրամ ուղարկել՝ պարզապէս դրամը յանձնելով Թղթատարութեան, որ նոյն գումարը կը վճարէ պատկանեալ անձին։ Օրինակի համար՝ ենթադրենք որ կ'ուզենք 10 ոսկի ղրկել Վան, Չիչէք խան բնակող Յակոբ Մինասեանի։ Կը բաւէ հոս այդ դրամը և փոխադրութեան ծախքը վճարելով Թղթատարութեան՝ լեցնել այդ նպատակով յատկապէս պատրաստուած թուղթ մը, զոր Թղթատարութիւնը ձրի կը հայթայթէ և որու նմոյշը կը դնենք։ (Նմոյշ 1)

Այդ թուղթը Վան երթալով՝ իմաց կը տրուի հասցէին տիրոջը, որ իր ինքնութիւնը հաստատելով և ստացած ըլլալն ստորագրելով՝ դրամը կ'առնէ։

Դրամի փոխադրութեան սակն է՝

Օսմ. կայսրութեան մէջ՝ մինչև 500 ղրուշ՝ 100 ղրուշին 20 փարայ, իսկ 501էն մինչև 2000 ղրուշի համար՝ 200 ղրուշին 20 փարայ։

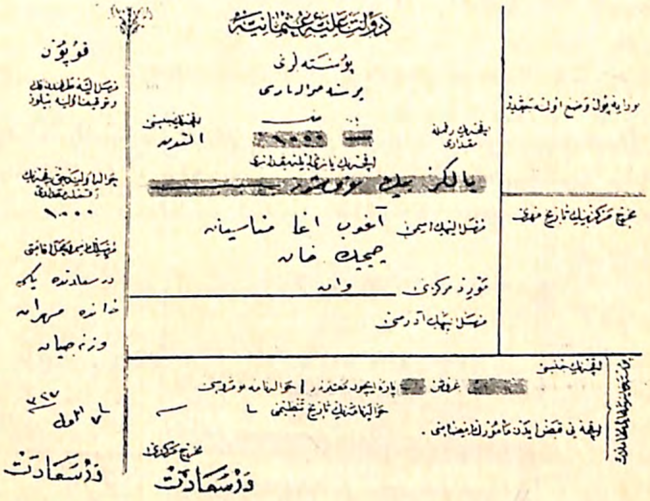

(Նմոյշ 1)

Մէկ մանտա-բօրթի մեծագոյն գումարն է 2000 ղրշ։

Արտասահման. — Մինչև 100 ղրուշ՝ 1 ղրուշ, 101էն մինչև 500 ղրուշ՝ իւրաքանչիւր 100 ղրուշի 1 ղրուշ, իսկ 501էն վեր՝ իւրաքանչիւր 200 ղրուշի 1 ղրշ։

Մէկ մանտա-բօրթի մեծագոյն գումարն է՝ Շուէտի, Նորվեկիայի, Տանիմարքայի համար 360 քուրօն, Գերմանիայի համար 400 մարք, Աւստրիայի, Պելճիքայի, Ֆրանսայի, Իտալիայի, Բօրթուկալի, Ռումանիայի, Սերպիայի, Զուիցերիայի, Պուլկարիայի և Եգիպտոսի համար 500 ֆրանք։

Օսմ. ոսկին 21.33 քուրօն, 22.65 ֆրանք և 18.40 մարք կը հաշուուի։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ԾՐԱՐ

(Փօսթա բաքէթի — գօլի-փոսթալ)

Օսմանեան թղթատարութիւնը թղթատարական ծրարներ կ՚ընդունի թէ՛ ներքին գաւառներու և թէ՛ արտասահմանի համար, ի հարկին յանձն առնելով նաև հաս-

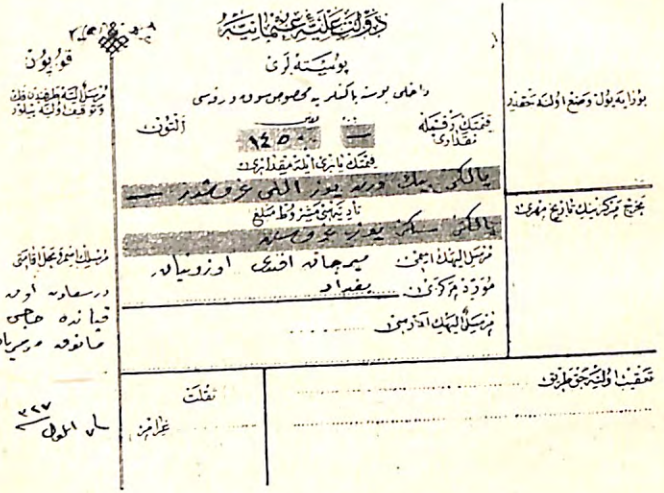

(Նմոյշ 2)

ցէին ակրօջմէն գանձուելիք դրամը գանձել և ուղարկողին յանձնել (ռամպուրսըման)։

Թէ՛ ներքին գաւառներու և թէ՛ արտասահմանի

համար պէտք եղած ձևակերպութիւնն է ծրարը, օրինաւորապէս պատատուած ու կնքուած, յանձնել թղթատարութեան՝ արժէքը և հասցէն որոշակի գրելով վրան և լեցնելով մասնաւոր թուղթ մը, որ նոյնպէս ձրի կը հայթայթուի թղթատարութեան կողմէ և որու մէջ ալ նշանակուած պէտք է ըլլայ ծրարին ապահովագրեալ արժէքը, գանձուելիք գումարը (եթէ կայ), ուղարկողին և ընդունողին հասցէները, ի վարև դրուած նմոյշներուն պէս, որոնց մին (Նմոյշ 2) յատուկ է Օսմ. երկիրներու, իսկ միւսը (Նմոյշ 3) արտասահմանի.

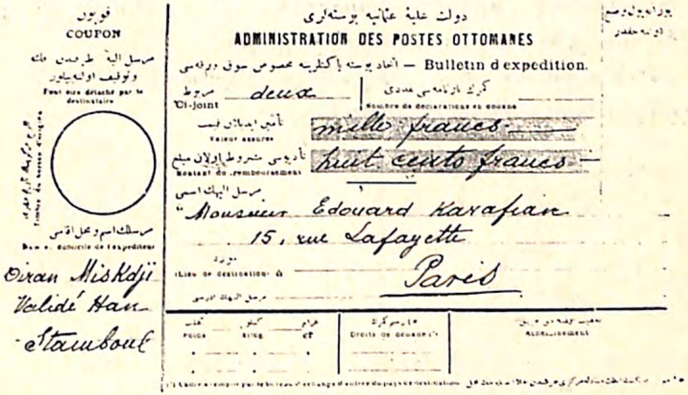

(Նմոյշ 3)

Արտասահման ղրկուելիք ծրարներու հետ, բաց ի այս ուղարկումի թուղթին (սէվք վարագասը, bulletin d'expédition), պէտք է տալ նաև ուրիշ թուղթ մը, որ մաքսային ծանուցագիր (կիւմրիւք պէյաննամէսի, déclaration en douane) կը կոչուի։ Այս թուղթն ալ ձրի կը հայթայթուի թղթատարութեան կողմէ և անոր մէջ պէտք

է նշանակել, բացի ուղարկողին և ստացողին հասցէներէն ու ծրարին արժէքէն, զուտ և անզուտ կշիռը, պարունակութեան մանրամասնութիւնը են։ Այդ ծանուցագիրը, զրկուած երկրին համեմատ, կ'ըլլան 1 կամ աւելի օրինակներ։

Թղթատարական ծրարներու փոխադրութեան ներքին սակը կը տարբերի ուղարկող և ստացող կեդրոններու իրարմէ ունեցած հեռաւորութեան համեմատ։ Ապահովագրութեան սակն է 1000 ղրուշին 2 ղրուշ և կը վճարուի ծրարը յանձնուած ատեն, իսկ գանձուելիք գումարին (եթէ կայ) վարձքը մանտա-փոստի վարձքն է, որ կը գանձուի դրամը վճարողէն։ Մէկ ծրարի վրայ 2000 ղրուշէն աւելի գանձում չ'ըլլար։

Իսկ արտասահման զրկուելիք թղթատարական ծրարներու սակացոյցն է հետեւեալը.

ՄԵԾԱԳՈՅՆ ԿՇԻՌ 5 ՔԻԼՕ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵԼԻ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ԱՐԺԷՔ 500 ՖՐԱՆՔ

ԵՐԿԻՐ	Մաքսային ծանուցագիր.	Մինչև 5 քիլօ	Ապահովագրթ. սակ 300 ֆրք.ի	
	Հատ	Ղրշ.	Ղրշ.	Փրյ.
Ալճերի	3	13	1	30
Արժանթին	3	18	—	—
Աւստրիա	2	7	1	10
Բերու	4	26	—	—
Բորթուգալ	4	16	—	—
Գերմանիա	2	9	1	10
Գոլումպիա	4	18	—	—
Եգիպտոս	1	8	1	—
Զանզիպար	2	17	—	—
Զուիցերիա	4	9	1	10
Թունուս	3	13	1	30
Իտալիա	3	10	1	10
Կուատեմալա	3	24	—	—
Հնդկաստան	2	18	2	10
Հոլանտա	4	11	1	10
Հոնտուրաս	4	23	—	—
Մարոք	3	15	—	—
Մոնթէնեկրօ	2	11	1	30
Նիքարակուա	3	21	—	—
Նորվեկիա	3	15	1	10
Շուէտ	5	15	1	10
Չիլի	4	23	—	—
Չինաստան	2	17	2	10
Պարսկաստան	3	9	1	10
Պելճիքա	4	11	1	10
Պուլկարիա	2	6	—	—
Ռումանիա	2	7	1	—
Ռուսիա	4	9	1	—
Սալվատօր	4	22	—	—
Սերպիա	2	5	—	20
Սիամ	2	21	—	—
Վենեզուէլա	5	18	—	—
Տանիմարքա	3	11	1	—
Ֆրանսա	3	11	1	10

ՀԵՌԱԳԻՐ

Հեռագիրները կրնան նախապէս գրուելով՝ տրուիլ հեռագրատուն և կամ հեռագրատան մէջ գրուիլ: Հեռագիրները պէտք է գրուին շատ յստակ, որպէս զի սխալումներ առիթ չունենան:

Հեռագիրներու մէջ ստորագրութիւնը պարտաւորիչ չէ:

Հեռագիր մը քաշողը պէտք է որոշակի ցոյց տայ հասցէին տիրոջ որոշ տեղը. թերի կամ սխալ հասցէի մը քաշուած հեռագիր մը եթէ իր տեղը չի հասնի՝ հեռագրատունը ո և է պատասխանատուութիւն չի ստանձներ:

Հեռագրի մը պատասխանին գրամն ալ կրնայ կանխաւ վճարուիլ և կը կոչուի պատասխանը վճարուած (ճեվապլը, réponse payée). այս պարագային՝ հեռագիրը քաշողը պատասխանին համար բառերուն քանակութիւնը կ'որոշէ ու կը վճարէ և հասցէին առաջ կը գրուի նաև ճեվապլը R. P. բառերը:

Պատասխանը վճարուած հեռագիր մը հասցէին տիրոջ յանձնուած ատեն՝ միասին կը յանձնուի նաև մասնաւոր թուղթ մը, որու վրայ նշանակուած է վճարուած բառերու քանակութիւնը և որ իբր գրամ կրնայ տրուիլ հեռագրատան: Եթէ քաշուելիք հեռագիրը աւելի բառ կը պարունակէ, տարբերութիւնը կը վճարուի:

Օսմանեան հեռագրատուները հեռագիրներ կ'ընդունին ամէն լեզուէ՝ գրուած լատինական տառերով. Թուրքերէն տառերը կը գործածուին միայն Թուրքիոյ մէջ: Ուրիշ ո և է տառով գրուած հեռագիր չընդունուիր:

ՆԵՐՔԻՆ ՍԱԿԱՑՈՅՑ

Կ. Պոլսոյ արուարձանի հեռագրատուներու միջև 20 բառով պարզ հեռագրի մը գինն է 2½ ղրշ.

20է աւելի բառերու իւրաքանչիւրը 10 փարայ:

Կ. Պոլսէն Իզմիտի սահմանը քաշուած հեռագրի մը իւրաքանչիւր բառը 10 փարա:

Ասոնցմէ դուրս Օսմ. Կայսրութեան մէկ կէտէն ուրիշ ուէ մէկ կէտը քաշուած բոլոր հեռագիրներու իւրաքանչիւր բառը 1 ղրշ:

Մէն մի հեռագրի համար յաւելուածական 5 բառի վարձք կ'առնուի:

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Սոֆիական կամ Քէօսթէնճէի ճամբով արտասահման քաշուած հեռագիրներու համար հետևեալ սակացոյցը ի գործ կը դրուի: Տարբեր ճամբաներով քաշուած հեռագիրներու համար պէտք է տեղեկութիւն հարցնել հեռագրատուներէն:

	Ղրշ		Ղրշ.
Ամերիկա	7.97	Նորվեկիա	3.04
Անգլիա	3.—	Շուէտ	3.—
Աւստրիա-Հունգարիա	1.51	Պարսկաստան	7.70
Բորթուկալ	3.31	Պելճիքա	2.56
Գերմանիա	2.37	Պուլկարիա	2.11
Եգիպտոս	5.63	Պոսնա-Հէրսէկ	2.30
Զուիցերիա	2.23	Ռումանիա	1.15
Իտալիա	2.60	Ռուսիա (Եւրոպական)	3.21
Լիւքսէմպուրկ	2.56	« (Ասիական)	5.—
Հնդկաստան	11.25	Սերպիա	2.13
Հոլանտա	2.56	Սպանիա	3.12
Մոնթէնէկրօ	2.47	Տանիմարքա	2.56
Յունաստան	3.76	Ֆրանսա	2.78

ԳԼՈՒԽ Բ.

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԵՒ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԵԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Տղայ մը իր հօրը եւ մօրը կաղանդի առթիւ

Սիրելի ծնո՛ղք իմ,

Որքան կը ցաւիմ որ ձենէ հեռու կը գտնուիմ եւ չեմ կրնար նոր տարիի բարեմաղթութիւններս բերանացի յայտնել ձեզ: Հաւատացէք որ այդ բարեմաղթութիւնները բացարձակապէս անկեղծ են, եւ կարելի՞ է որ այդպէս չըլլայ, երբ մարդ ինծի պէս անզուգական ծնողք մը ունի:

Կը յուսամ որ այս տարի ինէ գոհ մնացիք եւ թէ յաջողեցայ արձակուրդէն առքը ձեզ բրած խոստումներս լրացնել: Գրեցէք ինծի որ գոհ էք ինէ, սիրելի ծնողք իմ, եւ հաւատացէք որ ինծի համար չկայ աւելի թանկագին կաղանդչէք մը, եւ ոչ ալ ուրիշ ո եւ է բան կարող է նոյնքան քաջալերել զիս աշխատելու եւ յարատեւելու այն ճամբուն մէջ, զոր դուք գծեցիք ինծի:

Ընդունեցէ՛ք, գորովագութ ծնողք իմ, ձեր երջանկութեան եւ երկարակեցութեան համար բրած բարեմաղթութիւններս ու ձեր երախտագէտ զաւկին սիրալիր յարգանքները:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Աղջիկ մը իր մօրը՝ նոր տարիի առթիւ

Սիրեցեալ մայրի՛կ,

Մե՛ղք որ այս տարի չեմ կրնար ձեզ համբուրել եւ անձամբ յանձնել այն փոքրիկ ձեռագործը, զոր ձեզ համար չինեցի: Անոր հետ կ'ուղարկեմ, անուշիկ մայրի՛կ, անկեղծ մաղթանքներս. թո՛ղ ան ըսէ թէ ո՛րքան կը սիրեմ ձեզ եւ ո՛րքան կը փափագիմ լաւ աշխատելով՝ մեր բաժանումի օրերը կարճցնել:

Ընդունեցէք, ամենասիրելի մայրի՛կ, ձեր սիրեցեալ աղջկան սրտագին համբոյրներն ու որդիական մեծարանքները:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Տղայ մը իր ծնողքին՝ նոր տարիի առթիւ

Ամենասիրելի հայրիկ եւ գորովագութ մայրի՛կ,

Շատ կը փափագէի ես ինքս անձամբ յայտնել ձեզ թէ սիրտս ո՛րքան սիրով եւ երախտագիտութեամբ լեցուն է ձեզ համար. Ինծի համար շատ մեծ ուրախութիւն մը պիտի ըլլար, եթէ կարենայի կաղանդի օրը ձեզ համբուրել, եւ ազնիւ հօրս ու սիրական մօրս խոստանալ որ միշտ խելօք եւ հլու պիտի ըլլամ: Բայց քանի որ չեմ կրնար այս երջանկութիւնը վայելել, գոնէ կ'ուզեմ անկեղծ բարեմաղթութիւններս ուղղել ձեզ, եւ նախախնամութենէն կը հայցեմ ձեզ համար անամպ երջանկութիւն մը, որ զիս ալ երջանիկ պիտի ընէ հաւասարապէս: Վստա՛հ եղէ՛ք, ազնիւ ծնողք իմ, որ ես իմ կողմէս ամէն ջանք պիտի ընեմ այդ երջանկութեան նպաստելու իմ աշխատութեամբս, փութաջանութեամբս եւ ձեզ

գոհացնելու համար ըրած ճիգերովս, որպէս զի ինծի համար ձեր յանձնառու եղած զոհողութիւնները փոխարինեմ: Ահա՛ այս զգացումներով՝ ի բոլոր սրտէ կը համբուրէ ձեզ

Ձեր երախտագէտ և սիրեցեալ որդին

31 Դեկտեմբեր 1911 (Ստորագրութիւն)

Պարտիզակ

Նոյն

Սիրելի հայրիկ (կամ մայրիկ)

Թոյլ տուէք ինծի որ Նոր տարիի առիթէն օգտուիմ յայտնելու համար ձեզ սիրոյ և երախտագիտութեան այն անկեղծ զգացումները, զոր կը ներշնչեն ինծի ձեր սէրն ու գորովը, և այն խնամոտ հոգածութիւնը, որով հըսկեցիք վրաս երբ տղայ էի. իսկ երբ աւելի մեծցայ, ներշնչեցիք ինծի ազնիւ ու պարկեշտ սկզբունքներ, որոնք ամբողջ կեանքիս օրէնքը պիտի ըլլան, ինչպէս եղած են ձեր կեանքին օրէնքը:

Ամէն մէկ օր իմ երախտագիտական պարտքս կը բազմապատկէ, և ուրիշ միջոց չունիմ զայն հատուցանելու ձեզ՝ բայց եթէ բարի վարքովս և աշխատութեամբս ապացուցանել ձեզ որ ձեր դասերն ու խրատները ապարդիւն չեն եղած:

Ընդունեցէ՛ք, սիրեցեալ հայրիկ (կամ մայրիկ) որդիական սիրոյս և ակնածանքներուս անկեղծ հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Սիրեցեալ ծնո՛ղք իմ,

Շնորհապարտ սրտի մը համար շատ քաղցր պարտականութիւն մըն է իր սիրոյ և յարգանքի զգացումները յայտնել սիրեցեալ հօր մը և գորովագութ մօր մը: Ասոր համար ուրախութեամբ կ՚ողջունեմ այս օրը, որ առիթ կու տայ ինծի անգամ մը եւս ըսելու ձեզ թէ ո՛րքան անկեղծօրէն կը սիրեմ ձեզ և թէ ո՛ր աստիճան երախտապարտ եմ ձեզ բոլոր այն հոգածութեան համար, զոր ցոյց կու տաք իմ մասիս անսահման բարութեամբ: Այո՛, սիրեցեալ ծնողք իմ, կը հաւատամ ձեզ որ ձեր զաւակն ապերախտ չէ, և այն խնամոտ դաստիարակութիւնը, զոր տուիք իրեն, ա՛լ աւելի պիտի զօրացնէ ձեզ համար զգացած սէրը: Որովհետեւ գիտեմ թէ այն մեծագոյն գոհունակութիւնը, զոր կրնամ պատճառել ձեզ, իմ վարմունքովս ձեր անխոնջ խնամքներուն արժանի ըլլալս է, կը խոստանամ ամէն ճիգ ընել, որպէս զի ո և է թերութեան մէջ չգտնուիմ և տեսնելով որ ձեր որդին ձեզ արժանի է՝ կարենաք ուրախանալ որ ձեր զոհողութիւններն ապարդիւն չեն եղած: Ահա՛ ասոնք են, սիրեցեալ ծնողք իմ, Նոր տարիի առթիւ ըրած մաղթանքներս: Կը խնդրեմ Աստուծմէ որ զանոնք իրականացնէ և շնորհէ ձեզ բոլոր այն երջանկութիւնը, զոր երախտագիտութեամբ և սիրով լի սիրտս անդադար կը հայցէ ձեզ համար:

Մնամ սիրալիր ակնածանքով

Ձեր գորովագութ և հլու որդին

(Ստորագրութիւն)

(Թուական)

Ամուսնացեալ զաւկէ մը իր ծնողքին՝ Նոր տարիի առթիւ.

Սիրելեալ ծնողք իմ,

Ահա՛ եկաւ տարիին այն օրը, ուր ինծի համար միշտ քաղցր պարտականութիւն մը համարած եմ ցուցնել ձեզ թէ որքան անկեղծ ու շնորհապարտ սիրով կը սիրեմ ձեզ։ Տարիները հետզհետէ աւելի զօրացուցին այս զգացումները, որոնք բնական են որդիական սրտի մը համար, վասն զի խորհելով՝ ամէն օր հետզհետէ աւելի կը համոզուիմ որ ինծի համար միշտ բարի ու հոգածու եղած էք և թէ ձեր անկեղծ ու միանգամայն բարեացակամ խրատներով ու այն խոհեմ ուղղութեամբ, զոր տուած էք իմ դաստիարակութեանս, երախտագիտութեան և սիրոյ այնքան մեծ պարտք մը դրած էք վրաս, զոր երբեք չպիտի կրնամ հատուցանել։

Կինս ալ կը ձայնակցի ինծի՝ ձեր երջանկութեան և առողջութեան համար անկեղծ բարեմաղթութիւններ ընելով, իսկ փոքրիկ Աշոտս անմխիթար է որ չի կրնար իր բարի մեծ հայրիկն ու անուշիկ մեծ մայրիկը համբուրել։

Ձեր անձնուէր և խանդակաթ որդին
(Ստորագրութիւն)

(Թուական)

Նոյն

Ամէն ատեն նոր տարին անսահման ուրախութիւն մը կը պատճառէ ինծի՝ առիթ տալով որ սիրալիր յարգանքներս յայտնեմ ձեզ և միանգամայն անկեղծ բարեմաղթութիւններ ընեմ ձեր երջանկութեան և առողջութեան համար։

Մէկ մը տարի ա՛լ աւելի կը զօրացնէ յիշատակը բոլոր այն բաներուն, զոր ձեզ կը պարտիմ, և ձեզի հանդէպ ունեցած երախտագիտութիւնս կ'աւելցնէ, վասն զի անհնար է որ երբեք մոռնամ ձեր անսպառ բարութիւնն ու երիտասարդութեանս օրերուն ձեր ցոյց տուած ներողամիտ հոգածութիւնը։

Կինս ալ կը մասնակցի բոլոր այս զգացումներուս և կը խնդրէ որ իր թարգմանն ըլլամ ձեզ մօտ։ Շարունակ ձեր խօսքը կ'ընէ և կը ցաւի որ մեր մօտը չէք, որպէս զի անձամբ յայտնէ ձեզ իր սէրն ու յարգանքը։

Որդիս նոր սկսաւ ձեր անունը թօթովել. բայց յառաջիկայ տարի անոր բարեմաղթութիւններն ալ պիտի կցեմ մերիններուն։

Յուսալով որ քիչ ատենէն ձեզ համբուրելու երանաւէտ օրուան կ'արժանանամ, կը խնդրեմ որ ընդունիք որդիական սիրոյս և ակնածանացս անկեղծ հաւաստիքը։

Ձեր անձնուէր որդին

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

ԾԱՆՕԹ. — Միեւնոյն նամակները, ինչպէս նաև յետագայ նամակներէն շատերը կրնան, միայն քանի մը բառի փոփոխութեամբ, ծառայել նաև տօնախմբութիւններու և Ծննդեան տարեդարձներու համար։ Օրինակի համար, վերի նամակին մէջ Ամէն ատեն նոր տարին են կրնայ փոխուիլ և ըսուիլ Ամէն ատեն ձեր անուան տօնախմբութեան օրը կամ ծննդեան տարեդարձը և այլն։

Գործաւոր մը իր հօրը կամ մօրը՝ Նոր տարիի առթիւ

Սիրելի հա՛յր իմ,

Կը փութամ շնորհաւոր նոր տարի և ամէն տեսակ երջանկութիւն բարեմաղթել ձեզ: Կ'ուզէի որ այս առթիւ կարենայի բերանացի բացատրել ձեզ այն խորունկ սէրը, զոր կը զգամ ձեզ համար և այն անսահման երախտագիտութիւնը, զոր կը պարտիմ ձեզ, որ ա՛յնքան խնամք տարիք մանկութեանս. բայց քանի որ այդ բանը կարելի չէ, կը գոհանամ հաւատալով ձեզ որ սիրտս երբեք չպիտի փոխուի և միշտ բարի զաւակ մը պիտի ըլլամ ձեզ համար:

Կը խնդրեմ որ հաճիք յարգանքներս հաղորդել հօրեղբօրս, հօրաքրոջս և ընտանիքին բոլոր անդամներուն:

Ձեր երախտագէտ և անձնուէր որդին

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոր տարիի առթիւ հօրեղբօր մը

Սիրելի հօրեղբա՛յրս,

Շատ ուրախ պիտի ըլլայի Նոր Տարին բերանացի շնորհաւորել ձեզ. բայց քանի որ այս անգամ այդ բանը անհնար է, ձեզ համար բրած բարեմաղթութիւններս Ձեզ յայտնելու պաշտօնը կը յանձնեմ գրչիս, որ դժբաղդաբար շատ անկարող է զանոնք սէրտք եղածին պէս բացատրելու: Ընդունեցէք ուրեմն, ամենասիրելի հօրեղբայր իմ, սրտագին բարեմաղթութիւններս Նոր Տարիին

համար և հաւատացէք որ սիրտս հազար անգամ աւելի լեցուն է բարեմաղթութիւններով՝ քան որչափ չէք կրնար ենթադրել այս նամակը կարդալով:

Յուսալով որ օր մը բարեպատեհ առիթ մը կ'ունենամ փորձով ապացուցանելու Ձեզ համար ունեցած բովանդակ անկեղծ գորովս,

Մնամ Ձեր անձնուէր եղբօրորդին

(թուական) (ստորագրութիւն)

Նոյն՝ կնքահօր մը

Սիրելի կնքահա՛յրս,

Ես ամէն ատեն իբր երկրորդ հայր մը նկատած եմ Ձեզ. ուրեմն ներեցէք որ ես ալ օգտուիմ Նոր Տարիէն, երբ բոլոր Ձեզ ճանչցող ու սիրողները կը փութան իրենց յարգանքներն ու բարեմաղթութիւնները մատուցանել Ձեզ, և գամ իմ սիրոյ և երախտագիտութեան զգացումները յայտնել: Եթէ այսօր կ'ընտրեմ այդ զգացումները Ձեզ յայտնելու, պարզապէս ընդհանուր սովորութեան համակերպելու համար է, ապա թէ ոչ սիրտս ամէն ատեն լեցուն է անոնցմով և չկայ օր մը որ Ձեզ չյիշեմ երախտագիտութեամբ և սիրով:

Ընդունեցէք, սիրեցեալ կնքահայր, ձեր անձնուէր և հլու սանին անկեղծ մեծարանքները:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Սիրելի կնքահայրս (կամ կնքամայրս)

Ամիսներէ ի վեր ձեր սանը ամենամեծ անհամբերութեամբ Կաղանդին գալուն կը սպասէր, որպէս զի առիթ ունենայ ձեզ նկատմամբ զգացած սիրոյ և երախտագիտութեան զգացումները յայտնել ձեզ։

Եւ արդարեւ, հօրմէս ու մօրմէս ետքը, աշխարհի վրայ ո՞վ ձենէ աւելի արժանի է յարգանքներուս և սիրոյս։ Չէ՞ մի որ ծնելէս ի վեր ձեր գիրկին մէջ գուրգուրացիք վրաս և խնամեցիք զիս։ Այո՛, սիրելի կնքահայրս (կամ կնքամայրս), ձեր սանը օրինակելի և շնորհքով տղայ մը ըլլալու համար ո և է խնամք կամ քաջալերութիւն չխնայեցիք։ Ասոր համար՝ շատ քաղցր է ինծ այսօր բարեմաղթութիւններս ու անսահման սիրոյս հաւաստիքը մատուցանել ձեզ անկեղծ մեծարանքով։

Մնամ, յարգալիր սիրով, ձեր երախտագէտ սանը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Սիրելի կնքամա՛յրս,

Շատոնց է որ առիթ մը կը սպասէի յայտնելու համար ձեզ այն սիրոյ և երախտագիտութեան զգացումները, զոր կը զգամ ձեզ համար։ Երկրորդ մօր մը պէս հսկեցիք վրաս։ Այն օրն, զոր ձեր թեւերուն մէջ բռնած մատուցիք Աստուծոյ՝ մկրտութեան սուրբ աւազանին առջեւ, իր կեանքին ամէն մէկ պահուն ձեր հոգածութեան առարկայ եղաւ և դուք ուղղեցիք զինքը բարի ճամբուն մէջ։

Հաւատացէ՛ք, սիրելի կնքամայր, որ այս բարիքները չեն մոռցուիր, ինչպէս չեն մոռցուիր մօր մը խնամքները։ Ասոնց յիշատակը անջինջ պիտի մնայ սրտիս մէջ մինչեւ կեանքիս վերջին օրը։

Ընդունեցէք, սիրելի կնքամա՛յր, ձեր անձնուէր սանին զորովալիր մեծարանքները։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Զինուորական մը իր ծնողին՝ Կաղանդի առթիւ.

Սիրելի ծնո՛ղքս,

Չեմ ուզեր այս օրը անցունել՝ առանց Նոր տարին շնորհաւորելու և մաղթելու որ ձեր բոլոր փափաքները կատարուին։ Թէեւ շատոնց հեռացած եմ ձենէ և յոյս չունիմ քիչ ատենէն ձեզ տեսնելու, սակայն ամենեւին չեմ մոռցած ինծի համար ձեր ըրածները։

Կը ցաւիմ որ արդի պաշտօնս թոյլ չի տար ինծի երախտագիտութիւնս յայտնել ձեզ՝ ձեր վիճակը բարելաւելով. գիտէք որ զինուոր մը իր ռոճիկէն բան մը չի կրնար խնայել. բայց երբ զինուորութեանս շրջանը աւարտի, կը յուսամ որ աշխատութեամբս պիտի կրնամ օգտակար ըլլալ ձեզ։

Կարծեմ թէ մեր վաշտը քիչ օրէն պիտի տեղափոխուի։ Պիտի փութամ այս մասին տեղեկութիւն տալ ձեզ։ Աստուած տայ որ մօտենայինք ձեզի և կարենայի քանի մը օրուան թոյլտուութիւն առնելով՝ գալ ու ձեզ համբուրել։

Ընդունեցէք, սիրելի ծնո՛ղքս, ձեր անձնուէր զաւկին սրտագին բարեմաղթութիւններն ու անկեղծ սիրոյ հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոր տարիի առթիւ՝ խնամակալի մը.

Տէ՛ր,

Քաղաքավարական պարտականութեանս մէջ զանցառու գտնուած պիտի ըլլայի, եթէ Նոր տարիի առթիւ իմ յարգանքներուս հաւաստիքը չմատուցանէի ձեզ. բայց մանաւանդ թերացած պիտի ըլլայի երախտագիտական պարտականութեանս մէջ, լաւ գիտնալով թէ ինծի համար ո՛րքան կը յոգնիք:

Դուք, Տէ՛ր, հօրս տեղ անցած էք. թոյլ տուէք ուրեմն որ ես ալ ինքզինքս ձեր զաւակը համարիմ և սիրոյս, համարմանս ու յարգանացս հաւաստիքը մատուցանեմ ձեզ:

Պատիւ ունիմ, տէ՛ր, խնդրելու որ ընդունիք ամենաջերմ բարեմաղթութիւններս, որով միամ

Ձեր ամենախոնարհ և ամենահնազանդ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Սիրելի խնամակա՛լս,

Տարիներէ ի վեր որ կեանքիս բնականնեցուկն եղող հայրս կորսնցնելու դժբաղդութիւնն ունեցայ, երջանիկ եմ գոնէ որ վայելեցի ձեր լուսամիտ և միանգամայն հո-

գածու պաշտպանութիւնը, ինչպէս նաև ձեր անխոնջ անձնուիրութիւնն իմ շահերուս համար: Ներեցէք ուրեմն որ հօրս վրայ ունեցած սէրս ձեզի փոխանցեմ. վասն զի քանի որ դուք կրցածնուդ չափ հօր մը պարտականութիւնները կը կատարէք ինծի նկատմամբ, ինծի համար ալ նուիրական պարտք մըն է ձեզ երախտագէտ ու անձնուէր ըլլալ: Ուստի տարւոյն այս օրը, երբ զգացումները բնական աւիթ մը կը գտնեն արտայայտուելու, կը փութամ անկեղծ սիրոյս հաւաստիքը մատուցանել ձեզ: Երանի՜ թէ օր մը զիս արժանի գտնէիք ձեր տարած խնամքներուն, և երբ գայ չափահասութեանս օրը, հաճէիք պատուել զիս ձեր խորհուրդներով, որոնց միշտ պիտի հետևիմ անկեղծ ուրախութեամբ:

Ընդունեցէք, Տէ՛ր և սիրելի խնամակալ, սրտալիր յարգանքներս:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոր տարիի առթիւ՝ պաշտպանի մը

Տէ՛ր,

Ինծի նկատմամբ ամէն առեն ձեր ցոյց տուած բարեացակամութիւնը և զանազան առիթներու մէջ ձենէ վայելած պաշտպանութիւնս համարձակութիւն կուտան Նոր տարիի առթիւ մատուցանել ձեզ անձնուիրութեանս և երախտագիտութեանս հաւաստիքը, և անոնց հետ միասին ամենաջերմ ու անկեղծ բարեմաղթութիւններս ձեզ և ձերիններուն համար:

Կը համարձակիմ յուսալ, Տէր, որ պիտի հաճիք ընդունիլ երախտագիտութեանս հաւաստիքը, վասնզի

այդ ընդունելութիւնը ինծի համար Նոր տարիի բարեյաջող սկզբնաւորութիւն մը պիտի ըլլայ։

Մնամ ամենախորին յարգանօք

Ձեր խոնարհ եւ հնազանդ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Տէ՛ր,

Ամէն տարի ա՛յնքան բարերարութիւն ցոյց տուած էք իմ մասիս որ, մեծ պարտազանցութիւն մը պիտի ըլլար իմ կողմէս. եթէ Նոր տարիի առիթէն չօգտուէի իմ երախտագիտութիւնս յայտնելու համար եւ ձեր առողջութեան ու բոլոր իղձերուն իրագործման համար ամենաջերմ բարեմաղթութիւններս չմատուցանէի։

Հաւատացէ՛ք, Տէ՛ր, որ երբեք չպիտի մոռնամ ձեզի հանդէպ ունեցած պարտականութիւնս եւ թէ Նոր սկսող տարիին մէջ չպիտի ըլլայ օր մը, որ ձեր վրայ չխորհիմ եւ ձեր երջանկութեան համար չաղօթեմ Աստուծոյ։

Պատիւ ունիմ, Տէ՛ր, մատուցանել ձեզ անկեղծ յարգանքներս, որով մնամ

Ձեր ամենահնազանդ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոր տարիի առթիւ որբուհիի մը նամակը իր հայրագրին

Նոր տարիի բարեմաղթութիւններս եւ շնորհաւորութիւններս կ'ուղղեմ հօրս, որ իմ լաւագոյն բարեկամս է։

Սովորութիւնը չէ որ այս խօսքերը տալ կուտայ գրչիս, այլ սիրտս, որ յանկարծ մէկէն օրը կ'ընտրէ արտայայտելու համար ինչ որ ամէն օր կը խնդրեմ Աստուծմէ։ Այո՛, յարգելի եւ սիրեցեալ հայրագի՛րս, առտուն առաջին մտածումիս առարկայն դուք էք, եւ իրիկունը բոլոր սէրս ձեր վրայ կ'ամփոփուի։ Տղայ հասակէս ի վեր իմ մասիս ձեր տարած խնամքները երկայն եւ երջանիկ կեանքով մը վարձատրէ՛ Աստուած։ Ամենակատարեալ եւ յարատեւ առողջութիւն մը վայելեցէք, եւ ձեր երջանկութիւնը թող ըլլայ անվախճան ու անայլայլ, ինչպէս ձեր մասին իմ տածած յարգանքի եւ գորովանաց զգացումներս, որով մնամ

Ձեր երախտագէտ աղջիկը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոր տարիի առթիւ բարեկամի մը

Սիրելի Աշո՛տ,

Տարւան այն օրը, յորում սովորութիւն եղած է որ նոյն իսկ իրարու նկատմամբ բոլորովին անտարբեր անձեր բարեմաղթութիւններ ընեն իրարու, ճիշդը շատ տարօրինակ բան պիտի ըլլար եթէ ճշմարիտ բարեկամները լուռ ու մունջ մնային։ Իմ մասիս, ես ջանացի վայրկեան մը առաջ աւարտել բոլոր այն նամակները, որոնց մէջ սիրտը ամենափոքր բաժին մը չունի, որպէսզի, ի յիշատակ մեր վաղեմի մտերմութեան եւ սիրոյն, ես քանի մը տող քեզ գրելու հաճոյքն ունենամ։ Կը յուսամ որ չես մեղադրեր զիս, եթէ սոսկ բարեմաղթութիւնները զանց ընեմ, եւ եթէ անպատճառ պէտք է

Նոր տարիի բարեմաղթութիւն մը ընել, կը մաղթեմ որ քիչ ատենէն կարենամ ձեռքդ սեղմել կաթողին։

Բարեկամդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոր տարիի առթիւ անձի մը, որ մեծ ծառայութիւն մը մատուցած է մեզ.

Տէ՛ր,

Գիտեմ որ Նոր տարիի նամակները շատ անգամ գըլխու ցաւեր են պարզապէս և ձանձրոյթ կը պատճառեն. բայց նոյն իսկ այդ բանը աչք առնելով, կ'ուզեմ անգամ մը ևս պատիւ ունենալ իմ երախտագիտութիւնս յայտնելու ձեզ։ Լաւ գիտէք, Տէ՛ր, թէ ի՛նչ պարտականութիւն ունիմ ձեզի հանդէպ, բայց չէք գիտեր թէ այդ պարտականութիւնս ո՛րքան հաճոյքով կը յիշեմ միշտ. ուրեմն ներեցէ՛ք որ ամէն ներկայացող առիթէ օգուտ քաղեմ՝ իմ անկեղծ բարեմաղթութիւններս ընելու համար ձեզ։

Ընդունեցէ՛ք, Տէ՛ր, երախտագիտական յարգանքներս ու անկեղծ մեծարանքներուս հաւաստիքը, որով մնամ

Ձեր ամենահնազանդ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Տէ՛ր,

Ձեր ինծի ըրած բազմաթիւ բարիքներէն ետքը, անշուշտ կը հաւատաք թէ չկայ օր մը, որ չյիշեմ այդ բարիքները, իմ մասիս ձեր ցոյց տուած բարեացակամ և նոյն իսկ հայրական հոգածութիւնը, և ձեր նմաններուն բարիք ընելու այն եռանդոտ կամքը, որ մղեց ձեզ գիս պաշտպանելու։ Հետևաբար ի՛նչ անկեղծ ուրախութիւն կը զգամ Կաղանդի այս օրը, որ առիթ կու տայ ինծի անգամ մը ևս յայտնելու ձեր մասին ունեցած անայլայլ և երախտագիտական զգացումներս։ Ընդունեցէ՛ք, Տէր, ձեր և ձեր ազնիւ ընտանիքին երջանկութեան համար ըրած բարեմաղթութիւններս։ Իրաւ է որ ասիկայ շատ չնչին բան է բաղդատմամբ ձեր ինծի ըրածներուն, բայց կը յուսամ որ գոնէ այդ բարեմաղթութիւնները պիտի ընդունիք իբր երախտագէտ սրտի մը զգացումներուն ճշմարիտ արտայայտութիւնը։

Ձեր շնորհապարտ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Կաղանդի առթիւ՝ տիկնոջ մը.

Այս օրուան անցուկ դրամը, Տիկի՛ն, բարեմաղթութիւններ, կաղանդչէքներ ու յարգանքներ են։ Բայց միթէ ատոնք բա՞ւ են ձեզի նկատմամբ պարտքս հատուցանելու։ Իրաւ է որ դուք ուրիշներէ աւելի արժանի էք ամէն յարգանքի, դժբաղդաբար ձեր համեստութիւնը

թոյլ չի տար ձեզ որ այդ յարգանքներն ընդունիք։ Չմոռնամ ըսելու որ ես ալ շատ խակ եմ յարգանքներ ընելու մէջ։ Գալով կաղանդչէքներու, ես անկարող եմ արժանաւոր կաղանդչէք մը մատուցանել այն անձին, զոր բնութիւնն իր ամէն տեսակ բարիքներովը օժտած է։ Հետեւաբար կը մնայ ինծի միմիայն բարեմաղթութիւններ, և ձեզի համար ըրած բարեմաղթութիւններս անկեղծ են, Տիկի՛ն, և ձեր արժանիքին ու իմ յարգանացս նման անսահման։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան՝ Նոր տարիի նամակի մը

Տարիներէ ի վեր կը վայելեմ ձեր անայլայլ ու անկեղծ բարեկամութեան հաւաստիքը, և սակայն ամէն տարի նոր անուշութիւն մը կը զգամ անոնց կրկնուիլը տեսնելով, թէեւ մեզ համար տարիները ինչպէս կը սկսին՝ այնպէս ալ կը վերջանան, առանց մեր մտերմութիւնն այլայլելու։ Ներեցէք ուրեմն որ ես ալ իմ շնորհակալութիւններս ուղղեմ ձեզ և մաղթեմ ձեզ կատարեալ առողջութիւն, անդորր ու անուշ օրեր և անսահման երջանկութիւն։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Տէ՛ր կամ Տիկի՛ն,

Ձեր բարեմաղթութիւնները միշտ ամէնէն աւելի հաճոյք կը պատճառեն ինծի, և տարւոյն ո՛ր եղանակին որ ալ ըլլան, միշտ անուշ զգացումով մը կը պատեն սիրտս։ Հաւաստի եղէք, Տէր, որ ես ինքս ալ անզգած չեմ իմ մասիս ձեր ցոյց տուած համակիր զգացումներուն և թէ ձեր երջանկութեան ու առողջութեան համար իմ ըրած բարեմաղթութիւններս ալ ո՛չ նուազ անկեղծ են ու սրտագին։

Ընդունեցէք, Տէ՛ր, սիրալիր յարգանքներս։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Հօր մը պատասխանը իր զաւկին

Սիրելի զաւա՛կս,

Ես ու մայրդ անչափ շնորհակալ ենք քու ըրած բարեմաղթութիւններուդ համար, մանաւանդ կը զգանք որ անկեղծ սրտէ մը բղխած են անոնք։

Այո՛, սիրասուն զաւա՛կս; մեր միակ ուրախութիւնն ու մխիթարութիւնն է տեսնել որ մեր աշխատութիւնը ապարդիւն չէ եղած և թէ մեր սերմանած հունտը պարարտ հողի վրայ ինկած է։ Քու մէն մի յաջողութիւնդ ու յառաջդիմութիւնդ և բարի վարքդ լիովին կը փոխարինեն մեր ըրած զոհողութիւնները։ Եթէ կ՚ուզես, ինչպէս որ կը հաւատամ, զիս ու մայրդ երջանիկ տեսնել, յարատեւէ այդ ճամբուն մէջ և մեր օրհնութիւնը

միշտ պիտի ընկերանայ քեզ կեանքիդ ամբողջ տեւողութեանը մէջ:

Մնաս բարո՛վ, սիրասուն զաւա՛կս, մայրդ ու ես կաթոգին կը համբուրենք քեզ:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոր տարիի առթիւ երիտասարդ մը իր խօսեցեալին

Ամենասիրելիս Եւգինէ,

Տարին նորոգուելով՝ առիթ կուտայ ինծի անգամ մըն ալ յիշեցնելու քեզ մեր փոխադարձ խոստումները, զոր մեր ծնողաց հաւանութիւնը վաւերացուց և սրբագործեց:

Չես կրնար երեւակայել, ամենասիրելիս, թէ ժամանակը ո՛րքան երկար կ'երեւայ ինծի. դեռ երեք ամիս հարկ է սպասել մեր ամուսնութեան բաղձալի օրուան, և այդ երեք ամիսը երեք դարու տպաւորութիւն կ'ընէ վրաս:

Փոքր ծրար մը յանձնեցի երկաթուղիին՝ հօրդ հասցէին: Կաղանդի առթիւ ամենաչնչին նուէր մըն է քեզ համար, զոր կը խնդրեմ որ հաճիս ընդունիլ, և երբ այդ զարդեղէնով պճնուելով ամէնքը սքանչանան վրադ, յիշես զայն որ քեզնէ հեռու է և միշտ սրտին մէջ կը կրէ քեզ:

Ես բոլոր պատրաստութիւններս տեսած եմ. կը խնդրեմ որ հայրդ ալ հարկ եղածն ընէ, վասն զի ինծի

համար անտանելի բան պիտի ըլլայ՝ եթէ այդ ըղձացեալ օրը նորէն յետաձգուի:

Մնաս բարո՛վ, ամենասիրական Եւգինէս. հայրդ ու մայրդ գորովագին համբուրէ իմ կողմէս:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Զաւակի մը նամակը հօրը տօնախմբութեան առթիւ

Սիրելի հայրի՛կ,

Այսօր ձեր տօնախմբութիւնն է. ուրախ եմ որ նորէն առիթ կ'ունենամ կրկնելու թէ անսահման յարգանքով կը սիրեմ ձեզ տարուէ տարի ա՛լ աւելի, թէ ամէն օր ա՛լ աւելի կը գնահատեմ այն երջանկութիւնը զոր ձեր անսպառ խնամքներուն կը պարտիմ: Ներեցէք ուրեմն որ արտայայտեմ ձեզ այն անկեղծ բարեմաղթութիւնները, որոնցմով սիրտս առլի է ձեզ համար: Դժբաղդաբար առայժմ բարեմաղթութիւններով միայն կըրնամ փոխարինել ձեր անհամար բարիքներն ու գորովը, բայց գոնէ անոնց անկեղծութիւնը ձեր բարութեան կը հաւաստի: Քանի որ այս միջոցիս ձենէ հեռու եմ և չեմ կրնար փունջ մ'իսկ նուիրել ձեզ, գոնէ ներեցէք որ, ամենասիրելի հայրի՛կ, հեռուէն, բայց բոլոր սրտով և կաթոգին սիրով համբուրեմ ձեզ:

Ձեր երախտագէտ զաւակը
ՎԱՀԷ

(Թուական)

Նոյնը՝ մօր մը ուղղուած

Անուշիկ մայրս,

Մի՛ կարծէք որ զաւակնիդ ձեր անուան տօնախմբութեան օրը մոռնալու չափ ապերախտ ըլլայ: Ամիս մըն է որ ուրախութեամբ կը սպասեմ այդ օրուան, որ անգամ մըն ալ առիթ պիտի տայ ինծի սրտագին ու անկեղծ բարեմաղթութիւններ ընելու ձեզ: Հաւատացէք որ ձեզի համար ունեցած սէրս վար չի մնար բոլոր այն անսպառ խնամքներէն, որոնցմով մեծցուցիք զիս և այն անհամար բարիքներէն զոր կը պարտիմ ձեզ: Մտադրած եմ և կը յուսամ ձեր այդ հոգածու բարութիւնը փոխարինել օգտուելով ձեր խրատներէն և պատճառել ձեզ մօր մը սրտին համար ա՛յնքան անուշ եղող այն գոհունակութիւնը, զոր կը զգայ՝ երբ կը տեսնէ որ իր զաւակը բարի ճամբու կը հետևի: Կը մաղթեմ որ դեռ երկար տարիներ ձեր խրատներով և փորձառութեամբ առաջնորդէք զիս. ահա այս է, այսօր, ձեր երախտապարտ զաւկին ամէնէն անուշ իղձն ու բարեմաղթութիւնը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Տօնախմբութեան առթիւ բարերարի մը

Տէ՛ր,

Ներեցէք որ ձեր տօնախմբութեան առիթէն օգտուիմ և անգամ մըն ալ յայտնեմ ձեզ այն անհուն երախտագիտութիւնը, որով սիրտս լեցուն է ձեր բազմաթիւ բարիքներուն համար: Չեմ գիտեր թէ ինչպէս բացատրեմ ձեզ սիրոյ և երախտիքի բոլոր այն զգացումները, որոնցմով լեցուն է հոգիս. բայց երբ մէկը սրտի և հոգիի բոլոր թանկագին ձիրքերով օժտուած է ձեզի պէս, դիւրաւ կը հասկնայ ուրիշներու երախտագիտութեան արտայայտութիւնը: Հաճեցէք ուրեմն, Տէր, դուք իմ զգացումներուս թարգմանն ըլլալ ձեր անձին մօտ և ընդունիլ անկեղծ բարեմաղթութիւններուս հետ, յարգանացս ու մեծարանացս հաւաստիքը, որով մնամ

Ձեր ամենահնազանդ և խոնարհ ծառան

ՎԱՀԷ

(Թուական)

Նոյնը՝ ազգականի մը կամ բարեկամի մը

Սիրելի Հօրեղբայրս կամ սիրելի Տիրամ,

Ձիս ձեզմէ զատող հեռաւորութիւնը շատ մեծ ուրախութենէ մը կը զրկէ զիս, այն է՝ ձեր տօնախմբութեան առթիւ ձեզ համբուրելու և ձեզի փունջ մը նուիրելու հաճոյքէն: Որքան ուրախ պիտի ըլլայի՝ եթէ ես ալ կարենայի միանալ բոլոր անոնց, որ այս պահուս թերևս ձեզ շրջապատած՝ իրենց բարեմաղթութիւնները կ'ուղղեն ձեզ: Բայց քանի որ այդ գոհունակութիւնը չեմ կրնար վայելել, գոնէ կ'ուզեմ հեռուէն մաղթել ձեզ ամէն տեսակ երջանկութիւն և անգամ մըն ալ կրկնել անկեղծ սիրոյս և անձնուիրութեանս հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոր տարիի առթիւ բարեկամի մը՝ որ ձախորդութիւններ ունեցած է

Յուսանք, սիրելի բարեկա՛մս, որ Նոր տարին իր նախորդէն բարեբաստիկ կ'ըլլայ և այլ ևս ձախորդութիւններէ զերծ կը մնաք:

Եթէ բարեմաղթութիւններս իրականանան, սիրելի բարեկա՛մս, ձեր կացութիւնն օրէ օր կը բարելաւի, ինչ որ ձեր կարողութեան և յամառ աշխատութեան օրինաւոր վարձատրութիւնն է. դժբաղդաբար աշխարհի վրայ մարդ ամէն ատեն իր աշխատութեան և կարողութեան պտուղը չի վայելեր: Եթէ բաղդը ձեր արժանիքին համեմատ չժպտի ձեզ, կը մաղթեմ որ գոնէ առողջութիւնը, խաղաղութիւնը և սէրը շարունակ տիրեն ձեր տան մէջ, և այս ալ շատ թանկագին երջանկութիւն մըն է, զոր մարդիկ պէտք եղածին չափ չեն գնահատեր դըժբաղդաբար:

Ընդունեցէք, ազնիւ բարեկամս, անկեղծ համակրանքներս ու սիրալիր բարեւներս:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Սիրելի բարեկա՛մս,

Շնորհակալ եմ ձեր բարեմաղթութիւններուն համար, որոնց անկեղծութենէն բնաւ չեմ տարակուսիր: Դուք զիս կանխեցիք, բայց հաւատացէք որ իմ բարեմաղթութիւններս ալ, թէեւ քիչ մը ուշ մնացին, ոչ նուազ անկեղծ են ու ջերմ, մեր վաղեմի բարեկամութիւնը ասոր երաշխիք մըն է:

Երանի՛ թէ կացութիւնս բարւոքի, իսկ ձերը իր

վերելքը շարունակէ: Լաւագոյն բարեմաղթութիւնն է զոր կրնամ ընել երկուքնուս համար ալ, մաղթելով միանգամայն կատարեալ առողջութիւն, վասն զի առանց անոր բան մը կարելի չէ վայելել:

Սիրոյ և համարման անկեղծ զգացումներով կը սեղմեմ ձեռքերնիդ:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Կաղանդի առթիւ անձի մը որուն չենք գրած շատոնց ի վեր

Տէ՛ր

Կատարելապէս մեղադրելի զանցառութիւնս թերեւս ձեզի այնպէս ենթադրել տուած ըլլայ որ ձեզ մոռցած եմ, ինչ որ սակայն ճշմարիտ չէ: Ուստի կը փութամ Կաղանդի առիթէն օգտուելով՝ խզել այն լռութիւնը, որ պահ մը պաղեցուց մեր յարաբերութիւնները, որ ատենով այնքան մտերմական էին: Հաւատացէք թէ, ո՛րքան որ երեւոյթները ինծի դէմ են, սիրտս չէ փոխուած և մեր թղթակցութեան ընդհատումը պարզապէս շատ ծանր զբաղումներուս արդիւնքն էր: Ցաւոք, ինչպէս կը պատահի միշտ՝ երբ մարդ մէկ մը ուշանայ գրելու, օրէ օր կը յետաձգէ. նամակը հետեւեալ օրուան կը թողու, և այն հետեւեալ օրը ա՛յնքան կ'երկննայ, որ ա՛լ չի համարձակիր գրելու:

Սակայն, սիրելի՛ս, կը յուսամ որ ձեր սիրտը ճանչցածիս պէս է միշտ, այսինքն բարի և անյիշաչար, և պիտի հաճիք ներողամիտ գտնուելով նորէն ձեր բարե-

կամութեամբը պատուել զիս։ Նոր տարիի առթիւ ամենամեծ մաղթանքս է այս և չկայ բան մը որ աւելի երջանիկ ու միանգամայն աւելի հպարտ ընէ զիս։

Ինչ որ ալ ըլլայ ձեր պատասխանը, վստահ եղէք, Տէ՛ր, որ միշտ անվերապահ համակրանքով լեցուն է սիրտս ձեզ համար և կը խնդրեմ որ ընդունիք անկեղծ զգացումներուս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Տէ՛ր,

Ձեր գեղեցիկ նամակները կարդալու հաճոյքէն երկար ատենէ ի վեր զրկուած ըլլալով, չեմ կրնար ուրախութիւնս ծածկել՝ երբ կը տեսնեմ որ նորէն տրամադրութիւն ցոյց կուտաք մեր ընդհատուած թղթակցութիւնը վերսկսելու։ Բնաւ օր մը չեմ մտահոգուած ձեր զգացումներէն, բայց չկրնալով ձեր երկարատեւ լռութեան պատճառը հասկնալ՝ կը խորհէի թէ արդեօք վարմունքիս մէջ ինչ բան առիթ տուած էր ձեզ ինծէ պաղելու, և այդ բանը չգտնելով՝ կը սպասէի որ ժամանակն ու պարագաները բացատրեն զայն ինծի. ահա՛ այդ բացատրութիւնն եկաւ. կ'ընդունիմ զայն և կը յուսամ որ ա՛լ բնաւ բան մը մեր բարեկամութիւնը չի պղտորեր։

Կ'օրհնեմ Նոր տարին, որու շնորհիւ նորէն կը գտնեմ սիրելի բարեկամ մը, որու վրայ այլ եւս չէի համարձակեր յոյս դնել։

Ընդունեցէք, սիրելիս, համակրանքի և բարեկամութեան զգացումներուս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

ԳԼՈՒԽ Բ.

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԵԱՆ, ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ, ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ, ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒՆ. ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Մօր մը ցաւակցական նամակն իր աղջկանը՝ զաւկին մահուանն առթիւ

Սիրելի աղջի՛կս,

Քու սիրական ու խեղճ զաւկիդ մահուանն առթիւ քեզ գրելու համար՝ ձգեցի որ արդարացի վշտիդ առաջին թափն անցնի։ Եւ արդարեւ օտարականներու, բարեկամներու, նոյն իսկ ամենամօտ ազգականներու ցաւակցութիւններն ու մխիթարութիւններն ինչ ազդեցութիւն կրնան ունենալ այն ամենաքուն կսկիծին վրայ, զոր մայր մը կը զգայ իր զաւկին մահուամբը։

Եւ սակայն, սիրելի աղջի՛կս, խորհէ որ եթէ Աստուած զաւակդ իր քով կանչեց, գոնէ դուն ո և է թերութիւն չունեցար. ամէն տեսակ խնամք, հոգածութիւն, բժշկական օգնութիւններ, բան մը զանց չառնուեցաւ, և յետոյ ուրիշ պարտականութիւն մըն ալ ունիս, այն է ընտանիքդ մտածել և առողջութեանդ հոգ տանիլ, վասն զի կ'իմանամ որ վշտիդ սաստկութենէն առողջութիւնդ ծանրապէս խանգարուեր է։ Եթէ քու

Ջերմեռանդութիւնդ և երկիւղած զգացումներդ չզլանայի, պիտի ըսէի նաև որ պարտաւոր ենք համակերպութեամբ հպատակիլ Նախախնամութեան տնօրէնութիւններուն:

Շատ երջանիկ պիտի ըլլամ, սիրելիս, երբ իմանամ թէ ինքզինքդ խնամելով՝ առողջութիւնդ կազդուրուած է:

Կաթոգին սիրով և օրհնութեամբ կը համբուրեմ քեզ:

Սիրասուն մայրդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ցաւակցութեան նամակ հօր մը՝ իր զաւկին մահուանը առթիւ

Պարո՛ն,

Անդարմանելի աղէտ մը հարուածեց ձեզ: Նախախնամութիւնը յափշտակեց ձենէ ձեր զաւակը, որ ա՛յնքան առաքինութիւններով, տաղանդներով և արժանիքով օժտուած էր, և ձեր խնամքները, զոհողութիւնները, անձնուիրութիւնը չկրցան այդ աղետալի հիւանդութեան յառաջխաղացութիւնը կասեցնել: Ասանկ անսահման վիշտ մը մխիթարութիւն չի վերցներ: Մարդ հօր մը սրտին ինչ ըլլալը գիտնալու չէ, որ կարենայ պահ մ'իսկ ենթադրել թէ կրնայ ձեր վիշտը ամոքել ա՛յնպիսի խօսքերով, որոնք, բարէ՛, չեն կրնար ձեր ողբացեալ զաւակը ձեզ վերադարձնել: Աւաղ, պարոն, ինծ ուրիշ բան չի մնար ընել, բայց եթէ իմ արցունքներս ալ խառնել ձերիններուն, և այդպէսով, եթէ կարելի է, փոքր ինչ թեթևցնել ձեր վիշտը, ցոյց տալով

ձեզ անկեղծ բարեկամ մը, որ ձեզի չափ ընկճուած է այս ահարկու աղէտին տակ: Խորհեցէք նաև, Տէ՛ր, թէ բոլոր այդ սիրեցեալ զաւակը ճանչցողները մասնակից են իմ զգացումներուս և անկեղծ ու խոր ցաւ մը զգացին անոր մահուամբը: Այս սրտառուչ և ընդհանուր համակրութիւնը թերևս քիչ մը սփոփութիւն ներշնչէ ողբացեալ հօր մը:

Այս առթիւ անկեղծ ցաւակցութիւններուս հետ, ընդունեցէք, Տէ՛ր, սիրալիր անձնուիրութեանս հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Ինչ կորուստ, տէր Աստուա՛ծ, և Նախախնամութիւնն ինչ փորձի ենթարկեց, պարո՛ն, ձեր արիասրտութիւնը: Այսպէս ահա՛ մեր ամենէն օրինաւոր կարծած դիտաւորութիւնները անոր խաղալիկներն են:

Մինչև հիմայ կեանքի բոլոր առաւելութիւնները վայելած էիք. երկար ու յարատև յաջողութիւն, հաստատուն հարստութիւն, ձեզի արժանի ընտանիք մը. ահա՛ շնորհներ, զոր Աստուած ափսոսած չէր ձեզ պարգևելու, և զոր սակայն դուք թերևս պէտք եղածին չափ չէիք խորհեր թէ մի միայն իրեն կը պարտիք. մարդիկ ընդհանրապէս դժբաղդութիւններն անոր կը վերագրեն, իսկ կը կարծեն թէ երջանկութիւնները ինքզինքնուն կը պարտին: Եւ սակայն ուշ կամ կանուխ՝ պէտք է պարտքերնիս վճարենք, և լաւ համոզուինք որ երջանիկ ըլլալու համար ղրկուած չենք աշխարհ:

Ձեր այդ վիճակն ընդունեցէք իբր քաւութիւն մը այն յանցանքներուն, որոնց ամէնքս ալ ենթակայ ենք այս կեանքին մէջ, և իբր գրաւական մը այն երանութեան, զոր Աստուած կը պատրաստէ մեզ համար ուրիշ կեանքի մը մէջ: Զաւակ մը ևս ունիք, ամէն խնամք տարէք զինքն ալ ձեզի նման պարկեշտ մարդ մը ընելու. մէկ խօսքով՝ այդ մնացած զաւկով մխիթարուեցէք և աղօթեցէք անոր համար, զոր կորուսիք: . . . .

Ժ. Ժ. Ռուսօ

Ցաւակցութեան նամակ
Հօրը մահուան առթիւ զաւկին ուղղուած

Հայրերուն լաւագոյնն էր զոր կորուսիք, և ձեր զգացումները լաւ ճանչնալով՝ կ'ըմբռնեմ թէ վշտերնիդ ո՛րքան խորունկ է: Այդ վիշտն այնքան օրինաւոր է որ չեմ համարձակիր ատոր համար մեղադրել ձեզ, և այնքան խորունկ՝ որ չեմ յաւակնիր իսկ մխիթարութիւններովս ամոքել զայն: Բայց կ'ուզեմ գոնէ հաստատել ձեզ թէ, պարոն, ո՛րքան կը մասնակցիմ ձեր ցաւերուն: Ձեր յարգելի և ողբացեալ հօր հետ ունեցած բազմամեայ յարաբերութիւններուս շնորհիւ՝ կրցած էի հասկնալ թէ Աստուած ի՛նչ հազուագիւտ ձիրքերով օժտած էր զինքը, և անկեղծ համարումով ու անպայման բարեկամութեամբ կը սիրէի զինքը: Մի՛ զարմանաք ուրեմն եթէ ըսեմ թէ իր մահուան լուրը ճշմարիտ ցաւ մը պատճառեց ինծի, և ապահով եմ որ բոլոր զինքը ճանչցողներն ալ նոյն ցաւը զգացին: Այս ընդհանուր վիշտը թող արիութիւն տայ ձեզ, պարո՛ն, համակերպութեամբ ընդունելու այս ծանր հարուածը, զոր Նախախնամութիւնը տուաւ ձեզ:

Ընդունեցէք, սիրելի պարո՛ն, անկեղծ բարեկամութեանս հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ցաւակցութեան նամակ՝ այրիի մը ուղղուած

Տէ՛ր

Չէք կրնար երեւակայել թէ ձեր ազնիւ ամուսնոյն մահուան լուրը ինչ ցաւագին ազդեցութիւն ըրաւ վրաս: Շատ լաւ ըմբռնելով ձեր ըրած կորուստին մեծութիւնը, կատարելապէս կը զգամ թէ ձեր վիշտն և յուսահատութիւնը որքան անսահման են: Ձեր կեանքին քսան տարին այնքան բարի ու անձնուէր ընկերոջ մը հետ անցընելէ ետքը, տարակոյս չկայ թէ այն մենութիւնը որուն մէջ պարտաւորուած էք ապրիլ հիմայ, դառն տխրութեամբ մը լեցուն է ձեզ համար. բայց, ափսո՜ս, աշխարհի վրայ տեւական միութիւն չկայ և բաժանումը շուտ կը հասնի: Երանի՜ անոնց սակայն որ, այս բաժանումէն ետքը, անուշ յիշատակներ և մխիթարական վերյուշումներ միայն կը պահեն միասին անցուցած օրերէն, և ահա՛ այդ բանն է որ, Տէ՛ր, ձեր կսկիծին դառնութիւնը պիտի մեղմացնէ: Արդարեւ ամէն անգամ որ յիշէք ձեր կորսնցուցած ազնիւ կողակիցը, ընտանիքի անզուգական մայրը, անոր ձիրքերուն և առաքինութիւններուն յիշատակը սպեղանի մը պիտի թափէ ձեր վէրքերուն վրայ: Ասկից զատ, ուրիշ բան մըն ալ կայ, որ

ձեր վիշտը պէտք է փոքր ինչ մեղմացնէ, այսինքն այն ընդհանուր ցաւը զոր զգացին բոլոր անոնք, որ ձեր ողբացեալ ընկերուհին կը ճանչնային եւ պատեհութիւն ունեցած էին անոր ազնիւ ձիրքերը գնահատելու: Արիութիւն ուրեմն, տէ՛ր, եւ համբերութի՛ւն:

Սրտագին ցաւակցութիւններուս հետ ընդունեցէք, պարո՛ն, անկեղծ համակրանս հաւաստիքը:

Ցաւակցութեան նամակ այրի կնոջ մը ուղղուած

Տիկի՛ն,

Ձեր ըրած կորուստը կնոջ մը համար ամենէն ծանր հարուածներէն մէկն է, վասն զի ո՛չ միայն չարաչար կը խոցէ ձեր սիրտը՝ յափշտակելով ձենէ անզուգական ամուսին մը, որու մասին ձեր սէրը տարուէ տարի զօրացած էր, այլ եւ կը հարուածէ ձեզ իբր մայր, որ անսահման վիշտ մը կը զգայ տեսնելով որ զաւակներն իրենց ամենէն զօրաւոր նեցուկը կորսնցուցին:

Եւ սակայն, տիկի՛ն, պէտք է որ պահէք այն հոգեւոր արիութիւնը, որու ապացոյցը տուած էք շատ անգամ, եւ վստահ եմ որ ձեր մայրական սիրոյն մէջ պիտի գտնէք ձեր զաւակները մեծցնելու հարկ եղած ոյժը: Այդ զաւակները ձեր ողբացեալ ամուսնոյն կենդանի եւ անուշ մէկ յիշատակը պիտի ըլլան եւ քաղցր ու ազդեցիկ մխիթարութիւն մը պիտի պարգեւեն ձեզ: Անոնց յառաջդիմութեան համար հարկ եղած հոգածութիւնը, այդ մատղաշ հոգիներուն կրթութեան պահանջած խնամք-

ները մինչեւ աստիճան մը պիտի մեղմացնեն ձեր օրինաւոր ցաւը: Եւ յետոյ, տիկի՛ն, իբր ճշմարիտ քրիստոնեայ, հաւատքին մէջ պիտի գտնէք այն բարձր համակերպութիւնը, զոր նա՛ միայն կրնայ ներշնչել ճշմարիտ հաւատացեալ հոգիներուն:

Վստահ եղէք, տիկի՛ն, որ ընտանիքս ու ես անկեղծօրէն կը մասնակցինք ձեր վշտին, եւ եթէ ձեր դըժուարին կացութեան մէջ կրնամ ո եւ է ծառայութիւն մը մատուցանել ձեզ, ամբողջապէս եւ սիրայօժար ձեր տրամադրութեան տակ եմ:

Ընդունեցէք, սիրելի եւ վշտակիր բարեկամուհիս, անձնուէր զգացումներուս հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ցաւակցական նամակ քրոջ մը մահուան առթիւ

Սիրելի բարեկա՛մս,

Կրնաք երեւակայել թէ ձեր օրիորդ քրոջ մահուան անակնկալ լուրը որքան անկեղծ ու խոր վիշտ պատճառեց ինծի: Ողբացեալը շատ ազնիւ աղջիկ մըն էր, զոր ամէնքը կը յարգէին իր անզուգական ձիրքերուն համար եւ որու մահը այդ իսկ պատճառաւ ա՛լ աւելի դառն է: Այս ցաւագին պարագային մէջ, վշտահար բարեկա՛մ, դուք պէտք է ընդունիք բոլոր այն մխիթարութիւնները, զոր բարեկամութիւնն ու կրօնքը կրնան ընծայել այս օրինակ աղէտներու մէջ, եւ թէեւ ծանր է ինծի ձեր վիշտը վերարծարծել, սակայն ձեզ համար ունեցած անկեղծ բարեկամութիւնս թոյլ չի տար որ լուռ մնամ, մանա-

ւանդ. որ այդ լռութիւնը կրնար իբր անտարբերութեան նշան երեւնալ ձեզ։

Այս առթիւ, սիրելի բարեկա՛մս, անկեղծ ցաւակցութիւններուս և ապագայի համար ամենաջերմ մաղթանքներուս հետ, ընդունեցէք անձնուէր յարգանքներուս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Կնոջը մահը ծանուցանելու համար ամուսնոյն կողմէ անոր ծնողացը գրուած

Սիրեցեալ հայրի՛կ և մայրի՛կ,

Ամենադառն վիշտի ճանկերուն մէջ ճզմուած՝ արտասուելով կուգամ ծանուցանել ձեզ սիրեցեալ կնոջս մահուան ցաւալի լուրը։ Ամէն խնամք ու բժշկական ջանքեր անկարող եղան փրկել զինքն այն տաժանելի հիւանդութենէն, որմէ կը տառապէր և հոգեւարքի ժամերուն՝ իր սիրական ծնողքն ալ խորհեցաւ և պատուիրեց ինծի որ իր հրաժեշտը հաղորդեմ ձեզի։ Ձեր զգացած ցաւէն կրնամ չափել իմ կսկիծս ալ։ Դուք սիրասուն զաւակ մը կորսնցուցիք, իսկ ես պաշտեցեալ ընկերուհի մը, որու վրայ կեդրոնացած էր ամբողջ գորովս և կեանքիս բովանդակ յոյսը։

Մնաք բարո՛վ, սիրեցեալ և վշտահար հայրիկ ու մայրիկ. անկարող եմ աւելի գրելու, աչքերս արցունքներով կը մթագնին և գրիչը մատներուս մէջ կը դողայ։

Ձեր սրտաբեկ փեսան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ցաւակցական նամակ՝ ազգականի մը մահուան առթիւ

Տէ՛ր,

Ցաւով իմացայ ձեր կրած անդարմանելի կորուստը, և բարեկամական պէտք մը կը համարիմ ձեր իրաւացի վիշտը մեղմացնելու ջանք մը ընել՝ ցոյց տալով թէ ո՛րքան անկեղծօրէն կը մասնակցիմ անոր։

Գիտէք թէ ես այն կարծրասիրտ մարդոցմէ չեմ, որոնք կը պնդեն թէ մարդ կեանքի բոլոր աղէտներուն պէտք է դիմադրէ և կրնայ դիմադրել առանց արցունք մը թափելու. բայց կը կարծեմ թէ կրնաք մինչեւ աստիճան մը ձեր ցաւը նուազել և տեսնելով այն ընդհանուր վիշտը, զոր պատճառեց ձեր... (եղբօր. հօր են.) մահը, անոր առաքինութեան և ձիրքերուն յիշատակին մէջն իսկ զօրաւոր մխիթարութիւն մը գտնել։ Այսու հանդերձ, Տէ՛ր, վստահ եղէք թէ, հակառակ այս խօսքերուն, որոնք թերեւս շատ ցուրտ երեւան ձեզ, խորապէս ազդուած եմ ձեր... (եղբօր, հօր, են.) այս դառն կորուստէն, վասնզի տարիներէ ի վեր վարժուած էի յարգել ու սիրել զինքը։ Արիութի՛ւն ուրեմն, սիրելի բարեկա՛մ. կը մաղթեմ որ ձեր կեանքին վերջին վիշտն ըլլայ աս։

Ձեր անձնուէրը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Դժբախտութեան մը առթիւ ցաւակցութիւն

Տէ՛ր,

Շատոնց է որ կը փափագէի ձենէ լուր առնել. աւա՛ղ, մտքէս իսկ չէր անցներ որ առնելիք առաջին

լուրս մեծ ցաւ մը պիտի պատճառէր ինծի։ Ձեր կրած հարուածը նոյնչափ ուժով հարուածեց զիս ալ։ Բարեկամի մը վիշտին կարեկցիլը բնական է արդէն. բայց ձեր վիշտը ձեր երեւակայածէն շատ աւելի ուժով ցնցեց զիս։ Կը ցաւիմ ձեր վրայ, Տէ՛ր, և թերեւս դուք ալ մեղքընայիք զիս, եթէ կարենայիք ըմբռնել թէ ո՛ր աստիճան կը մասնակցիմ ձեր ցաւին։ Ասոր մի՛ զարմանաք, ես ինքս ալ շատ դժբաղդութիւններու ենթարկուած եմ կեանքիս մէջ, և այդ բանը տեսակ մը դառն վարժութիւն ըլլալով ինծի, այսօր աւելի կը զգածուիմ ուրիշներուն քան թէ իմ անձնական ցաւերէս։

Վստահ եղէ՛ք, Տէ՛ր, որ կեանքի այս դառն պարագաներուն մէջ, անկեղծ բարեկամութիւնը շատ զօրաւոր մխիթարութիւն մըն է, և զայս հաստատելով ձեզ իմ կողմէ՝ ցաւակցութիւններուս հետ յարգանքներս կը փութամ մատուցանել ձեզ։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ցաւակցական նամակ՝ պաշտօնը կորսնցնող անձի մը ուղղուած

Ազնիւ բարեկա՛մ,

Ամենամեծ զարմանքով իմացայ թէ ձեր ա՛յնքան արժանաւորապէս վարած պաշտօնը առեր են ձենէ։ Այս լուրը բացարձակապէս անբացատրելի պիտի ըլլար ինծի, եթէ վաղուց համոզուած չըլլայի թէ շատ անգամ արժանիքը կը զոհուի իրենց նպատակին հասնելու համար ամէն միջոց ի գործ դնող կարգ մը մարդոց խարդաւանքներուն։ Վերին Տեսչութիւնը դժբաղդաբար չի

կրնար ուղղակի ճշդել իրեն տրուած տեղեկագիրները, որոնք երբեմն սխալ կ'ըլլան, և դժբաղդաբար ամէն ատեն կը տեսնենք որ անկարող մարդիկ շատ բարձր պաշտօններու կը հասնին, մինչդեռ ուրիշներ, որ ամէն տեսակէտով յարգանքի արժանի և իրական կարողութեան տէր են, չեն գնահատուիր ու քաջալերուիր։ Սակայն պարոն, ընդհանրապէս կուգայ վայրկեան մը որ ճշմարտութիւնը երեւան կ'ելլէ, և կը յուսամ որ ձեզի համար ալ այդ վայրկեանը շատ չուշանայ։

Ինչ որ ալ պատահի սակայն, Տէ՛ր, վստահ եղէ՛ք որ ձեր բարեկամներուն համարումը միշտ ձեզի հետ է և կրնաք վստահիլ անոնց կատարեալ անձնուիրութեան և անկեղծ բարեկամութեան վրայ։

Ընդունեցէ՛ք յարգանքներուս և համակրանացս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Պարո՛ն,

Չեմ կրնար բացատրել ձեզ թէ ո՛րքան զարմացայ ու վշտացայ միանգամայն՝ իմանալով որ կորսնցուցեր էք ձեր պաշտօնը, զոր ա՛յնքան կարողութեամբ և եռանդով կը վարէիք և որու համար շատ դժուար պիտի ըլլայ ձեզի արժանաւոր յաջորդ մը գտնել։

Տարակոյս չկայ որ զոհ եղած էք գձուձ նախանձի մը կամ զրպարտութեան մը, զոր ձեր մեծերը լաւ մը քննելու էին այսքան անիրաւ որոշում մը տալէ առաջ։

Հաւատացէ՛ք, պարոն, որ այս բանը չի կրնար սակայն մազի չափ պակսեցնել այն ընդհանուր համակրանքը, զոր կը վայելէք։

Ընդունեցէ՛ք անկեղծ մեծարանքներս։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Տէր և սիրելի բարեկա՛մ,

Պաշտօնիս կորուստը արդարև շատ ցաւալի է, վասն զի ոչ միայն արդի դիրքս կորսնցուցի, այլ և զաւակներուս ապագան վտանգուեցաւ:

Այս դժբաղդութեանս մէջ եթէ մխիթարութիւն մը ունիմ, ան ալ ձեզի պէս անկեղծ բարեկամներու համակրանքի և համարումի արտայայտութիւնն է, որու համար մեծապէս երախտապարտ եմ:

Ընդունեցէք շնորհակալութիւններս ու բարևներս:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ցաւակցութիւն՝ դատը կորսնցնողի մը ուղղուած

Սիրելի բարեկա՛մս,

Դատերնիդ կորսնցուցեր էք: Աւելորդ է ըսել թէ այս լուրը ո՛րքան ցաւ պատճառեց ինծի. իրաւունքը ձեր կողմն ըլլալը օգուտ մը չունեցաւ. ձեր թուղթերը կանոնաւոր չէին և դատարանին առջև՝ ամենէն կարևորն ան է: Ուստի, հակառակ ձեր իրաւացի ըլլալուն, միւս կողմը շահեցաւ: Բայց վերջապէս խնդիրն ինչ է: Բանի մը հարիւր ոսկի: Հիմայ այդ գումարին համար, որ ձեզի համար նշանակութիւն չունի, կ'արժէ՞ որ տխրիք ու սրտնեղիք: Հաւատացէք խօսքիս, պաղ արիւնով և փիլիսոփայաբար համակերպեցէք այս վճռին և ջանացէք ապագային կարելի եղածին չափ խոյս տալ ամէն դատավարութենէ, մանաւանդ երբ կը կարծէք որ դատը շահելնիդ ապահով է: Ձերդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան՝ ցաւակցութեան նամակի մը

Տէ՛ր,

Զիս զգետնող հարուածէն տակաւին բոլորովին չըսթափած և խոր վիշտիս մէջ՝ ճշմարիտ սփոփանք մը զգացի ձեր նամակը կարդալով: Ձեր ցոյց տուած հոգածութիւնը կ'ապացուցանէ որ գոնէ աշխարհի մեծագոյն հարստութիւնը կը մնայ ինծի տակաւին, այն է անկեղծ ու անձնուէր բարեկամ մը: Ուստի չեմ կրնար պէտք եղածին չափ շնորհակալ ըլլալ ձեր մխիթարական սրտառուչ խօսքերուն համար, զոր երբեք չպիտի մոռնամ: Ըրած կորուստս մեծ ցաւ պատճառեց ինծի, բայց գոնէ սա ուրախութիւնն ունիմ որ, հասկցայ թէ կրնամ ամէն առեն վստահիլ ձեզի պէս անձի մը համակրութեան վրայ:

Ընդունեցէք ուրեմն, տէ՛ր, անկեղծ շնորհակալութիւններս և երախտագիտական զգացումներս, որով

Մնամ ձեզ անձնուէր

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Շնորհաւորական նամակ երիտասարդի մը, որ քննութեան մը մէջ յաջողած է.

Պարո՛ն,

Ուրախութեամբ իմացայ որ ձեր քննութեան մէջ յաջողեր էք: Ձեր առած լաւ ուսումը արդէն տարակոյս չէր թողուր ատոր, վասն զի սա անուրանալի է որ վերջ ի վերջոյ միշտ ուսեալ անձերն են որ կը յաջողին: Կան

դժգոհներ, որ իրենց յաւակնութիւնը գիտութիւն կարծելով, կ'ենթադրեն թէ իրենց արժանիքին համեմատ չեն գնահատուած, բայց լուրջ մարդիկ չեն խաբուիր և կարեւորութիւն չեն տար այն խօսքերուն թէ, յաջողութիւնը դիպուածի կամ պաշտպանութեան արդիւնք է: Տեսէ՛ք որքան բազմաթիւ են այն երիտասարդները որ, վարժարանին մէջ պէտք եղածին պէս աշխատած չըլլալով, բան մը չեն կրցած ըլլալ: Ասոնք, իբր թէ ապացուցանելու համար որ իրենք շատ աւելի բան գիտեն քան թէ իրենց այն ընկերները որ յաջողած են, կարգ մը շինծու մանրավէպներ կը պատմեն. լսողները, անտեղի վիճաբանութեանց չի բռնուելու համար անոնց հետ, հաւատալ կը ձեւացնեն, բայց ետեւնուն կը խնդան: Իմ մասին, ես այն համոզումն ունիմ որ, շատ հազուագիւտ բացառութեամբ, ամէն մարդ իր արժանիքին համեմատ կը գնահատուի կեանքի մէջ, և թէ ապագան աշխատող երիտասարդներունն է: Ասոր համար, պարո՛ն, անկեղծօրէն կը շնորհաւորեմ ձեր ընդունելութիւնը և վստահ եմ որ այս առաջին յաջողութիւնը պիտի քաջալերէ ձեզ երբե՛ք չի շեղիլ աշխատութեան և պարտականութեան դժնդակ, բայց ապահով և պատուաւոր ճամբէն:

Ընդունեցէ՛ք անկեղծ համակրանքս:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Պարո՛ն.

Մեծ ուրախութեամբ իմացայ որ բժշկական վարժարանն ընդունուեր էք: Իրաւ է որ ձեր լուրջ ու խըղճամիտ աշխատութեամբ արժանի էիք այս յաջողութեան, բայց քննութեան մը ելքն այնքան կեղակարծ է որ,

մարդ ուրախ կ'ըլլայ երբ կ'իմանայ թէ իր սիրած մէկ անձը այդ փորձութենէն ողջ առողջ դուրս ելած է:

Ահա՛ պայքարի և աշխատութեան կեանքին մէջ առաջին քայլը առած եղաք. այդ առաջին քայլը արիաբար առիք, և տարակոյս չունիմ որ պիտի շարունակէք Համալսարանին մէջ ալ նշանաւոր ըլլալ ինչպէս էիք վարժարանին մէջ:

Ուրեմն արիութի՛ւն և յարատեւութի՛ւն. և վստահ կրնաք ըլլալ որ պիտի յաջողիք և ըլլաք լաւ ու օգտակար քաղաքացի մը, որ ձեր երկրին պիտի ծառայէք ձեր կարողութեան չափով, որուն համար յանչափս պիտի ուրախանայ

Ձեր անկեղծ բարեկամը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Շնորհաւորական նամակ նոր ամուսնացող բարեկամի մը

Սիրելի բարեկա՛մս,

Օրիորդ Վարդերեանի հետ ամուսնութիւնդ ուրախութեամբ իմացայ: Այս ամուսնութիւնը, որ ձեր երկու ընտանիքները աստիճան մը եւս կը մօտեցնէ իրարու, քու երջանկութիւնդ պիտի ապահովէ: Այնպիսի կնոջ մը հետ ամուսնացար, զոր տղայութենէն ի վեր կը ճանչնաս և որուն բարութիւնը, համեստութիւնը, սրտի և հոգիի բոլոր ձիրքերը վաղուց գնահատած ես: Դրամօժիտին խօսքը չեմ ըներ, վասն զի երբ աղջիկ մը վերոյիշեալ բարեմասնութիւններով օժտուած է արդէն, դրամօժիտը երկրորդական բան մը կ'ըլլայ: Իմ կողմէս շնորհաւորէ ծնողքդ ալ, վասն զի վստահ եմ որ այս ամուսնու-

նութիւնը անոնց հեռաւոր ու անուշ ակնկալութեանց պտուղն եղաւ։ Ապահով եմ որ ազնիւ մայրդ հիմակուց իսկ կը հրճուի զաւակդ թեւերուն մէջ գրկելու երջանկութեան հեռանկարէն, վասն զի ասիկայ ամենէն անուշ վայելքն է այն ծնողքներուն համար, որոնք իրենց զաւակը քեզի չափ գուրգուրանքով մեծցուցած են։ Յարգանքներս հաղորդէ նաև տիկնոջդ և ընդունէ անձնուէր բարեկամիդ ջերմ բարեւները։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Տնօրէնութեան նամակ բարեկամի մը, որ պաշտօնի մը անցած է

Սիրելի բարեկամս,

Բերկրութեամբ կ'իմանամ որ ձեր խնդրած պաշտօնն ընդուներ էք։ Վերջապէս գնահատեր են ձեզ, վասն զի ոչ ոք ձեզի չափ յարմար է այդ պաշտօնը արժանաւորապէս վարելու։ Վստահ եմ որ հիմայ այլ ևս հոգ չպիտի ունենաք, և ձեր մեծերէն գնահատուելով, կամաց կամաց աւելի մեծ պաշտօններու պիտի բարձրանաք, ձեր աշխատութեան և տաղանդին շնորհիւ։

Ընդունեցէք ուրեմն, սիրելիս, անկեղծ շնորհաւորութիւններուս հետ, ապագային համար սրտագին և լաւագոյն մաղթանքներս։

Ձերդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Տնօրէնութեան նամակ՝ պատուանշանի մը առթիւ

Սիրելի բարեկամ,

Իմացայ որ Վ. Կայսրը 3դ կարգի Մէճիտիէի պատուանշանը շնորհեր է քեզ, և պաշտօնաթերթը այսօր այդ լուրը հաստատեց։

Ընդունէ՛ ուրեմն, սիրելիս, սրտագին և անկեղծ խնդակցութիւնս։ Այդ պատուանշանը քեզ շնորհուած ըլլալով առանց քու կողմէդ խնդրանքի կամ դիմումներու, քու արժանիքդ կը հաստատէ և ատոր համար ա՛լ աւելի թանկագին է։

Սպասելով որ ի մօտոյ առիթ ունենամ շնորհաւորութիւններս անձամբ յայտնելու քեզ, կը փութամ ձեռքդ սեղմել սրտագին։

Քոյդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Խնդակցութիւն՝ ծանր հիւանդութենէ ապաքինողի մը

Տիկին,

Ձեր վերջին հիւանդութեան ինծի պատճառած մտահոգութիւնն ու անձկութիւնը ո՛րքան որ մեծ էր, նոյնքան մեծ է նաև այն ուրախութիւնը զոր կը զգամ այսօր, իմանալով որ այլ ևս վտանգէ զերծ էք և ապաքինութեան ճամբուն մէջ մտած էք։

Ներեցէք որ համարձակիմ, սիրելի Տիկին, խորհուրդ տալ ձեզ որ, այս ապաքինութեան շրջանին մէջ ալ,

ինքզինքնիդ լաւ խնամէք և ամէն յոգնութենէ զգուշանաք, վասն զի վերանկում մը կրնայ պատահիլ և գիտէք որ վերանկումները շատ անգամ բուն հիւանդութենէն աւելի վտանգաւոր են։

Վերջապէս պէտք է թողուլ որ բնութիւնն ու ժամանակը իրենց օգտակար արդիւնքը ցոյց տան. անոնք մեծ ու լաւագոյն բժիշկներն են, և կը յուսամ որ քիչ ատենէն ձեզ ամէն ատենուընէ աւելի քաջողջ ու կայտառ կը տեսնենք մեր մէջ։

Ընդունեցէք, ազնիւ տիկին, անկեղծ յարգանքներուս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Տէր,

Ապաքինութեանս համար ձեր խնդակցութենէն մեծապէս զգածուեցայ և անկեղծօրէն շնորհակալ եմ։ Այսքան երկայն ու տաժանելի հիւանդութենէ մը ետքը՝ չէի յուսար որ այժմ այսքան շուտ վերագտնեմ. այսուհանդերձ, ձեր պատուական խորհուրդներուն անսալով, կարելի եղածին չափ լաւ կը խնամեմ ինքզինքս, որպէս զի աւելի շուտով ի վիճակի ըլլամ ընդունելու ազնիւ բարեկամներս, որոնք իմ բռնադատեալ բանտարկութեանս միջոցին բարեկամութեան և համակրութեան ո՜րքան ապացոյցներ տուին։

Վստահ եղէ՛ք, տէ՛ր, որ այդ բարեկամներուն առաջիններէն և լաւագոյններէն էք դուք ալ, և ընդունեցէք շնորհակալութիւններս ու բարեւներս։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Վերջապէ՛ս, սիրելի բարեկամ, ազատեցաք այն տաժանելի հիւանդութենէն, որ ձեր կեանքը վտանգի մէջ դրաւ պահ մը և մեզ ամէնքս սոսկալի անձկութեան մը մատնեց։ Ամէն օր անպատմելի անհամբերութեամբ ձեր վիճակին վրայ լուր առնելու կը վազէինք, գլխիկոր ու սրտաբեկ վերադառնալով՝ երբ լուրերը գէշ ըլլային, իսկ ուրախ և յուսալից՝ երբ ամենադոյզն բարւոքում մը նշմարուէր ձեր վիճակին մէջ։

Փա՛ռք Աստուծոյ, ահա՛ այդ անձկութիւններէն ազատեցանք. ա՛լ ապաքինութեան ճամբուն մէջ էք. քիչ օրէն պիտի կրնաք ձեր սովորական աշխատութիւններուն ձեռնարկել նորէն։

Բայց չըլլայ որ անխոհեմաբար նորէն վտանգի դնէք ձեր տակաւին տկար առողջութիւնը. ձեր ծնողքն ու բարեկամները լսեցէք և ջանացէք որ շուտ առողջանաք։

Անկեղծ ու անայլայլ բարեկամութեամբ կը սեղմէ ձեռքերնիդ

Ձեր անձնուէրը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոր տարի մը ուղղուած շնորհաւորական նամակ

Տիկին,

Ներեցէք որ իմ անկեղծ շնորհաւորութիւններս մատուցանեմ ձեզ՝ ձեր արժանաւոր ամուսնութեան առթիւ։ Ձեր ամուսինն արժանիքի տէր ազնիւ անձ մըն է, որ կրցաւ գնահատել ձեր ձիրքերն [ու բարեմասնու-

թիւնները, եւ վստահ եմ որ դուք ալ, իր ընկերական դիրքէն ու նիւթական կացութենէն աւելի, իր տաղանդին եւ սրտի ու հոգիի յատկութիւններուն համար էր որ հաւնեցաք ձեր ձեռքը շնորհել իրեն: Այս պայմաններու մէջ կատարուած ամուսնութիւն մը չի կրնար երջանիկ չըլլալ, եւ ես, իմ մասիս, անդադար պիտի բարեմաղթեմ որ երբեք ամպ մը չմթագնէ ձեր կեանքին հորիզոնը: Չէք գիտեր ինչ ուրախութեամբ կ'ակնկալեմ քիչ ատենէն սեղմել թեւերուս մէջ փոքրիկ էակ մը, որ ձեզ ամէնուն սիրցնող թանկագին յատկութիւններուն ժառանգորդը պիտի ըլլայ, եւ երբ բարեբաստիկ ամուսնութեան մը երջանկութեանը միանայ նաեւ մայր ըլլալու անպատում ուրախութիւնը, վստահ եմ որ ձեր բոլոր իղձերը լրացած պիտի ըլլան:

Այսպէս կը յուսայ եւ կը մաղթէ ձեր անկեղծ բարեկամուհին, որ գորովանօք կը համբուրէ ձեզ, խնդրելով միանգամայն որ իր խոնարհ յարգանքները հաղորդէք ձեր ազնիւ ամուսնոյն:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Շնորհաւորական նամակ տղու մը ծննդեան առթիւ

Սիրելի Արմենա՛կ,

Ահա՛ հիմա ընտանիքը ամբողջացաւ: Զաւկի մը ծնունդը ձեր եւ ձեր ազնիւ տիկնոջ ամէնէն մեծ փափագն էր որ լրացուց, ասոր տարակոյս չունիմ. Նոր կապ մըն է անիկայ, որ աւելի սեղմեց ու ամրացուց ձեր միու-

թիւնը: Արդեօք ինչ անբացատրելի ուրախութիւն զգացիք այդ փոքրիկ էակը ձեր թեւերուն մէջ սեղմելով: Ա՛լ եւս երկուքդ ալ անոր համար պիտի ապրիք, ձեր ամբողջ հոգն ու խնամքը նուիրելով անոր դաստիարակութեանն ու առողջութեանը: Բարեբաղդաբար իրեն լաւ օրինակներ ցոյց տալու համար հեռուները փնտռելու պէտք չունիք. կը բաւէ որ հօրն օրինակին հետեւի, մօրը առաքինութիւններն իւրացնէ, եւ այն ատեն ամէնուն համակրանքն ու սէրը պիտի վայելէ ապահովաբար: Այս է ահա՛, սիրելի՛ս, իր ծննդեանն առթիւ ըրած բարեմաղթութիւնս, որու անկեղծութեանը կրնաք վստահ ըլլալ:

Խնդակցութիւններս հաճեցէք հաղորդել ձեր ազնիւ տիկնոջ եւ ընդունիլ բարեկամական բարեւներս:

Ձերդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Շնորհակալութեան նամակ մատուցուած ծառայութեան մը առթիւ

Տէ՛ր,

Ձեր ինծի մատուցած անգնահատելի ծառայութենէն ետքը՝ կը վախնամ որ երբեք չկարենամ պէտք եղածին չափ իմ երախտագիտութիւնս յայտնել ձեզ: Գիտեմ որ ձեր սրտին անհուն բարութիւնը, եւ ձեր նմաններուն օգնելու բնական տենչն է միայն որ կը մղէ ձեզ այդ տեսակ ծառայութիւններ մատուցանելու՝ առանց ամենադոյզն փոխարինութիւն մը կամ երախտիքի արտա-

յայտութիւն մը ակնկալելու։ Սակայն կը համարձակիմ յուսալ որ չպիտի մերժէք ընդունիլ անսահման երախտագիտութեանս հաւաստիքը և հաւատալ անկեղծ անձնուիրութեանս։ Ահա՛ այն զգացումներով կ'ուղղեմ ձեզ այս մէկ քանի տողը, որոնք շատ թերի մէկ արտայայտութիւնն են ձեզ հանդէպ ունեցած յարգալիր երախտիքիս։

Հաճեցէ՛ք ընդունիլ, տէ՛ր, անկեղծ մեծարանքներուս և խոր անձնուիրութեանս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Շնորհակալութեան նամակ անձի մը, որու պաշտպանութեամբ պաշտօն մը ստացած ենք

Տէ՛ր,

Յանհունս երախտապարտ եմ ձեզ որ հաճեցաք, ձեր վեհանձն պաշտպանութեամբ, ... պաշտօնը ընդունիլ տալ ինծի։ Պիտի ջանամ, տէ՛ր, պարտականութիւններս անթերի կերպով կատարել և ո՛րքան ջանք ու եռանդ ցոյց տալ այդ պաշտօնին մէջ, որ չզղջաք ինծի համար բարեխօսած ըլլալնուդ։ Ձեր անձին նկատմամբ ունեցած անվերապահ յարգանքս առիթ մը եւս աւելցաւ այն խոր երախտագիտութիւնով, զոր կը պարտիմ ձեզ այս առթիւ, և ո՛րքան ալ անախորժ թուին ձեզ երախտագիտական այս ցուրտ արտայայտութիւնները, ներեցէք որ, Տէ՛ր, անգամ մը եւս յայտնեմ ձեզ անկեղծ մեծարանացս հաւաստիքը, որով մնամ

Ձեր ամենախոնարհ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Փոխատուութեան առթիւ շնորհակալութիւն

Տէ՛ր,

Պէտք ունեցած փոքրիկ գումարս փոխ տալով՝ շատ մեծ ծառայութիւն մը մատուցիք ինծի։ Լաւ գիտնալով թէ ճշմարիտ վեհանձնութիւնը ո՛րքան հազուագիւտ է, ձեր բարութիւնը ա՛յնքան աւելի մեծ կ'երեւնայ ինծի։ Ձեր շնորհիւ յաջողեցայ գտնուած նեղ կացութենէս ելլել և համեմատաբար աւելի լաւ վիճակի մը հասնիլ։ Կը փափաքիմ ուրեմն, տէ՛ր, որ համոզուիք թէ ձեզ համար ունեցած երախտագիտութիւնս անսահման է, և ուրախ պիտի ըլլամ եթէ ո և է առթիւ բարեբաղդութիւնն ունենամ գոնէ դոյզն կերպով օգտակար ըլլալ ձեզ։

Ընդունեցէք, Տէ՛ր, շնորհապարտ մեծարանքներուս անկեղծ հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Փոխ տրուած գրքի մը առթիւ շնորհակալութիւն

Տիկի՛ն,

Կը փութամ ձեզ վերադարձնել .... գիրքը, զոր հաճեցաք փոխ տալ ինծի։ Արդարեւ ձեր գնահատածին պէս գտայ զայն, շահեկան և միանգամայն հրահանգիչ։

Ձեր ինծի շնորհած թոյլտուութենէն խրախուսուած, պիտի խնդրեմ, տիկի՛ն, որ եթէ կարելի է՝ հաճիք նմանօրինակ քանի մը գիրքեր ալ յանձնել գրաբերիս։ Պիտի

ջանամ կարելի եղածին չափ շուտ կարդալով՝ ձեզ վերադարձնել զանոնք անվնաս :

Ընդունեցէ՛ք, տիկի՛ն, անկեղծ շնորհակալութեանս հետ, յարգանքներուս հաւաստիքը :

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Շնորհակալութեան նամակ տիկնոջ մը որ ազգականի մը առողջութեանը հոգ կը տանի

Ազնիւ Տիկի՛ն,

Չեմ գիտեր թէ ինչպէս յայտնեմ ձեզ մեր երախտագիտութիւնը այն անսահման անձնուիրութեան համար, որով կը հաճիք հսկել մեր սիրելի հիւանդին առողջութեանը :

Չկարենալով դժբաղդաբար անձամբ անոր մօտ գըտնուիլ եւ պէտք եղած խնամքով շրջապատել զինքը, մեզի համար մեծ մխիթարութիւն մըն է գիտնալ որ իր վրայ կը հսկէ բարի սիրտ մը, որուն անխոնջ եւ բանիմաց հոգածութիւնը մեծապէս կը թեթեւցնէ երկայն հիւանդութեան մը տաժանելի տառապանքները :

Վստահ եղէ՛ք, տիկի՛ն, որ յանհունս շնորհապարտ ենք ձեզ՝ ձեր գոհար սրտին թելադրած այդ անձնուէր խնամքներուն համար, եւ պատիւ ունինք անկեղծ յարգանքով բարեւել ձեզ :

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ընծայի մը առթիւ շնորհակալութիւն

Սիրեցեալ հօրաքոյր,

Չես գիտեր ինչ ուրախութեամբ ստացայ ղրկած ընծադ : Եւ սակայն մի կարծեր թէ զիս ուրախացնողը նոյն ինքն ընծան կամ անոր գեղեցկութիւնն ըլլայ : Ատոնք երկրորդական են ինծի համար : Զիս հրճուեցնողը այն զգացումն է որ, աննման հօրաքոյր մը ունիմ, որ զիս կը սիրէ ու կը յիշէ, եւ ղրկած ընծադ թանկագին է ինծի համար՝ վասն զի այդ բանը կը յիշեցնէ ինծի : Սիրելն անուշ է, բայց սիրուիլը, մանաւանդ քեզի պէս հրեշտակային սրտէ մը անկեղծօրէն սիրուիլը, շատ աւելի քաղցր է : Ինչո՛ւ մօտդ չեմ որ սրտագին համբուրեմ քեզ :

Հեռուէն ընդունէ՛ ուրեմն, սիրական հօրաքոյր, երախտագէտ եղբօրաղջկանդ համբոյրներն ու շնորհակալիքը, եւ ջանա՛ ստէպ յիշել զինքը, որ քեզ անկեղծօրէն կը սիրէ ու վայրկեան մ'իսկ չի մոռնար :

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Հօր մը նամակը՝ իր զաւակը յանձնարարելու համար

Տէ՛ր,

Իմ մասին ձեր ունեցած բարեացակամութիւնը լաւ ճանչնալով՝ կը համարձակիմ ձեզ յանձնարարել որդիս, որ Պոլիս կուգայ իր արհեստը կատարելագործելու համար : Շատ երջանիկ պիտի ըլլամ, եթէ հաճիք առաջ-

նորդ և ուղեցոյց ըլլալ իրեն այդ մեծ քաղքին մէջ, ուր անփորձ երիտասարդները խել մը վտանգներու և փորձութիւններու ենթարկուած են։ Վստահ եմ որ ձեր խմաստուն խրատները և, ի հարկին, ձեր յանդիմանութիւնները, մեծապէս պիտի նպաստեն որ աշխատութեան ճամբէն և բարի վարքէ չի շեղի։ Արդ, Տէ՛ր, շատ մեծ ծառայութիւն մը մատուցած պիտի ըլլաք ինծի. արդէն մեծ յոյս ունիմ որ որդիս պիտի օգտուի ձեր խրատներէն և իբր ճշմարիտ պաշտպան մը պիտի նկատէ ձեզ։ Հաճեցէք ներողամիտ ըլլալ, տէ՛ր, եթէ այնպիսի ծառայութիւն մը կը խնդրեմ ձենէ, որ թերևս քիչ շատ տաղտուկ պատճառէ ձեզ, բայց արդէն քանիցս առիթ ունեցայ ձեր անսահման հաճոյակատարութիւնը գնահատելու, և միւս կողմէ, դժուարաւ կրնամ գտնել անձ մը, որ ձեզի չափ արժանի ըլլայ վստահութեան։

Շնորհակալութիւններուս հետ հաճեցէք ընդունիլ, տէ՛ր, խորին մեծարանքներուս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ճամբորդի մը համար յանձնարարական

Պարո՛ն,

Կը համարձակիմ լաւագոյն բարեկամներէս Պ. Գ...ը յանձնարարել ձեր ազնիւ հիւրասիրութեան։ Այս պարոնը գործի առթիւ ձեր քաղաքը կու գայ. և զինքը ձեզ յանձնարարելէ աւելի մեծ ծառայութիւն մը չէի կրնար մատուցանել իրեն։ Ձեր հաճոյակատարութիւնը վաղուց ծանօթ է ինծի, և վստահ եմ որ պիտի հաւնիք տալ իրեն բոլոր այն տեղեկութիւնները, որոնց պէտք ունի. այն ծառայութիւնը զոր պիտի մատուցանէք իրեն՝ ինծի

մատուցած պիտի ըլլաք, վասն զի տարիներէ ի վեր յարաբերութիւն ունիմ Պ. Գ...ի հետ և կը փափագիմ որ իր ճամբորդութիւնը հաճելի և արդիւնաւոր ըլլայ միանգամայն։

Կանխաւ յայտնելով ձեզ անկեղծ շնորհակալութիւններս, կը խնդրեմ որ ընդունիք խորին համարմանս հաւաստիքը, որով մնամ Ձերդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Յանձնարարական նամակ պաշտօնեայի մը, ծառայի մը ևն... համար

Տէ՛ր,

Գրաբերս, Պն... երկար ժամանակ Պ. Ն...ի ծառայութեան մէջ էր իբր... (պաշտօնեայ, գրագիր, ծառայ ևն.)։ Ճշմարիտ ուրախութիւն մը կը զգամ զինքը ձեզ յանձնարարելով, վասն զի այս երիտասարդը, իր անստգիւտ վարք ու բարքովը, բարեկիրթ ու վայելուչ վարմունքովը և պարկեշտութեամբը բոլոր իրեն հետ յարաբերութիւն ունեցողներուն համակրութիւնը շահած է առհասարակ։ Վստահ եմ որ եթէ զինքը ձեր ծառայութեան մէջ ընդունիք, շատ գոհ պիտի մնաք, բացարձակ վստահութեան արժանի է և ապահով եմ որ օր մը շնորհակալ պիտի ըլլաք ինծի՝ զինքը ձեզ յանձնարարելուս համար։

Ընդունեցէք, տէ՛ր, խորին յարգանքներուս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Յանձնարարական

Տէ՛ր,

Պարոն Ք... նամակ մը գրած է ինծի, խնդրելով որ զինքը ձեզ յանձնարարեմ. կ'ըսէ թէ իմ խօսքս շատ կարեւորութիւն ունի ձեր առջեւ, բայց չեմ գիտեր թէ որչափ չի՞ սխալիր: Ամէն պարագայի մէջ, ես կը փութամ իր խնդիրը կատարել եւ խնդրել ձենէ որ ձեռքերնուդ եկածն ընէք իրեն համար: Շատ մը բաներու մէջ յաջող ու ձեռնհաս է. ասիկայ փորձով տեսայ մեր քաղքին մէջ, ուր բաւական ատեն մնաց: Շնորհապարտ պիտի ըլլամ ձեզ, տէ՛ր, եթէ հաճիք փոքր ինչ հոգածութիւն ցոյց տալ իր մասին եւ ջանաք պաշտօն մը հայթայթել իրեն, որպէս զի քիչ մը հանգիստ կարենայ ապրիլ: Վստահ եմ որ իր պաշտօնը անթերի կերպով պիտի կատարէ եւ զինքը պաշտպանած ըլլալնուդ չպիտի զղջաք երբեք:

Այս առթիւ ներեցէք որ փութամ յայտնել ձեզ անկեղծ համարմանս ու ակնածու բարեկամութեանս հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Տէ՛ր,

Եթէ ձեր հայրենակից Պ. Մ..ի ծառայութիւն մը մատուցանելու առիթը ներկայանայ, կը խնդրեմ որ այդ շնորհը չի զլանաք իրեն. ձեր բարեկամութեան աւելի ցայտուն մէկ ապացոյցը չէք կրնար տալ ինծի: Կը բաւէ որ իրեն հետ ժամ մը խօսակցիք եւ անմիջապէս այնքան նպաստաւոր կարծիք մը պիտի կազմէք իր մասին, ո՛ր-

քան ես չեմ կրնար գրել ձեզ: Իրաւ է որ այս յանձնարարականին բնաւ պէտք չունէր, քանի որ արդէն ձեզ քիչ մը ծանօթ ըլլալու պատիւն ունի. հետեւաբար կը կարծեմ որ դուք ալ համոզուած էք թէ ձեր հոգածութեան արժանի է:

Ինչ որ ալ ըլլայ, տէ՛ր, եթէ իմ խնդիրս քիչ շատ կարեւորութիւն ունի ձեզ համար եւ հաճիք նկատողութեան առնել զայն, վստահ եղէք թէ մեծապէս շնորհապարտ պիտի թողուք զիս:

Հաճեցէք ընդունիլ, տէր, յարգական զգացումներուս հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պարզ յանձնարարական

Ազնիւ պարոն,

Գրաբերս բարեկամներէս Պ. Ն...է, որ իմ քաղաքս կը բնակի, եւ որու նկատմամբ մեծ յարգանք կը տածեմ: Զանազան տեղեկութիւններու եւ քիչ մըն ալ պաշտպանութեան պէտք ունի: Ինքն անձամբ պիտի բացատրէ ձեզ գործին ինչ ըլլալը: Գիտեմ որ կրնաք օգտակար ըլլալ իրեն: Ինչ ծառայութիւն որ մատուցանէք իրեն՝ ինծի մատուցած պիտի ըլլաք եւ մեծապէս շնորհապարտ պիտի մնամ ձեզ:

Ձեր անձնուէր բարեկամը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Գործաւոր մը յանձնարարելու համար

Սիրելի բարեկամս,

Իմացայ որ լաւ կահագործի մը պէտք ունիք: Կը փութամ ղրկել ձեզ գրաբերս, Պ. Բ... որ ո՛րքան լաւ, նոյնքան պարկեշտ գործաւոր մըն է և կատարելապէս արժանի ձեր վստահութեան. ապահով կրնաք ըլլալ որ իրեն յանձնուած գործը խղճմտօրէն պիտի կատարէ և կատարելապէս գոհ պիտի մնաք իրմէ:

Անկեղծ համակրանքով կը սեղմեմ ձեռքերնիդ.

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Յանձնարարական մը խնդրելու համար

Տէ՛ր,

Տեղեկացայ թէ Պ. Ս.ի հետ շատ լաւ յարաբերութիւն ունիք: Ձեր հանրածանօթ հաճոյակատարութիւնը և իմ մասիս ձեր ցոյց տուած բարեկամութիւնը համարձակութիւն կուտան ինծի խնդրել որ հաճիք յանձնարարական մը շնորհել ինծի այդ պարոնին համար: Շատ կարեւոր ծառայութիւն մը ունիմ իրմէ խնդրելու և համոզուած եմ որ լաւ ընդունելութիւն մը պիտի գտնեմ իրմէ՝ եթէ ձեր յանձնարարութեամբը ներկայանամ:

Յուսալով որ պիտի հաճիք այս խնդիրս կատարել, պատիւ ունիմ անկեղծ մեծարանքներուս հաւատիքը մատուցանել ձեզ:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Պարո՛ն,

Ձեր քաղքին մէջ կարեւոր գործ մը ունիմ, որու համար կը համարձակիմ ձեզ դիմել ամենայն վստահութեամբ: (Գործին ի՛նչ ըլլալը բացատրել): Մեծապէս պէտք ունիմ ձեր պաշտպանութեան, և գիտնալով թէ ի՛նչ ընդհանուր վարկ կը վայելէք, կը խնդրեմ որ իմ մասիս երկու խօսք ընէք Պ. Ն.ի, որմէ կախումն ունի այս գործը: Ապահով եմ որ ձեր բարեխօսութիւնը մեծ ազդեցութիւն պիտի ունենայ իր որոշման վրայ:

Կը համարձակիմ յուսալ, Տէ՛ր, որ սոյն խնդիրս չպիտի մերժէք, և կը փութամ մատուցանել ձեզ խորին յարգանքներուս հաւատիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Աղջիկ մը իր մօրը, որ երկայն ճամբորդութիւն մը ընելու համար մեկնած է

Սիրական մայրի՛կս,

Թէեւ երկար ատենէ ի վեր պատրաստած էիր զիս մեր բաժանման գաղափարին, այնու հանդերձ մեկնելէդ ետքը անանկ սաստիկ ցաւ մը զգացի որ, անկարելի կ՚երեւնար ինծի անոր դիմանալ:

Շուրջս ամէն բան քու խօսքդ կ՚ընէ և բացակայութիւնդ ա՛լ աւելի կը զգացնէ ինծի: Ո՞ւր են այն անվերջանալի սիրտ խօսակցութիւնները, որոնց միջոցին հոգիս քու հոգիիդ մէջ կը հեղուր, ո՞ւր են քու շրթունքնե-

ըէդ եղած այն անուշ խօսքերը, որ կը սրտապնդէին զիս անձկութեան և մտատանջութեան ժամերուն։

Կը խնդրեմ որ յաճախ ու երկար գրես ինծի, անուշ մայրս. գոնէ նամակներդ քիչ շատ լեցնեն բացակայութեանդ թողած պարապութիւնը, և եթէ իմ նամակներս քեզ չեն տաղտկացներ, ես ալ պիտի ջանամ յաճախ գրել քեզ։

Մնաս բարո՛վ, սիրելի մայրիկս, անհամար ու սրտագին համբոյրներ կը ղրկէ քեզ

սիրասուն աղջիկդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Բարեկամի մը երկարատեւ լռութենէն գանգատելու համար

Ձեր այս երկարատեւ լռութիւնը չկրցի հասկնալ, սիրելի բարեկա՛մս։ Ի՞նչ եղաք։ Հիւա՞նդ էք։ Սամսոնէն հեռացա՞ք։ Երեք ամիս է որ ամէն օր նամակի կը սպասեմ ու չի գար։ Ձեր բոլոր բարեկամները մտատանջութեան մէջ են, և ես ամէնէն աւելի։

Չեմ ուզեր այս անսովորական լռութենէն հետեւցնել որ ձեր լաւագոյն բարեկամը մոռցած էք, այլ կը կարծեմ որ պարզ անհոգութեան արդիւնք է։ Սակայն, ձեզ պատժելու համար, ես ալ ո և է տեղեկութիւն չպիտի տամ ձեզ մեր մասին, մինչեւ որ ձենէ նամակ մը չառնեմ, երկար ու մանրամասն նամակ մը, որ այսքան ատեն չգրելնուդ տեղը լեցնէ։ Ձեր անձնուէր բարեկամը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Ազնիւ բարեկա՛մս,

Այսօր առի ... թուակիր նամակդ և առանց վայրկեան մը կորսնցնելու՝ կը փութամ պատասխանել, որպէս զի նորէն անհոգութեան, անտարբերութեան նման խոշոր բառեր չի գործածես զիս մեղադրելու համար։

Կ'ըսես որ երեք ամիս է որ չեմ գրած։ Նախ ադ սխալ է։ Որքան որ կը յիշեմ՝ վերջին նամակս հազիւ երկու ամիս եղաւ։ Անկէ ի վեր գործի պատճառով ստիպուեցայ քանի մը փոքր ճամբորդութիւններ ընել շրջակայ քաղաքները և զբաղումներուս մէջ միջոց չգտայ քեզ գրելու։ Կը սպասէի որ Սամսոն վերադառնամ ու անկից գրեմ, և դժբախտաբար վերադարձս յուսացածէս շատ աւելի ուշացաւ։ Ահա՛ լռութեանս միակ պատճառը։

Ճամբորդութիւններս շատ արդիւնաւոր եղան գործի տեսակէտով և կը յուսամ անոնց պտուղը վայելել այս տարի։ Առողջութիւնս, որ պահ մը խանգարուած էր, հիմա բաւական լաւ է և կը յուսամ որ քիչ մը հանգչելով՝ բոլորովին կազդուրուիմ։

Կ'ուզէի աւելի երկայն ու մանրամասն գրել քեզ՝ հետդ հաշտուելու համար, դժբախտաբար այսօր միջոց չունիմ։ Կը խոստանամ յառաջիկայ շաբթու գրել նորէն։

Սպասելով քու բարեկամական նամակներուդ, կը փութամ ձեռքերդ սեղմել սրտագին։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Զղջացողի նամակ՝ մեծաւորի մը ուղղուած

Պարո՛ն,

Հաւատացէք որ ես չեմ ներեր ինքզինքիս այն անպատշաճ եղանակը, որով համարձակեցայ խօսիլ ձեզի հետ և բերնէս ելած անվայել խօսքերը: Բարկութիւնը ա՛յն աստիճան կուրցուցած էր զիս որ այդպէս վարուեցայ: Դուք իմ պետս էք, հետևաբար ըստ ամենայնի յարգանք կը պարտիմ ձեզ, և եթէ նոյն իսկ իրաւունք ունենայի, չէր վայլեր որ այդ աստիճան յանդգնութիւն ցոյց տայի, որու համար այսօր անկեղծօրէն կը զղջամ: Բայց այդ պատճառէն զատ՝ կայ նաև ուրիշ պատճառ մը, զոր երբեք մոռնալու չէի. այն է թէ՝ դուք ձեր անհատական նկարագրով և ձեր դիրքէն անկախաբար, ամէն յարգանքի ու ակնածանքի արժանի էք. և ահա՛ ասոր համար իմ անպատշաճութիւնս, կամ աւելի շիտակը, անկրթութիւնս բոլորովին աններելի էր: Միակ բան մը կայ որ, սակայն, կը սրտապնդէ զիս. ճանչնալով ձեր անսահման բարեսրտութիւնն ու անյիշաչարութիւնը, կը համարձակիմ յուսալ, Տէր, որ պիտի հաճիք ներել այն անձին, որ այսօր անկեղծօրէն կը զղջայ ու խոնարհաբար ներում կը խնդրէ ձենէ:

Հաճեցէք ընդունիլ, Տէր, ամենախորին յարգանացս հաւաստիքը, որով մնամ

Ձեր ամենախոնարհ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Զղջացողի նամակ բարեկամի մը ուղղուած

Սիրելի բարեկա՛մս,

Ի՛նչ յիմարութիւն է բարկանալ և մինչև զիրար նախատելու երթալ անանկ վիճաբանութեան մը առթիւ, որու նիւթը ոև է կարևորութիւն չունի և զոր կէս ժամ ետքը կը մոռնանք. կ'արժէ՞ սանկ բանի մը համար իրարու թշնամի ըլլալ: Իմ մասիս, կը խոստովանիմ որ բարկութիւնը ա՛յն աստիճան կուրցուցած էր զիս որ, բերնէս ելածը չէի գիտեր. բայց այսօր ալ ամենևին չեմ վարանիր անկեղծօրէն ներում խնդրել քենէ և աղաչել որ մոռնաս այս ծիծաղելի միջադէպը: Բարի սիրտդ ճանչնալով, վստահ եմ որ դուն ալ վշտացած չես ինծի և թէ պիտի կրնանք նորէն, ըստ առաջնոյն, իրարու ձեռք սեղմել սերտիւ:

Անկեղծ բարեկամդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Սիրելի բարեկա՛մս,

Մեր բարեկամութեան պէս հնաւուրց և հաստատուն բարեկամութիւն մը պէտք չէ որ չնչին վէճով մը խորտակուի. բարկութիւնը կուրցուցած էր զիս և կը խոստովանիմ որ բերնէս ելած խօսքերը կրնային քեզ վիրաւորել. կը տեսնես որ ամէն անձնասիրութիւն մէկդի կը դնեմ, յանցանքս կը խոստովանիմ և կը խնդրեմ որ դուն ալ մոռնաս այս անախորժ միջադէպը և ըսես ինծի թէ կրնամ, առաջուան պէս, գալ ու ձեռքդ սեղմել անկեղծ բարեկամութեամբ:

Քոյդ անձնուէր

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

ԳԼՈՒԽ Դ.

ԱՂԵՐՍԱԳԻՐՆԵՐ

Աղերսագիրները զանազան առիթներով հասարակաց խնամութեանց, պաշտօնական մարմիններու, մեծամեծ հաստատութեանց կամ վարչութեանց, պաշտօնական դիրք ունեցող անհատներու ուղղուած խնդրագիրներ են, որ սահմանուած են վարչական ձեւակերպութեանց բովէն անցնելու եւ էապէս կը տարբերին պարզ խնդրագիրներէ : Օրինակի համար, պաշտօնական անձնաւորութեան մը, դիցուք Դրամատան Տնօրէնի մը, աղերսագիր մը կուտանք, երբ դրամատան մէջ պաշտօն մը կուզենք ստանալ, իսկ պարզ խնդրագիր մը, երբ իր անհատական օժանդակութիւնը կը խնդրենք աղքատի մը համար. առաջինը ուղղուած կ'ըլլայ նոյն անձին՝ իբր դրամատան տնօրէն, իսկ երկրորդը՝ իբր պարզ անհատ :

Հետեւաբար աղերսագիրները տեսակ մը պաշտօնական գրութիւններ են, որու մէջ պէտք է ուշ դրուի խնդիրը կարելի եղածին չափ յստակ ու որոշ բացատրել իր յարակից մանրամասնութիւններով, առանց աւելորդ երկարաբանութիւններով խճողելու : Պաշտօնական մարմինները կամ անձնաւորութիւնները ամէն օր բազմաթիւ աղերսագրեր կը ստանան, եւ պէտք է որ առաջին տողէն իսկ անմիջապէս հասկնան աղերսագրին նիւթը որպէս զի ըստ այնմ հարկ եղած տնօրէնութիւնն ընեն անոր մասին : Երկար եւ աւելորդաբանութիւններով բեռնաւորուած աղերսագիր մը ընդհանրապէս մէկ կողմ

նետուելու եւ անհետեւանք մնալու դատապարտուած է :

Աղերսագիրները միշտ պէտք է գրուած ըլլան պաշտօնական յստակ եւ կտրուկ ոճով եւ միանգամայն շատ մաքուր գրով : Որքան ալ մտերիմ կամ ընտանի ըլլաք այն անձին, որուն աղերսագիր մը կուտաք իբր պաշտօնական անձնաւորութիւն, երբեք ներելի չէ մտերմական ասացուած մը կամ բառ մ'իսկ գործածել :

Աղերսագիրները սովորաբար կը գրուին մեծադիր եւ անգիծ թուղթի վրայ, բաւական լայն լուսանցք մը ձգելով պաշտօնական մակագրութեանց համար :

Ամէնէն աւելի աղերսագիրներ կը տրուին Նախարարութեանց եւ պետական զանազան պաշտօնատուններու : Աւելորդ է ըսել թէ ասոնք կը գրուին պետական լեզուով եւ իրենց յատուկ մասնաւոր կանոններուն ու բանաձեւերուն համեմատ. ասոնց բազմաթիւ օրինակները կը գտնուին իրենց մասնաւոր հաւաքածոյներուն մէջ : Հոս մենք պիտի դնենք միայն քանի մը օրինակներ ազգ. իշխանութեանց եւ ազգային ու առեւտրական շրջանակի մէջ զանազան մարմիններու ուղղուած աղերսագիրներու :

Օգնութիւն մը խնդրելու համար Ս. Պատրիարք Հօր

Ամենապատիւ Տ. Տ.....

Արժանընտիր Պատրիարք Կ. Պոլսոյ

Ամենապատիւ Ս. Հայր

Նուաստս, Գրիգոր Յակոբեան, Վանայ Անգղ գիւղէն, միակ նեցուկ եօթն հոգիէ բաղկացած ընտանիքի

մը, հինգ տարիէ ի վեր Պոլիս եկած և բեռնակրութեամբ զբաղելով յաջողած էի քիչ մը դրամ շահիլ ու ընտանիքիս ղրկել իրենց ապրուստին համար։ Դժբաղդաբար վեց ամսէ ի վեր տաժանելի հիւանդութիւն մը զիս չաշխատելու դատապարտեց և վերջին խնայողութիւններս ալ սպառեցան։ Հիմայ թէև, շնորհիւ Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ ինծի տրուած խնամքներուն, հիւանդութիւնս բժշկուած է, սակայն ես ինքս այնքան տկար եմ որ բժիշկները կը պատուիրեն գոնէ տարի մը չաշխատիլ և կատարելապէս կազդուրուելու համար՝ ծննդավայրս վերադառնալ։

Արդ՝ ներկայ վիճակիս մէջ, տկար և առանց դրամի, զուրկ ըլլալով այդ ճամբորդութիւնը ընելու միջոցներէն, կը համարձակիմ դիմել Ձերդ Ամենապատուութեան և խոնարհաբար խնդրել որ բարեհաճիք կարեկից տնօրինութեամբ մը հրահանգ տալ պատկանեալ մարմնոյն կամ դիւանին՝ զիս ծննդավայրս ղրկելու համար հարկ եղած օժանդակութիւնը շնորհելու ինծի։

Ներկայ աղերսագրիս կը փութամ կցել նաև սոյն պարագաները հաստատող բժշկական վկայագիրը։

Յուսալով, Ամենապատիւ Ս. Հա՛յր, որ պիտի հաճիք անհետևանք չի թողուլ սոյն խոնարհ աղերսագիրս, մնամ

Ձեր Բարձր Սրբազնութեան ամենախոնարհ և երախտագէտ ծառայ

(Թուական) Գրիգոր Յակոբեան

Ազգ. Հիւանդանոց ընդունուելու համար Հոգաբարձութեան աղերսագիր

Ազնուաշուք Ատենապետ Էֆէնտի
Պատուարժան Հոգաբարձութեան
Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի
Կ. ՊՈԼԻՍ.

Ազնուաշուք Տէ՛ր,

Նուաստս, Գրիգոր Մէրմէրեան, բնիկ Սեբաստացի, որ չորս տարիէ ի վեր Պէշիկթաշի գործարանին մէջ կ'աշխատիմ իբր ատաղձագործ, և Գասըմ-փաշայի Հօճալար խանը կը բնակիմ հայրենակիցներու հետ, երկու օր առաջ զոհ գացի մեքենայի դժբաղդ արկածի մը և ձախ բազուկս, արմուկէս մինչև ձեռքս, գրեթէ բոլորովին ջախջախուեցաւ։

Թէև անմիջապէս հասած բժշկական օգնութեանց շնորհիւ՝ նախնական դարմանները տարուեցան ինծի և զիս սենեակս փոխադրեցին, ուր հայրենակիցներս փոխն ի փոխ կը հսկեն վրաս, սակայն կը զգամ թէ, ինչպէս բժիշկն ալ կը հաստատէ, կատարեալ բժշկութիւնս բաւական երկար ժամանակի պիտի կարօտի։

Չուզելով բեռ ըլլալ հայրենակիցներուս, որոնց ամէնքն ալ իրենց զբաղումներն ունին, և հազիւ իրիկունները միայն կրնան քիչ մը ժամանակ զոհել ինծի, այն ալ երբ աշխատութենէ վերադարձած՝ հանգիստի պէտք ունին, կը խնդրեմ որ բարեհաճիք հարկ եղած պաշտօնագիրը շնորհել ինծի, որպէս զի ընդունին ու խնամեն զիս Եէտի-Գուլէի Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ, որ ի վաղուց

անոր մեր պանդուխտներուս համար ընտանեկան յարկ մը ու Նախախնամութիւն մը եղած է:

Առանց ինծի տրուելիք խնամքները կրկին փոխարինելու յաւակնութիւնն ունենալու, պատրաստ եմ սակայն, Ազնուաշուք Տէ՛ր, սիրայօժար վճարել փոքրիկ ամսական մը, զոր Ձեզ կը թողում սահմանել ի նկատի ունենալով աշխատելու դատապարտուած թշուառ պանդուխտի մը նիւթական վիճակը։

Ներկայիս հետ պատիւ ունիմ մատուցանել նաեւ Ձեզ Գալըմ-փաշայի Պատ. Թաղական Խորհուրդին մէկ վկայականը:

Յուսալով որ պիտի հաճիք այս աղերսս չմերժել, պատիւ ունիմ մատուցանել Ձեզ անկեղծ յարգանացս հաւաստիքը, որով մնամ

Ձեր ամենախոնարհ ծառան

(Թուական) ԳՐԻԳՈՐ ՄԷՐՄԷՐԵԱՆ

Նոյն

Թաղական Խորհուրդի մը ուղղուած

Մեծապատիւ Ատենապետ Էֆէնտի
Պատուարժան Թաղական Խորհրդոյ
Գուզկունճուք եւ Ինատիէ Միացեալ Թաղից

Մեծապատիւ Ատենապետ

Ամուսինս, Յակոբ Էնֆիյէճեան, տրհեստով կօշկակար, որ իր աշխատութեան շնորհիւ, համեստօրէն կը պահէր իր ընտանիքն ու զաւակները՝ տասն ութէն աւելի տարիներէ ի վեր կը տառապի դժնդակ եւ յամառ հիւանդութենէ մը, որ դատա-

պարտած է զինքը չաշխատելու եւ զոր բժշկական ամէն խնամք անկարող եղան ցարդ բուժելու:

Մեր համեստ խնայողութիւնները արդէն սպառեցան եւ հիմայ, թէեւ Թաղիս աղքատախնամը, որու շնորհապարտ եմ մեծապէս, բժիշկ ու դեղ եւ միանգամայն հիւանդին պէտք եղած ուտեստը սիրով կը հայթայթէ, բայց ես ինքս դատապարտուած եմ, խեղճ ու լալագին, աշխատիլ՝ երեք անչափահաս զաւակներուս ապրուստը հոգալու համար: Կրնաք ըմբռնել սակայն, Տէ՛ր, թէ որքան դժուարին, գրեթէ անկարելի է հեգ կնոջ մը համար, աշխատիլ քիչ մը դրամ շահելու, երբ տանը մէջ հիւանդ մը կայ, որ անդադար խնամքի կը կարօտի եւ զոր անհնար է երեսի վրայ թողուլ:

Արդ, այս յուսահատական վիճակիս մէջ, կը համարձակիմ խնդրել, Մեծապատիւ Տէ՛ր, որ Պատ. Խորհուրդդ բարեհաճի հարկ եղած վկայականը շնորհել ինծի, որպէս զի դիմեմ Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան՝ այն հիւրընկալ յարկին տակ ընդունիլ տալու համար թշուառ ամուսինս, զոր չէի ուզեր վայրկեան մը իսկ թողուլ, եւ այդպէսով կարելիութիւն տալ ինծի աշխատելու եւ զաւակներուս աղքատիկ ապրուստը ճարելու, մինչեւ որ ամուսինս առողջանայ եւ ի վիճակի ըլլայ նորէն աշխատելու:

Ներկայ աղերսիս կցելով նաեւ աղքատախնամի բժիշկին վկայականը, կը խնդրեմ, Ատենապետ էֆէնտի, որ օր առաջ բարեհաճիք շնորհել ինծի հարկ եղած պաշտօնաթուղթը, եւ ընդունիլ անկեղծ մեծարանքներուս հաւաստիքը, որով մնամ

Ձեր խոնարհ աղախինը
ԻՍԿՈՒՀԻ ԷՆՖԻՅԷՃԵԱՆ
(Թուական) Ջիհար փողոց, թիւ 7

Պաշտօնի մը մէջ վերահաստատուելու համար Ս. Պատրիարք Հօր

Բարեշնորհ Սրբազան Հա՛յր,

Վեց տարիէ ի վեր ազգ. տրոց հաւաքչութեան պաշտօնը կը վարէի. երբ ամիս մը առաջ յանկարծ պաշտօնէս դադրեցուցին զիս, առանց ասանկ խիստ անօրէնութեան մը իմ կողմէս ո և է կերպով տեղի տրուած ըլլալու: Տարակոյս չկայ որ ելեւմտից Պարոն Տեսուչը խաբուած է սխալ տեղեկութիւններէ, վասն զի ես իմ պաշտօնիս պարտականութիւնները խղճմտօրէն կատարած ըլլալու գիտակցութիւնն ունիմ և այս համոզումն է որ, Բարձրաշնորհ Տէ՛ր, համարձակութիւն կուտայ ինծի դիմելու ազգին պետին, յուսալով որ պիտի բարեհաճի պաշտօնանկութեանս պատճառներուն վրայ նոր քննութիւն մը հրամայել: Սահմանադրական վարչութեան մը տակ անկարելի է անբասիր մարդու մը պատիւը աղարտել և ապրուստի միջոցը խլել իրմէ՝ այսպէս ինքնահաճ անօրէնութեամբ, և վստահ եմ որ այն քննութիւնը, զոր կ'աղերսեմ որ հրամայէք, պայծառօրէն ի յայտ պիտի բերէ իմ անմեղութիւնս:

Այժմէն շնորհապարտ եմ, Ամենապատիւ Տէր, այն բարեացակամ արդարասիրութեան համար, որով պիտի հաճիք նկատողութեան առնել վեց տարուան փոյթեռանդն ծառայութիւնս և վերահաստատել զիս պաշտօնիս մէջ:

Մնամ որդիական ամենախորին ակնածանօք
Ձերդ Ամենապատուութեան
խոնարհ ծառայ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ունկնդրութիւն մը խնդրելու համար Ս. Կաթողիկոսէն

Առ Նորին Օծութիւն
Տէր Տէր . . . . . .
Աստուածընտիր Հայրապետ
Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ
յէջմիածին

Վեհափառ Տէ՛ր,

Կը համարձակիմ խոնարհաբար խնդրել որ բարեհաճիք ունկնդրութիւն մը շնորհել նուաստիս: Գիտեմ թէ Ձեր Վեհափառութեան ժամանակը ո՜րքան թանկագին է, բայց ճանչնալով միանգամայն Ձեր սրտին ներողամիտ բարութիւնը, կը յուսամ որ պիտի հաճիք ընդունիլ զիս Ձեր ներկայութեան և պահ մը ունկնդրել ինծի... (հոս յիշել թէ ինչ խնդրի վրայ կ'ուզենք խօսիլ):

Մնամ երկիւղած յարգանօք
Ձերդ Երանաշնորհ Վեհափառութեան
խոնարհ և նուաստ ծառայ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Կեդրոնական Վարժարանի Խնամակալութեան աշակերտ մը ձրի ընդունիլ տալու համար

Մեծապատիւ Ատենապետ Էֆէնտի
Պատուարժան Խնամակալութեան
Ազգ. Կեդր. Վարժարանի

Մեծ. Ատենապետ Էֆէնտի,

Ստորագրեալս, Մարտիրոս Գազազեան, զարբին ի Գում-Գաբու, պատիւ ունիմ յայտնել ձեզ թէ որդիս Վահան Գազազեան, 16 տարեկան, Մայր Վարժարանի

նախակրթարանի դասընթացքը յաջողութեամբ աւարտած և իր վկայականն ստացած է։ Հիմա մտադիր է երկրաչափական Վարժարանի քննութիւններուն մասնակցիլ, բայց Մայր վարժարանի մէջ աւանդուած ուսողութիւնն անբաւական ըլլալով, պարտաւորուած է նախապէս գոնէ երկու տարի հետեւիլ ուսողութեան զանազան ճիւղերուն երկրորդական վարժարանի մը մէջ։ Դժբաղդաբար նուաստս, որ բազմանդամ ընտանիքի մը բեռն ունիմ և նիւթական վիճակս ալ շատ անձուկ է, անկարող եմ այդ տեսակ զոհողութիւն մը ընելու։ Ուստի ներկայ աղերսագրիս կցելով դպրոցական վկայականն, ինչպէս նաև Գում-Գափուի Թաղ. Խորհուրդի մէկ վկայականը, որ իմ նիւթական վիճակիս անբաւականութիւնը կը հաստատէ, կը համարձակիմ խնդրել, Ամենապետ էֆէնտի, որ բարեհաճիք ընդունիլ որդիս Ազգ. Կեդր. Վարժարանի ձրիավարժ աշակերտներու կարգը։

Յուսալով որ իր որդւոյն զարգացման նախանձախնդիր, բայց անձնապէս բան մը ընելու անկարող հօր մը այս խնդիրը չպիտի մերժէք, պատիւ ունիմ կանխաւ մատուցանել ձեզ անկեղծ յարգանքներուս հաւաստիքը, որով մնամ

Ձեր ամենախոնարհ ծառան

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԳԱՋԱՋԵԱՆ

(Թուական)

Ամուսնական դատի մը առթիւ Դատաստանական Խորհուրդին

Արժանապատիւ . . . .
Նախագահ Դատաստանական Խորհրդոյ
Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Արժանապատիւ Տէր,

Կնոջս, Զարուհի Վէլէտեանի դէմ բացած դատս երեք տարիէ ի վեր կը շարունակուի Պատուարժան Խորհրդոյ-

առջեւ՝ միշտ յետաձգուելով և առանց որոշ ելքի մը յանգելու։ Իմ կողմէս հարկ եղած բոլոր փաստերն ու վկաներն ներկայացուած ըլլալով Պատ. Խորհրդոյ, այս ձգձգումները բոլորովին անբացատրելի կը մնան այլ եւս ինծի համար։

Եւ սակայն խնդրոյն մէջ շահակից են մանաւանդ երեք զաւակներս, որոնք, հակառակ իմ բազմաթիւ դիմումներուս ու պահանջումներուս, կը մնան տակաւին իրենց մօր քով, ուր շատ յոռի կրթութիւն մը կը ստանան և իրենց ապագան մեծապէս կը վտանգուի։ Ընտանեկան այս անորոշ կացութիւնը կը վնասէ ուրեմն գլխաւորաբար անոնց, որոնք անմեղ զոհերն են սոյն կացութեան։

Ուստի կը համարձակիմ, Արժանապատիւ Տէր, անգամ մը եւս խնդրել որ Պատ. Խորհուրդդ բարեհաճի սոյն խնդիրը նկատողութեան առնել և միանգամ ընդ միշտ լուծել զայն՝ տալով իր արդար վճիռը, որ թէ՛ զիս և թէ՛ անմեղ զաւակներս պիտի ազատէ այս անտանելի վիճակէն։

Անձկանօք սպասելով ձեր արդարադատ որոշման, մնամ Ձերդ արժանապատուութեան

Որդիական յարգանքով
խոնարհ ծառայ
ՄԿՐՏԻՉ ՎԷԼԷՏԵԱՆ

(Թուական)

Այրի մը, որու ամուսինը շոգենաւի արկածի մը զոհ եղած է, թոշակի յաւելում մը կը խնդրէ Շիրքէթի Խայրիէի Տնօրէնութենէն

Մեծապատիւ . . . .
Ընդհանուր Տնօրէն Շիրքէթի Խայրիէի

Մեծապատիւ Տէր Տնօրէն,

Ինչպէս ծանօթ է ձեզ, ամուսինս Յակոբ Էյիկլիւզէլեան . . թիւ շոգենաւին առաջին մեքենավարը, մահացու կերպով վիրաւորուեցաւ մեքենայի արկածի մը հետեւանքով, երբ կը ջանար իր պարտականութիւնը կատարելով շոգենաւը փրկել, և այսպէսով զոհ եղաւ իր պաշտօնին:

Հանգուցեալը թողուց երեք անչափահաս որբ, առանց նիւթական ո և է ապաւէնի, բաց ի այն համեստ թոշակէն, զոր ընկերութիւնը կը վճարէ ըստ օրինի իր պաշտօնեաներու այրիներուն, թոշակ մը որ, սակայն, բոլորովին անբաւական է բազմանդամ ընտանիքի մը պէտքերուն: Ձեր բարեսրտութիւնն ու արդարութիւնը ա՛յնքան հանրածանօթ են, Տէր Տնօրէն, որ կը համարձակիմ վստահութեամբ դիմել ձեզ և խնդրել ձեր առատաձեռնութենէն թոշակի յաւելում մը կամ տարեկան որոշ նպաստ մը, որու շնորհիւ կարող ըլլամ մեծցնել զաւակներս, որ կանուխէն պիտի սորվին իրենց բարերարին անունն օրհնել ամէն օր:

Յուսալով որ, Տէր Տնօրէն, այն աղերսս բարեհաճ ընդունելութեան մը պիտի արժանանայ, պատիւ ունիմ մատուցանել ձեզ երախտագիտութեանս ջերմ հաւաստիքը, որով մնամ խոնարհ յարգանօք

Ձեր նուաստ աղախինը

(Թուական) ԱՅՐԻ ՏԻՐՈՒՀԻ ԷԼԻԿԻՋԷԼԵԱՆ

Երկաթուղիի վարչութեան մը մէջ պաշտօն մը խնդրելու համար

Տէր Տնօրէն . . . . Երկաթուղիի Ընկերութեան

Տէր Տնօրէն,

Ներկայիւս կը համարձակիմ խնդրել որ բարեհաճիք ձեր ընկերութեան մէջ . . . . . պաշտօն մը շնորհել ինծի: Առած ուսումս և զանազան վարչութեանց մէջ աշխատելով ստացած փորձառութիւնս, (նշանակել թէ ո՛ր վարչութեանց մէջ աշխատած են եւ ի՛նչ պատճառով հրաժարած են) յուսալ կու տան ինծի որ զիս արժանի պիտի գտնէք խնդրած պաշտօնիս: Սակայն եթէ այդ պաշտօնը տրամադրելի չէ և հարկ է, հոն հասնելէ առաջ, աւելի համեստ պաշտօն մը ստանձնել, սիրով կ'ընդունիմ առժամապէս, այն վստահութեամբ որ Տնօրէնութիւնը, իմ ծառայութիւնս գնահատելով և գոհ մնալով անկէ, պիտի հաճի բարձրագոյն պաշտօնի մը կոչել զիս:

Ի հարկին կրնամ . . . ի երաշխաւորութիւն մը տալ և պատիւ ունիմ ներկայ աղերսագրիս կցելու թէ՛ բնական թղթերս և թէ՛ ծառայած վարչութիւններէս ստացած բարի վարուց վկայականներս:

Սպասելով ձեր բարեհաճ պատասխանին, մնամ խորին ակնածանօք

Ձեր ամենախոնարհ ծառան

(Թուական) ԳՐԻԳՈՐ ԿԷԼԿԷԼԵԱՆ

Դրամատան մը մէջ պաշտօն մը խնդրելու համար

Տէր Տնօրէն

Օսմ. Առեւտրական Ընկերութեան

Կ. ՊՈԼԻՍ

Տէր Տնօրէ՛ն,

Ստորագրեալս, Վահէ Զալըգեան, քսան եւ եօթ տարեկան, նախկին շրջանաւարտ Ազգ. Կեդրոնական վարժարանի, որ ութ տարի պաշտօն վարած եմ Ն. Զաքարեան եւ Ընկ. վաճառատան մէջ, երկու ամիս առաջ այն վաճառատան փակման հետեւանքով պարապ մնալով, կը համարձակիմ խնդրել որ բարեհաճիք ձեր դրամատան գրասենեակներուն մէջ յարմար պաշտօն մը շնորհել ինծի:

Բացի հայերէնէ եւ թուրքերէնէ, լաւ գիտնալով նաեւ ֆրանսերէն ու անգլիերէն լեզուները, զոր սահուն կերպով կը գրեմ ու կը խօսիմ, ծանօթ ըլլալով միանգամայն հրապարակի գործերու եւ մանաւանդ դրամատան գործառնութիւններու, կը յուսամ որ իմ ծառայութիւններս կրնան օգտակար ըլլալ ձեր հաստատութեան թղթակցութեան կամ հաշուակալութեան ճիւղերուն մէջ:

Թէեւ փափաքելի էր ինծի Ձեր կեդրոնին մէջ յարմար պաշտօն մը ստանձնել, այսուհանդերձ, եթէ տրամադրելի պաշտօն մը չի կայ հոս, պատրաստ եմ ձեր գաւառի մասնաճիւղերէն մէկուն մէջ աշխատիլ:

Ներկայ աղերսագրիս կցելով նախկին վաճառատանս

կողմէ ինծ տրուած վկայականը, պատիւ ունիմ միանգամայն յայտնել թէ, եթէ հարկ ըլլայ, պատրաստ եմ պատուաւոր երաշխաւորութիւն մըն ալ տալ:

Յուսալով որ, Տէր Տնօրէ՛ն, պիտի հաճիք ներկայս նկատողութեան առնել եւ զիս ձեր հաստատութեան պաշտօնէութեան կարգին մէջ ընդունելու պատիւն ընել ինծի, կը փութամ երախտագիտական զգացումներուս հետ մատուցանել ձեզ անկեղծ մեծարանքներուս հաւաստիքը,

Որով մնամ Ձեր ամենախոնարհ ծառան

(Թուական) ՎԱՀԷ ԶԱԼԸԳԵԱՆ

Որբ մը որբանոց մը ընդունել տալու համար

Ազնուամեծար Ատենապետ էֆէնտի

Պատ. Խնամակալութեան... Որբանոցի

Ազնուամեծար Տէ՛ր,

Քոյրս, Զարուհի Նշխազարեան, որ հազիւ մէկ ու կէս տարուան ամուսնացած, այրի մնացած էր 7 ամսուան զաւակով մը, երկու ամիս առաջ իր բնակած թաղին մէջ ճարակած ժանտատենդէն վարակուելով՝ մեռաւ, բոլորովին անօգ ու որբ ձգելով իր միամօր զաւակը որ հազիւ եօթ տարեկան է:

Թէեւ այդ խեղճ տղուն պաշտպանութեան հոգն ու պարտականութիւնը կատարելապէս ինծի անկ է, բայց ես ինքս, դժբաղդաբար, նիւթական լաւ կացութիւն մը

չունիմ, և տարիին մեծագոյն մասը քաղէ քաղաք համբորդելու ստիպուած եմ։ Եթէ ընտանիք մը ունեցած ըլլայի, բնականաբար շատ դիւրին կ'ըլլար այդ տղան խնամել, բայց հիմայ պարտաւորուած եմ վստահիլ զինքը օտարներու, որոնք ոչ միայն պէտք եղած վստահութիւնը չեն ներշնչեր ինծի, այլ և մեծ մասամբ այնպիսի գումարներ կը պահանջեն որ շատ բարձր են ինծի համար։

Ահա այս վիճակին մէջ, կը համարձակիմ դիմել ձեզ, Մեծ. Տէր, խնդրելու համար որ հաճիք այս հօրմէ ու մօրմէ որբ հէգ տղան ընդունիլ ձեր խնամքներուն յանձնուած այդ մարդասիրական մեծ հաստատութեան մէջ, ուր վստահ եմ թէ նիւթական ու բարոյական ամէն խնամք պիտի վայելէ և պիտի կարենայ ըլլալ օր մը պարկեշտ և ընկերութեան ու Ազգին օգտակար անհատ մը։

Բայց որովհետև չեմ ուզեր իմ պարտականութիւնս ամբողջովին ծանրացնել ազգին վրայ, կամ բոլորովին անոք ու անպաշտպան ուրիշ որբի մը տեղը գրաւել տալ քեռորդիիս, պատրաստ եմ ամսական... ի թօշակ մը վճարել սիրայօժար, իբր չնչին փոխարինութիւն իրեն ջամբուելիք ֆիզիքական և բարոյական սնունդին, և այս՝ որքան ատեն որ տղան մնայ այդ բարեգործական յարկին տակ։

Յառաջկից պիտի գտնէք, Ազնուամեծար Տէր, հանգուցեալ քրոջս տաներէց քահանային վկայականը՝ հաստատուած նոյն թաղին Թաղ. Խորհուրդէն։

Վստահ ըլլալով, Տէր, որ պիտի բարեհաճիք ընդունիլ ներկայ աղերսագիրս և զարժանն անօրինել, պատիւ ունիմ մատուցանել ձեզ անկեղծ մեծարանքներուս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Թաղային սնտուկէ պահանջքի մը առթիւ՝ Քաղաքական ժողովին

Ազնուաշուք Ատենապետ Էֆէնտի
Քաղաքական ժողովոյ
Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Ազնուաշուք Տէր,

Ստորագրեալս .... թաղի բնակիչներէն Յարութիւն Մէյմարեան, արդէն ծերացած և միանգամայն անժառանգ ըլլալով Թուականէս հինգ տարի առաջ՝ Կալաթա ... փողոցը ունեցած մէկ կալուածս, որ մօտաւորապէս ... կ'արժէր, պաշտօնապէս փոխանցեցի բնակած թաղիս եկեղեցիին՝ հարկ եղած օրինական ամէն ձևակերպութիւն լրացնելով, ինչպէս որ արձանագրուած է թէ՛ նոյն թաղի և թէ Ազգ. Պատրիարքարանի դիւանատանց մէջ։

Սոյն փոխանցման մէջ պայման դրուած էր սակայն որ, թէև այս կալուածին բերած վարձքը փոխանցման օրէն իսկ պիտի պատկանէր թաղային սնտուկին, բայց թաղային սնտուկն ալ մինչև մահս պարտաւոր պիտի ըլլար ամսական ... ի գումար մը վճարել ինծի, ինչ որ իր գանձելիք վարձքին կէսն էր հազիւ։

Կը ցաւիմ ըսել սակայն, Տէր, որ գրեթէ առջի օրէն իսկ այդ վճարումները երբեք կանոնաւորապէս տեղի չունեցան և միշտ կրկնակի դիմումներ ընելու պարտաւորուեցայ՝ մաս մը դրամ առնելու համար։ Սկիզբները երբ տակաւին քիչ շատ կրնայի աշխատիլ, այդ անկանոնութիւնը շատ զգալի չէր ըլլար ինծի, քանի որ քիչ մը ստակ կը շահէի և ապրուստի համար չէի նեղուեր։

Բայց տարի ու կէս է ի վեր բոլորովին անկարող ըլլալով աշխատելու, թաղային սնտուկին վճարելիք այդ փոքր գումարէն ուրիշ ապրուստի միջոց չէ մնացած, և կրնաք ըմբռնել թէ ինչ վիճակի կը մատնուիմ, եթէ այդ գումարն ալ կանոնաւորապէս չի վճարուիր ինծի:

Այս առթիւ քանիցս նոյն թաղի Թաղ. Խորհուրդին դիմելէ ետքն ի զուր... թուական մասնաւոր աղերսագրով մը դիմեցի նաև Կեդր. Վարչութեան Տնտեսական Խորհուրդին, խնդրելու համար որ հրահանգ տրուի յիշեալ Թաղ. Խորհուրդին՝ կանոնաւորապէս վճարել ինծի որոշուած գումարը, որ հազիւ կը բաւէ իմ համեստ ապրուստիս. դժբաղդաբար այդ աղերսագիրն ալ մնաց անհետեւանք:

Արդ, գրեթէ չքաւորութեան ծայր աստիճանին հասած, ճարահատ ու շուարած, կը համարձակիմ դիմել Պատուարժան Ժողովոյդ՝ իբր ազգային գերագոյն իշխանութեան, խնդրելու համար որ վերջ մը տրուի այս անիրաւ ու անարդար ընթացքին, որ անարգանք մըն է թէ՛ ազգային արժանապատուութեան և թէ արդարութեան: Անընդունելի է որ կարողութեանս սահմանին մէջ ըրած բարեսիրական մէկ գործս դառնայ ու խեղճութեանս պատճառ ըլլայ, մանաւանդ որ կալուածն ալ վարձուած ըլլալով՝ ինծի սահմանուած թոշակը չի վճարելու ո և է պատճառ չի կայ:

Կը համարձակիմ յուսալ, Ազնուաշուք Տէր, որ Պատ. Ժողովդ պիտի հաճի ներկայ աղերսագրիս նկատողութեան առնելով՝ պէտք եղածը տնօրինել անյապաղ, վասն զի, ծեր ու տկար, անտանելի է ինծի համար աւելի երկար ատեն տառապիլ այն ողորմելի կացութեան մէջ, որուն մատնած է զիս ... Թաղ. Խորհուրդի անբացատրելի և մեղադրելի անփութութիւնը:

Ընդունեցէք, Տէր Ատենապետ, խորին ակնածանքներուս հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ուսումնական Խորհուրդին՝ Ուսուցչութեան վկայական մը խնդրելու համար

Մեծապատիւ Տէր Ատենապետ
Ուսումնական Խորհրդոյ
Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան

Մեծապատիւ Տէ՛ր,

Ստորագրեալս, շրջանաւարտ ... վարժարանէն և փափաքելով ուսուցչական ասպարէզն ընտրել, իբր բնական գիտութեանց մասնագէտ ուսուցիչ՝ արձանագրուած էի ներկայ տարւոյ Ուսուցչաց Քննիչ Յանձնաժողովի քննութիւններն անցնելու համար: Դժբաղդաբար, սոյն Յանձնաժողովի քննութիւններու թուականին, բաւական ծանր հիւանդութեամբ մը անկողնի ծառայելով, անհնարին եղաւ ինծի այդ քննութիւններն անցընելով՝ հարկ եղած վկայականն առնել:

Հիմայ թէեւ ապաքինած և նոյն իսկ գաւառային վարժարանի մը հոգաբարձութեան հետ պայմանաւորուած եմ, սակայն պաշտօնի ձեռնարկելու համար անհրաժեշտ է որ ի ձեռին ունենամ ուսուցչական վկայականս, վասն զի առանց անոր պիտի պարտաւորուիմ զինուորական ծառայութեան մտնել: Նոյն իսկ եթէ այս տարի զինուորութեան չի կոչուիմ, ամբողջ տարի մը պիտի կորսնցնեմ՝ սպասելով որ յառաջիկայ տարուան

ուսուցչաց Թննիչ Յանձնաժողովը կազմուելով՝ ներկայանամ և վկայականս ընդունիմ։

Իրաց այս վիճակին մէջ, կը համարձակիմ խնդրել, Մեծ. Ատենապետ էֆէնտի, որ Պատ. Խորհուրդդ բարեհաճի բացառիկ կարգադրութիւն մը ընել իմ մասին և որոշել քննիչ մարմին մը, որու ներկայանալով՝ հարկեղած քննութիւնը անցընեմ, և կամ ուսուցչութեան առժամեայ արտօնագիր մը շնորհէ ինծի մէկ տարուան համար, պայմանաւ որ յառաջիկայ տարի կազմուելիք Յանձնաժողովին առջեւ քննութիւնս կատարուի։

Կը յուսամ, Տէ՛ր Ատենապետ, որ նկատողութեան պիտի առնէք թէ իմ կամքէս բոլորովին անկախ պատճառներով էր որ այս տարի, թէև արձանագրուած, չի կարողացայ ժամանակին ներկայանալ. և չպիտի ուզէք որ տարի մը ժամանակ կորսնցնեմ. մանաւանդ որ ընտանիքս բարեկեցիկ չըլլալով՝ անհրաժեշտօրէն պէտք ունիմ աշխատելու։

Հաճեցէք ընդունիլ, Տէ՛ր Ատենապետ, անկեղծ յարգանքներուս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Տնտեսական Խորհուրդին
Կալուածական վէճի մը առթիւ

Մեծ. Տէր Ատենապետ
Տնտեսական Խորհրդոյ
Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան

Մեծապատիւ Տէ՛ր,

Ստորագրեալս, Գ. Ն.... թաղին մէջ կալուած մը ունիմ, որ նոյն թաղին վարժարանին պատկանող ուրիշ

կալուածի մը կից է։ Արդ՝ սոյն երկու կալուածներու պարտէզներու սահմանին առթիւ վէճ մը ծագած է նոյն թաղի Թաղ. Խորհուրդին և իմ միջեւ և այդ վէճը կը շարունակուի տարիէ մը ի վեր, առանց մէկ կամ միւս կողմը համաձայնութեան գետին մը գտնելու։

Անպատշաճ գտնելով որ այս կարգի անհամաձայնութիւն մը այսպէս յարատեւէ ազգ. պաշտօնական մարմինի մը և անհատի մը միջեւ և փափաքելով որ վերջ մը տրուի անոր՝ առանց դատարանի միջամտութեան, կը փութամ խնդրել որ Պատ. Խորհուրդդ, իբր վերին ձեռնհաս մարմին, հաճի որոշել քննիչ մարմին մը, որ գայ և տեղւոյն վրայ ուսումնասիրէ խնդիրը և իր անկողմնակալ վճիռը տայ։ Ինչ որ ալ ըլլայ այդ վճիռը, ես իմ մասիս այժմէն կ'ընդունիմ զայն և կը խոստանամ համակերպիլ անոր առանց ամենադոյզն առարկութեան, վստահ ըլլալով որ անկողմնակալութեամբ արձակուած այդ վճիռը մի միայն արդարութեան վրայ հիմնուած պիտի ըլլայ։

Յուսալից սպասելով Պատ. Խորհրդոյդ որոշման, պատիւ ունիմ մատուցանել ձեզ, Տէր Ատենապետ, անկեղծ մեծարանքներս, որով մնամ Ձեր խոնարհ ծառան

(Թուական) Գ. Ն.

Գիւղի մը բնակիչներուն աղերսագիրը իրենց առաջնորդին Օգնութիւն խնդրելու համար

Արժանապատիւ....

Բարեխնամ առաջնորդ....

Արժանապատիւ Հայր,

Ինչպէս քաջ ծանօթ է Ձեր արժանապատուութեան, ... գիւղը, որ յիսուն տունի չափ բնակչութիւն մը ունի և քաղաքէն ութ ժամ հեռաւորութեամբ առապարներու մը վրայ շինուած է, վերջին ձմրան սաստկութենէն մեծապէս վնասուած է: Բնակարաններուն մեծագոյն մասը անբնակելի դարձած են և բազմաթիւ ընտանիքներ դատապարտուած են գրեթէ բացօթեայ բնակելու: Լեռնէն գահավիժող ահեղ հեղեղները աւերած են բոլոր արտերն ու պարտէզները, և ի լրումն դժբախտութեանց՝ պաճարախտը ճարակելով գիւղին կենդանիներուն մէջ, դուարներու գրեթէ երեք քառորդը զոհ գացած են այդ գարշելի հիւանդութեան:

Մեր այս խղճալի և յուսահատական վիճակին մէջ, մենք ստորագրեալքս, բնակիչք յիշեալ գիւղին, կը համարձակինք դիմել Ձեր Արժանապատուութեան և խնդրել որ ձեր հայրական աջակցութիւնը շնորհէք մեզ՝ ազատելու համար մեր այս ողբալի կացութենէն, որու շարունակութիւնը ամբողջ գիւղին կործանումը պիտի ըլլայ: Ահա՛ գարունն եկաւ, և մենք ոչ կենդանի ունինք՝ մեր արտերը հերկելու, ոչ սերմնցու՝ սերմանելու և ոչ իսկ չոր հաց՝ տալու համար մեր զաւակներուն, որոնք անսուաղութենէ մեռնելու վտանգին մէջ են: Տղոց և կիներու

հիւանդութիւնները օր ըստ օրէ կը շատնան և ոև է միջոց չունինք անոնց դէմ մաքառելու համար: Ուստի, Արժանապատիւ Հայր, խոնարհաբար պիտի խնդրենք որ մեզ համար բարեխօսէք Եգիպտոսի Հ. Բ. Ը. Միութեան, և իր օգնութիւնն հայցէք այս արկածեալ գիւղին հէգ բնակիչներուն համար: Գիտենք արդէն թէ սոյն օրհնեալ հաստատութիւնը ինչ դժնդակ պարագաներու մէջ իբր երկնառաք օգնութիւն՝ ձեռք կարկառած է զանազան գիւղերու և զանոնք փրկած է անխուսափելի ջնջումէ մը և վստահ ենք որ մեր ողբալի վիճակին կարեկցելով՝ պիտի յօժարի իր բարերար ձեռնտուութիւնը շնորհել մեզ ալ: Առանց իր օգնութեան՝ պիտի պարտաւորինք ամենքս ալ թողուլ մեր հայրենի տուները և ցրուիլ հոս ու հոն՝ ի խնդիր պատառ մը չոր հացի, և մեր գիւղը, երբեմն այնքան շէն ու բարեկեցիկ, անվերականգնելի կերպով պիտի կործանի ու մարի:

Լիայոյս ենք, Արժանապատիւ Հայր, որ ձեր հայրախնամ բարեխօսութիւնը իր ազդեցութիւնը պիտի ունենայ ապահովաբար և այդ բարեգործական վեհանձն ձեռքը պիտի փրկէ մեզ այն անդունդին եզերքէն, որու մէջ գահավիժելու մօտ ենք:

Մնամք Ձեր Արժանապատուութեան

ամենախոնարհ և ամենահնազանդ զաւակները

(Թուական) *(Ստորագրութիւններ)*

Ուսուցիչ մը խնդրելու համար՝ Միացեալ Ընկերութեան

Մեծ. Տէր Ատենապետ Տնօրէն Խորհրդոյ
Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց
Կ. Պոլիս

Տէր Ատենապետ,

Ստորագրեալքս, բնակիչք Բաբերդի... գիւղին, պատիւ ունինք տեղեկացնել ձեզ թէ, մեր գիւղը, որ անկից 10 տարի առաջ հազիւ 15 տունէ կը բաղկանար, այսօր 40 տունի մօտ բնակչութիւն մը ունի: Գիւղին մէջ վարժարան մը չի գտնուելով, մինչև ցարդ մեր զաւակները կը ղրկէինք... գիւղը, որ կէս ժամու չափ հեռու է մենէ: Եւ սակայն այս հեռաւորութիւնը, մանաւանդ ձմեռը և գէշ օդերուն, շատ կը դժուարացնէր տղայոց երթևեկը, մանաւանդ որ մեծ մասը դեռ շատ փոքր ըլլալով, հազիւ 7-8 տարու, սաստիկ կը նեղուէին և հիւանդութիւններ յաճախ կը պատահէին:

Այս վիճակը դարմանելու համար, որոշեցինք գիւղին մէջ վարժարան մը կառուցանել և այս նպատակով հանգանակութիւն մը կատարելով՝ յաջողեցանք վարժարանին շէնքը երևան բերել:

Հիմայ կը մնայ ուսուցչի խնդիրը, որու համար կը համարձակինք դիմել ազգօգուտ ընկերութեանդ, խնդրելով որ ուսուցիչ մը նշանակէք մեր վարժարանին: Սոյն ուսուցչին բնակարանի և վառելափայտի հոգը մենք կը ստանձնենք, բայց դժբաղդաբար առ այժմ ի վիճակի չենք ամսական մըն ալ տրամադրել իրեն: Գալով դըպրոցական պիտոյքներուն, Բաբերդի Կրթասիրաց Միութիւնը սիրայօժար յանձնառու եղաւ զանոնք իր կողմէն

հայթայթելու 30-35 աշակերտի համար և մեր դպրոց յաճախելիք տղոց թիւն ալ անկից աւելի չէ:

Կը յուսանք, Տէ՛ր Ատենապետ, որ Պատ. Ընկերութիւնդ պիտի հաճի անհետևանք չի թողուլ մեր սոյն աղերսագիրը և ազատել երեսունէ աւելի խեղճ տղաքներ ձիւն ու անձրև օդերու օրական մէկ ժամ լերան ճամբաները դեգերելու անպատեհութենէն և կամ, յուսահատ, դպրոցը բոլորովին ձգելու ա՛լ աւելի մեծ դժբաղդութենէն, և պատիւ ունինք մեր երախտագիտական զգացումներուն հետ մատուցանել ձեզ մեր ամենախոնարհ յարգանքները:

Բնակիչք... գիւղի

(Թուական) (Ստորագրութիւններ)

ԳԼՈՒԽ Ե.

ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐՆԵՐ
ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐ (ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, ԾՆՈՒՆԴ, ՄԱՀ)

Ճաշի հրաւիրագիր

Սիրելի բարեկամս,

Յառաջիկայ հինգշաբթի, ծննդեանս տարեդարձին առթիւ, քանի մը բարեկամներու հետ ճաշելու բարեբաղդութիւնը պիտի ունենամ։ Դուք ալ իմ լաւագոյն բարեկամներէս մէկն ըլլալով, պիտի խնդրեմ որ ընդունիք մասնակցիլ այդ ճաշին, ինչ որ այդ համախմբութիւնը ա՛լ աւելի հաճելի պիտի ընէ ինծի։

Գիտէք որ սովորաբար ժամը 6ին կը ճաշենք։

Յուսալով որ ձեր ներկայութիւնը վայելելու երջանկութիւնը պիտի ունենամ, սիրով կը սեղմեմ ձեռքերնիդ։

Նոյն

Տէր և Տիկին Գ... իրենց յարգանքը կը մատուցանեն Տէր և Տիկին Ն...ի և կը խնդրեն որ հաճին միասին ճաշելու պատիւն ընել իրենց յառաջիկայ կիրակի իրիկուն, ժամը 6ին։

Նոյն

Ազնիւ Պարոն,

Մեր գաւառի ազգականներէն մէկը, որու ստէպ խօսած ենք ձեր վրայ, սաստիկ կը փափաքի ձեզ ծանօթանալ։ Հաճեցէք խնդրեմ, յառաջիկայ երկուշաբթի, ժամը 6ին, մեզի հետ ճաշելու պատիւն ընել մեզ և կը յուսամ որ ձեր երեկոյթէն դժգոհ չէք մնար։

Երեկոյթի հրաւէր

Տէր և Տիկին Ա... կը խնդրեն Տէր և Տիկին Բ...էն որ բարեհաճին յառաջիկայ հինգշաբթի իրիկուն ներկայ գտնուիլ իրենց երեկոյթին և այժմէն ընդունիլ իրենց շնորհակալիքը։

Նոյն

Տիկին Վ... պատիւ ունի ծանուցանել Տիկին և Օրիորդ Լ...ի որ յառաջիկայ շաբաթ իրիկուան համար փոքրիկ երեկոյթ մը սարքած է, որու պիտի մասնակցին երկու ջութակահար ու քանի մը լաւ պարողներ, և կը համարձակի խնդրել որ բարեհաճին իրենց ներկայութեամբը փայլ մը տալ այդ հանդէսին։

Նոյն

Ազնիւ Տիկին,

Փոքրիկ երեկոյթ մը, լաւագոյն է ըսել մտերմական համախմբութիւն մը պիտի ունենանք յառաջիկայ չորեքշաբթի գիշեր՝ ամուսնոյս ճամբորդութենէ վերադարձին

առթիւ։ Որքան երջանիկ և ուրախ պիտի ըլլամ եթէ հաճիք դուք ալ, իր լաւագոյն մտերմուհին, ձեր ներկայութեամբը պատուել մեզ։

Նոյն

Օրիորդ Վ... գիտէ թէ Տիկին և Օրիորդ Հ... որքան կը սիրեն լաւ երաժշտութիւնը, և կը փութայ իմացնել իրենց թէ յառաջիկայ չորեքշաբթի իրիկուն բարեբաղդութիւն պիտի ունենայ վայելելու ճարտար դաշնակահարի մը և սքանչելի երգիչի մը ներկայութիւնը, որ շատ աւելի հաճելի պիտի թուի իրեն, եթէ Տիկին և Օրիորդ Ը... բարեհաճին մասնակցիլ այդ փոքրիկ երեկոյթին։

Պատասխաններ

Տէր և Տիկին Բ... յարգանօք կը բարեւեն Տէր և Տիկին Ա...ը և կը փութան իմացնել թէ սիրով կ'ընդունին իրենց բարեհաճ հրաւէրը, յառաջիկայ հինգշաբթի իրիկուան համար։

*
* *

Տէր և Տիկին Ն... իրենց յարգանքը կը մատուցանեն Տիկին Վ...ի, և անկեղծօրէն կը ցաւին որ, նախապէս ուրիշ խօսք տուած ըլլալով, չպիտի կարենան ներկայ գտնուիլ այն երեկոյթին, որու հրաւիրելու պատիւն ըրած էին իրենց։

*
* *

Անակնկալ տկարութիւն մը, (կարեւոր զբաղում մը), կ'արգիլէ Պարոն Փ...ը Տէր և Տիկին Ն...ի սիրալիր հրաւէրն ընդունելու հաճոյքէն և կը խնդրէ որ ընդունին իր չքմեղանքն ու յարգանքները։

*
* *

Սիրելի Վահէ՛,

Զարմացանց զբաղած և վաղը առաւօտ կանուխ դրասենեակ գտնուելու ստիպուած ըլլալով, բացարձակապէս անկարելի է ինձ օգտուիլ քու սիրալիր հրաւէրէդ։

Ներողամիտ եղիր և մանաւանդ ցաւէ՛ վրաս, վասն զի պատուական բարեկամներու հետ հաճելի ժամեր վայելելու սքանչելի առիթ մը կը կորսնցնեմ։

Քոյրդ
(Ստորագրութիւն)

Ամուսնութեան Ծանուցագիր

Տ...

Տէր և Տիկին Ն... պատիւ ունին ծանուցանել ձեզ իրենց որդւոյն, Գ...ի, ամուսնութիւնը Օրիորդ Վ...ի հետ, ուր տեղի ունեցաւ ամսոյս 8-ի Կիրակի օր, Բերայի Ս.. Եկեղեցին։

Նոյն

Տ...

Այրի Տիկին Գոհար Վալիտէեան պատիւ ունի ծանուցանել ձեզ ամուսնութիւնը իր որդւոյն ԱՐԱՄԻ ընդ Օրիորդ ՏԻՐՈՒՀԻ ՍԱԳԱՆԵԱՆԻ, և խնդրել որ հաճիք ներկայ գտնուիլ պսակի արարողութեան, որ տեղի պիտի ունենայ Երկուշաբթի, 8 Մարտ 1912, Պէշիկթաշի Ս. Աստուածածնայ Եկեղեցին, առաւօտեան ժամը 10-ին։

Շնորհաւորութիւնք Վալիտէեանց բնակարանը
Պէշիկթաշ, Քէօյ իչի, թիւ 26։

(Նոյնը՝ անչափ թուղթի վրայ, հարսնցուին կողմէ, անունները փոխելով)։

Նոյնը՝ հարս ու փեսային կողմէ միասին

Տէր և Տիկին Պօղոս Շահին-եան պատիւ ունին ծանուցանել ձեզ իրենց որդւոյն՝ ԳՐԻԳՈՐԻ ամուսնութիւնը օրիորդ ՀԵՐՄԻՆԷ ԼՈՒԼԷՃԵԱՆի հետ

Այրի Տիկին Հռիփսիմէ Լու-լէճեան պատիւ ունի ծանուցանել ձեզ իր աղջկան՝ ՀԵՐՄԻՆԷի ա-մուսնութիւնը ԳՐԻԳՈՐ ՇԱՀԻՆ-ԵԱՆի հետ

և կը խնդրեն որ հաճիք ընտանեօք ներկայ գտնուիլ Ս. Պսակի օրհնութեան, որ տեղի պիտի ունենայ Ապրիլ 8ի Երկուշաբթի օր, Բերայի Ս. Յարութիւն Եկեղեցին, կէսօրէն առաջ ժամը 10ին։

Շնորհաւորութիւնք Եսայեան վարժարանին մէջ։

Բերա, 28 Մարտ 1895

Նոյն՝ մասնաւոր եւ մտերմական

Սիրելիս....

Ուրախութեամբ կը ծանուցանեմ ձեզ թէ աղջիկս, Զարուհի, կ'ամուսնանայ Պարոն .. ի հետ, որու ընտանիքը լաւ կը ճանչնաք։ Հարսանեկան հանդէսը տեղի պիտի ունենայ ամսոյս 24ին.... Եկեղեցին, ճիշդ ժամը ...ին։ Կը յուսամ որ պիտի հաճիք Ձեր ազնիւ Տիկնոջ հետ ներկայ գտնուիլ այդ հանդէսին, ինչպէս նաև հարսանեկան ճաշին, որու հրաւիրուած են միայն երկու կողմի մօտաւոր ազգականները և ձեզի նման քանի մը շատ մտերիմ բարեկամներ։

Վստահ եմ որ չպիտի մերժէք այս հրաւէրս և ձեր ներկայութեամբը պիտի աւելցնէք այս բարեբաստիկ օրուան ինծի պարգեւելիք երջանկութիւնը։

Ձերդ

. . . .

Ծննդեան ծանուցագիր

Պարոն Ն... ուրախութեամբ կը ծանուցանէ ձեզ թէ իր կինը, երեկ գիշեր, ժամը 6-ին, յաջող ծննդաբերութեամբ մը՝ մանչ զաւակ մը ծնաւ։ Մայրն ու զաւակը կատարելապէս հանգիստ են։

Նոյնը՝ մասնաւոր

Սիրելի բարեկա՛մս,

Երեկ քիչ մնաց որ կինս կորսնցնէի։ Կէս գիշերին ծննդաբերութեան առաջին ցաւերն սկսաւ զգալ։ Ամբողջ տասն և վեց ժամ չարաչար տառապեցաւ և եղաւ

վայրկեան մը որ բժիշկներն սկսան յուսահատիլ: Վերջապէս իր քաջառողջ կազմութիւնը յաղթեց և աղջիկ մը ծնաւ, Հիմայ վտանգէ զերծ է և տղան հանգիստ է:

Ուրախութեամբ ծանուցանելով քեզ այս բանը, ձեռքդ կը սեղմեմ սիրով: ....

Մահազդ

Տ...

Այրի Տիկին Ն. Մակարեան և զաւակները, Գրիգոր Մակարեան, Տէր և Տիկին Վ. Սամանճեան, Տեարք Յակոբ և Վահէ Ուսկանճեան (ի Բաքու), ինչպէս նաև Թէրզեան, Շատանեան և Թիւրապեան ընտանիքները ցաւով կը ծանուցանեն ձեզ թէ՝

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԷՖ. ՄԱԿԱՐԵԱՆ

Անդամ Առեւտրական առաջին Դատարանին

իրենց ամուսինը, հայրը, եղբայրը, քեռայրը, աներձագն ու ազգականը, երեկ գիշեր իր մահկանացուն կնքեց 45 տարեկան հասակին մէջ, երկար ու տաժանելի հիւանդութենէ մը ետքը, և կը խնդրեն որ հաճիք ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսին, որ տեղի պիտի ունենայ վաղը, ուրբաթ, 14 Փետրվար, Բերայի Ս. Երրորդութեան Եկեղեցին, ուր փոխադրուած է արդէն հանգուցեալին մարմինը, և անկից պիտի ամփոփուի Ֆէրի-Գիւղի Ազգ. գերեզմանատունը, իր ընտանեկան դամբարանին մէջ.

Բերա, 12 փետրվար 1910

Նոյն

ՏՐԴԱՏ ՇԱՔԱՐԵԱՆ

(Հայր Գրիգոր և Յակոբ էֆ. Շաքարեանի)

Յանկարծական մահուամբ հանգեաւ ի Տէր այս առաւօտ, ի խոր սուգ համակելով իր զաւակներն ու ամբողջ ազգականները.

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը, Հինգշաբթի, 18 Յունուար, Սկիւտարի Ս. Խաչ Եկեղեցին, ուսկից պիտի փոխադրուի գիւղին գերեզմանատունը:

Սկիւտար, 17 Յունուար 1911

ԳԼՈՒԽ Զ.

ԽՆԴՐԱԳԻՐՆԵՐ ԵՒ ՊԱՀԱՆՋԱԳԻՐՆԵՐ

Կին մը իր բացակայ ամուսինէն դրամ կը խնդրէ

Սիրելի ամուսինս,

Երկու ամիսէ աւելի է որ քենէ լուր չեմ առած: Խորհէ՛ թէ ի՛նչ մտատանջութեան մէջ եմ: Կը յուսամ որ հիւանդ չես: Շուտ գրէ՛ ինծի, որպէս զի սիրտս հանգչի, և միանգամայն քիչ մը դրամ ղրկէ, վասն զի շատ նեղութեան մէջ եմ:

Կարծեմ թէ արդէն թոշակէդ կրնաս ամսէ ամիս մաս մը ղրկել ինծի: Եթէ իմ շահածս մեր ապրուստին բաւէր, քեզ չէի նեղեր, բայց գիտես որ կնոջ աշխատութիւնը մեծ բան մը չարտադրեր, և երկու զաւակներնիս պէտք է սնուցանեմ:

Տղաքը առողջ ու հանգիստ են և քու վերադարձիդ կը սպասեն ակընդէտ: Ջանա որ ա՛լ այս տարի հոս փոխադրուիս:

Պատասխանիդ կը սպասեմ անձկանօք:

Անձնուէր և գորովագութ կինդ

(Թուական) ԶԱՐՈՒՀԻ

Բարեկամէ մը փոխ դրամ խնդրելու համար

Սիրելի բարեկամս,

Իմ մասիս միշտ ա՛յնքան բարեացակամ գտնուած ես որ, կը համարձակիմ նեղ մէկ պարագայիս քու բարեացակամութեանդ դիմել: 40 ոսկիի չափ գումարի մը պէտք ունիմ, զոր երեք, առ առաւելն չորս ամիսէն կրնամ հատուցանել: Մեծապէս շնորհապարտ պիտի մնամ քեզ, եթէ կարենաս այս գումարը հասցնել ինծի մինչեւ երեք օր:

Քոյդ

(Թուական) . . . .

Պատասխան

Սիրելիս Վահէ,

Անկեղծօրէն կը ցաւիմ որ ի վիճակի չեմ ինէ խնդրած պզտիկ ծառայութիւնդ մատուցանել քեզ. կը յուսամ որ չես տարակուսիր թէ, եթէ այդ գումարը ունենայի տրամադրութեանս տակ, սիրով փոխ պիտի տայի քեզ. բայց այս միջոցիս բացարձակապէս անհնար է այդ բանն ինծի համար. ես ինքս ալ ի մօտոյ վճարում մը ունիմ ընելու և չեմ գիտեր թէ պէտք եղած դրամն ո՛ւսկից պիտի գտնեմ:

Ներողութիւն խնդրելով կը սեղմեմ ձեռքդ:

(Թուական) . . . . .

Նոյն՝ նուազ ընտանի ոճով

Ազնիւ Պարոն Ն...

Տարիներէ ի վեր ձեր բարեացակամ համակրութիւնը վայելելու պատիւն ունենալով, կը համարձակիմ ձեզ դիմել՝ այս օրուան գտնուած դժուարին պարագաներուս մէջ:

100 ոսկի չափ գումարի մը պէտք ունիմ՝ նեղ կացութենէ մը ազատելու համար եւ ի վիճակի չեմ այդ գումարը սեղանաւորէ մը կամ դրամատունէ մը փոխ առնելու, վասն զի հարկ եղած նիւթական երաշխաւորութիւնները չունիմ տալու. իմ վրաս վստահութիւն ունեցող բարեկամ մը միայն կրնայ այդ դրամը փոխ տալ ինծի: Եթէ դիւրութիւն ունիք այդ ծառայութիւնը մատուցանել ինծի՝ առանց նեղուելու, մեծապէս շնորհապարտ պիտի մնամ ձեզ: Կը խոստովանիմ թէ՝ այս դիմումին ընելէ առաջ՝ երկար ատեն վարանեցայ. կը վախնայի որ ձեզ համար ունեցած բարեկամութիւնս, որ այս միջոցիս իմ անձնական շահուս համապատասխան կուգար, կրնար, ապագային, ինքնասիրական հաշիւ մը թուիլ ձեզ. եւ սակայն այդ նկատողութիւնը չկասեցուց զիս եւ կը յուսամ թէ, ինչ որ ալ պատահի, պիտի հաւատաք իմ անկեղծ ու հինաւուրց համակրութեանս եւ բարեկամութեանս, մանաւանդ թէ, ինչպէս որ գիտէք, այդ բարեկամութիւնս սկսած է անանկ ատեն մը, երբ չէի կրնար գուշակել որ օր մը ձենէ դրամական ծառայութիւն մը խնդրելու հարկին մէջ պիտի գտնուէի:

Ուստի կը խնդրեմ, ազնիւ բարեկամ, որ հաճիք հասցնել ինծի այդ գումարը, զոր ըստ ամենայն հաւանականութեան, մինչեւ երկու ամիս կը վերադարձնեմ ձեզ. այսու հանդերձ, ինչ որոշում որ տաք, ո՛ եւ է կերպով չի կրնար աւելցնել կամ պակսեցնել այն անկեղծ զգացումները, որոնցմով մնամ

Ձեր անձնուէր բարեկամը

(Թուական) ՇԱՀԷՆ

Պատասխան

Սիրելի բարեկամս,

Կը ցաւիմ որ ձեր ինծի հանդէպ ցոյց տուած վստահութեան չեմ կրնար արժանաւորապէս պատասխանել. բայց հաւատացէք անկեղծութեանս, բացարձակապէս անհնար է ինծի համար ձեր խնդիրը կատարել եւ ճշմարիտ ցաւ մը կը զգամ իմանալով ձեր գտնուած նեղ կացութիւնը, որմէ ազատելու համար չեմ կրնար օգնել ձեզ: Կարելի է մեր երկուքին բարեկամը՝ Պ. Վ... դրամական աւելի նպաստաւոր վիճակի մը մէջ ըլլայ. կրնաք անգամ մը իրեն դիմել, եւ ի հարկին ես ալ կը բարեխօսեմ: Սա ալ պէտք է գիտնաք որ այս միջոցին փոխ դրամ գտնելը ձեր ենթադրածէն շատ աւելի դժուար է. նոյն իսկ հարկ եղած երաշխաւորութիւնները լիուլի ունեցող անձերն անգամ շատ նեղ դժուարութիւն կը կրեն այս մասին: Պատճառն այն է որ ամէն մարդ ունեցած դրամը կարգ մը շահադիտական ձեռնարկներու պառկեցուցած է, եւ ունեցածը տասնապատկելու իղձով, բոլորովին կորսնցնելու վտանգին կ'ենթարկէ:

Ինչ որ ալ ըլլայ, սիրելի Շահէն, եթէ երբեք ձեզ օգտակար ըլլալու առիթ մը ներկայանայ, ձեզ նկատմամբ ունեցած բարեացակամութիւնս պիտի ապացուցանեմ, եւ կը յուսամ որ դուք ալ չէք տարակուսիր ասոր ու կը շարունակէք պատուել զիս ձեր համակիր բարեկամութեամբը:

(Թուական) Ձերդ

Ն...

Վաճառական մը ուրիշ վաճառականի մը՝ փոխառութիւն մը ընելու համար

Ազնիւ տէր,

Քանի մը առեւտրական տուներ, որոնց հետ յարաբերութեան մէջ եմ տարիներէ ի վեր եւ որոնք մինչեւ այսօր միշտ կատարեալ ճշդապահութեամբ կը կատարէին իրենց վճարումները, կը գրեն ինծի որ ստիպուած են իրենց վճարումները դադրեցնել առժամապէս: Եթէ այդ վաճառականներուն սոյն վիճակը առաջուց գուշակած ըլլայի, ես ալ հարկ եղած միջոցները ձեռք կ'առնէի այսպէս բացը չմնալու համար. բայց որովհետեւ այս ձախող լուրը մէկէն ի մէկ հասաւ ինծի, բոլորովին յանկարծակիի եկայ եւ շատ նեղուեցայ, մանաւանդ որ վերջերս մեծամեծ գնումներ ըրած էի:

Այս պարագաներուն մէջ՝ յոյս դրած եմ այն համակրութեան եւ վստահութեան վրայ, զոր ստէպ ցոյց տուած էք ինծի, եւ կը խնդրեմ որ վեց ամսուան համար փոխ տաք ինծի 1000 ոսկի, որուն պէտք ունիմ կարելի եղածին չափ շուտ: Վստահ եղէք որ եթէ երբեք այս կարգի ծառայութիւն մը խնդրէք ինէ, ամենայն սիրով պատրաստ եմ կատարել:

Սպասելով ձեր պատասխանին, կը փութամ յարգանքով բարեւել ձեզ:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Առնելիք մը պահանջելու համար

Տէր,

Ներողամիտ եղէք որ յիշեցնեմ ձեզ այն փոքրիկ փոխառութիւնը, զոր ըրիք ինէ գրեթէ երկու տարի առաջ. պարագաները հարկադրեցին զիս առնելիքներս գանձել, վասն զի ես ալ կարգ մը վճարումներ ունիմ ընելու: Հաճեցէք ուրեմն տեղեկացնել ինծի թէ ե՞րբ պիտի կարենաք վճարել ինծի այդ երեսուն ոսկին, որպէս զի ես ալ ըստ այնմ յոյս դնեմ այդ գումարին վրայ: Սիրով պիտի սպասեմ մինչեւ ձեր որոշելիք պայմանաժամը, կը բաւէ որ շատ երկար չըլլայ:

Շատ կը ցաւիմ, տէ՛ր, որ ստիպուած եմ այսպէս նեղը դնել ձեզ, բայց կը խնդրեմ որ հաւատաք թէ ազատ չեմ ուրիշ կերպ վարուելու:

Պատիւ ունիմ մատուցանել ձեզ անկեղծ մեծարանքներս:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Տէր,

Թոյլ տուէք որ նախ եւ առաջ շնորհակալ ըլլամ ձեզ որ այսքան ատեն չպահանջեցիք ձեր առնելիքը, զոր շատ աւելի կանուխ պահանջելու իրաւունք ունէիք. ձեր այս փափկանկատ եւ բարեացակամ վերաբերումը ինծի նկատմամբ՝ ճշմարիտ երախտագիտութիւն մը կը ներշնչեն ինծի եւ կը պարտաւորեն զիս ամենակատարեալ անկեղծութեամբ խօսիլ ձեզի հետ: Այս միջոցին բաւական նեղ կացութեան մէջ եմ. եւ ձեզ ունեցած 30 ոսկի

պարտքս տարիէ մը առաջ վճարելու հաստատ խօսք չեմ կրնար տալ. բայց, միւս կողմէ, բացարձակապէս կը խոստանամ այդ պայմանաժամը չանցընել և ձեր վեհանձնութիւնը չարաչար չգործածելու համար՝ ամէն միջոց ի գործ դնել, որպէս զի ես առաւելն մինչեւ գալ տարի նոյն թուականը, այդ պարտքը վճարած ըլլամ ձեզ: Կը յուսամ որ այս խնդրած պայմանաժամս պիտի հաճիք շնորհել ինծի, և այդ ակնկալութեամբ՝ մնամ

Ձեր խոնարհ և անկեղծ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Պարո՛ն,

Անշուշտ կը յիշէք որ անցեալ տարի, Հոկտեմբերի վերջերը, եկաք և քանի ոսկի փոխ ուզեցիք ինէ, խոստանալով մինչեւ տարեգլուխ վճարել: Այդ միջոցին տրամադրելի դրամ ունենալով՝ ձեր ուզած գումարը փոխ տուի ձեզ:

Հիմայ կը յիշեցնեմ ձեզ որ վճարման պայմանաժամը շատոնց անցաւ: Յոյս դրած էի այդ գումարին վրայ, որուն պէտք ունիմ և հիմայ ես ինքս կը նեղուիմ: Հաճեցէք ուրեմն կարելի եղածին չափ շուտ հասցնել զայն ինծի:

Ընդունեցէք յարգալիր բարեւներս:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն՝ աւելի ստիպողական

Պարո՛ն,

Կը զարմանամ որ վերջին նամակէս ետքը, մինչեւ այսօր ձենէ ունեցած պահանջքս չվճարեցիք տակաւին, և նոյն իսկ այս մասին ո և է լուր չտուիք:

Ձեր այս վարուելակերպը բոլորովին անպատշաճ է, մանաւանդ որ այդ դրամը առանց տոկոսի տուած էի ձեզ:

Փութացէ՛ք ուրեմն, պարո՛ն, պատշաճ կերպով վերջացնել այս գործը և թողէք որ ապագային նորէն ձեզ օգտակար ըլլալու կարելիութիւնն ու փափաքն ունենամ:

Անկեղծօրէն կը բարեւեմ ձեզ:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն՝ աւելի դառն ոճով

Պարո՛ն,

Խոստովանեցէք որ ձեզ նկատմամբ ծայրայեղ փափկանկատութիւն ցոյց տուի. գիտէք թէ երկար ատենէ ի վեր կը սպասեմ ձենէ ունեցած պահանջքիս վճարումին՝ առանց գիտնալու թէ ե՛րբ պիտի հաճիք պարտքերնիդ հատուցանել: Խոստում խոստումի վրայ տուիք, զանազան պայմանաժամներ խնդրեցիք, ու ես ամէն անգամ միամտաբար հաւատացի ձեր անկեղծութեան, վասն զի ձեզ պարկեշտ մարդ մը կը համարէի և կը համարիմ մինչեւ այսօր: Հիմայ, պարո՛ն, ձեզ կը հարցնեմ. ինչ կ'ընէիք, եթէ դուք իմ տեղս ըլլայիք: Կրնա՞մ տակաւին ձեր խօսքին վստահիլ: Այդ աստիճան դիւրահաւան չեմ: Միայն թէ կ'ուզեմ համբերութեան մինչեւ ծայրագոյն սահմանը երթալ: Ուստի ամիս մը եւս պայմանաժամ կուտամ ձեզ. չիտակը ըսելով՝ չէ թէ վասն զի կը յուսամ որ մինչեւ այն ատեն պարտքերնիդ կը վճարէք, այլ վասն զի կ'ուզեմ իմ բարեացակամութեանս վերջին մէկ ապացոյցն ալ տալ: Բայց

այսօրուընէ կը տեղեկացնեմ ձեզ թէ, պարոն, այդ պայմանաժամը անցնելուն պէս՝ դատարանի պիտի դիմեմ, և այն ատեն զիս այս ծայրայեղութեան մղելու յանցանքը ձերը պիտի ըլլայ: Կ'ընդունիմ որ, ինչպէս հաստատեցիք, դժբաղդ հանգամանքներու մէջ գտնուեցաք և անակնկալ արկածներ պատահեցան ձեզ, և հաւատացէք որ ակամայ պիտի դիմեմ դատարանին, բայց միւս կողմէ, ես ալ ընտանիքի հայր եմ և խնայողութեան ու խոհեմութեան շնորհիւ է որ կրնամ պատուաւոր դիրքս պահել, և ա՛լ չեմ կրնար տանելիքներուս գանձումը յետաձգել՝ առանց ես ինքս նեղ կացութեան մէջ իյնալու:

Պատիւ ունիմ, պարոն, անկեղծ յարգանքով բարեւել ձեզ:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Տէ՛ր,

Սիրով կը խոստովանիմ թէ մինչեւ այսօր ինծի հետ վերջին աստիճան բարեացակամութեամբ ու երկայնամտութեամբ վարուեցաք. սիրով կ'ընդունիմ այն նոր պայմանաժամը, զոր կը հաճիք շնորհել ինծի, և ամէն ճիգ պիտի ընեմ որպէս զի մինչեւ այն ատեն կարողանամ ձեզ ունեցած պարտքս վճարել. բայց դուք ալ հաւատացէք, պարո՛ն, որ, եթէ մինչեւ հիմայ, հակառակ կրկնակի խոստումներուս, չվճարեցի, անհոգութենէս կամ անտարբերութենէս չէր, այլ վասն զի նիւթական վիճակս թոյլատու չէր: Հաւատացէ՛ք, տէ՛ր, որ ան-

կեղծօրէն կը ցաւիմ ձեզ նեղացուցած ըլլալուս, և կը խնդրեմ որ զիս ձեր համարման անարժան չհամարիք, վասն զի ձախորդութիւնն էր որ չթոյլատրեց յանձնառութիւնս յարգել:

Մնամ ամենախորին յարգանօք

Ձեր խոնարհ և հնազանդ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Բարեկամէ մը ծառայութիւն մը խնդրելու համար

Ազնիւ Վահան,

Անկեղծ ու սերտ բարեկամութեան միակ անպատեհութիւնը սա է որ, գլխացաւերն անպակաս կ'ըլլան: Մտիկ ըրէ՛, եթէ չես հաւատար:

Բժիշկներու խորհուրդով՝ ստիպուած եմ քանի մը ամսուան համար բացակայիլ քաղքէս և ձմեռը անցընել Եգիպտոս: Գործերուս արդի վիճակին մէջ, այս ստիպողականութիւնը շատ նեղ կացութեան մէջ կը ձգէ զիս, մանաւանդ որ, ինչպէս գիտես, կարգ մը յանձնառութիւններ ունիմ, զոր անպատճառ պէտք է գործադրեմ: Դժբաղդաբար չունիմ մէկը, որու կարենամ վստահիլ զանոնք և ապահով ըլլալ թէ այդ անյետաձգելի յանձնառութիւնները, որոնք չկատարուելով մեծ վնաս կրնան պատճառել ինծի, կանոնաւորապէս պիտի գործադրուին:

Այս պարագաներուն մէջ ահա՛, սիրելիս, քեզ կը

գիմեմ՝ խնդրելու համար որ երկու երեք ամսուան համար հաճիս գործերուս վերին հսկողութիւնը ստանձնել։ Պաշտօնեաններս ընթացիկ գործերը պիտի կատարեն, բայց քեզի պէս մէկը պէտք է որ հարկ ու յարմար եղած հրահանգները տայ իրենց․ Կը կարծեմ որ օրական մէկ կամ առաւելն մէկուկէս ժամու զբաղութիւն մը բաւական է քու կողմէդ։

Եթէ միջոցդ պիտի ներէ և միանգամայն տրամադիր ես այս մեծ ծառայութիւնը մատուցանել ինծի, կը խնդրեմ որ առանց ժամանակ կորսնցնելու իմացնես․ որպէսզի ես ալ անմիջապէս հարկ եղած կարգադրութիւններն ընեմ, օրինական փոխանորդութիւն մը տամ քեզ՝ իմ տեղս ստորագրելու և բոլոր գործերս վարելու, վերջապէս պատրաստութիւններս տեսնեմ որ առաջ մեկնելու, վասն զի բժիշկները խորհուրդ կուտան մեկնիլ՝ առաջին ցուրտերը սկսելէ առաջ, բայց քու համաձայնութիւնդ է միայն որ պիտի ոյժ տայ ինծի հանգիստ սրտով մեկնելու։

Վստահ ըլլալով, սիրելի բարեկա՛մս, որ պիտի ընդունիս մատուցանել ինծի այս ծառայութիւնը, որմէ կախեալ են թէ՛ առողջութիւնս և թէ՛ գործերս, չեմ ուզեր երախտագիտութեան կամ նոյն իսկ շնորհակալութեան անհամ ու սովորական խօսքեր ուղղել քեզ, այլ պարզապէս ձեռքդ կը սեղմեմ անկեղծօրէն և կը վստահեցնեմ քեզ թէ, նմանօրինակ պարագաներու մէջ, ես ինքս ալ վայրկեան մը չպիտի վարանիմ ձեռքէս եկած ամէն ծառայութիւն մատուցանել քեզ՝ իբր բարեկամական պարտականութիւն։

Միշտ քոյդ

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Սիրելի բարեկա՛մս,

Նամակդ առի և կրնաս գուշակել թէ ո՛րքան ցաւեցայ առողջութեանդ այդ աստիճան խանգարուած ըլլալուն իմանալով։ Գիտէի որ քիչ մը տկար ես, բայց չէի կարծեր թէ այդ տկարութիւնը այդ աստիճան լուրջ է։

Քանի որ, իբր նախազգուշութիւն, մեկնիլդ հարկ է, վայրկեան մը մի՛ վարանիր։ Շատ իրաւունք ունէիր իմ վրաս վստահելու, տարակոյս չկայ որ, այս պարագաներուն մէջ, չեմ կրնար բարեկամութեան պարտականութիւնս չկատարել։ Սիրով և յօժարակամ յանձն կ'առնեմ ձեռքէս եկածն ընել՝ քու բացակայութիւնդ զգալի չընելու և գործերդ քու շահերուդ համաձայն վարելու համար։

Բարեբախտաբար զբաղումներս շատ թեթև են և կրնամ ամէն օր մէկ երկու ժամ զոհել քու գործերուդ, և այս զոհողութիւնս, եթէ կ'արժէ զոհողութիւն կոչել զայն, լիուլի պիտի փոխարինուի ու վարձատրուի երբ, ինչպէս կը յուսամ, քանի մը ամիսէն վերադառնաս կատարելապէս առողջացած ու կազդուրուած։ Ուրեմն դու այս վայրկեանէս սկսէ՛ պատրաստութիւններդ տեսնել, վաղը, կէս օրէն առաջ, պիտի գամ քեզ տեսնելու։ Առ այժմ մնաս բարով և ցտեսութիւն։

Քոյդ

(Ստորագրութիւն)

(Թուական)

Սպասուհիի մը մասին տեղեկութիւն առնելու համար քահանայի մը գրուած

Արժանապատիւ Տէր Հայր,

Մարիամ Գրիգորեան անուն կին մը, կը յանձնարարուի ինծի իբր սպասուհի կամ մանկակալ ընդունելու համար տանս մէջ: Ըստ որում այս կինը ձեր գիւղէն է, կը համարձակիմ թէ՛ իր և թէ՛ ընտանիքի մասին մանրամասն տեղեկութիւններ խնդրել ձենէ: Դիւրաւ կրնաք ըմբռնել, Տէր Հայր, որ շատ բծախնդիր եմ տանս մէջ ընդունելիք անձերուս պարկեշտութեանը և բարոյականին, մանաւանդ երբ այդ անձը, իր պաշտօնին բերմամբ, շարունակ յարաբերութեան մէջ պիտի գտնուի մատղաշ տղոց հետ, որոնց վրայ չար օրինակը ո՛րքան շատ ազդեցութիւն կը գործէ: Շնորհապարտ պիտի ըլլամ ձեզի եթէ հաճիք այս կնոջ մասին ձեր գիտցածը տեղեկացնել ինծի: Մասնաւորապէս կ'ուզէի գիտնալ թէ ինչու իր գիւղը ձգած ու հոս եկած է, վասն զի ինծի այնպէս երեւցաւ որ տեսակ մը շփոթութիւն զգաց՝ երբ այս մասին հարցում մը ուղղեցի իրեն: Կարելի է այս ծառայութիւնը խնդրելով՝ ձեզ կը տաղտկացնեմ ու ձեր բարեացակամութիւնը չարաչար կը գործածեմ. բայց եթէ լաւ մտածէք, ներողամիտ պիտի գտնուիք իմ այս դիմումիս և պիտի հաճիք պատասխանել ինծի:

Ընդունեցէք, Տէր Հայր, որդիական յարգանքներուս հաւաստիքը, որով մնամ

Ձեր խոնարհ ծառան

(Թուական) ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՄԱՍԵԱՆ

Սկիւտար, Աճի Պաշա՛ թիւ 75

Խնդրագիր՝ իբր սպասուհի ընդունուելու համար

Տիկի՛ն,

Տիկին Վարդանեան, որու տունը գացած էի երկու օր առաջ անձնական գործով մը, ըսաւ ինծի թէ սպասուհիի մը պէտք ունիք և կը համարձակիմ իմ ծառայութիւնս մատուցանել ձեզ: Ամբողջ վեց տարի աշխատած եմ Տիկին Յուսիկեանի քով, որմէ չէի բաժնուեր, եթէ Ամերիկա երթալու ստիպուած չըլլար: Կրնաք իմ մասիս մանրամասն տեղեկութիւններ առնել տիկին Գ... էն կամ տիկին Ն...: էն, որոնք շատ սերտ յարաբերութեան մէջ ըլլալով տիկին Յուսիկեանի հետ, լաւ կը ճանչնան զիս: Կը յուսամ, տիկի՛ն, որ եթէ հաճիք ձեր ծառայութեան մէջ ընդունիլ զիս, գոհ կը մնաք ինձմէ և բարեբաղդութիւնը կ'ունենամ ձեր կողմէ ալ արժանանալու այն վստահութեան ու համակրութեան, որով կը պատուէր զիս նախկին տիրուհիս:

Մնամ յարգանօք

Ձեր խոնարհ աղախինը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

ԳԼՈՒԽ Ը.

ԳՈՐԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՆԱՄԱԿՆԵՐ
ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, ԿՏԱԿ ԵՒՆ.

Վարձակալ մը իր տանտիրոջ՝ վճարման պայմանաժամ խնդրելու համար

ԻԶՄԻՐ 1912

Պարո՛ն,

Կը խնդրեմ որ հաճիք մինչեւ յառաջիկայ ամսու 15ը միջոց շնորհել ինծի՝ վարձքի հաշուէ ձեզ ունեցած պարտքս վճարելու համար։

Գիտէք որ գործերու ամէնէն կայուն եղանակն է, այս միջոցիս բնաւ աշխատութիւն չունիմ եւ կինս ալ հիւանդ է։ Երեք տարիէ ի վեր որ ձեր տունը կը բնակիմ, միշտ կատարեալ ճշդապահութեամբ եւ օրը օրին վճարած եմ վարձքերս, եւ վստահ եղէք որ յառաջիկային ալ նոյն բանը պիտի ըլլայ։ Միայն այս անգամ, բացառաբար, տասնեւհինգ օր ետքը ի վիճակի պիտի ըլլամ պարտքս հատուցանելու եւ կը սիրեմ յուսալ որ այս շնորհը չպիտի մերժէք ձեր մէկ հին վարձակալին։

Շնորհակալութիւններուս հետ ընդունեցէք անկեղծ յարգանքներս։

(Ստորագրութիւն)

Վարձակալ մը իր կալուածատիրոջ՝ պայմանաժամի երկարաձգում խնդրելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ 1912

Տէր,

Ձեր ինծի վարձու տուած վաճառատան պայմանաժամը ի մօտոյ կը լրանայ, եւ ինծի համար շատ կարեւոր է այժմէն գիտնալ թէ տրամադի՞ր էք այդ պայմանաժամը նորոգել, ինչպէս որ ես կը փափաքիմ։

Կ՚ուզէի որ այդ պայմանաժամի վերանորոգումը տեղի ունենայ ճիշդ ու ճիշդ նախկին պայմաններով եւ նոյնքան ժամանակի համար։

Մինչեւ հիմա մեր իրարու հետ ունեցած լաւ յարաբերութիւնները կը յուսադրեն զիս որ այս խնդիրս պիտի ընդունիք։

Կ՚աղաչեմ որ հաճիք անմիջապէս պատասխանել ինծի, վասն զի եթէ ուրիշ դիտաւորութիւն ունենալով մերժէք ձեզ ըրած առաջարկութիւնս, պէտք է որ ես ալ ժամանակ ունենամ ուրիշ յարմար վաճառատուն մը փնտռել եւ գտնելու։

Սպասելով ձեր պատասխանին, պատիւ ունիմ յարգանքով բարեւել ձեզ։

(Ստորագրութիւն)

Վարձակալ մը իր տանտիրոջ նորոգութիւններ խնդրելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ. 1912

Պարո՛ն,

Ձեզ հետ կնքած պայմանագրութիւնս լրանալու մօտ է և պատրաստ եմ նախկին պայմաններով նորոգել զայն. միայն խնդիր մը ունիմ, զոր կը յուսամ թէ պիտի ընդունիք։

Կարգ մը նորոգութիւններ կան, որոնք բացարձակապէս անհրաժեշտ ու անյետաձգելի են։ Ծխնելոյզները չեն քաշեր, խել մը պատուհաններ լաւ չեն գոցուիր ևն. (մանրամասնաբար յիշել պահանջուած բոլոր նորոգութիւնները):

Շատ ուրախ պիտի ըլլամ, պարո՛ն, եթէ այս առաջարկութիւնս ընդունելով՝ կարելիութիւն տաք ինծի բնակարանի փոփոխութեան չենթարկուիլ. վասն զի ձեզի հետ միշտ լաւագոյն յարաբերութեանց մէջ գտնուած եմ և կը փափագիմ միշտ ձեզ ունենալ իբր տանուտէր։

Կը յուսամ որ կը հաճիք ձեր պատասխանն ու որոշումը հաղորդել ինծի օր առաջ, և կը խնդրեմ որ ընդունիք անկեղծ յարգանքներուս հաւաստիքը։

(Ստորագրութիւն)

Հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութեան մը՝ մասնակի վնաս մը ծանուցանելու համար

ԲԵՐԱ 1912

Տէ՛ր,

Բերա, Եէշիլ փողոց թիւ 5 տունս, որ ձեր ընկերութեան մօտ ապահովագրուած է 500 ոսկիի թիւ 8765 ապահովագրով, երէկ գիշեր մասնակի վնասներ ունեցաւ քովի տունէն ծագած հրդեհի մը հետեւանքով։ Հակառակ մեր կողմէ եղած բոլոր ջանքերուն, տանիքը երկու անգամ բռնկեցաւ և հազիւ կրցանք մարելու յաջողիլ. հիւսիսային կողմի բոլոր պատուհաններն այրեցան և հիւրանոցին տախտակամածն ու ձեղունը մասնակի վնասուեցան։

Հաճեցէք ուրեմն, տէր, ներկայ ստանալնուդ՝ ձեր քննիչներէն մին ղրկել, որպէս զի եղած վնասը ստուգէ և գնահատէ և ըստ այնմ իր տեղեկագիրը մատուցանէ ձեզ։ Իմ ճարտարապետս ըլլալիք նորոգութեանց համար, որոնց պէտք է ձեռնարկել անմիջապէս, 80 ոսկի կը պահանջէ, զայս կը հաղորդեմ ձեզ ի տեղեկութիւն։

Ընդունեցէք, տէր տնօրէն, անկեղծ մեծարանքներս։

(Ստորագրութիւն)

Հաշուեգրի մը վճարումը պահանջելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ 1912

Տէ՛ր,

Անցեալ Նոյեմբեր 10ին պատիւ ունեցայ մատուցանել ձեզ՝ ձեր Բէրուզ-Աղայի տան համար չինած պատուհաններուս և դռներուս հաշուեգիրը, որ կը յանգէր 7836 դրուշի։ Այդ հաշուեգիրը քննել տուիք ձեր ճարտարապետին, որ 736 դրշ. զեղչեց և ես ալ այդ կարեւոր զեղչին հաւանեցայ։

Արդ կը յիշեցնեմ ձեզ, Տէ՛ր, որ այն ատեն խոստացաք քանի մը օրէն վճարել ինծի այդ գումարը, վասն զի ուրիշ զանազան գործեր ստանձնած ըլլալով՝ դրամի շատ պէտք ունիմ։

Հաճեցէք ուրեմն իմացնել ինծի, Տէր, թէ ո՞ր օր կրնամ ներկայանալ սոյն գումարը ստանալու համար, և ընդունեցէք խորին յարգանքներս։

(Ստորագրութիւն)

Նոյն՝ աւելի ստիպողական

Կ. ՊՈԼԻՍ 1912

Տէ՛ր,

Կը ցաւիմ որ ն և է պատասխան չտուիք ... թուականի նամակիս, որով կը խնդրէի ձենէ օր մը որոշել՝ գալ ու 7100 դրշ.ի պահանջքս գանձելու համար։

Ձեր այս վարմունքը շատ կը զարմացնէ զիս, մանաւանդ որ բնաւ չի համապատասխաներ այն խոստումին, զոր ըրիք ինծի՝ երբ ձեր ճարտարապետին յարմար դատած զեղչն ընդունեցայ։

Չեմ կրնար աւելի երկար ատեն սպասել գանձելու համար այս գումարը, որու սաստիկ պէտք ունիմ. և եթէ արդէն մինչև վաղը ձենէ պատասխան չառնեմ՝ ակամայ պիտի ստիպուիմ այնպիսի միջոցներու դիմել, զոր միշտ անհաճոյ է ի գործ դնել ձեզի պէս պատուաւոր անձերու հանդէպ։

Պատիւ ունիմ, Տէ՛ր, մատուցանել ձեզ անկեղծ մեծարանքներս։

(Ստորագրութիւն)

Ներկարարարի մը, որ իր հաշիւը կը պահանջէ

Կ. ՊՈԼԻՍ 1912

Պարոն,

Երէկ ճարտարապետս՝ Պ. Մովսէսը տեսայ և իմացայ որ ձեր հաշուեցոյցը չէք յանձնած իրեն մինչև հիմայ, հետևաբար չեմ կրնար ն և է վճարում ընել ձեզ, վասն զի ինքը միայն կրնայ ձեր ներկայացուցած հաշուին ճշդութիւնն ստուգել և առանց իր հաւանութեան չեմ կրնար բան մը ընել։

Ուրեմն կը խնդրեմ որ զինքը տեսնէք և իրեն հետ համաձայնիք։ Եթէ ձեր միջև վերջնական համաձայնութիւն գոյանայ, կրնաք գալ ու ձեր դրամն առնել։

Այսօր գիւղ կ'երթամ և երեք օրէն պիտի վերադառնամ, հետևաբար ամսոյս 10էն առաջ դրասենեակս չէք կրնար գտնել զիս։

Ընդունեցէք բարեւներս։

(Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Կ. ՊՈԼԻՍ 1912

Տէր,

Երէկ ձեր ճարտարապետին՝ Պ. Մովսէսի հետ տեսնուեցայ ձեր հաշւոյն մասին: Իմ վերջին հաշուեցոյցիս գումարը 4765 ղրշ. է և Պ. Մովսէս կ'ուզէ 4200 ղրշ.ի զեղչել զայն. այսպիսի զեղչ մը չեմ կրնար ընդունիլ, Տէր, մանաւանդ որ թէ՛ աշխատութիւնս շատ խնամքով կատարեցի և թէ գիներուս մէջ խիստ չափաւոր գտնուեցայ: Սակայն որովհետեւ չեմ սիրեր դատարանի դիմել, հետեւեալ առաջարկութիւնը կ'ընեմ ձեզ: Իմ հաշուեցոյցիս և ձեր ճարտարապետին առաջարկած գումարին միջեւ 565 ղշ.ի տարբերութիւն մը կայ, որու կէսը $282\frac{1}{2}$ ղրշ. կ'ընէ: Ահա այսքան զեղչ մը միայն կրնամ ընդունիլ՝ այս խնդիրը փակելու և դժուարութիւններ չյարուցանելու համար:

Հաճեցէք, Տէ՛ր, ձեր պատասխանը հաղորդել ինծի և ընդունիլ անկեղծ մեծարանքներս:

(Ստորագրութիւն)

Ատաղձագործի մը գործ յանձնարարելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ 1912

Տիար Մկրտիչ Սամուէլեան . . .

Ղալաթա

Կը խնդրեմ որ վաղն առտու, Բերա, Թագսիմ փողոց, թիւ 12 տունս հանդիպիք, ուր պիտի սպասեմ

ձեզ ժամը 3էն 9: Տան մէջ ըլլալիք փոփոխութեանց պատճառով կարգ մը ատաղձի գործեր կան, զոր կը փափաքիմ ձեզ յանձնել, վստահ ըլլալով որ, ըստ սովորականին, կատարեալ խնամքով ու չափաւոր գիներով պիտի կատարէք զանոնք:

Ընդունեցէք բարեւներս:

(Ստորագրութիւն)

Թիթեղագործի մը, որ իր յանձնառութիւնը ժամանակին չէ կատարած

ՏՐԱՊԻԶՈՆ 1912

Տիար Նշան Կարապետեան

Աստ.

Եթէ այն խողովակը, զոր յանձնարարած եմ ձեզ տասնեհինգ օրէ ի վեր, այսօր իսկ իր տեղը չզետեղուի, պիտի ստիպուիմ ուրիշ վարպետի մը դիմել: Ձեր այս անհոգութեան պատճառը չեմ կրնար ըմբռնել: Ձեր պատճառով գետնայարկի ճակատի պատն ամբողջովին թրջեցաւ: Եթէ խողովակը ժամանակին դրուած ըլլար, վերջին անձրեւներու ջուրերը պատն ի վար չէին վազեր: Կարծեմ ինէ գանգատելու ոեւէ պատճառ չունիք, բայց կ'երեւի թէ ձեր սովորութիւնն է ձեր կամքին համեմատ աշխատիլ, առանց ձեզ գործ յանձնարարողներուն դըժգոհութիւնը կամ վնասը բանի տեղ դնելու: Ջանացէք գոնէ ձեր այս զանցառութիւնը դարմանել՝ այս փոքրիկ գործն այսօր ընել լմնցնելով:

Ընդունեցէք բարեւներս:

(Ստորագրութիւն)

Պատի մը շինութեան համար դրացիի մը հետ համաձայնութիւն

ԿԱՐԻՆ. 1912

Տիար Խաչատուր Ինճիճեան

Աստ

Ձեր և իմ պարտէզիս մէջտեղ պատ մը շինելու մասին ձեր ըրած առաջարկութիւնը կ'ընդունիմ և կ'արտօնեմ ձեզ որ այդ պատը շինել տաք որու միջոցով որ յարմար դատէք։ Ինչպէս արդէն որոշուած էր, այդ պատն ամբողջ աղիւսէ պիտի ըլլայ, 40 հարիւրորդամեթր հիմով, 1/2 մեթր հաստութեամբ և հողէն վեր 2 1/2 մեթր բարձրութեամբ. վերի մասը պիտի ըլլայ տանիքի ձևով և Մարսիլիայի կղմինտրով ծածկուած։ Կը յուսամ որ հարկ եղած խնամքը կը տանիք, որպէս զի վայելուչ և միանգամայն հաստատուն պատ մը ըլլայ։

Գալով դրամին, ինծի ինկած բաժինը պիտի փութամ վճարել ձեզ պատը լմնցածին պէս, երբ հաշիւը փակուի։ Այսու հանդերձ, եթէ կ'ուզէք, պատրաստ եմ աշխատութեանց միջոցին թերհաշիւ մը վճարել ձեզ։

Հաճեցէք ընդունիլ մեծարանքներս։

(Ստորագրութիւն)

Փաստաբանի մը՝ գործ մը յանձնելու համար

ԻԶՄԻՐ, ... 1912

Մեծ. Ղուկաս Էֆ. Թերլեմեզեան
Փաստաբան
Քաղաքս

Տէ՛ր,

Ձեր վայելած համբաւը և ձեր հանրածանօթ կարողութիւնը կը խրախուսեն զիս ձեզ դիմել՝ Պոլսոյ մէջ ունեցած մէկ գործիս համար, որու վերին աստիճան կարևորութիւն կ'ընծայեմ։ (Մանրամասնաբար եւ որոշակի բացատրել գործին ինչ ըլլալը):

Կը հաճի՞ք, Տէր, այս գործը ստանձնել։ Այդ պարագային, կը խնդրեմ որ իմացնէք ինծի թէ ինչ թուղթեր պէտք է որ ղրկեմ ձեզ և ձեր անուան շինելիք փոխանորդագիրս ինչ ձևով պէտք է խմբագրուած ըլլայ։ Նոյնպէս շնորհապարտ պիտի ըլլամ ձեզ, եթէ այժմէն որոշէք ամբողջ գործին համար ձեզ վճարուելիք վարձքը, ինչպէս նաև նախնական ծախքերու համար հարկ եղած գումարին քանակութիւնը, որպէս զի փոխանորդագրին հետ միասին ղրկեմ։

Ձեր պատասխանին սպասելով, կը խնդրեմ որ հաճիք ընդունիլ անկեղծ յարգանքներուս հաւաստիքը։

(Ստորագրութիւն)

Հող մը ծախելու համար՝ միջնորդի մը հետ պայմանագրութիւն

Կ. ՊՈԼԻՍ 1912

Պարոն Ն. Քիւրճեան

Կալաթա

Ներկայիւս ձեզ կը ղրկեմ Շիշլի, Զայլագ փողոց ունեցած հողիս քարտէսը, և կը խոստանամ որ, եթէ այդ հողը ձեր միջոցով ծախուի մասամբ կամ ամբողջովին, հարիւրին երեք միջնորդչէք վճարեմ ձեզ այն օրն իսկ որ գնորդը իր վճարումն ընէ։ Նուազագոյն գին որոշած եմ կանգունը 150 ղրուշ՝ ամբողջական վաճառման համար, իսկ 175 ղրուշ՝ եթէ մէկ մասը միայն գնել ուզուի։

Մնամ յարգանօք

Գ. ՇԱՇԵԱՆ

Նամակի ձեւով փոխանորդագիր հող մը գնելու համար

ԳՈՒՄ-ԳԱՓՈՒ 1912

Պարոն,

Փափագելով համաձայնութեան մը գալ ու գնել տասն կից գտնուած 150 կանգուն հող մը, որ Սէմէրճեան ընտանիքին կը պատկանի և որու համար 250 օսմանեան ոսկի կը պահանջեն, ներկայիւս հարկ եղած ամէն արտօ-

նութիւն կու տամ ձեզ որ այդ ընտանիքին հետ բանակցութեան մտնելով այն հողը գնէք իմ հաշուոյս և իմ անունովս, այժմէն ընդունելով ու վաւերացնելով ձեր ընելիք ամէն կարգադրութիւն և յանձն առնելով վճարել ձեր օրինական միջնորդչէքն ու այս առթիւ ըլլալիք ծախքերը։

Ընդունեցէք, պարո՛ն, անկեղծ բարեւներս։

(Ստորագրութիւն)

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՓՈԽԱՆՈՐԴԱԳԻՐ

Ստորագրեալս, Նշան Հաճիպիար, կալուածատէր ի Կ. Պոլիս, երկար ատենի համար քաղքէս բացակայելու ստիպուած ըլլալով, ինծի փոխանորդ կը կարգեմ Պ. Գրիգոր Արզումանեանը, արտօնելով զինքը որ իմ կողմէս և իմ հաշուոյս, յանձանձէ բոլոր շարժուն և անշարժ կալուածներս, ինչպէս նաև թէ՛ Կ. Պոլսոյ և թէ՛ ուրիշ քաղաքներու մէջ ունեցած բոլոր գործերս, և երթայ ուր որ հարկ ըլլայ՝ ծախքերը իմ հաշուոյս, վարձակալներէս ու պարտականներէս գանձէ ունեցած և ունենալիք բոլոր պահանջքներս և դրամագլուխներուս տոկոսները, գնէ ու ծախէ պետական կամ ճարտարարուեստական ու սեղանաւորական բաժնեթուղթեր կամ պարտաթուղթեր, քննէ ու ճշդէ ինծի վերաբերեալ ամէն հաշիւ և անոնց մնացորդները վճարէ կամ գանձէ, ստորագրէ կամ ստորագրել տայ իմ անուամբս ամէն տեսակ պայմանագրութիւն կամ մուրհակ, փոխանակագիրներ ընդունի կամ փոխանցէ, կալուածներս վարձու տայ, հարկ տեսած նորոգութիւնները ընէ, պէտք եղած ատեն փոխառութիւն կնքէ, շարժուն կամ անշարժ կալուածներս ծախէ,

իմ անունովս դատ վարէ քաղաքային կամ առեւտրական ոեւէ դատարանի առջեւ, փաստաբան կարգէ, վերաքննութեան դիմէ, ոեւէ դատավճիռ ընդունի կամ բողոքէ, համաձայնութեան գայ, պարտականի մը ունեցածները գրաւել տայ: Եթէ պարտականներէս մին սնանկանայ, իմ կողմէս ներկայանայ իբր պահանջատէր, պահանջքս ապացուցանէ ու հաստատէ, առաջարկուած կօնկօրտան ընդունի կամ մերժէ. որոշուած վճարումը գանձէ, դրամներս փոխ տայ, ոեւէ առեւտրական կամ ճարտարարուեստական ձեռնարկի մասնակցի, իմ հասցէիս եկած ամէն պարզ կամ ապահովագրեալ նամակ ու ծրար առնէ, իմ անունովս ոեւէ թուղթ ստորագրէ, վերջապէս բոլոր այս կամ չնախատեսուած ուրիշ պարագաներու մէջ իմ շահուս նպաստաւոր դատած եղանակովը գործէ, եւ ես այժմէն կատարելապէս կ'ընդունիմ ու կը վաւերացնեմ իր բոլոր ընելիքները:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Մասնակի փոխանորդագիր պահանջքի մը գանձման համար

Ստորագրեալս, Գրիգոր Մերկերեան, վաճառական ի Զարշամպա, Կ. Պոլսոյ վաճառականներէն Տիար Յակոբ Մէլիքսեանը կ'արտօնեմ գանձելու Պոլիս, Սուլթան Համամ, Թղթավաճառ Էլիասքօ Եղբայրներէն ունեցած հարիւր յիսուն ոսկիի պահանջքս եւ հարկ եղած ստացագիրը տալ իմ կողմէս:

Եթէ յիշեալ Էլիասքօ Եղբարք մերժեն իրենց պարտքը հատուցանել, կ'արտօնեմ Տիար Յակոբ Մէլիքսեանը

իմ անունովս օրինական ամէն միջոց ի գործ դնել անոնց դէմ, խոստանալով վաւերացնել ինչ որ ինքը յարմար դատէ ընել եւ ընդունելով այս առթիւ իր ընելիք բոլոր ծախքերը:

(Թուական) Ստորագրութիւն)

Նախկին պաշտօնեայի մը կողմէ վաճառատան մը մասին չարամիտ տարաձայնութեանց առթիւ

Տէր,

Կը տեղեկանամ որ Պ..... համարձակած է իմ մասիս կարգ մը սուտ ու չարամիտ տեղեկութիւններ տալ ինծի հետ յարաբերութեան մէջ գտնուող զանազան անձանց եւ իմ վաճառատանս նկատմամբ թշնամական ընթացք մը բռնած է:

Թէեւ այս տեսակ գձուձ արարքները կ'արհամարհեմ, սակայն հարկ կը տեսնեմ տեղեկացնել հասարակութեան թէ, վաճառատանս ներքին կազմակերպութեան մէջ ըրած մէկ փոփոխութեանս հետեւանքով՝ պարտաւորեցայ սոյն Պ...ը ճամբել եւ անցեալ Յունիս 30-ին բաժնուեցաւ մենէ:

Այս պաշտօնեային մեզ նկատմամբ բռնած արդի վարմունքը շատ ցաւալի է եւ կը պարտաւորէ մեզ իրեն հետ ամէն յարաբերութիւն խզել եւ մեր վաճառատան մուտքը արգիլել իրեն:

Զայս կը ծանուցանենք բոլոր անոնց որ իրենց վըստահութեամբը կը պատուեն մեզ եւ որ կրնան կարծել թէ Պ.... մեր տունը կը ներկայացնէ տակաւին:

Ընդունեցէ՛ք, Տէ՛ր, անկեղծ մեծարանքներուս հաւաստիքը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Վկայագիր՝ պաշտօնեայի մը

Ստորագրեալս կը հաստատեմ թէ Պ. Նշան Ինկիլիզեան 1900 թուականին վաճառատունս մտած է իբր գրագիր և ամբողջ տասը տարի այդ պաշտօնը շարունակած է կատարեալ պարկեշտութեամբ և պարտաճանաչութեամբ, միշտ գոհ ձգելով թէ՛ զիս և թէ իրեն հետ յարաբերութիւն ունեցող բոլոր յաճախորդները։ Իր աշխատասիրութիւնը, պարկեշտութիւնն ու կարողութիւնը առաջնակարգ պաշտօնեայ մը կ՚ընեն զինքը, և կը ցաւիմ որ առողջական պատճառներով ստիպուած է վաճառատունս թողուլ։

(Թուական) Ստորագրութիւն)

Վկայագիր՝ ծառայի մը

Ստորագրեալս կը վկայեմ որ Վանեցի Յակոբ Զուհաճեան չորս տարի իմ ծառայութեանս մէջ մնացած է և երբեք իր պարկեշտութենէն ու պարտաճանաչութենէն դժգոհ մնալու առիթ չեմ ունեցած։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Ծննդեան Վկայագիր

Արաքսի Ժամկոչեան, դուստր սեղանաւոր Խորէն էֆ. Ժամկոչեանի և իր կնոջ՝ Իսկուհի Ժամկոչեանի (ծնեալ Շիրինեան), ծնած է 1896 Մայիս 25ին ի Պէշիկթաշ, և նոյն տարուան Յունիս 16-ին մկրտուած նոյն գիւղի

Ս. Աստուածածնայ Եկեղեցին՝ ձեռամբ Տ. Կարապետ Քահանայ Շնորհքեանի և կնքահայրութեամբ Յակոբ էֆ. Մոմճեանի։ Զայս կը հաստատենք ըստ արձանագրութեանց Ս. Եկեղեցւոյս։

Աւագերէց — Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ Պէշիկթաշի
Քարտուղար

Մահուան Վկայագիր

Կը հաստատենք թէ Տէր Ղուկաս Սամուէլեան, հայր Վահան, Ստեփան և Պետրոս Սամուէլեան եղբարց, վախճանած է 1910 փետրուար 7-ին և իր յուղարկաւորութիւնը կատարուելով նոյն օրը գիւղիս Ս. Կարապետ Եկեղեցիին մէջ, մարմինը ամփոփուած է Պալըր Պաշըի գերեզմանատունը։

Աւագերէց — Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ Սկիւտարի

Ստացագիրներ

Ստացայ Տէր Նիկողոս Հարոնեանէ միայն չորս հարիւր յիսուն և ութ (458) ղրուշ՝ ի հաշիւ իրմէ ունեցած հազար ղրուշ պահանջքիս։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Գ. Մկրտիչ Ֆրէնկեանէ ստացայ, ի հաշիւ Գ. Վահան Շատանեանի՝ յԻզմիր, միայն քսան (20) Օսմ. ոսկի, յիշեալին ունեցած իր յիսուն ոսկի պարտքին իբր թերհաշիւ:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյն

Ստացայ Տիար Սահակ Գայմագեանէ, միայն հազար (1000) ղրուշ, իբր կանխավճար ինծի յանձնարարած գործերուն, զոր պարտիմ աւարտել ու իրեն յանձնել թուականէս մինչեւ մէկ ու կէս ամիս, համաձայնուած երեք հազար ղրուշին մնացորդն ալ նոյն թուականէն ստանալու պայմանով:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Երաշխաւորագիր

Ստորագրեալս, Նշան Ղուկասեան, երկաթավաճառ յԱղապ Գափու, կը յայտարարեմ թէ՝ սեղանաւոր Վ. և Յ. Ճանկիւլեան եղբարց կողմէ եղբօրորդւոյս՝ Մկրտիչ Ղուկասեանի բացուած երկու հարիւր օսմանեան ոսկիի վարկը կ'երաշխաւորեմ, յանձնառու ըլլալով, առանց ո և է դատական ձեւակերպութեան, ես ինքս վճարել իր մուրհակները՝ իրենց վճարօրէն առ առաւելն

մինչեւ երեք օր, եթէ ինքը չվճարէ: Իմ յանձնառութիւնս առ առաւելն մինչև երկու հարիւր օսմ. ոսկիի համար ըլլալով, աղկից աւելիին համար ո և է պատասխանատուութենէ զերծ եմ:

(Թուական)

(Ստորագրութիւն)

Նամակի ձեւով երաշխաւորագիր

Տիար Նիկողոս Վէլէտեան

Կ. ՊՈԼԻՍ

Ներկայիս կը փութամ յայտնել ձեզ թէ՝ իբր գանձապահ ձեր ծառայութեան մէջ մտնելու փափագող Գ. Վահէ Ճամճեան շատ պարկեշտ ու կարող երիտասարդ մըն է, որ բացարձակ վստահութիւնս կը վայելէ և ըստ ամենայնի արժանի է ձեր ալ վստահութեան:

Հետեւաբար զինքը ջերմապէս յանձնարարելով ձեզ, կը փութամ միանգամայն յայտնել թէ ես մինչեւ հինգ հարիւր օսմանեան ոսկի կ'երաշխաւորեմ իրեն համար. յանձնառու ըլլալով և խոստանալով անմիջապէս հատուցանել ձեզ մինչեւ սոյն գումարը ձեր ամբողջ վնասը, եթէ երբեք յիշեալը իր պաշտօնին մէջ զեղծում մը գործէ կամ վնաս մը պատճառէ ձեզ գիտակցաբար կամ ակամայ՝ իր անուշադրութեան կամ անհոգութեան հետեւանքով և կամ առանց ձեր հաւանութեան ո և է անձի դրամ տալով եւն.:

Ընդունեցէք յարգանքներս: (Թուական)

(Ստորագրութիւն)

Ծանօթ. — Երաշխաւորագիրները, վաւերական ըլլալու համար, պէտք է ստորագրուին օրինական թըղթադրոշմի վրայ, թղթադրոշմի օրէնքին տրամադրութեանց համաձայն։

Վաճառման պայմանագրութիւն

Ստորագրեալքս՝ Գրիգոր Մելիտոսեան, ագարակատէր ի Կէմլէկ և Մկրտիչ Պարտիզպանեան, վաճառական ի Կ. Պոլիս, հետեւեալ համաձայնութիւնը կը կընքենք մեր միջեւ։

1° Գրիգոր Մելիտոսեան յանձն կ'առնէ ներկայ տարւոյ Փետրուար 15էն մինչեւ Մարտ 15, երկու հազար քիլօ ձիթապտուղ յանձնել Մկրտիչ Պարտիզպանեանի՝ այս տարուան հունձքէն, նախապէս ցոյց տրուած և երկուստեք կնքուած նմոյշին համաձայն, քիլօն $3\frac{1}{2}$ ղրշ. ոսկեդրամի հաշւով։

2° Սոյն երկու հազար քիլօ ձիթապտուղը պիտի յանձնուի Մկրտիչ Պարտիզպանեանի վաճառատունը, և հարկ եղած կողովները պիտի հայթայթուին Գրիգոր Մելիտոսեանի կողմէ։

3° Վճարումը տեղի պիտի ունենայ կանխիկ ու անմիջապէս, երբ երկու հազար քիլօյին յանձնումը ամբողջանայ։

Սոյն պայմանագրութիւնը երկու օրինակ ըլլալով՝ երկուստեք ստորագրուած ու փոխանակուած է։

Կէմլէկ, 16 Յունուար 1912 ԳՐԻԳՈՐ ՄԵԼԻՏՈՍԵԱՆ

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ

Վաճառականի մը եւ պաշտօնեայի մը միջեւ պայմանագրութիւն

Ստորագրեալքս, Նիկողոս Միքայէլեան, վաճառական ի Սուլթան Համամ, և Տիրան Մանուէլեան, պաշտօնեայ, կը կնքենք մեր միջեւ հետեւեալ համաձայնութիւնը։

1. Տիրան Մանուէլեան յանձն կ'առնէ ի հաշիւ Նիկողոս Միքայէլեանի, առեւտրական ճամբորդութիւն մը ընել Սեւ Ծովու Թրքական ներքին նահանգները, Տրապիզոնէն մինչեւ Կարին, Սամսոնէն մինչեւ Սեբաստիա և Կիրասոնէն մինչեւ Խարբերդ, այցելելով Նիկողոս Միքայէլեանի բոլոր յաճախորդներուն ու աշխատելով նոր յաճախորդներ հայթայթել իրեն։

2. Տիրան Մանուէլեանի ի հաշիւ Նիկողոս Միքայէլեանի ընելիք բոլոր վաճառումները, գնումներն ու զանազան կարգադրութիւնները վերջնական պիտի համարուին՝ այս վերջնոյն հաւանութեանը ենթարկուելէ ետքը, որով Տիրան Մանուէլեան ամէն պատասխանատուութենէ զերծ է ատոնց մասին։

3. Ճամբորդութիւնը պիտի տեւէ առ առաւելն չորս ամիս, սկսելով ներկայ տարւոյ Ապրիլէն մինչեւ Օգոստոս։

4. Նիկողոս Միքայէլեան յանձն կ'առնէ Տիրան Մանուէլեանի վճարել իր բոլոր ճամբու ծախքերը՝ ներկայացնելիք հաշւոյն համեմատ, ամսական քսան և հինգ օսմ. ոսկի և իր հաշւոյն ընելիք վաճառմանց ու գնմանց գումարին վրայ երկու առ հարիւր։

Սոյն պայմանագրութիւնը երկուստեք համաձայնու-

թեամբ և երկու օրինակ ըլլալով՝ ստորագրուած ու փոխանակուած է մեր միջեւ։

Նիկողոս Միխայէլեան

Կ. Պոլիս, 10 Մարտ 1912 Տիրան Մանուէլեան

ՎԱՐՁՔԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

Ծանօթ.— Վարձքի պայմանագրութիւնները դիւրութեան համար ընդհանրապէս տպուած կը ծախուին թրքերէն և ֆրանսերէն, որոնց մէջ բաց թողուած են անուններու, կալուածին, թաղին, պայմանաժամին, վարձքին ևն. վերաբերեալ տեղերը։ Այդ պայմանագրութիւնները կրնան սակայն, ի հարկին, ձեռքով ալ գրուիլ քիչ թէ շատ փոփոխութեամբ, և անոնց վաւերականութիւնը կախեալ է օրինական թղթադրոշմներէն ու պաշտօնական վաւերացումէն, չէ թէ տպուած կամ ձեռագիր ըլլալէն։

Նոյնպէս թրքերէնէ զատ ուրիշ լեզուով եղած պայմանագրութիւններն ալ նոյնքան վաւերական են, երբ օրինական պայմանները լրացած են։

Ի ստորեւ կը դնենք Պոլսոյ մէջ սովորաբար պատրաստ ծախուած վարձքի պայմանագրութեան թարգմանութիւնը, որ կրնայ իբր օրինակ ծառայել բոլոր նմանօրինակ պայմանագրութեանց։

ՎԱՐՁՔԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

Թաղապետ. շրջանակ . . . . Թաղ . . . .
Փողոց. . . . . . Թիւ . . . . Տեսակ . . . . (Տուն, խանութ, ևն).
Կալուածատիրոջ անունն ու բնակավայրը. . . . .
Կալուածատիրոջ հպատակութիւնը. . . . .
Վարձակալին անունն ու բնակավայրը . . . .
Վարձակալին հպատակութիւնը. . . . .
Տարեկան վարձք. . . . .
Ամսական վարձք . . . .
Վճարելի դրամին տեսակը . . . .
Վճարելի . . . .
Տեւողութիւն. . . . .
Թուական . . . .
Կալուածատէրերու քանի հատ ըլլալն ու անոնց բաժինները . . .
Կալուածին արդի վիճակը . . . .
Կալուածին ի՛նչ բանի գործածուելիքը. . . . .
Կալուածին հետ յանձնուած տէմիր-պաշ առարկաներու ցուցակը, եթէ կան.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

1.— Սոյն վարձքի տեւողութիւնն երբ աւարտի, վարձակալը պարտաւոր է կալուածը պարպել և բանալին յանձնել կալուածատիրոջ։ Հակառակ պարագային, անցած իւրաքանչիւր օրուան համար .... պիտի վճարէ իբր վարձք, ինչպէս նաև կալուածատիրոջ այս առթիւ ունեցած վնասը։

2.— Կալուածատէրը պարտաւոր է կալուածը բնակելի ընելու համար հարկ եղած ամէն հիմնական նորոգութիւն ընել, բայց ատկէց դուրս և ըստ հաճոյս ըլլալիք նորոգութիւնները կամ փոփոխութիւնները վարձակալին կը պատկանին։ Վարձքի տեւողութեան միջոցին երբ հարկ ըլլայ հիմնական նորոգութիւններ ընել, վարձակալը չի կրնար ընդդիմանալ անոնց. Նոյնպէս վար-

ձակալը չի կրնար շէնքին ներքին բաժանումները փոխել առանց կալուածատիրոջ հաւանութեան։

3. — Վարձակալը չի կրնար կալուածն ամբողջովին կամ մասնակի ուրիշի մը վարձու տալ կամ պայմանագրութիւնը երրորդի մը փոխանցել, առանց կալուածատիրոջ կամ իր փոխանորդին գրաւոր արտօնութեանը. հակառակ պարագային, կամ եթէ կալուածը վնասուի, կամ եթէ վարձակալը որոշուած վարձքը չվճարէ, կալուածատէրն իրաւունք ունի պայմանագրութեան ջնջումը ինչպէս նաև այս պատճառով իր ենթարկուած բոլոր ծախքերուն ու վնասներուն հատուցումը պահանջել։

4. — Վարձակալին կողմէ շէնքին ներսը կամ դուրսը եղած բոլոր բարեզարդութեանց ծախքերը իրեն կը պատկանին և պայմանաժամը լրանալուն տունը կը մնան կալուածատիրոջ և վարձակալը ո և է իրաւունք չունի իր ծախքերը կամ հատուցում մը պահանջելու։

5. — Եթէ վարձակալը կը փափագի պայմանագրութիւնը նորոգել, պարտաւոր է պայմանաժամը չի լրացած իմաց տալ կալուածատիրոջ և նոր պայմանագիրն ստորագրել հինին լրանալէն առ նուազն մէկ ամիս առաջ, եթէ իր ու կալուածատիրոջ միջև համաձայնութիւն գոյացած է։ Իսկ եթէ այդ բանը չէ ըրած, կալուածատէրն ազատ է իր կալուածը վարձու տալու համար յարմար դատած միջոցը ի գործ դնել։

6. — Եթէ կալուածատէրը պահանջէ, վարձակալը պարտաւոր է վերջին ամսուն ամէն առտուն թոյլ տալ որ կալուածը տեսնելու եկողները կարենան պտտիլ՝ առանց ո և է արգելք յարուցանելու անոնց դէմ։

7. — Եթէ կալուածին մէջ տեմիրպաշ կարասիներ կան, անոնց մէկ ցուցակը պիտի շինուի, ուր տեսակներն, հատը, և արժէքը պիտի նշանակուին, և վարձակալը

զանոնք պարտաւոր է վերադարձնել պայմանաժամը լրանալուն. եթէ այդ կարասիներուն մէջ կորուածներ կամ վնասուածներ կան, վարձակալը պարտաւոր է անոնց տեղը դնել կամ անոնց որոշեալ արժէքը վճարել կալուածատիրոջ։ Եթէ վարձակալը սոյն պայմանագրին տրամադրութեանց համաձայն պարտական մնայ կալուածատիրոջ, պարտական մնացած գումարին տոկոս ալ պիտի վճարէ՝ պարտքին թուականէն մինչև ամբողջական վճարման թուականը։

8. Վարձակալը պարտաւոր է նորոգել բոլոր այն ապակիները, դուռներու բանալիները ու փականքները, որոնք կոտրած կամ աւրուած են վարձքի տեւողութեան միջոցին, ինչպէս նաև այն ջրհանները, վարագոյրները, կամ ուրիշ առարկաները, որոնք գործածութեամբ հինցած են և զանոնք կալուածատիրոջ յանձնել իրենց նախկին վիճակին մէջ։

Անհրաժեշտ եղող հիմնական նորոգութիւնները, ինչպէս նաև աղիւսներու փոփոխութիւնը, կոյանոցներու և ջուրի խողովակներու նորոգութիւնը կալուածատիրոջ կը պատկանին։

9. Ստորագրեալ երաշխաւորը պատասխանատու է ճիշդ ու ճիշդ վարձակալին պէս և միևնոյն դատարանին իրաւասութեան ենթարկուած է ու յանձնառու կ'ըլլայ ներկայ պայմանագրութեան տրամադրութիւնները կէտ առ կէտ գործադրել. նոյնպէս յանձն կ'առնէ վարձակալին՝ պայմանաժամը լրանալէ առաջ կամ ետքը վարձքի հաշուէ ունեցած պարտքը, ինչպէս նաև վնասներուն հատուցումը ինք վճարել։

10. Վարձակալը կրնայ կալուածատիրոջ գրաւոր հաւանութեամբը և ծախքերը իրեն պատկանելու պայմա-

նով, կալուածին մէջ Տէրքոսի կամ ուրիշ ջուրի և կամ օդային կազի խողովակներ հաստատել տալ:

Ջուրի և կազի սպառման ծախքը . . . . . . ին կը պատկանի:

Թանզիմաթի տուրքը . . . . կը պատկանի:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

. . . .

. . . .

Ներկայ պայմանագրութիւնը վերոյիշեալ պայմաններուն համաձայն և . . . . օրինակ ըլլալով պատրաստուած է երկու կողմի հաւանութեամբ, որոնք սոյն ... վարձու տրուած և ընդունուած ըլլալը կը յայտարարեն, յանձնառու ըլլալով յարգել սոյն պայմանագրութեան տրամադրութիւնները:

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏԷՐ	ՎԱՐՁԱԿԱԼ	ԵՐԱՇԽԱՒՈՐ
Ստորագրութիւն	Ստորագրութիւն	Ստորագրութիւն

ԺԱՌԱՆԳԱԿԱՆ ԿՏԱԿ

Այս իմ կտակս է, զոր ամբողջապէս իմ ձեռքովս գրած ու ստորագրած եմ:

Ես ստորագրեալս, Յովհաննէս Գավուգճեան, Հայ Լուսաւորչական և Օսմանեան հպատակ, ծնեալ ի Սեբաստիա յամին 1860 և հաստատեալ ի Կ. Պոլիս, մարմնով և մտքով կատարելապէս առողջ, զաւակներ ունենալու քարեբաղդութենէն զրկուած ըլլալով, մահուանս պարա-

գային ձգելիք ժառանգութիւնս կը փափագիմ որ անուղղակի ժառանգորդներուս միջև բաժնուի հետևեալ կերպով:

1. Կէտիկ Փաշա, Քէհեա փողոց թիւ 5 քարուկիր տունս, որ Եէտի Գուլէի Ազգ. Հիւանդանոցի անուան արձանագրուած է, կը կտակեմ կնոջս՝ Զարուհի Գավուգճեանի, իր պարունակած բոլոր կարասիներով, որոնք արդէն Շէրիի դատարանի միջոցաւ իր անուան փոխանցուած են: Այս տունը կնոջս սեփականութիւնը պիտի մնայ մինչև իր մահը և հոն պիտի բնակի կամ վարձու տայ զայն՝ ինչպէս որ յարմար գտնէ. առանց սակայն ծախելու կամ ուրիշի փոխանցելու իրաւունք ունենալու: Իսկ կնոջս մահուան պարագային այդ տունը պիտի մնայ Ազգ. Հիւանդանոցին:

2. Սեբաստիայի մէջ ունեցած ջաղացքս որ այժմ վարձու տրուած է տարեկան 150 ոսկիի, կը կտակեմ նոյն քաղաքը բնակող երկու եղբօրորդիներուս, Նշան և Միհրան Գավուքճեանի, որպէս զի ընկերովի շահագործեն և կամ վարձու տան, ինչպէս որ յարմար գտնեն: Միայն թէ, որովհետև այդ ջաղացքը պապենական ժառանգութիւն մըն է և կը փափագիմ որ որդւոց յորդի մեր ընտանիքին սեփականութիւնը մնայ, յիշեալ եղբօրորդիներս իրաւունք չպիտի ունենան ծախելու զայն, այլ իրենք ալ իրենց կարգին, իրենց զաւակներուն պիտի թողուն նոյն տրամադրութիւններով:

3. Կ. Պոլիս, Պահճէ գաբու հաստատեալ վաճառատունս, ուր վերջին հաշուեկշռի համեմատ, 2500 օսմանեան ոսկիի դրամագլուխ մը ունիմ, իր ամբողջ գոյք ու պարաքով կը կտակեմ քեռորդիիս՝ Խաչիկ Մարգարեանի, որ արդէն 10 տարիէ ի վեր նոյն գործին մէջ իմ աշխատակիցս եղած և իր պարկեշտութեամբ ու աշխա-

տասնութեամբ մեծապէս սատարած է այս գործին ծաւալման։ Մահուանս պարագային՝ յիշեալ քեռորդիս, բացարձակ տէր դառնալով սոյն վաճառատան, պիտի կրնայ շարունակել զայն նախկին փիրմայով կամ իր անուամբ. ինչպէս որ ուզէ, յանձնառու ըլլալով հետեւեալ պայմաններուն.

ա. — Խաչիկ Մարգարեան ամսական տասը օսմանեան ոսկի պիտի վճարէ կնոջս՝ Զարուհի Գավուղճեանի մինչեւ իր մահը։

բ. — Վաճառատանս արդի պաշտօնեաները որոնց հաւատարմութիւնն ու պարկեշտութիւնը փորձուած է, պիտի պահէ իրենց պաշտօնին վրայ, շարունակելով տալ իրենց, բաց ի իրենց ամսականներէն, գոյացած տարեկան զուտ շահուն 10 %ը, այժմու բաժանման համեմատ։ Նոյնպէս պիտի շարունակէ ամսական երեք ոսկի տալ նախկին պաշտօնեաներէս Տրդատ Մոմճեանի, որ երկու տարիէ ի վեր հիւանդ ու աշխատելու անկարող՝ տունը կը մնայ, եւ այս մինչեւ յիշեալ Տրդատի մահը։

4. Բաց ի վաճառատանս մէջ ունեցած դրամագլուխէս, կարգ մը արժեթղթեր ունիմ Օսմ. Պանքային մօտ ի պահ դրուած, որոնց ցուցակը դրամարկղիս մէջ պահուած է։ Այդ արժեթղթերը, ինչպէս նաեւ բոլոր անոնք զոր ասկից ետքը կրնամ գնել ու աւելցնել անոնց վրայ, մահուանս պարագային պիտի ծախուին եւ անոնց արտադրած գումարը պիտի բաժնուի հետեւեալ կերպով.

20 % կնոջս՝ Զարուհի Գավուղճեանի։

20 % քրոջս՝ Աղաւնի Գավուղճեանի, որ ամուրի է եւ Սեբաստիա կը բնակի։

30 % Եէնի-գուլէի Ազգ. Հիւանդանոցին։

30 % Եգիպտոսի Հ. Բ. Ը. Միութեան։

Եթէ մահուանս թուականին կինս կամ քոյրս եւ կամ

երկուքն ալ ողջ չըլլան, անոնց բաժինը կէս առ կէս պիտի բաժնուի վերոյիշեալ երկու բարեգործական հաստատութեանց միջեւ։

5. Իբր յիշատակ անկեղծ եւ երկարամեայ բարեկամութեան՝ մտերիմներէս Թովմաս Կարապետեանի կը կտակեմ ձեռագիր եւ հնաւուրց թանկագին Աստուածաշունչ մը, որ դրամարկղիս մէջ պահուած է, ինչպէս նաեւ հազուագիւտ դրամներու հաւաքածոյս, որ կը բաղկանայ 56 կտոր զանազան ոսկի եւ արծաթ դրամներէ, նոյնպէս դրամարկղիս մէջ պահուած։

6. Կը փափագիմ որ յուղարկաւորութիւնս կատարուի անշուք կերպով եւ մարմինս ամփոփուի Պալըգլըի Ազգ. գերեզմանատան մէջ ուր արդէն դամբարանս շինել տուած եւ երկաթեայ վանդակորմով շրջապատել տուած եմ։

Սոյն կտակիս կտակակատար կը կարգեմ բարեկամներէս Թովմաս Կարապետեանը, Յակոբ Տէօվլէթեանը եւ Պետրոս Հիսարլըեանը, որոնք պիտի հսկեն անոր անթերի գործադրութեան եւ տրամադրութիւններուն կէտ առ կէտ կատարուելուն։

Կ. Պոլիս, տասնեւութ Մայիս, հազար ինն հարիւր տասը

ՅՈՎՀԱՆԷՍ ԳԱՎՈՒՂՃԵԱՆ

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԿՏԱԿ

Ստորագրեալս, Նշան Յովհաննէս Սէքքէնեան, որդի Հայ Լուսաւորչական Ուղղափառ Եկեղեցւոյ եւ հպատակ Օսմանեան պետութեան, ծնեալ ի Կալաց եւ հաստատ-

եալ ի Կ. Պոլիս, ամուրի և զաւակներէ ու ուղղակի ժառանգորդներէ զուրկ, արդէն ծերացած և գերեզմանին մօտեցած ըլլալով, ամբողջ հարստութիւնս, որ երեսուն և հինգ հազար ոսկիի կը յանգի այսօր, կը կտակեմ սիրելի ազգիս՝ հետեւեալ պայմաններով.

Մահուընէս անմիջապէս ետքը կտակակատարներուս միջոցով և Պոլսոյ Օսմանեան հիւպատոսարանին հըսկողութեամբ, ամբողջ գոյքս պիտի վերածուի հնչուն դրամի և ի պահ դրուի Հայկական դրամատան մօտ: Այդ գոյքս կը բաղկանայ այսօր՝

Ա.—Պոլսոյ, Կալաթայի և Բերայի մէջ եօթը կտոր կալուածներէ, որոնք արձանագրուած են Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիի անուան, որոնց ցուցակը կըցուած է ներկայ կտակագրին և որոնց հիւճէթներն ու ապահովագիրները պահուած են Հայկական դրամատան Պոլսոյ ճիւղին մէջ վարձած թիւ 78 դրամարկղիս մէջ:

Բ.—Հայկական դրամատան և Տէօյչէ Պանքի մօտ ընթացիկ հաշւով ունեցած գումարներէս:

Գ.—Զանազաններէ ունեցած մուրհակով կամ բաց պահանջքներէս, որոնց մանրամասնութիւնները արձանագրուած են տումարներուս մէջ:

Դ.—Բերա, Ֆէրիտիյէ ճատտէսի, թիւ 26 բնակած տանս կարասիներէն և գրադարանէս:

2.—Այսպէս ամբողջ գոյքս կարելի եղածին չափ նպաստաւոր պայմաններով ու կարճ ժամանակամիջոցի մէջ հնչուն դրամի վերածուելէ և գումարը ճշդուելէ ետքը, այդ գումարէն հինգ հարիւր օսմ. ոսկի պիտի վճարուի Եգիպտոսի Հ. Բ. Ը. Միութեան, որու նպատակն ու օգտակարութիւնը մեծապէս կը գնահատեմ. երեք հարիւր օսմ. ոսկի Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց և երկու հարիւր օսմ. ոսկի Հաճընի որբանոցին:

3.—Սոյն հազար ոսկին վճարուելէ ետքը՝ մնացեալ գումարը պիտի յատկանայ հայաշատ կարեւոր կեդրոնի մը մէջ, ինչպէս Վան, Կարին, Խարբերդ, Բաղէշ գիշերօթիկ երկրորդական վարժարան մը հաստատելու որբ մանչ տղոց համար: Քաղաքին ընտրութիւնը կը թողում կտակակատարներուս, որոնք օրուան պարագաներուն համեմատ՝ ամէնէն յարմար կեդրոնը պիտի ընտրեն:

4.—Այս վարժարանը պիտի ընդունուին հօրմէ որբ և ապրուստի միջոցներէ զուրկ 30 տղայ, միշտ արժանաւորագոյններն ու ամենէն ուշիմներէն ընտրելով: Իրենց շրջանն աւարտողներուն տեղ նոյն թիւով նորեր պիտի ընդունուին և 30ը պիտի լրանայ: Ընդունուած տղաք նախնական կրթութիւնն առած պիտի ըլլան արդէն:

5. Վարժարանը պիտի ունենայ հինգ տարուան դասընթացք մը, զոր պիտի սահմանէ Կեդր. Ուսումն. Խորհուրդը: Միայն կը փափաքիմ որ այդ դասընթացքին մէջ կարեւոր տեղ մը տրուի գիտութեանց, որպէսզի շրջանաւարտները կարենան օգտակար կերպով հետեւիլ երկրաչափութեան, բժշկութեան, և ուրիշ ոև է գիտական մասնագիտութեան:

6. Վարժարանին խնամակալութիւնը պիտի կազմուի կտակակատարներէս և Կեդր. Ուսումնական Խորհուրդի երկու անդամներէն: Այդ խնամակալութիւնը ձայներու մեծամասնութեամբ պիտի տայ իր որոշումները և գործադրէ իրմէ ընտրուած տնօրէնի մը միջոցով:

7. Վարժարանին շէնքին և ներքին կազմածներուն պիտի յատկանայ առ առաւելն երեք հազար ոսկի. իսկ ժառանգութեան մնացորդը վերածուելով պետական ամենէն հաստատուն արժեթղթերու, անոնց տոկոսը պիտի յատկացուի վարժարանին մատակարարութեան:

8. Վարժարանը պիտի կոչուի «Որբանոց-Վարժարան

Վանայ կամ Խարբերդի», առանց իմ անուանս յիշատակութեան։

9. Կտակակատարներուս կը յանձնեմ այդ վարժարանին ապագան հաստատուն հիմերու վրայ զետեղելու հոգը, հետեւաբար կ'արտօնեմ զիրենք այս նպատակով իրենց յարմար տեսած տնօրէնութիւնն ընել. օրինակի համար՝ վարժարանին բացումը յետաձգել մինչեւ որոշ ժամանակ մը, որ մահուընէս առ առաւելն 5 տարի կրնայ ըլլալ, ընդունուելիք աշակերտներու թիւը, ի հարկին, 25ի կամ 20ի իջեցնել եւն.։

10. Սոյն վարժարանին մէջ պիտի կրնան ընդունուիլ նաեւ ցերեկօթիկ աշակերտներ, ամսական 10 ղրշ. թոշակ վճարելով։

11. Ամէն տարուան շրջանաւարտներէն երկու, կամ եթէ նիւթական միջոցները ներեն, աւելի թիւով աշակերտ պիտի ընտրուին մրցումով և ատոնց իւրաքանչիւրին տարեկան 40 ոսկի պիտի յատկացուի Պոլսոյ մէջ մասնագիտութեան մը հետեւելու համար։ Մրցումը պիտի կատարուի վարժարանին ուսուցչական մարմնոյն կողմէ և այդ տարեվճարը պիտի վճարուի առ առաւելն 4 տարի։

12. Խնամակալութիւնը պիտի պատրաստէ վարժարանին համար ներքին կանոնագիր մը, որ պիտի կրնայ բարեփոխուիլ օրուան պահանջներուն համեմատ, առանց սակայն հակասելու ներկայ կտակին տրամադրութիւններուն։

13. Սոյն կտակին միայն կտակակատար կը կարգեմ՝

Կ. Պոլսոյ օրուան Պատրիարքը, Ռումանական հիւպատոսը, Ուսումնական խորհրդոյ անդամներէն երկու անձ, զոր խորհուրդն ինքը պիտի ընտրէ, Բարսեղ էֆ.

Սէմէրճեան, Նիկողոս էֆ. Գազազեան և Յակոբ էֆ. Սիրունեան։ Սոյն վերջին երեք անձերէն եթէ մէկը պակսի ո և է պատճառով, միւս երկուքը նոր երրորդ մը պիտի ընտրեն և այս երեքը իրենց մէջ պիտի բաժնեն գանձապետութիւնը, հաշուապահութիւնն ու ատենադպրութիւնը։

Կը խնդրեմ կտակակատարներէս խնամքով հոգ տանիլ ներկայ կտակիս անթերի գործադրութեան, որով ո՛չ միայն կատարած կ'ըլլան վերջին և ամենաջերմ փափագս, այլ և ծառայութիւն մը մատուցած պիտի ըլլան ազգին՝ պարգեւելով անոր ուսեալ, բարեկիրթ ու պարկեշտ անհատներ, որոնցմէ կը ձեւանայ միայն ազգի մը բարօրութիւնն ու զարգացումը։

Ամբողջովին գրուած իմ իսկ ձեռքովս, մտքով և մարմնով կատարելապէս առողջ վիճակի մէջ, ի Կ. Պոլիս, յամին հազար ինն հարիւր տասներկու Մարտի քսան։

ՆՇԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՍԷՖՍԷՆԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ Թ.

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

1. — ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆՆԵՐ

Նոր տան մը հաստատութիւնը

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 7 ԱՊՐԻԼ 1912

Տէր,

Պատիւ ունինք ծանուցանել թէ, մեր հրապարակին վրայ երկար ատեն ֆրանսական և անգլիական առաջնակարգ տուներ ներկայացնելէ ետքը, մեր հաշւոյն առեւտրական տուն մը հաստատեցինք:

Մ. ՇԱՏԱՆԵԱՆ և Գ. ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Ֆիրմային տակ:

Բացի դրամատան գործերէ, գլխաւորաբար պիտի զբաղինք ամէն տեսակ վաճառքներու յանձնառողչէքով վաճառումով:

Մեր հրապարակը շատ լաւ ճանչնալով և երկարամեայ փորձառութիւն ունենալով, պիտի կարողանանք կատարելապէս գոհացնել մեզ իրենց վստահութեամբը պատուող անձինքը:

Խնդրելով որ հաճիք ուշադրութիւն դարձնել մեր ստորագրութեանց, պատիւ ունինք անկեղծ յարգանօք բարեւել ձեզ:

Մ. ՇԱՏԱՆԵԱՆ և Գ. ԳԱՒԻԹԵԱՆ

մ/ա/ Մ. Շատանեան պիտի ստորագրէ . . . .
մ/ա/ Գ. Դաւիթեան » » . . . .

Նոյն

ԻԶՄԻՐ, 5 ՄԱՐՏ 1912

Տէր,

Պատիւ ունիմ ծանուցանել ձեզ թէ ամսոյս 1էն ըսկսեալ առեւտրական տուն մը հաստատած եմ քաղաքիս մէջ

ՊԵՏՐՈՍ ՄԷՐԿԷՐԵԱՆ

անուան տակ, որ պիտի զբաղի մի միայն մանիֆաթուրայի առեւտուրով:

Հրապարակի ծանօթութիւնս և ամէնէն առաջնակարգ տուներու հետ ունեցած յարաբերութիւններս կարող կ'ընեն զիս տրուած հրամանները գոհացուցիչ կերպով գործադրելու: Ասկից զատ՝ ունեցած դրամագլուխս թոյլ կուտայ ինծի վճարման դիւրութիւններ ընծայելու այն ազնիւ յաճախորդաց, որոնք իրենց վստահութեամբը պիտի պատուեն զիս:

Հաճեցէք ընդունիլ, տէ՛ր, անկեղծ մեծարանքներուս հաւաստիքը:

ՊԵՏՐՈՍ ՄԵՐԿԵՐԵԱՆ

Տեղեկութեանց համար դիմել՝

Օսմ. Կայս. Պանքա, Իզմիր
Իփրանոսեան Եղբարց, Կ. Պոլիս
Վ. Ջմբռնակէսեան, Իզմիր
Կ. Հանէսեան, Մանչէսթըր

Ընկերոջ մը գործէ քաշուիլը

Կ. ՊՈԼԻՍ, 6 ՄԱՅԻՍ 1912

Տէ՛ր,

Պատիւ ունինք ծանուցանել ձեզ թէ մ/ոլ Ն. Գափամաճեան, մեր տան ամենէն վաղեմի և ամենէն գործօն անդամներէն մին, առողջական պատճառներով ստիպուած է գործէ քաշուիլ:

Այս բաժանումը, որ մեծ ցաւ կը պատճառէ մեզ, ո և է փոփոխութիւն չի բերեր սակայն մեր տան ո՛չ ֆիրմային և ո՛չ ալ գործառնութեանց մէջ, և կը սիրենք յուսալ որ պիտի շարունակէք պատուել մեզ միևնոյն վստահութեամբ:

Ընդունեցէք, տէ՛ր, մեր անկեղծ համակրանքները:

ՏԻՕՆԻՍԱՆ, ՍԻՖԵՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Ընկերութեան մը լուծումը

Կ. ՊՈԼԻՍ, 18 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1912

Տէր,

Պատիւ ունինք ծանուցանել ձեզ թէ մեր առևտրական ընկերութիւնը, որ հաստատուած էր 1902 Յունուար 1—ին և կը գործէր:

ՏԱՊԱՂԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ Գ. ԿԻՒՄԻՒՇԵԱՆ

ֆիրմային տակ, թուականէս սկսեալ լուծուած և իր ամբողջ գոյք ու պարտքով փոխանցուած է մ/ոլ Գ. Կիւմիւշեանի, որու յանձնուած է միանգամայն բոլոր նախկին հաշիւներու կարգադրութիւնը:

Մեր ջերմագին շնորհակալութիւնն յայտնելով ձեզ այն վստահութեան համար, որով հաճեցաք պատուել մեզ և որու յիշատակը պիտի պահենք միշտ, պատիւ ունինք անկեղծ յարգանքով բարևել ձեզ:

ՏԱՊԱՂԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ Գ. ԿԻՒՄԻՒՇԵԱՆ

Սոյն շրջաբերականին կցուած է նաև հետևեալը

Կ. ՊՈԼԻՍ, 18 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1912

Տէ՛ր,

Ինչպէս յարակից շրջաբերականը կը ծանուցանէ ձեզ, ՏԱՊԱՂԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ Գ. ԿԻՒՄԻՒՇԵԱՆ առևտրական ընկերութիւնը լուծուած ըլլալով, նախկին տունն իր ամբողջ գոյք ու պարտքով փոխանցուած է ինծի, որ պիտի շարունակեմ զայն իմ անուամբս և իմ պատասխանատուութեանս ներքև:

Իմ նախկին ընկերներուս աջակցութենէն զրկուած ջանքերս պիտի կրկնապատկեմ միշտ արժանի ըլլալու համար այն վստահութեան, որով հաճած էիք պատուել նախորդ ընկերութիւնը:

Խնդրելով որ ուշադրութեան առնէք ստորագրութիւնս, պատիւ ունիմ մատուցանել ձեզ իմ համակիր զգացումներս:

Գ. ԿԻՒՄԻՒՇԵԱՆ

Երկու տան միացում

ՍԱՄՍՈՆ, 10 ՅՈՒՆԻՍ 1912

Տէ՛ր․

Ստորագրեալքս պատիւ ունինք ծանուցանել ձեզ թէ, Կ. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ և Ն. ԱՆՈՒՇԵԱՆ տուները, որ զատ զատ կը գործէին մեր հրապարակին վրայ, ամսոյս 1—էն ձուլուած ու վերածուած են միակ ընկերութեան մը, որ պիտի շարունակէ։

ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ—ԱՆՈՒՇԵԱՆ

ֆիրմային տակ, և որու գլխաւոր զբաղումը պիտի ըլլայ միշտ ծխախոտի վաճառականութիւնը։

Նոր տունն ստանձնած է նախորդ երկու տուներու ամբողջ յանձնառութիւնները, և բացի ֆիրմայի փոփոխութենէ, ուրիշ ո և է փոփոխութիւն տեղի չէ ունեցած մեր գործառնութեանց մէջ։

Կը խնդրենք նախորդ երկու տուներու թղթակիցներէն որ իրենց հաշիւներու մնացորդները փոխադրեն նոր ընկերութեան անուան։

Կը յուսանք որ մեր երկու տուներու միացումը թոյլ պիտի տայ մեզ աւելի գոհացուցիչ կերպով ծառայել բոլոր անոնց, որ իրենց վստահութեամբը կը պատուեն մեզ։

Կը խնդրենք որ հաճիք ուշադրութիւն ընել մեր ստորագրութիւններուն և ընդունիլ մեր անկեղծ ու յարգական բարևները։

ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ—ԱՆՈՒՇԵԱՆ

Մ/ամ/ Կ. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ պիտի ստորագրէ ......
Մ/ամ/ Ն. ԱՆՈՒՇԵԱՆ » » ......

Ընկերոջ մը մահը եւ ընկերական անուան փոփոխութիւնը ծանուցանելու համար

ԿԱՐԻՆ, 1 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1912

Տ...

Կը փութանք ծանուցանել ձեզ թէ, մեր յարգելի բարեկամին և ընկերոջ՝ Տիար Յակոբ Մուրատխանեանի ցաւալի մահուամբը, Յ. Մուրատխանեան, Ն. Կիւրճեան, և Ընկ. առևտրական տան մէջ իրեն յաջորդած են իր որդիքը, Տեարք Նշան և Խաչիկ Մուրատխանեան, որ արդէն տարիներէ ի վեր կ'աշխատակցէին նոյն տան մէջ, և ընկերութեան անունը փոխուած ու եղած է թուականէս սկսեալ.

ՄՈՒՐԱՏԽԱՆԵԱՆ ՈՐԴԻՔ, Ն. ԿԻՒՐՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Բացի այս ներքին փոփոխութենէն, մեր առևտրական գործերու և յարաբերութեանց մէջ ուրիշ ո և է փոփոխութիւն ներմուծուած չըլլալով, կը խնդրենք ձենէ որ հաճիք նոր տունը նախորդին իբր շարունակութիւնը նկատել և ուշադրութիւն ընել մենէ իւրաքանչիւրին ընկերական ստորագրութեան։

Ընդունեցէք, Տէ՛ր, մեր անձնուէր զգացմանց հաւաստիքը։

ՄՈՒՐԱՏԽԱՆԵԱՆ ՈՐԴԻՔ, Ն. ԿԻՒՐՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Տիար Ն. Կիւրճեան պիտի ստորագրէ ......
« Ն. Մուրատխանեան « « ......
« Խ. « « « ......

Հասցէի փոփոխութիւն եւ նոր ընկերոջ մը յաւելումը

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 1 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1912

Տէր.

Պատիւ ունինք ծանուցանել ձեզ թէ մեր առեւտրական տունը, որ 15 տարիէ ի վեր հաստատուած էր Կիրասոնի մէջ և կը գործէր Ֆէսճեան Եղբարք ֆիրմայով, Թուականէս սկսեալ փոխադրուած է Տրապիզոն իբր լաւագոյն կեդրոն մը մեր գործառնութեանց համար։

Այս առթիւ, ուզելով մեր գոհունակութիւնը ապացուցանել Տիար Յակոբ Մարխեանի, որ մեր ժրաջան աշխատակիցը եղած է մեր առեւտրական տան հաստատութենէն ի վեր, զինքը մեզ ընկեր ըրինք և նոր ընկերութիւնը պիտի կոչուի.

ՖԷՍՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

որ պիտի շարունակէ նախկին ֆիրմային գործառնութիւնները, առանց ոեւէ փոփոխութեան, բայց ի ընկերական ստորագրութենէն։

Հաճեցէք, Տէ՛ր, նկատողութեան առնել մենէ իւրաքանչիւրին ստորագրութիւնը և ընդունիլ մեր անկեղծ մեծարանքները։

ՖԷՍՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Տիար Վ. Ֆէսճեան պիտի ստորագրէ.......
« Հ. « « « ....
« Յ. Մարխեան « « ....

Փոխանորդութիւն մը տրուած ըլլալը ծանուցանելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ, 6 ՄԱՐՏ 1913

Տէ՛ր,

Պատիւ ունինք ծանուցանել ձեզ թէ, մեր Տրապիզոնի մասնաճիւղին գործառնութեանց զարգացումը պարտաւորած է մեզ մեր ներքին կազմակերպութեան մէջ զանազան փոփոխութիւններ մտցնել և նոյն մասնաճիւղին տնօրէնութիւնը յանձնել մեր ամենէն վաղեմի ու կարող աշխատակիցներէն Տիար Վահան Շահինեանի, զոր արտօնած ենք միանգամայն ստորագրել մեր կողմէ փոխանորդաբար։

Կը խնդրենք որ հաճիք նկատողութեան առնել իր ստորագրութիւնը և պատուել զայն այն վստահութեամբ զոր կը շնորհէք մեր ստորագրութեան։

Ընդունեցէք, Տէ՛ր մեր համակիր զգացումները։

ԹԻՒԹԻՒՆՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Տ. Վ. Շահինեան պիտի ստորագրէ՝
Վասն ԹԻՒԹԻՒՆՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Առեւտրական ճամբորդ մը ծանուցանելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ 1 ՄԱՅԻՍ 1912

Տէ՛ր

Պատիւ ունինք ծանուցանել ձեզ թէ մեր ճամբորդ-պաշտօնեան, պարոն Մկրտիչ Աղէկեան, պատիւ պիտի

ունենայ ի մօտոյ ձեզ ներկայանալ և իր ծառայութիւնները մատուցանել ձեզ։

Իր ներկայացնելիք բազմազան նմոյշներն ու առաջարկելիք խիստ նպաստաւոր գիներն ու պայմանները յուսալ կուտան մեզ, Տէր, որ պիտի հաճիք կարեւոր յանձնարարութիւններով պատուել մեզ։

Այս առթիւ կը տեղեկացնենք թէ, Պ. Մ. Այէմեան արտօնուած է մեր կողմէն մեր պատուարժան յաճախորդաց առկախ հաշիւներու համար յարմար տեսած կարգադրութիւնն ընել. հետեւաբար այդ մասին կրնաք բանակցիլ ու համաձայնիլ իրեն հետ։

Ընդունեցէք, Տէ՛ր, մեր յարգանաց հաւաստիքը։

Յ. ԹԻՐՋԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պաշտօնեայի մը հրաժարիլը ծանուցանելու համար

ԻԶՄԻՐ՝ 6 ՅՈՒԼԻՍ 1912

Տէր,

Կը փութանք ծանուցանել ձեզ թէ՝ Պարոն Արամ Երկանեան, որ երկար տարիներէ ի վեր կը պաշտօնավարէր մեր տան մէջ իբր առաջին հաշուակալ և արտօնուած էր փոխանորդաբար ստորագրել մեր կողմէ, անձնական պատճառներով ստիպուած է թողուլ իր պաշտօնը, հետեւաբար իր ստորագրութեան իրաւունքն ալ դադրած է Թուականէս սկսեալ։

Հաճեցէք, ընդունիլ, Տէր, մեր յարգական բարեւները։

Կ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Նոյն

Կ. ՊՈԼԻՍ 16 ՅՈՒՆԻՍ 1912

Տէր,

Կը փութանք տեղեկացնել ձեզ թէ, Նշան Ճիվանեան, որ մեր վաճառատան հաւաքիչն էր, մեր վստահութիւնը չարաչար գործածած ըլլալով. ստիպուեցանք զինքն իր պաշտօնէն հրաժարեցնել և միանգամայն հարկ եղած օրինական միջոցները ձեռք առնել իրեն նկատմամբ։

Հետեւաբար կը խնդրենք մեր հաշւոյն ո և է վճարում չընել իրեն Թուականէս սկսեալ։

Ընդունեցէք, Տէր, մեր անկեղծ բարեւները։

Տ. ԵՐԿԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պաշտօնի վերահաստատում մը ծանուցանելու համար

ՍԵԲԱՍՏԻԱ, 10 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1912

Տէ՛ր,

96ի սարսափելի դէպքերը, որ ա՛յնքան աղետաբեր եղան վաճառականութեան, պարտաւորեցին զիս, այն ատեն, վճարումներս դադրեցնել և պահանջատէրերուս հետ համաձայնութիւն մը ստորագրել, ինչ որ մեծ ցաւ պատճառեց ինծի։

Սակայն այս դժնդակ ձախորդութիւնը զիս չվհատեցուց. ընդհակառակն, նոր կորով մը ստացայ, համոզուած ըլլալով որ յարատեւութեամբ և միանգամայն ինծի նկատմամբ բարեկամներուս ցոյց տուած վստահութեան օժանդակութեամբ, պիտի յաջողէի, ուշ կամ

կանուխ հատուցանել այն վնասները, զոր պատճառած էի պահանջատէրերուս պարագաներու բերմամբ։

Իղձս լրացաւ, նպատակիս հասայ, և այսօր անհուն գոհունակութեամբ կը ծանուցանեմ ձեզ թէ, քաղաքիս առևտրական դատարանը, իր ընթացիկ 8ի նիստին մէջ, պատուոյս վերահաստատումը վճռեց պաշտօնապէս։

Ուրախ եմ որ կրցի արդարացնել իմ մասին ցոյց տրուած վստահութիւնը և կը համարձակիմ յուսալ, Տէ՛ր որ պիտի հաճիք անոր շարունակութեամբը պատուել զիս, վստահացնելով ձեզ միանգամայն որ ամէն ջանք պիտի ընեմ միշտ արժանի մնալու համար անոր։

Հաճեցէք ընդունիլ, Տէր, անկեղծ յարգանացս և համարմանս հաւաստիքը։

ԴԱՒԻԹ ՏԻՆԱՆԵԱՆ

2.—ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆՑ ՄԱՏՈՒՑՈՒՄ

Յանձնակատար մը իր ծառայութիւնները կը մատուցանէ

ԼԻՈՆ, 7 ՄԱՅԻՍ 1912

Տեարք Ն. Թոդատլըեան եւ ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Այն պատուաւոր համբաւը, որ կը վայելէ ձեր տունը, փափաք կը ներշնչէ ինծի ձեր տան հետ յարաբերութեան մտնել, և կը համարձակիմ իմ ծառայութիւններս մատուցանել ձեզ մեր հրապարակին վրայ ձեր յարմար տեսած գնումները ընելու համար։

Տասը տարիէ ի վեր հոս հաստատուած ըլլալով, գրեթէ ամենօրեայ յարաբերութեանց մէջ եմ քաղքիս և շրջականներու գլխաւոր գործարանատէրերուն հետ և միշտ տեղեակ՝ չինուած բոլոր նոր տեսակներուն. ուստի կը համարձակիմ յուսալ որ իմ ծառայութիւններս կրնան օգտակար ըլլալ ձեզ և թէ, գոհ պիտի մնաք այն պայմաններէն, որոնցմով պիտի կարենամ ձեր պէտք ունեցած վաճառքները հայթայթել ձեզ։

Սպասելով ձեր նպաստաւոր պատասխանին, պատիւ ունիմ, Տեարք, յարգանօք բարեւել ձեզ։

ՏԻՐԱՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Պատասխան

Կ. ՊՈԼԻՍ, 14 ՄԱՅԻՍ 1912

Տիար Տիրան Մինասեան
Լիոն

Տիա՛ր,

Ստացանք ձեր ընթացիկ 7-ի նամակը և շնորհակալ ենք մեր տան մասին ձեր ցոյց տուած համակրութեան համար։

Սիրով պիտի օգտուէինք ձեր առաջարկութենէն, եթէ այդ կողմերը չինուած վաճառքները մեր հրապարակին վրայ փնտռուէին։ Բայց ատոնց սպառումը շատ աննշան է հոս, ուր ընդհանրապէս նախապատուութիւն կը տրուի գերմանական տեսակներուն և չենք կարծեր որ այս հոսանքը շուտով փոխուի։

Ուստի կը ցաւինք, Տէր, որ չպիտի կրնանք օգտուիլ ձեր ծառայութիւններէն, համոզուած ըլլալով միանգամայն որ ըստ ամենայնի գոհ պիտի մնայինք անոնցմէ։

Ընդունեցէք, Տէր, մեր անկեղծ յարգանքները։

Ն. ԹՈԴԱՏԼԸԵԱՆ և ԸՆԿ.

Պաշտօնեայի մը կողմէ ծառայութեանց մատուցում

ԻԶՄԻՐ, 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1913

Տեարք Յ. Վէմեան եւ Ն. Շաւարշ
Աստ

Տեարք,

Կուրտիկեան տան տնօրէնէն իմացայ թէ պաշտօնեայ մը կը փնտռէք որ տեղեակ ըլլայ այն գործառնութեանց՝ որոնցմով կը զբաղի ձեր տունը և գիտնայ միանգամայն անգլիերէն ու գերմաներէն:

Ձեր պահանջած այդ զանազան պայմանները լիուլի լրացնելով, կը համարձակիմ իմ ծառայութիւններս մատուցանել ձեզ այդ պաշտօնին համար, եթէ տակաւին ընտրութիւն մը չէք ըրած:

Տեարք Ճ. Կէնճեան եւ Ընկ., որոնց քով կ՚աշխատիմ տարիներէ ի վեր, կրնան հարկ եղած տեղեկութիւնները տալ ձեզ իմ մասին, և կը համարձակիմ ապահովցնել ձեզ որ, եթէ հաճիք ձեր վստահութեամբը պատուել զիս, ամէն ջանք պիտի ընեմ զայն արդարացնելու համար:

Սպասելով ձեր նպաստաւոր պատասխանին, պատիւ ունիմ, Տեարք, մատուցանել ձեզ խորին յարգանքներուս հաւաստիքը:

ԶԱՐԵՀ ԷՕՔՍԻՒԶԵԱՆ

Առեւտրական տան մը կողմէ ծառայութեանց մատուցում

ԻԶՄԻՐ, 7 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1912

Տիար Մ. Գայքանճեան
Մարսիլիա

Տէր,

Յանձնարարութեամբ մեր և ձեր բարեկամներէն Տիար Ն. Ճերմակեանի, կը համարձակինք մեր ծառայութիւնները մատուցանել ձեզ մեր հրապարակին վրայ ձեր ունենալիք բոլոր գործառնութեանց համար, հաւաստելով միանգամայն ձեզ որ ամէն խնամք պիտի տանինք ձեր շահերուն համեմատ գործելու համար:

Այս միջոցին արտածման ապրանքները շատ քիչ են մեր հրապարակին վրայ, այնպէս որ ատոնց շուտ ու նըպաստաւոր պայմաններով վաճառումը աներկբայելի է, և կարելի է օգտուիլ անկէ:

Մեր ընկերներէն մ/տ/ Վ. Շատան մէկ քանի օրէն Մարսիլիա գալու առիթն ունենալով, պատիւ պիտի ունենայ անձամբ ներկայանալ և հարկ եղած տեղեկութիւնները մանրամասնաբար հաղորդել ձեզ:

Յուսալով որ պատիւ պիտի ունենանք մնայուն յարաբերութիւններ հաստատել ձեր պատուարժան տան հետ, կը փութանք մատուցանել ձեզ մեր անկեղծ մեծարանքները:

Կ. ՍԻՐՈՒՆ ԵՒ Վ. ՇԱՏԱՆ

Նոյն

ՍԱՄՍՈՆ, 12 ՓԵՏՐՎԱՐ 1912

Տեարք Յ. Մազուշեան եւ Ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեարք,

Զանազան պարագաներ թոյլ չտուին որ մինչեւ այսօր ձեր պատուարժան տան հետ առեւտրական յարաբերութիւններ հաստատելու իղձերնիս իրականացնենք:

Մեր հրապարակին վրայ ալիւրներու արդի նպաստաւոր գիները եւ ի մօտոյ մեծամեծ խնդրանքներու հաւանականութիւնը համարձակութիւն կուտան մեզ խորհուրդ տալ ձեզ որ կարեւոր գնումներ ընէք եւ օգտուիք արդի գիներէն: Արդէն միայն մենք չենք որ գիներու բարձրացումը անխուսափելի կը տեսնենք, քանի մը կարեւոր տուներ այս շաբթու մեծամեծ գնումներ ըրին՝ նոյն այն բարձրացման ակնկալութեամբ:

Ձեր մասնաւոր ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք ներփակ գիներու ցուցակին վրայ եւ կը վստահեցնենք ձեզ որ ձեր հրամանները պիտի գործադրենք մասնաւոր հոգածութեամբ ու խնամքով:

Ընդունեցէք, Տեարք, մեր յարգանքները:

Շ. ԲԱԶԵԱՆ ԵՒ Խ. ՓԻԼՕՐԵԱՆ

Մթերքի մը մասին ծառայութեանց մատուցում

ԿԱՐԻՆ, 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Կ. Գարաեան եւ Ընկ.
Պրուսա

Տեարք,

Յանձնարարութեամբ Տեարց Վ. Գումրուեան եղբարց, որոնց հետ յարաբերութեան մէջ էք, կը համարձակիմ առաջարկութիւն մը ընել ձեզ, որ կարծեմ թէ կրնայ շատ նպաստաւոր ըլլալ:

Մեր հրապարակին վրայ ձեր տեսակներու սպառումը մինչեւ հիմա շատ աննշան եղած է, բայց կը կարծեմ թէ կրնայ մեծ համեմատութիւններ առնել, եւ եթէ հաւանիք մթերք մը հաստատել իմ վաճառատանս մէջ, ամէն ջանք պիտի ընեմ այդ արդիւնքը ձեռք բերելու համար, թէ՛ ձեր ապրանքները լաւագոյն կերպով ցուցադրելով՝ եւ թէ զանոնք յաճախորդներուն առաջարկելով:

Կը խնդրեմ որ նկատողութեան առնէք թէ վաճառատանս մէջ գտնուած ուրիշ տեսակները արգելք չեն այս կարգադրութեան եւ թէ կրնամ ձեր տեսակներուն յատկացնել այնպիսի տեղեր, ուր լաւագոյն կերպով գրաւեն յաճախորդներու ուշադրութիւնը:

Եթէ իմ մասին հարկ եղած բարոյական եւ նիւթական տեղեկութիւնները առնալէ ետքը՝ տրամադիր ըլլաք ըրած առաջարկութիւնս ընդունելու, ահա՛ ինչ են իմ պայմաններս:

Ձեր հաշուեցոյցներու գումարը պիտի նշանակեմ ձեր պահանջքին, եւ տեղի ունեցած վաճառումներու դրամը պիտի ղրկեմ ձեզ անմիջապէս կամ ձեր տրամադրու-

թեան տակ պիտի պահեմ, ինչպէս որ յարմար գտնէք։

Վաճառքներու փոխադրութեան ծախքը ձեր վրայ պիտի ըլլայ։

10 % յանձնառուողչէք մը պիտի յատկացնէք ինծի թէ՛ ուղղակի իմ ծախած ապրանքներուս և թէ՛ իմ միջոցաւս ձեզ հասած յանձնարարութեանց վրայ։

Եթէ այս առաջարկութիւնները կը յարմարին ձեզ, Տեա՛րք, հաճեցէք պատասխանով մը պատուել զիս։

Ընդունեցէք, Տեա՛րք, անկեղծ համակրանացս հաւաստիքը։

Զ. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ

Հաստատական պատասխան

ՊՐՈՒՍԱ, 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1912

Տիար Զ. Կուրտիկեան
Կարին

Տէ՛ր,

Ստացանք ձեր ընթացիկ 5ի պատուականը, որով կ'առաջարկէք ձեր քաղքին մէջ մթերք մը հաստատել։ Փափագելով փորձել թէ յաջողելու որքան հաւանականութիւն կայ, ի մօտոյ պիտի յղենք ձեզ մեր տեսակներէն փոքրիկ հաւաքածոյ մը, զոր սիրով պիտի մեծցնենք ու լրացնենք, եթէ տեսնենք որ գործերը ձեր ու մեր ակնկալութեանը կը համապատասխանեն։

Ձեր նոյն նամակին մէջ առաջարկուած պայմանները կ'ընդունինք ցնոր կարգադրութիւն. կարելի է որ ետքէն առաջարկենք ձեր յանձնառուողչէքը աւելցնել՝ ամէն վնաս ձեզ պատկանելու պայմանով։

Հաճեցէք առաջին առթիւ տեղեկացնել մեզ թէ, մեր տեսակներէն որոնք են որ աւելի շատ կը փնտռուին ձեր հրապարակին վրայ։ Կը կարծենք թէ կանանց գլխու շարբեր զրկելն աւելորդ է հոդ։

Ընդունեցէք, Տէր, մեր յարգալիր բարեւները։

Կ. ԳԱՐԱԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Գրամատան մը կողմէ ծառայութեան մատուցում

Կ. ՊՈԼԻՍ, 10 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Ն. Մարտիկեան եւ Գ. Շաւարշ
Սեբաստիա

Տեա՛րք,

Շատ անգամներ պատիւ ունեցած ենք թղթակցելու յ/տ/Գ. Շաւարշի հետ, երբ Սամսոն հաստատուած էր, բայց Սեբաստիա փոխադրուելէն ի վեր զուրկ ենք իր նամակներն ստանալու հաճոյքէն։

Շատ ուրախ պիտի ըլլանք սակայն, Տեարք, եթէ յարմար դատէք մեր ընդհատուած յարաբերութիւնները վերահաստատել, և այդ յոյսով՝ մեր ծառայութիւնները կը մատուցանենք ձեզ մեր հրապարակին վրայ ձեր ունենալիք գանձումներուն և վճարումներուն համար։

Այս կարգի գործառնութեանց համար սովորաբար $^1/_2$ % յանձնառուողչէք կ'առնենք. բայց որպէսզի հաճիք մեզ նախապատուութիւն տալ, կը հաւանինք այդ յանձնառուողչէքը զեղչել $^1/_8$ %ի։ Գալով տոկոսին, փոխադար-

ձարար 7 % պիտի հաշուենք, ինչ որ այսօրուան համար ամենէն նպաստաւոր սակն է:

Սպասելով ձեր պատասխանին, պատիւ ունինք, Տեարք, յարգանքով բարեւել ձեզ:

Ն. ՍԵԼԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պատասխան

ՍԵԲԱՍՏԻԱ, 20 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Ն. Սելեան եւ Ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեարք,

Պատիւ ունեցանք ստանալու ձեր ընթացիկ 10 թուակիրը և շնորհակալ ենք ձեր ըրած առաջարկութեանց համար:

Մ/ս/Գ. Շաւարշ հաճոյքով կը յիշէ ձեր տան հետ ունեցած իր նախկին յարաբերութիւնները:

Երբ ձեր տան հետ յարաբերութեան մտնելու առիթ մը ներկայանայ, պիտի փութանք անմիջապէս օգտուիլ անկէ:

Ընդունեցէք, Տեարք, մեր յարգանքները:

Ն. ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ ԵՒ Գ. ՇԱՒԱՐՇ

Ուրիշ պատասխան

Տեա՛րք,

Ձեր հրապարակին վրայ մեր գործառնութիւնները շատ աննշան ըլլալով, չպիտի կարենանք դժբաղդաբար

օգտուիլ ձեր ընթացիկ 10 թուակիր պատուականին սիրալիր առաջարկութիւններէն:

Եթէ յառաջիկային առիթ մը ներկայանայ սակայն, վստահ եղէք որ նախապատուութիւն պիտի տանք ձեզ:

Ընդունեցէք, Տեարք, մեր բարեւները:

Ն. ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ ԵՒ Գ. ՇԱՒԱՐՇ

Երկաթի հայթայթումի մը համար ծառայութեան մատուցում.

ԻԶՄԻԹ, 5 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1913

Տեարք Ս. Կիւլպէնկեան եւ Ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Քաղաքիս նաւարանին համար հարկ եղած երկաթները մինչեւ հիմայ կը գնուէին մասնաւոր սակարկութեամբ. վերջերս ծովային նախարարութիւնը որոշեց որ այդ գնումները տեղի ունենան աճուրդով, ուր մասնակցողները կնքուած պահարանով պիտի ներկայացնեն իրենց գիներն ու պայմանները:

Գիտնալով որ դուք ալ երկաթի վաճառականութեամբ կը զբաղիք, կը յուսամ հաճելի ըլլալ ձեզ ծանուցանելով որ, յառաջիկայ ելմտական 1328 տարւոյն մէջ պէտք ըլլալիք երկաթներու հայթայթման աճուրդը տեղի պիտի ունենայ փետրուար 6էն մինչեւ 15:

Եթէ կ'ուզէք այս աճուրդին մասնակցիլ, պատրաստ ենք ձեր կողմէ ներկայանալ ու գործը հետապնդել: Ի հարկին կրնանք զրկել նաեւ ձեզ յանձնառութեանց տետ-

րակին մէկ օրինակը, որմէ պիտի հասկնաք թէ այս հայթայթումը ինչ պայմաններու տակ պիտի կատարուի։ Այս կարգի գործառնութեանց մեծ վարժութիւն ունենալով, վստահ ենք որ պիտի կարենանք լաւագոյն կերպով ծառայել ձեր շահերուն։

Աղէկ կ'ըլլայ որ աճուրդի համար սահմանուած օրէն երկու երեք օր առաջ անձամբ հոս գաք, որպէս զի բոլոր հարկ եղած տեղեկութիւնները քաղէք և ըստ այնմ որոշէք ձեր գիները։ Բայց եթէ անկարելի է ձեզ համար քաղաքէդ բացակայիլ, պիտի ջանանք թղթակցութեամբ լուսաբանել ձեզ։

Այս հայթայթումը կը բաղկանայ տախտակ, քառակուսի և կլոր երկաթներէ ու երկաթի տախտակներէ։ Նուազագոյն քանակութիւնն է 200,000 քիլօ, իսկ առաւելագոյնը 400,000։

Եթէ իմ մասիս կը փափագիք տեղեկութիւն առնալ, կրնաք գրել քաղաքիդ վաճառականներէն տեարց Իբրահիմեան եղբարց, Ն. Բաբաօղլու և Ընկ. ինչպէս նաև Տէօյչէ Օրինէթ Պանքի Պոլսոյ կեդրոնին,

Սպասելով ձեր պատասխանին, պատիւ ունիմ, Տեա՛րք. անկեղծ մեծարանքով բարեւել ձեզ։

Կ. ՊՈԽԼՈՒԹԵԱՆ

Յ. Գ. Սոյն հայթայթումին յանձնառութեանց տետրին մէկ օրինակը կը գտնուի հոդ. ծովային նախարարութեան մօտ, ուսկից կրնաք մանրամասնութեանց տեղեկանալ։

ՆՈՅՆ

3. — ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԽՆԴՐԵԼՈՒ ԵՒ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Վաճառատան մը վճարման կարողութեան մասին տեղեկութիւն հարցնելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15 ՀՈԿՏ. 1912

Տեարք Վ. Թիրեաքեան եւ Ընկ.

Այնթապ

Տեա՛րք,

Շնորհապարտ պիտի մնանք ձեզ եթէ հաճիք կարելի եղածին չափ շուտով տեղեկութիւններ հաղորդել մեզ այն առեւտրական տան նիւթական վիճակին վրայ, որուն անունը նշանակուած պիտի գտնէք ներփակ թուղթին վրայ։

Սոյն տան հետ բաւական կարեւոր գործառնութիւններու սկսելու վրայ ըլլալով, կը փափագինք նախապէս իր մասին որոշ տեղեկութիւններ առնալ։ Աւելորդ է ըսել թէ ձեր տալիք տեղեկութիւնները բացարձակապէս մեր մէջ պիտի մնան և ոեւէ պատասխանատուութեան չեն ենթարկեր ձեզ։

Ուրախ պիտի ըլլանք եթէ, առիթը ներկայացած ատեն, նմանօրինակ ծառայութիւն մը կարենանք մատուցանել ձեզ։

Ընդունեցէք, Տեարք, մեր յարգանքները։

Յ. ԿԷՆՃԵԱՆ ԵՒ Ն. ԽԱՉԿՈՆՑ

Նպաստաւոր պատասխան

ԱՅՆԹԱՊ, 10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Ց. Կէնճեան եւ Ն. Խաչկոնց
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Ի պատասխանի ձեր Հոկտեմբեր 15ի նամակին՝ կը փութանք տեղեկացնել ձեզ թէ խնդրոյ առարկայ տունը շատ լաւ համբաւ կը վայելէ մեր հրապարակին վրայ։

Թէեւ իր դրամագլուխը շատ մեծ չի կարծուիր, բայց գործին գլուխը գտնուողներն այն աստիճան պատուաւոր ու պարտաճանաչ են որ, կարելի է ամենայն վստահութեամբ գործել իրենց հետ։ Անոնց հանրածանօթ խոհեմութիւնն ու գործունէութիւնը իրենց վայելած վարկը օր ըստ օրէ կ'ամրացնեն։

Ուրախ ենք որ առիթ ունեցանք այս փոքր ծառայութիւնը մատուցանել ձեզ, եւ կը խնդրենք որ ընդունիք մեր յարգական բարեւները։

Վ. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Անորոշ պատասխան

ԱՅՆԹԱՊ, 10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Ց. Կէնճեան եւ Ն. Խաչկոնց
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Շատ քիչ ծանօթութիւն ունինք այն առեւտրական տան հետ, որու մասին տեղեկութիւններ հարցուցած էք մեզ ձեր Հոկտեմբեր 15ի նամակով։

Մեր ճամբորդն անցեալ տարի ծանօթացաւ անոնց

հետ, երբ այն կողմերը գնաց, եւ մօտաւորաբար 100 ոսկիի ապրանք ծախեց իրենց, զոր կանխիկ վճարեցին։

Անկից ի վեր քանի մը անգամ մանր մունր յանձնարարութիւններ ըրին, որոնք 70-80 ոսկին չէին անցներ, եւ կանոնաւորաբար վճարեցին։

Իրենց վարկ մը բանալէ առաջ երբ տեղեկութիւն հարցուցինք, իմացանք թէ շատոնց չէ որ հաստատուած են, թէ բաւական լաւ համբաւ կը վայելեն, բայց չի կարծուիր որ հարուստ ըլլան։

Ատոր վրայ՝ իրենց յանձնարարութիւնները կատարեցինք, բայց եթէ հարկ ըլլար քիչ մը աւելի կարեւոր գումար մը վստահիլ իրենց, 3-400 ոսկի օրինակի համար, պիտի ուզէինք աւելի որոշ տեղեկութիւններ ստանալ իրենց մասին։

Այս մանրամասնութիւնները հաղորդելով ձեզ, վստահ ենք ձեր գաղտնապահութեան վրայ եւ կը փութանք անկեղծօրէն բարեւել ձեզ։

Վ. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Աննպաստ պատասխան

ԱՅՆԹԱՊ, 10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1911

Տեարք Ց. Կէնճեան եւ Ն. Խաչկոնց Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Ի պատասխանի ձեր Հոկտեմբեր 15ի նամակին, կը փութանք տեղեկացնել թէ ամէն օր կը սպասուի որ այն

տունը, որու մասին տեղեկութիւն հարցուցած էք, իր վճարումները պիտի դադրեցնէ։

Շամլեան տան սնանկութենէն ի վեր շատ մեծ դժուարութեամբ կը գործեն և թէև ամէն միջոց ի գործ կը դնեն կանգուն մնալու համար, սակայն չի յուսացուիր որ յաջողին դիմանալ։ Իրաւ է թէ մենք խել պիտի փափաքէինք օգնել իրենց որպէս զի այս տագնապն անցընեն, եթէ չգիտնայինք որ այդ տան պետերը անվստահելի ու անկանոն անձեր են, որոնց հետ արդէն տարի մը ի վեր ամէն յարաբերութիւն դադրեցուցած ենք։

Այսու հանդերձ կը խնդրենք որ մեր այս տեղեկութիւններն ընդունիք կատարեալ գաղտնապահութեամբ և բնականաբար առանց մեզ խնդրոյ առարկայ ընելու։

Պատիւ ունինք, Տեա՛րք, յարգանօք բարեւել ձեզ։

Վ. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալի մը մասին տեղեկութիւն հարցնելու համար

ԻԶՄԻՐ, 5 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1912

Տեարք Ս. Պէյլէրեան Որդիք
Պոլիս

Տեարք,

Տէր Լեւոն Վարդանեան իր ծառայութիւնները կը մատուցանէ մեզ ձեր հրապարակին վրայ մեր գործակալութիւնն ստանձնելու համար։ Այդ առաջարկութիւնն ընդունելէ առաջ կը փափաքէինք սակայն իր անձնական նկարագրին ու իր վայելած վստահութեան մասին տեղեկութիւններ ստանալ։

Իրաւ է որ իր ցոյց տուած տուները առաջնակարգ և շատ պատուաւոր տուներ են, բայց որովհետև անոնց հետ ուղղակի յարաբերութիւն չունինք, կը համարձակինք ձեզ դիմել, որպէս զի իր մասին լուսաբանէք մեզ։

Հաճեցէք ներողամիտ գտնուիլ այս ձանձրութեան համար և վստահ ըլլալ որ ձեր հաղորդելիք տեղեկութիւնները մեր մէջ պիտի մնան։

Ընդունեցէք կանխաւ, Տեարք, մեր շնորհակալութիւններն ու բարեւները։

Պ. ՄՍԷՐԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ

Անմիջապէս պատասխան

ՊՈԼԻՍ, 15 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1912

Տեարք Պ. Մսէրեան եւ եղբարք
Իզմիր

Տեարք,

Կը փութանք պատասխանել ձեր ընթացիկ 5 թուակիր նամակին և ձեր խնդրած տեղեկութիւնները հաղորդել ձեզ։

Յիշեալ անձի մասին լիակատար տեղեկութիւն ստանալու համար մենէ լաւագոյն տեղ մը չէիք կրնար դիմել, վասն զի մենք յաճախ առիթ ունեցած ենք անոր հետ գործելու, բայց դժբաղդաբար չենք կրնար մեր բարեկամներուն յանձնարարել զինքը։

Կը խոստովանինք որ գործի մէջ շատ ճարպիկ է, բայց իր խեռ բնաւորութեամբը շատ դժուարութիւններ

համեց մեր դէմ, մինչեւ որ պարտաւորեցանք իրեն հետ ամէն յարաբերութիւն խզել։

Չենք գիտեր թէ իր ցոյց տուած տուները աւելի գո՞հ մնացա՞ծ են իրմէ, բայց իրաւունք ունինք ատոր հակառակը ենթադրելու, վասն զի իրեն հետ յարաբերութիւն ունեցող անձերէ մեր ստացած տեղեկութիւնները ամէնքն ալ աննպաստ են։

Բոլոր ասոնք կը հաղորդենք ձեզ մանրամասնաբար եւ չենք ուզեր որ խնդրոյ առարկայ անձին ականջը հասնին։

Մինչ ձեր տրամադրութեան տակ ենք, Տեարք, երբ մեր հրապարակին վրայ ո և է տեղեկութեան պէտք ունենաք եւ այս առթիւ կը փութանք մեր սիրալիր բարեւները հաղորդել ձեզ։

Ա. ՊԷՅԼԵՐԵԱՆ ՈՐԴԻՔ

Յանձնարարութեան մը առթիւ տեղեկութիւն հարցնելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ, 7 ՅՈՒԼԻՍ 1911

Տեարք Յ. Զատրճեան եւ Ն. Մեսիաեան
Սեբաստիա

Տեա՛րք,

Յարակից թուղթին վրայ նշանակուած տունը մօտաւորաբար 200 ոսկիի յանձնարարութիւն մը ըրած է ինծի։

Որովհետեւ առաջին անգամ է որ առիթ կ'ունենամ գործելու իրեն հետ, կը փափագէի իր մասին որոշ տեղեկութիւններ ստանալ՝ ապրանքները իրեն յանձնելէ առաջ։ Ուստի կը խնդրեմ որ հաճիք ըսել թէ այդ տունը ի՞նչ վարկ կը վայելէ հոդ եւ ինչ է ձեր կարծիքն իր վրայ։ Գաղտնապահութեանս կրնաք վստահ ըլլալ։

Շնորհակալութիւններուս հետ ընդունեցէք, Տեա՛րք, անկեղծ բարեւներս։

Ն. ՊԱՌԱԽԵԱՆ

Պատասխան

ՍԵԲԱՍՏԻԱ, 17 ՅՈՒԼԻՍ 1911

Տիար Ն. Պառախեան
Կ. Պոլիս

Տէ՛ր,

Ստացանք ձեր ընթացիկ 7ի նամակը։ Եթէ կ'ուզէք որ յիշեալ տան վրայ մեր կարծիքն անկեղծօրէն ըսենք ձեզ, այդ տունը շատ յանձնարարելի չէ։ Ասդիէն անդիէն շարունակ գանգատներ կը լսուին իր գործելու եղանակին վրայ։ Այսու հանդերձ, կը կարծենք որ իր յանձնարարութիւնը կրնաք կատարել առանց երկիւղի՝ եթէ սակայն փոյթ տանիք փոխարէնը քիչ շատ ծանօթ տուներու վրայ թուղթեր ստանալու։

Ընդունեցէք, Տէ՛ր, մեր յարգալիր բարեւները։

Յ. ԶԱՏԸՐՃԵԱՆ Ե Ն. ՄԵՍԻԱԵԱՆ

Կանխավճարի մը առթիւ տեղեկութիւն

ՄԱՐՍԻԼԻԱ, 5 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1911

Տեարք Յ. Գասպարեան եւ Ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեարք,

Պաղտատի այն տունը, որու անունը նշանակուած պիտի գտնէք յարակից թուղթին վրայ, պայմանագրութիւն մը կը կնքէ մեզի հետ, տարեկան որոշ քանակութեամբ արմաւ և աղիք հայթայթելու համար մեզ։

Որովհետեւ իր մէն մի առաքումը Պաղտատէն բեռցուցած օրն իսկ գումարին կէսին համար հեռագրով փոխգիր պիտի քաշէ մեր վրայ, որով հաւանաբար շարունակ բաւական կարեւոր գումար մը պահանջող պիտի ըլլանք մինչեւ որ առաքումը մեզ հասնի, կ'ուզէինք գիտնալ թէ այդ տունը, զոր մեր Պաղտատի բարեկամները յանձնարարած են մեզ՝ առանց սակայն երաշխաւորելու, ո՞ր աստիճան արժանի է մեր վստահութեան։

Գիտնալով որ դուք բաւական մօտէն ծանօթութիւն ունիք իրեն հետ, շնորհապարտ պիտի ըլլանք ձեզ, Տեարք, եթէ հաճիք ձեր անվերապահ կարծիքն յայտնել մեզ իր մասին, վստահեցնելով ձեզ որ ձեր տեղեկութիւնները բացարձակապէս գաղտնի պիտի պահուին։

Այս առթիւ մատուցանելով ձեզ մեր անկեղծ յարգանքները, կը փութանք ջերմագին բարեւել ձեզ։

Վ. ԹԷՔԷԵԱՆ և ԵՂԲԱՐՔ

Պատասխան

Կ. ՊՈԼԻՍ 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1911

Տեարք Վ. Թէքէեան եւ Եղբարք
Մարսիլիա

Տեարք,

Ստացանք ձեր ընթացիկ 5 թուակիրը, որով տեղեկութիւններ հարցուցած էք մեզ Պաղտատի տան մը վրայ։

Այդ տունը, որու հետ յարաբերութեան մէջ ենք 10 տարիէ ի վեր և որմէ երբեք դժգոհ մնալու ամենափոքր պատճառ մը չենք ունեցած, շատ լաւ համբաւ կը վայելէ։ Իրաւ է որ իր նիւթական կարողութիւնը շատ մեծ բան մը չենթադրուիր, 4-5 հազար ոսկի առ առաւելն, բայց իր պարկեշտութիւնը և ճշդապահութիւնը մեծ վարկ շահեցուցած են իրեն, այնպէս որ իրեն հետ գործ ունեցողները շատ կարեւոր գումարներ կը վստահին իրեն ամէն ատեն։ Մենք, մեր մասին, ժամանակ եղած է որ մինչեւ 1500 ոսկի բաց պահանջք ունեցած ենք իրմէ։

Սոյն տեղեկութիւնները հաղորդելով ձեզ՝ առանց սակայն ո և է պատասխանատուութեան, պատիւ ունինք, Տեարք, մեր անկեղծ յարգանքները մատուցանել ձեր։

Յ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Սնանկութեան մը բռնուող տուներու մասին տեղեկութիւն հարցնելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ, 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1911

Տեառ Յ. Զմիւռնակեան
Իզմիր

Տեար,

Ձեր քաղքին մէջ վերջերս տեղի ունեցած կարեւոր սնանկութիւնները և ասկից ծագած առեւտրական տագնապը պարտաւորելով մեզ շատ շրջահայեաց ըլլալ, կը համարձակինք խնդրել ձենէ որ հաճիք անկեղծօրէն յայտնել մեզ ձեր կարծիքը այն տուներու մասին, որոնց ցանկը կցուած է ներկայիս, և որոնց ամէնքն ալ, ինչպէս տեղեկացանք, քիչ շատ բռնուած են եղեր Գարաեան տան սնանկութեան մէջ։

Շնորհապարտ պիտի ըլլանք ձեզ, Տէր, եթէ հաճիք շուտով պատասխանել մեզ։

Ընդունեցէք, Տէր, մեր շնորհակալութիւններն ու անձնուիրութեան հաւաստիքը։

Վ. ԱՐՍԷՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պատասխան

ԻԶՄԻՐ, 12 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1911

Տեարք Վ. Արսէնեան եւ Ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեարք,

Ի պատասխանի ձեր ընթացիկ 6 թուականին, կը ցաւինք որ շատ նպաստաւոր տեղեկութիւններ չունինք հաղորդելու ձեզ։

Ձեր ցանկին մէջ նշանակուած չորս տուներէն երկուքը արդէն իրենց գործերը առեւտրական դատարանին յանձնեցին. առաջինին վրայ ալ շատ կը խօսուի և կը վախցուի որ քիչ օրէն իր վճարումները դադրեցնէ և վերջինը, թէեւ պիտի կարենայ արդի դժուարութիւններուն յաղթել, բայց չպիտի յաջողի շուտով վերստանալ իր նախկին վարկը։

Եթէ այս դժնդակ առթիւ իմ ծառայութիւններս կրնան օգտակար ըլլալ ձեզ, ձեր տրամադրութեան տակ եմ սիրայօժար։

Ընդունեցէք, Տեա՛րք, համակիր զգացումներս։

Յ. ԶՄԻՒՌՆԱԿԷՍԵԱՆ

Պաշտօնեայի մը մասին տեղեկութիւն հարցնելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ, 6 ՄԱՅԻՍ 1912

Տեարք Սպանեան եւ Տապաղեան
Տրապիզոն

Տեա՛րք,

Պ. Վահէ Երկանեան երկու օր առաջ ինծի ներկայացաւ՝ գրասենեակիս մէջ պաշտօն մը ստանձնելու համար, և ըսաւ թէ երկար ատեն պաշտօնավարած է ձեր վաճառատան մէջ։

Իր արտաքին երեւոյթն ու խօսուածքը շատ նպաստաւոր են, բայց կը փափագէի ձեր կարծիքն իմանալ իր կարողութեան, ճշդապահութեան և պարկեշտութեան մասին, ինչպէս նաև ձեր քովէն հրաժարելուն պատճառը։

Շատ շնորհապարտ պիտի ըլլամ ձեզ, եթէ հաճիք այս տեղեկութիւնները հաղորդել ինծի անյապաղ, վասն զի արդարեւ պաշտօնեայի մը պէտք ունիմ եւ կրնամ օգտուիլ այս երիտասարդէն, եթէ արդարեւ վստահութեան արժանի է։

Ընդունեցէ՛ք, Տեա՛րք, անկեղծ յարգանքներս։

Տ. ՐԷԻՋԵԱՆ

Պատասխան

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 12 ՄԱՅԻՍ 1911

Տեար Տ. Րէիզեան
Կ. Պոլիս

Տէ՛ր,

Ի պատասխանի ձեր ընթացիկ 6 թուակիրին, կը փութանք տեղեկացնել ձեզ թէ այդ երիտասարդն արդարեւ մեր մօտ պաշտօնավարած է ամբողջ հինգ տարի եւ երբեք իր կարողութենէն, ճշդապահութենէն ու պարկեշտութենէն գանգատելու ամենափոքր պատճառ մը չենք ունեցած։ Կը ցաւինք որ բժիշկներու խորհրդով պարտաւորեցաւ թողուլ մեր քաղաքը, ուր կլիման չէր յարմարեր իր առողջութեան։

Ուրախ ենք որ կրնանք ջերմապէս յանձնարարել զինքը ձեզ, վստահ ըլլալով որ կատարելապէս գոհ պիտի մնաք իր ծառայութիւններէն։

Ընդունեցէ՛ք, Տէր, մեր անկեղծ բարեւները։

ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ՏԱՊԱՂԵԱՆ

4.—ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԱՌԱՔՈՒՄ

Յանձնարարութիւն

ԿԱՐԻՆ, 4 ՄԱՐՏ 1912

Տեարք Ինճիճեան Եղբարք
Կ. Պոլիս

Տեարք,

Պատիւ ունիմ ներփակ յղել ձեզ յանձնարարութիւն մը, զոր կ'աղաչեմ որ գործադրէք ձեր սովորական խնամքներով եւ մանաւանդ կարելի եղածին չափ շուտ։

Յանձնարարութեան մէջ փոյթ տարած եմ կարելի եղածին չափ որոշ կերպով նշանակել ապրանքներու տեսակները. սակայն եթէ պատահի որ այս կամ այն ապրանքի մասին տրուած մանրամասնութիւնները գոհացուցիչ չգտնէք, կրնաք մեր հրապարակին համար ձեր յարմարագոյն գտած տեսակը ղրկել։

Այս յանձնարարութեան պէտք ունենալով ամբողջապէս, եթէ գտնուին տեսակներ որ ձեր քով սպառած ըլլան կամ չգտնուին, պիտի խնդրեմ որ հաճիք զանոնք ալ հայթայթել ինծի ուրիշ տեղէ գնելով։

Սնտուկներն ուղարկեցէք Տրապիզոն՝ Տիար Ա. Մախոխեանի եւ Յ. Գ. մարքայով, չմոռնալով ապահովագրել զանոնք։ Մինչեւ ուղարկման թուականը անձրեւներու եղանակն արդէն անցած ըլլալով, հարկ չկայ սընտուկներն ժամագոծ կտաւով պատել։

Այս յանձնարարութեան փոխարժէքին համար կըրնաք, ըստ սովորականին, քաշել իմ վրաս 91 եւ 121 օր

պայմանաժամով. ձեր ստորագրութեան արժանաւոր ընդունելութիւն պիտի ըլլուի:

Եթէ հրապարակին իմ հաշւոյս գնուելիք տեսակները բաւական կարեւոր գումարի մը յանգին, անոնց փոխարժէքին համար կրնաք զատէն տեսօրին վճարելի փոխգիր մը քաշել վրաս:

Ընդունեցէք, Տեարք, յարգանքներս ու բարեւներս:

Յ. ԳԱՅԹԱՆՃԵԱՆ

Պատասխան

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15 Մարտ 1912

Տիար Յ. Գայթանճեան
Կարին

Տէ՛ր,

Ստացանք ձեր ընթացիկ 4 թուակիր նամակն ու ներփակ յանձնարարութիւնը որու համար շնորհակալ ենք:

Վստահ եղէ՛ք, Տէ՛ր, որ ամէն խնամք պիտի տանինք ձեր յանձնարարութիւնը անթերի և կարելի եղածին չափ շուտ գործադրելով ձեզ յղելու:

Ընդունեցէք, Տէր, մեր սիրալիր բարեւները:

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

—

Գործադրութիւն

Կ. ՊՈԼԻՍ, 23 ՄԱՐՏ 1912

Տիար Յ. Գայթանճեան
Կարին

Տէ՛ր,

Հաստատելով մեր ընթացիկ 15 թուակիրը, պատիւ ունինք ծանուցանել ձեզ թէ ձեր յանձնարարութիւնները Յ. Գ. թիւ 164/8 հինգ սնտուկով օրս ղրկուեցան Տրապիզոն Տիար Ա. Մախոխեանի:

Ներփակ կը փութանք յղել ձեզ այդ սնտուկներու հաշուեցոյցը, որ կը յանգի Լ. Օ. 168 36/100ի, զոր հաճեցէք արձանագրել մեր պահանջքին:

Այս գումարին փոխարէն և ըստ ձեր հրահանգի, քաշեցինք ձեր վրայ՝

Լ.	Օ.	70.—	91	օրուան	հ/	Տիար	Ն.	Համէսեանի
»	»	70.25	121	»	»	»	»	»
»	»	28.11	3	»	»	»	Վ.	Խերպէկեանի
Լ.	Օ.	168.36						

Հաճեցէք ծանօթագրել զայս և լաւ ընդունելութիւն ընել մեր ստորագրութեան:

Ձեր յանձնարարութեան գործադրութեան համար ամէն խնամք տարած ըլլալով, կը յուսանք որ ձեզ ըստ ամենայնի գոհ ձգելու բարեբաղդութիւնը պիտի ունենանք և պիտի շարունակէք պատուել մեզ ձեր հրամաններով:

Ընդունեցէք, Տէր, մեր անկեղծ յարգանքները:

1 Հաշուեցոյց

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

—

Ուղարկման Ազդարարութիւն

Կ. ՊՈԼԻՍ, 25 ՄԱՐՏ 1912

Տիար Տ. Մախոխեան
Տրապիզոն

Տէ՛ր,

Հրամանաւ և ի հաշիւ Տիար Յ. Գայթանճեանի ի Կարին, օրս Բաքէի Ֆրիժի շոգենաւով ձեզ յղեցինք:

Յ Գ. Թիւ 164/8

Հինգ սնտուկ թօաֆիյէ, որոնց բեռնագիրը ու մաքսագիրը ներփակ պիտի գտնէք:

Հանեցէք այդ սնտուկներն առնելով՝ անմիջապէս յղել յիշեալին, որու կը պատկանին ձեր բոլոր ծախքերը:

Ապրանքները հոսէն ապահովագրուած են. ի հարկին դիմել տեղդ Հօխշթրասէր և Ընկ. Տեարց:

Ընդունեցէք, Տէ՛ր, մեր անկեղծ բարեւները:

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

1 Բեռնագիր
1 Մաքսագիր

Գնման Յանձնարարութիւն

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 10 ՄԱՅԻՍ 1912

Տեարք Կ. Լաքիֆեան եւ Ընկ.
Կեմլիկ

Տեա՛րք,

Կը հաստատեմ անցեալ փետրուար 7ի նամակս, որով ձեր վերջին ուղարկման անվնաս հասած ըլլալը կը ծանուցանէի:

Այս անգամ՝ կը խնդրեմ որ իմ հաշւոյս և լաւագոյն պայմաններ՛ով գնէք՝

200 Թիքեղ Զէթ առաջին տեսակ. ձեր ղրկած թիւ 2 նմոյշին համաձայն և լաւ ուշադրութիւն ընելով կշիռներուն և թիթեղներուն վիճակին: Եթէ կը կարծէք թէ տակառով ուղարկումը աւելի խնայողական և միանգամայն աւելի ապահով է, կրնաք նոյն քանակութիւնը տակառներու վերածել:

Ձեր ապրիլ 5ի նամակով կ'ըսէիք թէ լաւագոյն տեսակներու գիները 7-$7\frac{1}{2}$ դահեկանի մէջ կը տարուբերին: Կը յուսամ որ հիմայ այդ գիներն աւելի կոտրած են և պիտի կրնաք աւելի նպաստաւոր պայմաններով կատարել այս գնումը:

Տակառները կամ թիթեղի սնտուկները ամէնքը մէկ անգամէն կ'ուղարկէք Կ. Պոլիս՝ Մախոխեան Տեարց, իրենց միջոցով ինծի ղրկուելու համար:

Իսկ ձեր հաշուեցոյցին փոխարէն կը հաճիք քաշել իմ վրաս տեսօրէն 9 օր ետքը վճարելի փոխգիր մը:

Սպասելով ձեր պատասխանին, պատիւ ունիմ, Տեարք, անկեղծ յարգանքով բարեւել ձեզ:

Ն. ՎԱՐԴԵՏԵԱՆ

Պատասխան

ԿԷՄԼԻԿ, 18 ՄԱՅԻՍ 1912

Տիար Ն. Վարդետեան
Տրապիզոն

Տէ՛ր,

Պատիւ ունեցանք ստանալու ձեր ընթացիկ 10 թուակիրը, որ 200 թիթեղ ձէթի գնման յանձնարարութիւն մը կը պարունակէր:

Պարտաւորուած ենք սակայն տեղեկացնել ձեզ թէ, ապրիլի վերջերը և ամսոյս սկիզբներէն տեղի ունեցած մեծամեծ գնումներու հետեւանքով՝ այն գները, զոր հաղորդած էինք ձեզ անցեալ ամսու սկիզբները, զգալապէս փոխուած են, և թիւ 2 նմոյշի տեսակը, զոր շատ դիւրաւ կարելի էր գնել այն ատենները 7-7½ի, այսօր 8 ղրշի իսկ հազիւ կարելի է գտնել, մանաւանդ որ այդ տեսակին վրայ շատ խնդրանք կայ։

Հետեւաբար, որպէս զի ժամանակ անցնելով՝ նոր բարձրացում մը տեղի չունենայ և եթէ կ'ուզէք արտօնել մեզ այդ գնումը կատարել մինչև 8½ ղրշ, հաճեցէք անմիջապէս գնեցէք բառը հեռագրել մեզ։ Աւելորդ է ըսել որ մենք մեր կողմէ ամէն ջանք պիտի ընենք կարելի եղածին չափ աժան գնելու, բայց պէտք է արտօնուած ըլլանք, ի հարկին, մինչև 8½ ղրշ. վճարելու։

Ընդունեցէք Տէ՛ր, մեր անկեղծ մեծարանքները։

Կ. ԼԱԹԻՖԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործադրութիւն

ԿԼՄԼԷԻԿ, 30 ՄԱՅԻՍ 1912

Տիար Ն. Վարպետեան
Տրապիզոն

Տէ՛ր,

Կը հաստատենք մեր ներկայիս 18 թուագրեալը, որմէ ետքը ստացանք ձեր հեռագիրը, որ կ'արտօնէր մեզ ձեր 200 թիթեղ ձէթի գնումը կատարել մինչև 8½ ղրշ։

Ուրախ ենք, տէր, որ յաջողեցանք այդ գնումը կատարել օրուան համար լաւագոյն պայմաններով, այնպէս որ, ինչպէս պիտի տեսնէք ներփակ հաշուեցուցակէն, ամբողջ գնումին միջին գինը հազիւ 8¼ի կուգայ։ Թիթեղները, զոյգ սնտուկներու մէջ խնամով տեղաւորուած, այսօր ծովու ճամբով յղեցինք, ըստ ձեր հրահանգի, Մախոխեան Տեարց ի Կ. Պոլիս, խնդրելով որ առաջին շոգենաւով զանոնք ձեզ ուղարկեն։

Ներփակ պիտի գտնէք սոյն գնման մանրամասն հաշուեցուցակը որ կը յանգի, մինչեւ Պոլիս փոխադրութեան ծախքն ու մեր յանձնառուչէքն ալ ի միասին հաշուելով, Օ. Ո. 198 $^{95}/_{100}$ի որու փոխարէն Օսմ. Պանքայի հրամանին փոխգիր մը քաշեցինք ձեր վրայ տեսօրէն 9 օր պայմանաժամով։

Կը յուսանք, Տէր, որ այս յանձնարարութեան գործադրութենէն գոհ մնալով, պիտի շարունակէք պատուել մեզ ձեր հրամաններով, որ միշտ առարկայ պիտի ըլլան մեր լաւագոյն խնամքներուն։

Հաճեցէք ընդունիլ, Տէր, մեր յարգանքներու հաւաստիքը։

Կ. ԼԱԹԻՖԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Լեղակի յանձնարարութիւն

ԻԶՄԻՐ, 10 ՄԱՐՏ 1912

Տեարք Վ. Արզումեան եւ Ընկ.
Լոնտոն

Տեարք,

Եթէ լեղակի յառաջիկայ աճուրդին գները վերջին աճուրդներու գիներէն շատ բարձր չեն, հաճեցէք գնել մեր հաշւոյն՝

10 սնտուկ ընտիր լեղակ

10 » Պէնկալ առաջնակարգ

Այս մասին ձեր ուշադիր ընտրութեան կը վստահինք: Սակայն եթէ գիները բարձրանան, վերոյիշեալ քանակութեանց կէսը միայն գնեցէք:

Սնտուկները բեռցուցէք ուղղակի Իզմիր և փոխարժէքին համար հաճեցէք քաշել իմ վրաս 91 օրուան:

Սպասելով ձեր ազդարարութեան, պատիւ ունիմ, Տեարք, մատուցանել ձեզ յարգանքներս:

Ն. ՎԷՄԵԱՆ

Գործադրութիւն

ԼՈՆՏՈՆ, 14 ԱՊՐԻԼ 1913

Տիար Ն. Վէմեան
Իզմիր

Տէ՛ր,

Երէկ վերջացող աճուրդին գնեցինք ձեր հաշուոյն

10 սնտուկ ընտիր լեղակ 37 1/2 բէնսէն

10 » Պէնկալ առաջնակարգ 36 բէնսէն

զոր հաճեցէք արձանագրել:

Ինչպէս որ կը տեսնէք, այս գիները անցեալ Հոկտեմբերի աճուրդին գիներէն վար են: Ընդհանրապէս խնդրանքները շատ քիչ և թոյլ էին, և շատն ալ չկրցան գործադրուիլ, վասն զի ծախողները չէին ուզեր այդ գիներն ընդունիլ:

Ընտրուած քարթիներու գիները այսօր քիչ մը բարձրացան:

Ձեր 20 սնտուկները այսօր պիտի ղրկուին ձեզ Մէսաժըրրի Սավուա շոգենաւով. յառաջիկայ թղթաբերով պիտի ընդունիք բեռնագիրն ու մանրամասնութիւնները:

Ձեր ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք ներփակ գիներու ցուցակին վրայ, որ մեր հրապարակի մասին կարեւոր մանրամասնութիւններ կը պարունակէ:

Ընդունեցէք, Տէր, մեր յարգանքները:

Վ. ԱՐՁՈՒԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ուղարկում եւ փոխգիր

ԼՈՆՏՈՆ, 16 ԱՊՐԻԼ 1912

Տիար Ն. Վէմեան
Իզմիր

Տէ՛ր,

Հաստատելով մեր ընթացիկ 14 թուակիրը, ներփակ պատիւ ունինք յղել ձեզ ձեր հաշուոյն գնուած և Մէսաժըրրի Սավուա շոգենաւով ձեզ ղրկուած

20 սնտուկ լեղակի

հաշուեցուցակն ու բեռնագիրը:

Սոյն ուղարկման փոխարժէքն եղող Ա. Ո. 322.19.9ի համար ըստ Ձեր հրահանգին, եռամսեայ փոխգիր մը քաշեցինք ձեր վրայ ի հրաման Անկլօ-Լեվանթին Պենքինկ Քօ. Լթտի:

Ուրախ ենք ծանուցանելով ձեզ որ մեր վերջին նամակէն ի վեր լեղակի գիները 1էն 2 բէնսի բարձրացած են:

Սպասելով ձեր նոր հրամաններուն, որ միշտ մեր լաւագոյն խնամքներուն առարկայ պիտի ըլլան, պատիւ ունինք յարգանօք բարեւել ձեզ:

Վ. ԱՐՁՈՒԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Գինիի յանձնարարութիւն

Կ. ՊՈԼԻՍ, 10 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Ն. եւ Խ. Սաաթճեան
Տարտանէլ

Տեարք,

Ձեր ընթացիկ 1-ի շրջաբերականն ստանալու պատիւն ունեցանք: Մեր և ձեր բարեկամ տեարց Կիւմիւշճեան Եղբարց յանձնարարութեան համեմատ՝ պիտի փութանք օգտուիլ ձեր ծառայութիւններէն և շնորհակալ ենք որ փափաք կը յայտնէք մեր տան հետ կանոնաւոր յարաբերութեան մէջ մտնելու:

Աւելի յարմար առիթի մը սպասելով քիչ շատ կարեւոր գործառնութեանց մտնելու համար, առ այժմ կը խնդրենք որ հաճիք գնել մեր հաշուոյն յարակից ցուցակին վրայ նշանակուած գինիները, կէտ առ կէտ հետեւելով մեր ցուցմունքներուն և մեծ ուշադրութիւն ընելով տեսակներուն ընտրութեան:

Նոյնպէս հաճեցէք խնամք տանիլ որ տակառները լաւ վիճակի մէջ ըլլան: Ապրանքը ապահովագրեցէք 25 % բարդելով գինին վրայ:

Այս յանձնարարութիւնը որքան որ ալ աննշան է, կը յուսանք որ ամէն խնամք պիտի տանիք անոր գործադրութեան, քանի որ ան պիտի ըլլայ մեր ապագայ յարաբերութեանց խարիսխը:

Ընդունեցէք, Տեարք, մեր բարեւները:

Ն. և Կ. ՎԱՐԴԵՏԵԱՆ

Ուղարկում

ՏԱՐՏԱՆԷԼ, 20 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Ն. եւ Կ. Վարդետեան
Կ. Պոլիս

Տեարք

Ստացած ըլլալով ձեր ընթացիկ 10 թուակիր նամակը, պատիւ ունինք ներփակ յղել ձեզ ձեր յանձնարարած գինիներու գնման հաշուեցոյցը, խնդրելով որ հաճիք ըստ այնմ մեր պահանջքին արձանագրել

Օ. Ո. 96 $^{17}/_{100}$ վճարելի 61 օրէն, մեր հրամանին փոխգրով մը, զոր ձեր լաւագոյն ընդունելութեան կը յանձնարարենք:

Բոլոր տակառները նոր են և բեռցուեցան Հաճի Տաուտի Թէքնաս շոգենաւը, ըստ յարակից բեռնագրին:

Ամէն խնամք տարած ըլլալով որ առանց ձեր սահմանած գիները անցնելու՝ լաւագոյն տեսակները ընտրենք, կը յուսանք որ ձեզ գոհ թողլու բարեբաղդութիւնը պիտի ունենանք և պիտի շարունակէք պատուել մեզ ձեր հրամաններովը:

Ընդունեցէք, Տեարք, մեր անկեղծ մեծարանքներու հաւաստիքը:

Ն. և Խ. ՍԱԱԹՃԵԱՆ

Գործարանի տրուած յանձնարարութիւն

ՎԱՌՆԱ, 5 ՅՈՒՆԻՍ 1912

Տեարք Ֆ. Կաուս եւ Ընկ.
Լայբցիկ

Տեա՛րք,

Ներփակ պիտի գտնէք

50 ապարանջանի
100 ասեղի
240 մատանիի եւ
72 շղթայի

յանձնարարութեան մը մանրամասն ցուցակը։

Կը խնդրենք որ օրինակներու եւ գիներու մասին կէտ առ կէտ մեր ցուցմունքներուն հետեւիք։ Միայն հաճեցէք հոգ տանիլ ծաղիկներու եւ նկարներու ընտրութեան, վասն զի կ՚ուզենք թարմ եւ ճաշակաւոր ապրանքներ ընդունիլ. գնորդները այժմ այն աստիճան դժուարահաճ եղած են որ, երբ ապրանք մը քիչ մը գոյնը նետած ըլլայ կամ հինցածի երեւոյթ ունենայ, չի ծախուիր եւ մեր դարակներուն մէջ կը մնայ. վերջերս ստիպուեցանք իբր հին ոսկի ծախել կարգ մը զարդեղէններ, որ հազիւ մէկ տարուան կեանք ունէին։

Նոյնպէս պիտի յանձնարարենք ձեզ որ կարելի եղածին չափ բարակ շինէք. մեր երկրին համար այն տեսակ զարդեղէններ պէտք են, որ լաւ երեւոյթ ունենան՝ կարելի եղածին չափ քիչ ոսկիով, յաճախորդները առարկայի մը իրական արժէքին չեն նայիր, այլ մի միայն երեւոյթին։ Վերջերս առիթ ունեցանք ձեր քաղքին Շրայտըլ գործարանին արտադրութիւնն եղող շատ սի-

րուն ասեղներ տեսնել, որոնք ոսկի եւ գործաւորութիւն ի միասին՝ հազիւ 30 ֆրանք կ՚արժէին եւ սակայն շատ գեղեցիկ երեւոյթ ունէին։ Վերջին անգամ ձեր ղրկած փոքրիկ ասեղները հաւաստիք մըն են մեզ որ դուք ալ, եթէ ուզէք, կրնաք նոյն կատարելութեան հասնիլ։

Ամբողջ յանձնարարութիւնը պէտք է աւարտի մինչեւ Օգոստոսի վերջ. կը կարծենք որ այս բանը կարելի է ձեզ, քանի որ նշանակուած տեսակներէն շատերն արդէն պատրաստ ունենալու էք եւ կամ շինութեան մէջ են։ Մէկ մասը պատրաստ ըլլալուն պէս՝ հաճեցէք թղթատարական ծրարով ուղղակի մեր հասցէին ղրկել։

Ընդունեցէք, Տեա՛րք, մեր անկեղծ բարեւները։

Զ. ԽԱՉՈՒՄԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Ընդունելութիւն

ՎԱՌՆԱ, 7 ՅՈՒԼԻՍ 1912

Տեարք Ֆ. Կաուս եւ Ընկ.
Լայբցիկ

Տեա՛րք,

Վայրկենիս ստացանք ձեր անցելոյն 30 թուակիր հաշուեցոյցին ապրանքները եւ ատոնց գումարն եղող Ֆր. 8596.45ը նշանակեցինք ձեր պահանջքին։

Քանի մը օրէն պատիւ պիտի ունենանք Բարիզի վրայ կարճ պայմանաժամով փոխգիր ղրկել ձեզ այս հաշւոյն փոխարէն, վասնզի կը նախընտրենք 2% զեղչէն օգտուիլ քան թէ վճարումը երեք ամիս յետաձգել։

Ապրանքները բաւական գոհացուցիչ են. օրինակնե-

րը լաւ ընտրուած, նկարներն ու քարերը լաւ յարմարցուած են. միայն գիները քիչ մը բարձր կ'երեւնան մեզ, վասն զի ոչ միայն գործաւորչէքը սուղ է, այլ եւ ոսկին շատ է։

Այսպէս, օրինակի համար. թիւ 756 ասեղին համը 65 ֆրանքի կուգայ, ինչ որ չափազանց է այդ պարզ երեւոյթը ունեցող առարկայի մը համար, մանաւանդ մեր երկրին մէջ։ Այս թերութիւնը ցոյց կուտանք ձեզ, որպէս զի մեր յանձնարարութեան մնացորդը, որով կը զբաղիք անշուշտ հիմայ, զերծ ըլլայ անկէ։

Սպասելով ձեր նոր ուղարկումներուն, կը փութանք յարգանքով բարեւել ձեզ։

Զ. ԽԱՉՈՒՄԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Տրուած յանձնարարութիւն մը ընդհատելու համար

ՎԱՌՆԱ, 20 ՅՈՒԼԻՍ 1912

Տեարք Թ. Կասու եւ Ընկ.
Լայպցիկ

Տեա՛րք.

Կը հաստատենք մեր ընթացիկ 7 թուակիրը, որով ձեր անցելոյն 30ի ուղարկումէն ստացած ըլլալնիս կը ծանուցանէինք։

Այդ ուղարկումը կը պարունակէր մեր Յունիս 5ի յանձնարարութենէն պատրաստ գտնուած տեսակները, եւ կը խոստանայիք մնացորդը յանձնել Օգոստոսի վերջը կամ Սեպտեմբերի սկիզբները։

Կը ցաւինք որ սակայն պարագաները կը պարտաւորեն մեզ յետաձգել տալ մեր յանձնարարութեան այն մասը, որ տակաւին շինութեան չէ դրուած։ Գործերու ընթացքը բնաւ գոհացուցիչ չէ եւ չենք ուզեր չափազանց ապրանք բեռնաւորուիլ, վասն զի ամենեւին հաւանականութիւն չկայ ծախելու։

Հաճեցէք ուրեմն մեր յանձնարարութիւնը եղած տեղը կեցնել, միայն սկսուածները աւարտել եւ եթէ չէք կրնար զանոնք ուրիշ յանձնարարութիւն մը լրացնելու գործածել, զանոնք մեզ ղրկել միեւնոյն եղանակով։

Կը յուսանք որ քիչ ատենէն քաղաքական հորիզոնը պարզուելով՝ գործերն ալ լաւագոյն ընթացք մը կ'առնեն եւ առիթ կ'ունենանք նոր յանձնարարութիւնով մը այս անպատեհութիւնը փոխարինելու։

Ձեր ներողամտութիւնը խնդրելով՝ պատիւ ունինք, Տեա՛րք, անկեղծօրէն բարեւել ձեզ։

Զ. ԽԱՉՈՒՄԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Պատասխան

ԼԱՅՊՑԻԿ, 28 ՅՈՒԼԻՍ 1912

Տեարք Զ. Խաչումեան եւ Որդի
Վառնա

Տեա՛րք,

Ստացանք ձեր ընթացիկ 20 թուակիր նամակը, որով հրահանգ կուտաք ձեր վերջին յանձնարարութեան տակաւին չի գործադրուած մասը յետաձգել։ Անմիջապէս դադրեցնել տուինք անոնց շինութիւնը. լմնցածները արդէն շատ քիչ են, եւ քանի որ կը հաւանիք՝ պիտի ջանանք ուրիշ յաճախորդի յատկացնել զանոնք։

Ձեր ցոյց տուած պատճառները շատ դիւրաւ կը բացատրուին. կատարելապէս կը հասկնանք զանոնք եւ կը յուսանք որ այն քաղաքական տագնապը, որու ենթարկուած է այս միջոցին ձեր երկրին վաճառականութիւնը, չափազանց չպիտի երկարի:

Վստահ եղէ՛ք, Տեա՛րք, որ միշտ հաճութեամբ պիտի ընդունինք ձեր հրամանները ու ամէն ջանք պիտի ընենք ձեզ գոհացնելու համար:

Հաճեցէք ընդունիլ, Տեա՛րք, մեր անկեղծ մեծարանքները:

Յ. ԿԱՌԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.

5.— ՊԱՐՏԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՊԱՀԱՆՋԱՏԷՐԵՐՈՒ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿՆԵՐ, ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հաշիւի ամփոփում մը ղրկելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ, 6 ՄԱՅԻՍ 1912

Տիարք Ն. Թօխմախեան եւ Ընկ.
Տրապիզոն

Տեա՛րք,

Պատիւ ունինք ներփակ յղել ձեզ ձեր հաշուոյն ամփոփումը, որ կը փակուի

Լ. Օ. $95\ ^{48}/_{100}$ով ի մեր պահանջ

Հաճեցէք անոր ճշդութիւնը հաստատել կամ ձեր

դիտողութիւնները հաղորդել մեզ, եթէ տարբերութիւն մը կայ:

Ընդունեցէք, Տեա՛րք, մեր յարգանքները:

Վ. ՇԱՇԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ

Վճարման խնդրանք

Կ. ՊՈԼԻՍ, 20 ԱՊՐԻԼ 1912

Տեարք Ն. Թօխմախեան եւ Ընկ.
Տրապիզոն

Տեարք,

Անցեալ ամսուան 6ին պատիւ ունեցանք ձեր հաշուոյն ընդհանուր մէկ ամփոփումը հաղորդել ձեզ:

Ինչպէս որ տեսաք, Լ. Օ. $95\ ^{48}/_{100}$ի պահանջքնիս մնացած է:

Սովորական պարագաներու մէջ՝ այս մասին ձեզ չպիտի տաղտկացնէինք. բայց տարուան այս եղանակին մեծաքանակ գնումներ ընելու ստիպուած ըլլալով, չենք կրնար մեր պահանջքները երկար ատեն առկախ թողուլ:

Ուստի կը խնդրենք, Տեարք, որ ձեր սովորական բարեհաճութեամբ այս հաշիւը կարգադրելու բարութիւնն ունենաք:

Ընդունեցէք, Տեարք, մեր սիրալիր բարեւները

Վ. ՇԱՇԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ

Նոյն

ԻԶՄԻՐ, 5 ՄԱՅԻՍ 1912

Տիար Վ. Ճանպազեան
Ս. Գարահիսար

Տէ՛ր,

Ինչպէս որ պատիւ ունեցանք գիտել տալ ձեզ մեր վերջին տեսակցութեան միջոցին, մեր վաճառքները կանխիկ կամ շատ կարճ պայմանաժամով միայն կրնանք տալ, վասն զի մեր շահերը շատ աննշան ըլլալով՝ երկար պայմանաժամ մը բացարձակապէս վնաս է մեզ համար։

Ուստի ներողամիտ եղէք որ, Տէր, մեր անցեալ Փետրուար 28ի հաշուեցոյցին փոխարէն ձեր վրայ փոխագիր մը քաշեցինք Լ. Օ. $87\,^{16}/_{100}$ի տեսօրէն 9 օր ետքը վճարելի, ի հրաման Տեարց Ն. Զուհաճեան և Ընկ։

Որքան ալ որ կը փափաքինք մեր շահերուն համաձայն ամէն դիւրութիւն տալ մեր թղթակիցներուն, դժբաղդաբար չենք կրնար մեր հաշուեցոյցները 2 ամսէ աւելի բաց թողուլ։

Հաճեցէք ընդունիլ, Տէ՛ր, մեր համակիր զգացումները։

Կ. ՇԱԼՃԵԱՆ և Ն. ՇԱՏԱՆ

Հաշուեցոյցի մը վճարումը պահանջելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ, 6 ՄԱՐՏ 1912

Տիար Խ. Շահջանեան
Իզմիր

Տէ՛ր,

Մեր հաշիւները վերաքննելով՝ կը տեսնենք որ մեր անցեալ Դեկտեմբեր 28 ի հաշուեցոյցին գումարը, այն է Լ. Օ. $26\,^{17}/_{100}$, տակաւին բաց կը մնայ։

Ձեր սովորական ճշտապահութիւնը գիտնալով, այս յապաղումը մոռացութեան մը կը վերագրենք և կը համարձակինք յիշեցնել զայն ձեզ։

Այս առթիւ ընդունեցէք, Տէր, մեր անկեղծ մեծարանքները։

Կ. ՍՈՒՃԵԱՆ և ԸՆԿ.

Պատասխան

ԻԶՄԻՐ, 9 ՄԱՐՏ 1912

Տեարք Կ. Սուճեան եւ Ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Արդարև, ինչպէս կ՚ենթադրէք ձեր ընթացիկ 6 թուակիր նամակով, ձեր դեկտեմբեր 28ի հաշուեցուցակը սխալմամբ է որ մինչև ցարդ չէ վճարուած։

Շնորհակալ եմ որ այս պարագան յիշեցուցած էք ինծի և ձեր ներողամտութիւնը խնդրելով, կը փութամ

ներփակ յղել ձեզ Պէտր, Բամպէղ եւ Ընկ. վրայ տեսօրին վճարելի

Լ. Օ. 26 $^{17}/_{100}$ փոխգիր մը, ի կարգադրութիւն սոյն հաշւոյն։

Ընդունեցէք, Տեա՛րք, անկեղծ մեծարանքներուս հաւաստիքը։

Խ. ՇԱՀԼԱՄԵԱՆ

Վճարման խնդրանք

ՍԱՄՍՈՆ, 4 ՄԱՅԻՍ 1911

Տեարք Լ. Տէրպապեան եւ Ընկ.
Սեբաստիա

Տեա՛րք,

Հակառակ ձեր կրկնակի խոստումներուն, տակաւին ոեւէ վճարում չըրիք ձեր առկախ հաշւոյն վրայ, ինչ որ արդարեւ կը զարմացնէ զիս։

Ուստի վերջին անգամ ըլլալով կը խնդրեմ որ ձեր հաշիւը կարգադրէք անյապաղ, եթէ չէք ուզեր անախորժ հետեւանքներու տեղի տալ։

Սպասելով ձեր պատասխանին, կը փութամ սիրով բարեւել ձեզ։

Ս. ԿԻՒՏԻՒԿԵԱՆ

Թերհաշիւի մը ուղարկում

ՍԵԲԱՍՏԻԱ, 10 ՄԱՅԻՍ 1911

Տիար Ս. Կիւտիւկեան
Սամսոն

Տէ՛ր,

Դժբաղդաբար շատ իրաւունք ունիք գանգատելու որ մեր հաշիւի կարգադրութիւնը չափէ աւելի ուշացուցինք, բայց կը խնդրենք որ հաւատաք թէ բարի կամեցողութիւնը չէր որ կը պակսէր մեզ։

Այս անգամ կը փութանք ներփակ յղել ձեզ ձեր հրամանին Տեարց Իբրահիմեան եղբարց վրայ տեսօրէն 15 օր ետքը վճարելի

Լ. Օ. 30.—ի փոխգիր մը, իբր սա հաշիւ ձեր պահանջքին։

Վստահ մեր մասին ձեր ունեցած համակրութեան, որու ապացոյցները տուած էք յաճախ, կը յուսանք որ մնացորդին համար պիտի հաճիք քիչ մը միջոց եւս շնորհել մեզ։

Այս համոզմամբ պատիւ ունինք, Տեարք, մատուցանել ձեզ մեր շնորհակալութիւններն ու յարգանքները։

Լ. ՏԷՐՊԱՊԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Յ. Գ. Եթէ կրնայ օգտակար ըլլալ ձեզ, մեր պարտքին մնացորդին կիսուն համար 61 և միւս կիսուն համար 121 օրուան կրնաք քաշել մեր վրայ, սիրով պիտի ընդունինք և օրին վճարենք ձեր փոխգիրները։

ՆՈՅՆՔ

Աւելի ստիպողական խնդրա՛նք

ՄԱՐՍԻԼԻԱ, 5 ՅՈՒՆԻՍ 1912

Տեարք Ն. Սիսակ եւ Յ. Վէմեան
Իզմիր

Տեա՛րք,

Ձեր անցեալ Յունուար 5ի նամակով կը խոստանայիք առկախ մնացած հաշուեցոյցներս վճարել քիչ ատենէն։ Անկից ի վեր հինգ ամիս անցաւ եւ ո՛չ նամակ առի ձենէ ո՛չ ալ ոեւէ վճարում։

Հաճեցէք պահ մը ենթադրել որ դուք իմ վիճակիս մէջ էք, և չպիտի զարմանաք եթէ ասկից ետքը ձեզ նկատմամբ ա՛յնքան փափկանկատութիւն ցոյց չտամ, որքան կուտայի մինչեւ հիմա։

Կը յուսամ որ, սակայն, այլ եւս կը փութաք կարգադրել այդ հին հաշիւը և կը խնայէք ինծի ծայրայեղութեանց դիմելու անախորժ պարագան։

Սպասելով ձեր պատասխանին, կը խնդրեմ որ ընդունիք, Տեա՛րք, անկեղծ բարեւներս։

Յ. ԹԷՔԷԵԱՆ

Թերհաշուի մը վճարում եւ մնացորդին համար պայմանաժամի մը խնդրանք

ԻԶՄԻՐ, 12 ՅՈՒՆԻՍ 1912

Տիար Յ. Թէքէեան
Մարսիլիա

Տէ՛ր,

Անկեղծօրէն կը ցաւինք որ ձեր հաշուին կարգադրութիւնը այսքան յապաղեցաւ, բայց մեր կացութիւնը

չափազանց դժուար է։ Գործերը ա՛յն աստիճան կայուն են որ, գրեթէ բան մը չենք կրցած ծախել ձեր ղրկած վաճառքներէն, կը յուսայինք որ իրաց այս վիճակը մէկ շաբաթէ միւսը կը փոխուի և այս սպասումով՝ մինչև հիմայ ուշացանք ձեզ պատասխանելու. բայց այսօր որ ա՛լ չենք կրնար կանխատեսել թէ այս կացութիւնը ե՛րբ պիտի վերջանայ, և նկատելով որ ձեր վերջին նամակը անպատճառ պատասխան կը պահանջէ, կը խնդրենք որ հաճիք առ այժմ գոհանալ 2,000 ֆրանքի թերհաշիւով մը, զոր ներփակ կը յղենք ձեզ Բարիզի վրայ ձեր հրամանին չէքով մը, և մնացորդին համար քիչ մը ատեն եւս սպասելու բարեհաճութիւնն ունենալ։

Հաւատացէ՛ք, Տէ՛ր, որ այս հաշուին կարգադրութիւնը մեր ալ ամէնէն ջերմ փափաքն է, և եթէ պարագաները մեզ չթոյլատրէին՝ այս պայմանաժամին ալ չպիտի խնդրէինք։

Հաճեցէք ընդունիլ, Տէ՛ր, մեր խոնարհ յարգանքներու հաւաստիքը։

Ն. ՍԻՍԱԿ ԵՒ Յ. ՎԷՄԵԱՆ

Պատասխան

ՄԱՐՍԻԼԻԱ, 18 ՅՈՒՆԻՍ 1912

Տեարք Ն. Սիսակ եւ Յ. Վէմեան
Իզմիր

Տեա՛րք,

Ստացայ ձեր ընթացիկ 12 թուակիրը, որ կը պարունակէր

Ֆր. 2000ի չէք մը Բարիզի վրայ, իմ հրամանիս, առ հաշիւ իմ առկախ հաշուեցոյցներուս։

Սիրով կ՚ընդունիմ ձեր խնդրած ժամանակամիջոցը, թէեւ այս պահուս այդ բանը բաւական նեղէ զիս. միայն կը յուսամ որ ամէն ջանք պիտի ընէք այդ միջոցը կարելի եղածին չափ կարճցնելու համար։

Ընդունեցէք, Տեա՛րք, սիրալիր բարեւներս։

Յ. ԹԻՔԷՃԵԱՆ

Պայմանաժամի խնդրանք

ԿԻՐԱՍՈՆ, 5 ՄԱՐՏ 1912

Տեարք Գ. Գարակիւզեան եւ Ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Կը ցաւինք որ ստիպուած ենք յայտնել ձեզ թէ՝ այս միջոցին ձեզ գոհացնելու բացարձակ անկարելիութեան մէջ ենք։

Մեր գործերու ճշգրիտ մէկ վիճակացոյցը հաղորդելով ձեզ ներփակ, կը խնդրենք որ հաճիք քննել զայն եւ պիտի տեսնէք թէ ի վիճակի պիտի ըլլանք մեր բոլոր պարտքերը վճարելու, եթէ մեր պահանջքները գանձելու եւ ձեռքերնիս գտնուած վաճառքները ծախելու հարկ եղած ժամանակամիջոցը շնորհուի մեզ։

Մեր գործերու վիճակին այսպէս անկեղծօրէն եւ անվերապահ կերպով պարզելով ձեզ, կը յուսանք որ օրինական միջոցներու դիմելէ ետ պիտի կենաք, աւելցնելով միանգամայն թէ, եթէ աւելի եւս պնդէք, սնանկանալէ ուրիշ ելք չկայ մեզ համար։

Հաճեցէք ընդունիլ, Տեա՛րք, մեր անկեղծ մեծարանքները։

Կ. ՉԷՐՔԷՉԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ

Բացատրութիւն պահանջելու համար

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 4 ՕԳՈՍՏՈՍ 1912

Տիար Յ. Իմիրզեան
Բաբերդ

Տէ՛ր,

Անցեալ Դեկտ. 17ի նամակիս խոստումին համաձայն, հաշուետումարներուս մէջ 200 լիրայի վարկ մը բացի ձեզ, պայմանաւ որ սակայն այս գումարը փոխատուութիւն մը կամ տոկոսով տրուած դրամ չի նկատուի, այլ իբր կանխիկ վարկ մը, այսինքն գումար մը, զոր պիտի կրնայիք տրամադրել աստիճանաբար, երբեմն վճարումներ ընելով ու գումարն իջեցնելով, մէկ խօսքով այդ վարկին նշանակութիւնն այն էր որ, ձեր ընթացիկ հաշուով ունեցած պարտքը պիտի կրնար, երբեմն, մինչեւ 200 լիրայի բարձրանալ, բայց ոչ երբեք երկար ատենի համար։

Կարծեմ թէ դուք այս պայմանը սխալ հասկցեր էք. քանի որ ո եւ է վճարում չըրիք ձեր վերջին 70 լիրանոց փոխգիրէն ետքը, զոր վճարեցի Յունիս 10ին։ Ուստի գոհ պիտի ըլլամ եթէ այս մասին գոհացուցիչ բացատրութիւն մը տաք։

Ընդունեցէք, Տէր, լաւագոյն զգացումներուս հաւաստիքը։

Խ. ՏԱՊՊԱՂԵԱՆ

Վճարման պահանջում եւ դատարան դիմելու սպառնալիք

Կ. ՊՈԼԻՍ, 7 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Վ. Թիւյսիւզեան եւ Ընկ.
Ատաբազար

Տեարք,

Ներեցէք որ ըսեմ թէ անցեալ Մարտ 28ին ձեզ ղրկուած վաճառքներու փոխարժէքին կարգադրութեան համար ձեր ցոյց տուած անհոգութիւնը զարմանք ու ցաւ կը պատճառէ ինծի։

Մեր համաձայնութեան համեմատ՝ այս գործը կարգադրուած լմնցած ըլլալու էր երեք ամիս առաջ և թէև քանի մը անգամ գրեցի ձեզ թէ կը փափաքէի որ այդ գումարը վճարուի, բայց դուք միշտ բացարձակ լռութիւն պահեցիք։

Ձեր այս վարուելակերպին հանդէպ՝ ուրիշ միջոց չի մնար ինծի, բայց եթէ դիմել օրինական միջոցներու, և որքան ալ որ կը դժկամակիմ այդ տեսակ ծայրայեղութիւններէ, կը ցաւիմ որ սակայն պիտի պարտաւորիմ անոնց դիմել, եթէ մինչև ութ օր այս հաշիւը չմաքրէք։

Կը կրկնեմ թէ, Տեարք, ցաւով և ակամայ պիտի դիմեմ այդ միջոցներուն. ուստի ջանացէք որ չպարտաւորէք զիս։

Ընդունեցէք, Տեարք, անկեղծ յարգանքներս։

Խ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ

Դատավարութեան ազդարարութիւն

Կ. ՊՈԼԻՍ, 28 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Վ. Թիւյսիւզեան եւ Ընկ.
Ատաբազար

Տեա՛րք,

Հակառակ իմ Յուլիս 29ի, Օգոստոս 12 և 26ի և Սեպտեմբեր 7ի նամակներուս, Մարտ 28ին ձեզ ղրկուած Լ. Օ. 185 $^{73}/_{100}$ի վաճառքներուս փոխարժէքին վճարման մասին ձեր լռութիւնը կը շարունակէք տակաւին։

Որքան ատեն որ կրցայ՝ թոյլատու գտնուեցայ ձեզ նկատմամբ. բայց նոյն իսկ առանց նկատողութեան առնելու այն անպատշաճ վարմունքը, որով փոխարինեցիք իմ փափկանկատութիւնս, իմ անձնական շահս կը պահանջէ որ այլ ևս ուրիշ միջոցներու դիմեմ։ Ուստի հարկ եղած թուղթերն ու փոխանորդագիրը տուի փաստաբանիս, Տիրան էֆ. Շամլեանի, որու հետ պէտք է բանակցիք այլ ևս այս գործին կարգադրութեանը համար։

Կը ցաւիմ որ, Տեա՛րք, մեր յարաբերութիւնները այս կերպով վերջացան, հակառակ այդ մասին իմ ըրած բոլոր ջանքերուս։

Ընդունեցէք յարգանքներս

Խ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ

Պայմանաժամի երկարաձգման խնդրանք

ԺԸՆԵՒ, 7 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1913

Տիար Պ. Մսէրեան
Իզմիր

Տէ՛ր,

Ինչպէս որ իմացաք անշուշտ, սեղանաւորներս, Տեարք Ն. Գաբրիէլեան և Գ. Վէմեան, իրենց վճարումները դադրեցուցին քանի մը օրէ ի վեր։ Այս յանկարծական և անակնկալ սնանկութիւնը զիս շատ նեղ կացութեան մէջ ձգեց, ոչ միայն վասն զի զգալի կորուստ մը կը կրեմ, քանի որ իրենց քով 800 լիրայի չափ դրամ ունէի, այլ և վասն զի պարտաւորուած եմ փոխարինել իրենց վրայ քաշած բոլոր թուղթերս, որ ամէն օր ինծի կը վերադառնան ոմանց պայմանաժամը դեռ չի լրացած և ոմանք ալ արդէն լրացած ու բրօթէսթօ եղած։

Այս պարագաներուն մէջ, մեծ ծառայութիւն մը պիտի մատուցանէք ինծի, եթէ հաճիք յառաջիկայ փետրուար 10 ին վճարելի Լ. Օ. 120 ի մուրհակիս պայմանաժամը երկու ամիս երկարաձգել։ Կը յուսամ որ այս խնդիրս չպիտի մերժէք, մանաւանդ որ բաւական վաճառք ալ ունիմ ձեր քով իբր երաշխաւորութիւն։

Սպասելով ձեր բարեհաճ պատասխանին, պատիւ ունիմ, Տէ՛ր, մատուցանել ձեզ անկեղծ մեծարանքներուս հաւաստիքը։

Կ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Բրօթէսթօյով ետ դարձած փոխգրի մը փոխարէն նոր փոխգիր մը քաշելու խնդրանք

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 6 ՄԱՐՏ 1912

Տեարք Գ. Թէրզեան Եղբարք
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Տարակոյս չունիմ որ պիտի հաճիք խոստովանիլ թէ, 6-7 տարիէ ի վեր որ այսքան գործառնութիւն ունեցայ ձեզ հետ, միշտ կատարելապէս ճշդապահ ու կանոնաւոր գտնուեցայ իմ վճարումներուս մէջ և երբեք դժգոհութեան առիթ չտուի ձեզ։ Ուստի չեմ վարանիր դիմել ձեզ, խնդրելով որ ներկայ պարագաներու մէջ քիչ մը ներողամիտ գտնուիք։ Միթիլլինի դրամատան վճարումներուն անակնկալ դադարումը մեր քաղքի և շրջականներուն գործառնութեանց մէջ անանկ խառնակութիւն մը յառաջ բերաւ որ, գործերը բոլորովին աննշան են և վստահութիւնը բացարձակապէս վերցած է։ Սոյն դրամատան հետ իմ սերտ յարաբերութիւնս և իր մօտ ունեցած բաւական կարեւոր գումարս ա՛լ աւելի զգալի կ'ընեն ինծի համար այս ընդհանուր խուճապէն յառաջ եկած նեղութիւնը, վասն զի ոչ միայն ստիպուած եմ գոհացում տալ ամէն կողմէ եկած պահանջումներու, այլ և բոլոր այն օժանդակութիւնները, որոնց վրայ կրնայի յոյս դնել սովորական պարագաներու մէջ, այսօր ամէնքն ալ դադրած են, ուստի կը յուսամ որ սոյն դրամատան վրայ ձեր հրամանին քաշած Լ. Օ. 250 ի փոխգիրին կարգադրութեան համար քիչ մը պիտի օգնէք ինծի։ Այդ փոխգիրը վճարելի էր Փետրուար 28 ին. հաւանականաբար հիմայ բրօթէսթօ եղած ու ձեզ

վերադարձուած է իբր փոխանցող: Մեծ ծառայութիւն մը պիտի մատուցանէք ինծի, Տեարք, եթէ փոխանակ ատոր անմիջական վճարումը պահանջելու, ծախքերով միասին նոր փոխգիր մը քաշէք վրաս 61 օր պայմանաժամով: Ատով միջոց պիտի տաք ինծի այս հարուածը աւելի դիւրութեամբ կրելու և յանձնառութիւններս կատարելու, և միանգամայն ապացուցած պիտի ըլլաք որ այսքան երկարատեւ և կանոնաւոր յարաբերութիւններէ ետքը՝ ձեր վստահութիւնը վայելելու պատիւն ունիմ:

Սպասելով ձեր ազդարարութեան, կը խնդրեմ որ ընդունիք, Տեա՛րք, անկեղծ յարգանքներս:

Ն. ՔԱՋԵԱՆ

Թերհաշիւի մը վճարում

ԻԶՄԻԹ, 8 ԱՊՐԻԼ 1912

Տեարք Վ. Զրաճեան եւ Որդի
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Բանի մը կարեւոր գանձումներ, որոնց վրայ յոյս դրած էի, ետ մնալով, կը վախնամ որ ի վիճակի չպիտի ըլլամ ամսագլխէն առաջ վճարել ձեր Լ.Օ. 126 28/100ի հաշուեցուցակին փոխարժէքը, որու պայմանաժամը կը լրանայ ամսոյս 12ին:

Այսու հանդերձ՝ ներփակ կը ղրկեմ ձեզ, իբր թերհաշիւ, Լ.Օ. 50ի չէք մը Օտ. Պանքայի վրայ, խնդրելով որ հաճիք իմ պահանջքիս նշանակել զայն:

Կրնաք վստահ ըլլալ, Տեարք, որ մնացորդն ալ պիտի վճարուի ձեզ Մայիսի սկիզբէն առաջ՝ տոկոսներով միասին:

Ընդունեցէ՛ք, Տեարք, սիրալիր բարեւներս:

Խ. ԹԱՐԱԳՃԵԱՆ

Չքմեղանք եւ դրամի առաքում

ԿԵՍԱՐԻԱ, 5 ՓԵՏՐՎԱՐ 1912

Տեարք Մ. Այնթապլեան եւ Ընկ.
Մերսին

Տեարք,

Ձեր անցելոյն 15 թուակիրը, զոր ուղղած էիք իմ Չվէրէկի տանս, հոս հասաւ իմ կարճատեւ մէկ բացակայութեանս միջոցին: Անմիջապէս հրահանգ տուի որ ղրկեն ձեզ այն գումարը, որ անուշադրութեամբ անվճար մնացած էր որոշեալ պայմանաժամէն աւելի:

Կը յուսամ որ, Տեարք, պիտի հաճիք ներողամիտ ըլլալ այս մոռացութեան համար և պիտի չարունակէք պատուել զիս ձեր վստահութեամբ:

Ընդունեցէք, Տեարք, խորին յարգանքներս:

Փ. ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

Պայմանաժամի խնդրանք

ԱՖ. ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ, 5 Մարտ 1912

Տիար Յ. Աւետեան

Կ. Պոլիս

Տէ՛ր,

Ստացայ ձեր անցեալ 21 թուակիրը, որով երկու կտոր մուրհակ ղրկած էիք ստորագրուելու՝ ի կարգադրութիւն ձեր միջոցաւ ըրած գործառնութիւններէս առկախ մնացած Լ. Օ. 106 48/100 գումարին, այն է

Լ. Օ. 53.— Վճարելի յառաջիկայ Մայիս 31ին

» 53 48/100 » » Յունիս 30ին

Այդ մուրհակներն ստորագրելէ առաջ, պարտաւորեցայ քննել թէ կա՞ն այնպիսի գանձումներ, որոնց վրայ կարենամ ապահովաբար յոյս դնել մինչեւ այդ որոշեալ թուականները:

Հակառակ ձեր հաշիւը ժամ մը առաջ կարգադրելու անկեղծ փափագիս, կը ցաւիմ որ թէ՛ ձեզ եւ թէ ինքզինքս խաբած պիտի ըլլամ եթէ ստորագրեմ այդ մուրհակները, քանի որ ապահով եմ թէ պայմանաժամերուն ի վիճակի չպիտի ըլլամ վճարելու:

Ձեր այն արհեստակիցները, որոնց անունները յիշած էի Փետրուար 20 ի նամակիս մէջ, հաճեցան վեց ամիս պայմանաժամ շնորհել ինծի. այսինքն իրենց հրամանին ստորագրած մուրհակներս վճարելի են Օգոստոս 31ին:

Պիտի խնդրեմ, Տէ՛ր, որ դուք ալ հաճիք միեւնոյն շնորհն ընել ինծի, որ 6—7 տարիէ ի վեր յարաբերութեան մէջ եմ ձեր տան հետ, առանց երբեք վճարումներուս մէջ օր մ'իսկ յապաղելու:

Կը փափագիմ որ իմ անկեղծութեանս վստահ ըլլաք եւ ցոյց տուած նախազգուշութիւնս երաշխիք մը ըլլայ ձեզ ապագայ ճշդապահութեանս:

Սպասելով ձեր բարեհաճ պատասխանին, պատիւ ունիմ, Տէր, մատուցանել ձեզ լաւագոյն զգացումներուս հաւաստիքը:

Ս. ԿԷՎՐԷԿԵԱՆ

Վճարմանց դադարում

ԻԶՄԻՐ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Ն. Աւագեան եւ Ընկ.

Աստ

Տեա՛րք

Չեմ կրնար աւելի երկար ատեն յապաղել՝ պարզելու ձեզ այն դժնդակ կացութիւնը, որու ենթարկուեցայ Մանիսայի Գավուզճեան Եղբարց սնանկութենէն ըրած մեծամեծ կորուստներուս հետեւանքով: Դժբաղդաբար բաւական կարեւոր պահանջք մը ունէի յիշեալ տունէն, զոր մինչեւ վերջին ատենները ամէն մարդ կատարելապէս վստահելի եւ ամուր կը կարծէր: Ինծի պէս դուք ալ շատ լաւ գիտէք, Տեարք, իր սնանկութեան պատճառները: Այս անակնկալ աղէտը շատ ուժով ցնցեց զիս, եւ իմ վճարումներս կանոնաւորաբար դիմաւորելու համար՝ ստիպուեցայ ձեռքս գտնուած թուղթերը եւ վաճառատանս մէջի ապրանքները ո եւ է գնով դրամի վերածել, յուսալով որ ատոնց եւ «Պահրը Սեֆիտ» առագաստանաւուն բեռին վաճառումէն գոյանալիք դրամով պիտի յաջողիմ

այս նեղ կացութենէն ելլել։ Ի լրումն դժբաղդութեանց, հեռագիր մը ստացայ որ կը տեղեկացնէ թէ Պաւրը Սեֆիս Միտիլլիի բացերը ընկղմեր է։ Այդ նաւին բեռը, իր իրական արժէքին բաղդատմամբ, շատ աննշան գումար մը ապահովագրուած էր, այնպէս որ ապահովագրութենէն գանձելիք դրամս անբաւական է իմ յանձնառութիւններս դիմաւորելու։

Անխելքութիւն պիտի ըլլար ձախորդութեան դէմ աւելի երկար ատեն պայքարելու փորձ ընել. ուրիշ միջոց չի մնար ինծի բայց եթէ խնդրել պահանջատէրերէս որ հաճին պայմանաժամի երկարաձգում մը շնորհել ինծի։ Հակառակ այսքան մեծամեծ կորուստներու, կը յուսամ որ, ամէն նեղութիւն և զրկանք յանձն առնելով, պիտի յաջողիմ նորէն գործերս կարգադրել՝ եթէ ժամանակ տրուի ինծի։ Յուսալով որ պահանջատէրերս փրկութեան այս վերջին միջոցը չպիտի զլանան, որոշեցի գումարման հրաւիրել զիրենք յառաջիկայ երկուշաբթի, 22 Սեպտեմբեր, առաւօտեան ժամը 10ին, փաստաբանիս՝ Դ. էֆ. Չիլինկիրեանի գրասենեակը։ Այդ գումարման միջոցին պիտի ներկայացնեմ իրենց ամբողջ հաշուեկշիռս և գոյքերուս ցուցակը։

Հաճեցէ՛ք, Տեարք, դուք ալ անձամբ ներկայ գտնուիլ սոյն գումարման կամ ներկայացուցիչ մը ղրկել ձեր կողմէ, և ընդունիլ, այս առթիւ, անկեղծ մեծարանքներս։

Կ. ՕՀԱՆԵԱՆ

Նպաստաւոր պատասխան

ԻԶՄԻՐ, 19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1912

Տիար Կ. Օհանեան
Աստ

Տէ՛ր,

Թէև ձեր ընթացիկ 17 թուակիրին պարունակութիւնը բաւական ծանր հարուած մը կուտայ մեզ, այսուհանդերձ շատ լաւ կ'ըմբռնենք ձեր դժուարին կացութիւնը և պիտի ջանանք ձեռքերնուս եկածին չափ զայն մեղմացնելու աշխատիլ։

Եթէ ձեր միւս պահանջատէրերն ալ մեր տեսակէտն ընդունին, կարելի է կարգադրութեան մը յանգիլ, այնպէս որ կամաց կամաց ի վիճակի ըլլաք բաղդին այս հարուածները դարմանելով վերականգնիլ։ Այս որոշումը զոր կը թելադրէ մեզ ձեզ նկատմամբ մեր ունեցած համակրութիւնը, միանգամայն մեր անձնական շահուն ալ համապատասխան կը թուի մեզ։ Արդարև ձեր գոյքերուն այդպէս հապճեպով վաճառումը չպիտի բաւէ ձեր պարտքերը գոցելու, մինչդեռ եթէ անոնք ձեր ձեռքը մնան՝ կրնան աւելի արդիւնաւոր կերպով շահագործուիլ։

Այսպէս չպիտի մտածէինք, Տէր, և բոլորովին տարբեր կերպով պիտի վարուէինք, եթէ ձեզ հետ մինչև հիմա մեր ունեցած յարաբերութեանց բերմամբ համոզուած չըլլայինք թէ դուք ուղղամիտ և պարկեշտ անձնաւորութիւն մըն էք, որ այսօր ձախորդութեան մէջ ինկած ըլլալով հանդերձ՝ միշտ արժանի կը մնաք մեր անվերապահ համարումին։

Մ/ս/ Ն. Սեւագեան անձամբ ներկայ պիտի գտնուի

երկուշաբթի օր Չիլինկիրեան էֆ.ի գրասենեակը և ամէն ջանք ի գործ պիտի դնէ համոզելու համար ձեր միւս պահանջատէրերն ալ որ ամէն կարելի եղած դիւրութիւն տան ձեզ:

Ընդունեցէք, Տէր, մեր յարգանքները:

Ն. ՍԻՍԱԳԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Սնանկի մը մասին տեղեկութիւն խնդրելու համար

Կ. ՊՈԼԻՍ, 16 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1912

Տիար Վ. Աբրահամեան
Տրապիզոն

Տէ՛ր,

Ձեր քաղքէն Տեարք Ն. Սիրաքեան և Ընկ. իրենց ընթացիկ 8 Թուակիր նամակով կը ծանուցանեն մեզ թէ սնանկացած են:

Յիշեալ տունէն Լ. Օ. 126 $^{15}/_{100}$ի պահանջք մը ունինք, զոր դժբաղդաբար անփոյթ գտնուած էինք կարգադրելու՝ իրենց վրայ շատ մեծ վստահութիւն ունենալով:

Միեւնոյն հրապարակին վրայ գտնուելով՝ անշուշտ դուք աւելի ի վիճակի էք լաւագոյն կերպով կշռելու գործին ծանրութիւնը և գնահատելու թէ այդ տունը ո՛ր աստիճան արժանի է արգահատանքի: Ուստի կը խնդրենք որ հաճիք մեր կողմէն ներկայ գտնուիլ այն գումարումին, որ ամսոյս 25ին տեղի պիտի ունենայ տեղ՝ փաստաբան Սալիհ Սէզայի էֆէնտիի գրասենեակը:

Մեր որոշումն այն է որ իրենց նկատմամբ խիստ

միջոցներու դիմենք այն ատեն միայն երբ համոզուինք թէ իրենց ընթացքը և գործառնութիւնները պախարակելի կողմեր ունին. ընդհակառակն եթէ տեսնենք որ, ինչպէս կը սիրենք ենթադրել, այս սնկումը աւելի ձախորդ պարագաներու արդիւնք է քան թէ իրենց թերութեան, սիրով պիտի ընդունինք բոլոր այն կարգադրութիւնները որ պիտի առաջարկուին թէ՛ պահանջատէրերու շահը ապահովելու և թէ՛ միանգամայն սնանկացողները փըրկելու համար:

Ներփակ պիտի գտնէք այս գործին վերաբերեալ թուղթերը և ձեր անուան փոխանորդագիր մը:

Կանխաւ յայտնելով ձեզ մեր շնորհակալութիւնները այս առթիւ ձեր կրելիք ձանձրութեան համար, պատիւ ունինք, Տէ՛ր, մատուցանել ձեզ մեր յարգական բարեւները:

Յ. ԿԻՒՄԻՒՇՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Պատասխան

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 21 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1912

Տեարք Յ. Կիւմիւշճեան Եղբարք
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Ձեր ընթացիկ 16 թուակիր նամակին հետ ստացայ մեր քաղքէն Ն. Սիրաքեան եւ Ընկ. տան գործին վերաբերեալ թուղթերը, և կը ցաւիմ որ բաւական կարեւոր պահանջք մը ունիք այդ տունէն: Այսու հանդերձ կը փութամ յայտնել ձեզ, Տեա՛րք, թէ ձեր պահանջքը երեւցածին չափ գէշ վիճակի մէջ չէ. ձեր պարտական-

ները, թէև այսօր ձախող կացութեան մէջ, պարկեշտ և ուղղամիտ մարդիկ են, և եթէ միջոց տրուի իրենց որ ձեռքերնին գտնուած ապրանքները աւելի յարմարագոյն առիթներու մէջ ծախեն՝ իրենց պահանջատէրերը շատ աւելի շահաւոր կ'ըլլեն քան թէ բռնադատելով զիրենք որ անմիջապէս ծախեն ու դրամի վերածեն։

Վստահ եղէ՛ք, Տեա՛րք, որ խնամք պիտի տանիմ ձեր շահուն ամենէն նպաստաւոր կերպով գործելու, իբր թէ այդ գործն իմ անձնական գործս եղած ըլլար։

Տրուած որոշումները պիտի փութամ հաղորդել ձեզ անյապաղ։

Ընդունեցէք, Տեա՛րք, խորին յարգանքներուս հաւաստիքը։

Վ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

Սնանկութեան զեկուցում

ԱՏԱՆԱ, 7 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1912

Տեարք Խ. Ինճեան եւ Վ. Մավեան
Իզմիր

Տեա՛րք,

Կը փութամ տեղեկացնել ձեզ թէ մեր քաղքին Լազեան-Պէզազեան տունը իր վճարումները դադրեցուց և իր հաշուեկշիռը յանձնեց առեւտրական դատարանին։

Կը յուսամ որ, ինծի պէս, դուք ալ մեծ պահանջք մը չունիք յիշեալ տունէն. այսու հանդերձ այս ձախող լուրը ձեզ հաղորդելու չեմ յապաղիր, որպէսզի, ի հարկին, կարենաք պէտք եղած միջոցները ձեռք առնել։

Ընդհանրապէս հրապարակին վրայ ամէնուն կարծիքը սա է թէ, այս դժբաղդութիւնը այն տան ընկերներուն անխոհեմութենէն յառաջ եկած է. շահախնդրութեան ոգին մղեց զիրենք կարգ մը վտանգաւոր ձեռնարկներու, որոնց մէջ չյաջողեցան, և քանի մը կասկածելի տուներէ իրենց ունեցած պահանջքներուն կորուստը այս կործանումը փութացուց։

Կ'ըսուի թէ Մերսինի մէջ երկու տուն շատ կարեւոր կորուստ մը կ'ընեն այս սնանկութեամբ. մեր հրապարակին վրայ ազդեցութիւնը շատ մեծ չէ, վասն զի անցեալ տարի իրենց բամբակի անյաջող շահագործութենէն ետքը՝ արդէն իրենց վարկը շատ կոտրած էր հոս և ամէն մարդ մեծ վերապահութեամբ կը գործէր հետերնին։

Աւելի որոշ տեղեկութիւններ առնելուս պէս՝ պիտի փութամ հաղորդել ձեզ, եթէ սակայն կրնան օգտակար ըլլալ ձեզ։

Ընդունեցէք, Տեարք, անկեղծ բարևներս։

Կ. ՅԱՍՍԱՊԱԼԵԱՆ

6. — ՓՈԽԳԻՐՆԵՐ ԵՒ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐՈՒ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

Փոխգրի ազդարարութիւն

Կ. ՊՈԼԻՍ, 16 ՄԱՐՏ 1912

Տեարք Ն. Սիմոնեան եւ Ընկ.
Կարին

Տեա՛րք,

Կը հաստատենք մեր ընթացիկ 9 թուականը և պատիւ ունինք ծանուցանել ձեզ թէ, այսօրուան թուականով քաշեցինք ձեր վրայ.

Լ. Օ. — 100. — հ/Ն. Հանէսեանի, 61 օրուան
« 128. — հ/Կ. Գարակէօզեանի 91 »

գումար Լ. Օ. — 228. — զոր նշանակեցինք ձեր պահանջքին:

Հաճեցէք ծանօթագրել և ձեր սովորական լաւ ընդունելութեամբ պատուել զանոնք:

Ընդունեցէ՛ք, Տեարք, մեր անկեղծ բարեւները:

ՏԱՏՐԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Նոյն

ԿԱՐԻՆ, 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1911

Տեարք Խ. Պիւզպիւզեան եւ Ն. Շաշեան
Տրապիզոն

Տեա՛րք,

Կը հաստատեմ անցեալին 15 թուականս, որմէ ետքը զուրկ եմ ձեր նամակներէն:

Ներկայիս կը փութամ ծանուցանել ձեզ թէ ձեր վրայ քաշեցի հետեւեալ փոխգրերը.

Լ. Օ. — 25. — հ/Յ. Ուզունեանի 91 օրուան
« 65. — հ/Ն. ՏէրՍտեփանեանի 61 օրուան
« 30. — հ/Կ. Լամպրինոսի 61 օրուան

գումար Լ. Օ. 120. —

զոր հաճեցէք ծանօթագրել իմ պարտքիս արձանագրելու համար:

Հաւանականաբար նոյնքան գումար մըն ալ քաշեմ յառաջիկայ շաբթու: Աւելորդ է ըսել թէ պիտի փութամ ասոնց փոխարէնը հանել ձեզ ժամանակին:

Ստացած տեղեկութիւններուս նայելով՝ կողմս վճարումները յուսացուածէն աւելի կանոնաւորաբար տեղի ունեցեր են: Ասով բոլոր գործառնութեանց մէջ աւելի վստահութիւն կը ծնի և յուսանք թէ կամաց կամաց գործերը կը բացուին:

Միշտ գոհունակութեամբ պիտի կարդամ այն տեղեկութիւնները, զոր պիտի հաճիք հաղորդել ինծի, և եթէ լաւագոյն պարագաներու մէջ յարմար դատէք իմ ծառայութիւններէս օգտուիլ, ուրախ պիտի ըլլամ զանոնք ձեր տրամադրութեան տակ դնելով:

Ընդունեցէք, Տեա՛րք, համակիր զգացումներուս հաւաստիքը:

Կ. ՋԱՏՐՃԵԱՆ

Նոյն

ԻԶՄԻՐ, 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1911

Տիար Մ. Գայթանճեան
Մարսիլիա

Տէ՛ր,

Փափագելով օգտուիլ փոխանակագնի արդի նպաստաւոր գիներէն, քաշեցի ձեր վրայ Ֆր. 7548.25

հ/Ն. Ալաթինիի 91 օրուան ի կարգադրութիւն իմ Յուլիս 28ի հաշուեցոյցիս։

Հաճեցէք, Տէ՛ր, ձեր լաւագոյն ընդունելութեամբ պատուել զայն և փակել պահանջքս։

Ձեր անցեալ 15ի նամակին պարունակած տեղեկութիւններէն շնորհակալ եմ։ Այդ մասին արդէն Աղեքսանդրիայի թղթակիցս որոշ հրահանգներ հաղորդած էր ինծի, և ձեր տեղեկութիւնները լի ու լի կը հաստատեն իր կարծիքը։

Ընդունեցէք, Տէ՛ր անկեղծ բարեւներս։

Ն. ՇԻՐԻՆԵԱՆ

Ընդունելութեան ազդարարութիւն

ԿԱՐԻՆ, 30 ՄԱՐՏ 1912

Տեառց Տասրեան Եղբարց
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Ստացանք ձեր ընթացիկ 16 թուակիրը, որով կը ծանուցանէք թէ մեր վրայ քաշեցիք

Լ. Օ. 100.— հ/Ն. Համէսեանի 61 օրուան
« 128.— հ/Կ. Գարակիւլեանի 91 »

գումար Լ. Օ. 228.—

Կը փութանք տեղեկացնել ձեզ թէ սոյն երկու փոխագրերն արդէն մեզ ներկայացան և զանոնք ընդունագրեցինք, վստահ ըլլալով որ անոնց փոխարժէնը պիտի հանէք մեզ պայմանաժամերուն, եթէ մինչև այն ատեն մենք առիթ չունենանք քաշել ձեր վրայ, վասն զի այս միջոցին Պոլսոյ վրայ թուղթի խնդրանքը շատ տկար է հոս։

Այս առթիւ կը խնդրենք որ, Տեարք, հաճիք տեղեկացնել թէ ի՛նչ է կացութիւնը այն տան, որու անունը նշանակուած պիտի գտնէք ներփակ թուղթին վրայ։ Հոս կարգ մը կասկածելի տարաձայնութիւններ կան այդ տան մասին, թէ և տակաւին որոշ իրողութիւն մը չկայ մէջտեղ. և որովհետև մեր հրապարակին վրայ շատեր գործառնութեան մէջ են այդ տան հետ, անոր անկումը կրնայ հոս ալ բաւական վնաս պատճառել և խոհեմութիւն պիտի ըլլայ քիչ շատ զգուշաւորութեամբ վարուիլ։

Սպասելով ձեր պատասխանին, պատիւ ունինք, Տեարք, մատուցանել ձեզ մեր յարգական բարևները։

Ն. ՍԷՄԷՐՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Փոխգրի առաքում

Կ. ՊՈԼԻՍ, 5 ՄԱՅԻՍ 1911

Տեա՛ռց Ս. Գալփագճեան եւ Ընկ.
Մանչեսթր

Տեա՛րք,

Ներփակ հաճեցէք գտնել

Ա. Ո. — 100.— Տեսօրին, Օսմ. Պանքայի վրայ
» 150.— 31 օրուան՝ Կ. Համէսեանի վրայ
» 150. - 31 օրուան՝ Ն. Թոքատեանի վրայ

Ա. Ո. — 400.—

զոր հաճեցէք նշանակել իմ պահանջքիս։

Կը յուսամ յառաջիկայ շաբթու ևս, եթէ ոչ աւելի, գոնէ նոյնքան առաքում մը ընել ձեզ։

Կը փափագէի իմանալ թէ Խ. Կիւլէսէրեանի խնդիրը

ինչ լուծման յանգեցաւ: Վէճի առարկայ եղած վաճառքները տակաւին կը սպասեն Իզմիր և գնորդ չկայ: Կ'երեւի թէ ի վերջոյ բաւական կարեւոր վնասով մը պիտի ելլենք այդ գործին մէջէն:

Հաճեցէ՛ք ընդունիլ, Տեա՛րք, լաւագոյն զգացումներուս հաւաստիքը:

Յ. ԿԷՎՐԷԿԵԱՆ

Պատասխան

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ, 11 ՄԱՅԻՍ 1911

Տեառ Յ. Կէվրէկեան
Կ. Պոլիս

Տէ՛ր,

Պատիւ ունեցանք ստանալու ձեր ընթացիկ 5 թուակիրը, որ կը պարունակէր

Ա. Ո. — 100. — Տեսօրին
» 300. — 31 օրուան

Գումար Ա. Ո. 400. —

զոր նշանակեցինք ձեր պահանջքին շնորհակալութեամբ:

Խ. Կիւլպէնկեան. — Կը ցաւինք որ այդ խնդիրը տակաւին ո և է լուծման չյանգեցաւ և ընդհակառակն օրէ օր կնճռոտելու վրայ է, որովհետեւ երկու կողմն ալ ո և է զիջողութիւն ընելու տրամադիր չերեւնար: Գործը Իզմիրի մէջ դատարանի յանձնուած է՝ Փօէնքաններու մասնակցութեան բաժինը որոշելու համար: Եթէ այս կէտը դատարանով վճռուի, գուցէ կարելի ըլլայ համաձայնութեան մը գալ: Ամէն պարագայի մէջ՝ կը կարծենք թէ

գործին մէջ շահակից գտնուողները սպասել ուրիշ կորուստ մը չպիտի ունենան:

Ընդունեցէ՛ք, Տէր, մեր անկեղծ մեծարանքները:

Ա. ԳԱԼՓԱԳՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ընդունագրութեան ուղարկում

Կ. ՊՈԼԻՍ 7 ՄԱՐՏ 1912

Տիար Ն. Արզեան
Համպուրկ

Տէ՛ր,

Կը համարձակինք ներփակ յղել ձեզ առաջին օրինակը.

Մք. 4000ի փոխգրի մը Լ. Հէրթնըրի վրայ, խնդրելով որ հաճիք ընդունագրել տալ ու մեզ վերադարձնել զայն անյապաղ:

Կրնայի՞ք արդեօք, Տէ՛ր, տեղեկացնել մեզ թէ այդ կողմերը աղիքի խնդրանք կա՞յ և ի՞նչ են գիները: Միւս կողմէ՝ ինչ գինով կարելի է գնել առաջնակարգ ձկան իւղ, չի տառող, 100 և 50 քիլոնոց տակառներով, յանձնելի Սեպտեմբեր-Հոկտեմբերին: Պէրկընի տուները 72-73 ֆրանք կը պահանջեն հոս յանձնելի, վճարելի կանխիկ 2 % տոկոսով:

Սպասելով ձեր պատասխանին, անկեղծ մեծարանքով կը բարեւենք ձեզ:

Խ. ՏԻՐԱՏՈՒՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Բրօթէսթօի ազդարարութիւն

Կ. ՊՈԼԻՍ, 10 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1912

Տիար Վ. Թարագճեան
Կեսարիա

Տէ՛ր,

Կը ցաւիմ տեղեկացնել ձեզ թէ՝ Դաւիթեան եղբայրներու վրայ ձեր

Լ. Օ. 72 24/100ի փոխգիրը

չի վճարուելով՝ պարտաւորեցայ բրօթէսթօ ընել տալ:

Ներփակ կը գտնէք վերադարձի հաշիւս, որ կը յանգի Լ. Օ. 74 42/100ի, որու փոխարէն քաշեցի ձեր վրայ Օսմ. Պանքայի հրամանին 3 օրուան:

Իբր տեղեկութիւն կը հաղորդեմ ձեզ, Տէր, թէ յիշեալ տունը շատ նեղ վիճակի մէջ կ'երեւայ և կարծեմ լաւ կ'ընէք եթէ իրեն հետ ձեր հաշիւը կարգադրելու ջանաք օր առաջ: Եթէ այդ մասին կրնամ օգտակար ըլլալ ձեզ, պատրաստ եմ ամէն ծառայութիւն մատուցանելու:

Ընդունեցէք, Տէր, լաւագոյն զգացումներուս հաւաստիքը:

Պ. ՄԱՐԱՇԵԱՆ

Փոխգրի մը առաջին օրինակը կորսուած

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ, 10 ՕԳՈՍՏՈՍ 1911

Տեարք Ս. Րէիզեան եւ Ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Թոփալեան եղբարց վրայ մ/հ/ ձեր քաշած և ամսոյս 20ին վճարելի Ս. Ո. 175.—ի փոխգրին առաջին օրինակը մեր պաշտօնեաներէն մէկուն թերութեամբը կորսուած ըլլալով, կը խնդրենք որ հաճիք երկրորդ օրինակն ուղարկել մեզ անյապաղ:

Այս կորուստն՝ անմիջապէս ազդարարեցինք վճարողին, խնդրելով որ կանոնաւորաբար փոխանցուած երկրորդ օրինակը պահանջէ վճարելու համար:

Այս առթիւ կը փութանք յայտնել ձեզ, Տեա՛րք, թէ ամէն պատասխանատուութիւն մենք կը ստանձնենք՝ եթէ ձեզի համար ո և է վնաս յառաջ գայ այս կորուստէն:

Ընդունեցէք, Տեարք, մեր սիրալիր բարեւները:

Կ. ԹՈԳՄԱԳԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ

Վճարեցաւ հրաման

Կ. ՊՈԼԻՍ, 7 ՅՈՒԼԻՍ 1911

Տիար Ն. Էգնաեան
Բարիզ

Տէ՛ր,

Հաճեցէք վճարել իմ հաշուոյս և երկու ստացագրի փոխարէն՝ տեղդ Պլինիկ եւ Ողիֆ տան Ֆր. 3000 (միայն

երեք հազար ֆրանք)ը փոխարէնը, ծախքերով միասին, քաշել իմ վրաս, ստացագիրներէն մին ինծի ղրկելով։

Ընդունեցէք, Տէ՛ր, անկեղծ մեծարանքներս։

Ն. ՏԷՅԻՐՄԷՆՃԵԱՆ

Պատասխան

ՓԱՐԻԶ, 15 ՅՈՒԼԻՍ 1911

Տիար Ն. Տէյիրմէնճեան
Կ. Պոլիս

Տէ՛ր,

Ձեր ընթացիկ 7ի նամակին հրամանին համեմատ և ներփակ ստացագրով վճարեցի օրս Պզինիկ եւ Որդիք տան

Ֆր.	3000.—	
»	15.—	$^1/_2$ % յանձնառուչէք
»	0.40	նամակադրոշմ
Գումար ֆր.	3015,40	

որու փոխարէն անսօրին վճարելի փոխգիր մը քաշեցի ձեր վրայ Բրէտի Լիօնի հրամանին։

Սպասելով ձեր հրամաններուն, պատիւ ունիմ, Տէր, մատուցանել ձեզ անձնուէր զգացումներուս հաւաստիքը։

Ն. ԷԳՆԱԵԱՆ

Քաշելու հրաման

ԻԶՄԻՐ, 16 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1911

Տեարք Ն. Գարագոչ եւ Որդիք
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Ի պատասխանի ձեր ընթացիկ 8 թուականի նամակին, կը խնդրենք որ մեր հաշւոյն և 61 օր պայմանաժամով 4528.— ֆրանքի փոխգիր մը քաշէք Մարսիլիա, Տիար Յ. Կամսարականի վրայ, այդ գումարին վրայ աւելցնելով նաև ձեր ծախքերը և արդիւնքը հաղորդել մեզ։

Հաճեցէք ընդունիլ, Տեարք, մեր խորին յարգանքները։

Վ. ՏԻՆԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ազդարարութիւն վճարողին

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 ՍԵՊՏ. 1911

Տիար Յ. Կամսարական
Մարսիլիա

Տէ՛ր,

Հրամանաւ և ի հաշիւ Տեարց Վ. Տինանեան եւ Ընկ. ի Կ. Պոլիս, օրս քաշեցինք ձեր վրայ, հ/Յ. Կ. Թէքէեան

Եղբարց և 61 օր պայմանաժամով	ֆր.	4528.—
բարդելով այս գումարին վրայ	«	22.65
$^1/_2$ % յանձնառուչէք և 1 ‰ միջնորդչէք	«	4.55
Ընդհանուր գումար	ֆր.	4555.20

զոր կը հաճիք ընդունիլ և վճարելով նշանակել Վ. Տինանեան եւ Ընկ. տեարց պարտքին։

Այս առթիւ կը փութանք յայտնել ձեզ, Տէր, մեր անկեղծ մեծարանքները։

Ն. ԳԱՐԱԳՈԶ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

Ազդարարութիւն հրամանատրոջ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1911

Տեարք Վ. Տինանեան եւ Ընկ.
Իզմիր

Տեա՛րք,

Ձեր ընթացիկ 16ի պատուականին հրամանին համեմատ, որս Մարսիլիա՝ Տիար Յ. Կանսարականի վրայ եւ ձեր հաշւոյն հ/Ց. Կ. Թէքէեան եղբարց 61 օր պայմանաժամով փոխանակագիր մը քաշեցինք Փր. 4528.—
աւելցնելով նաեւ $^1/_2$ % յանձնառուչէք » 22.65
եւ 1 ‰ միջնորդչէք » 4.55
Ընդհանուր գումար Փր. 4555.20

այն է 22.96 $^1/_2$էն Լ. Օ. 198.35 $^1/_2$, զոր արձանագրեցինք ձեր պահանջքին:

Սպասելով ձեր նորագոյն հրամաններուն, կը փութանք մատուցանել ձեզ, Տեարք, մեր համակիր զգացումները:

Ն. ԳԱՐԱԳՈԶ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

Գանձման ղրկուած թուղթեր

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12 ՄԱՐՏ 1912

Օսմանեան Առեւտրական Ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեա՛րք,

Պատիւ ունիմ ներփակ մատուցանել ձեզ հետեւեալ փոխանակագրերը,

Լ. Օ. 48.64 ընթացիկ 31ին Գ. Քաջեանի վրայ ի Տրապիզոն
» 54.12 ապրիլ 5ին Ն. Սաթէրիատեսի վրայ ի Սելանիկ
» 72.16 ապրիլ 4ին Վ. Ծովեանի վրայ յԻզմիր

Ընդամէնը Լ. Օ. 174.92.

Կը խնդրեմ որ հաճիք սոյն գանձումները խնամել և պահել իմ տրամադրութեան տակ՝ արդիւնքը զեկուցանելով:

Ընդունեցէք, Տեա՛րք, խորին մեծարանացս հաւաստիքը:

Ն. ՇԱՀՊԱԶԵԱՆ

Չէք

Թիւ 1386 Կ. ՊՈԼԻՍ, ՏԱՍՆԵՒՈՒԹ ՄԱՐՏ 1912

Տեարք Թ. եւ Ե. Պարակէօզեան
Կ. Պոլիս

Վճարեցէք Տիար Կ. Թէրլէմէզեանի կամ իր հրամանին միայն Լիրա եօթանասուն եւ հինգ օսմանեան:

Ա. ԿԻՒԼՄԷԶ ԵՒ ԸՆԿ.

L. 0. 75.—

ՀՐԱՄԱՆԻ ՄՈՒՐՀԱԿ

Լ. Օ. 24 $\frac{78}{100}$

Թուականէս վաթսուն եւ մէկ օր ետքը պարտիմ վճարել ի հրաման Յ. Գաբրիէլեան եւ **Խ.** Սամուէլեանի Տեարց միայն Լիրա Օսմանեան **Քսան և չորս** եւ $^{78}/_{100}$, որու փոխարէնը կանխիկ ստացած եմ:

Կ. Պոլիս, $^{4}/_{17}$ Փետրուար 1911
Ն. ՄԸՐՄԸՐԵԱՆ

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Պայմանաժամ 11 օր **Փ. Վ. Լ. Օ. 55**

Տեսօրէն տան եւ մէկ օր ետքը այս միակ փոխանակագրով հաճեցէք վճարել ի հրաման Տիար Գ. Աղբունեանի միայն **Լիրա Յիսուն և հինգ Օսմանեան** որու փոխարէնը յիշեալէն ստացած ենք կանխիկ, եւ անցնել մեր պարտքին, առանց ուրիշ ծանուցման:

Տիար Յ. ՀԱՆԸՍԵԱՆ
Կ. Պոլիս

Կարին, 10 Մարտ 1912
Ն. ԱՐՋՈՒՄԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ՆՈՅՆ

ԻԶՄԻՐ, տասնեւութ Յունուար 1912 **Փ. Վ. Լ. Օ. 128 $\frac{16}{100}$**

Թուականէս յիսուն եւ մէկ օր ետքը եւ ներկայ առաջին փոխանակագրով (երկրորդը ոչ գոլով) հաճեցէք վճարել մեր հրամանին միայն Լիրա Օսմ. **Հարիւր քսան և ութ** եւ $^{16}/_{00}$, ըստ ծանուցման մեր համաթիւ նամակին:

Առ Տիար Վ. ՇԱՄՏԱՆՃԵԱՆ
Գոնիա

Խ. ԿԻՒԼԷՍԵՐԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ԲԱՑ ՄՈՒՐՀԱԿ

Լ. Օ. 30

Թուականէս քսան եւ մէկ օր ետքը պարտիմ վճարել այս մուրհակը ներկայացնողին միայն **Լիրա Երեսուն Օսմանեան:**

Կ. Պոլիս, 7 Յուլիս 1911
Ժ. ՄԷՀԹԷՐԵԱՆ

7. — ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇԻՒՆԵՐ

Ընթացիկ հաշուի առաքում

Կ. ՊՈԼԻՍ, 7 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1912

Տեարք Կ. Խօնջէկիւլեան եւ Ընկ.
Իզմիր

Տեարք,

Պատիւ ունինք յարակից ղրկել ձեզ ձեր ընթացիկ հաշիւը դադրած 1911 Դեկտեմբեր 31ին, որ կը փակուի.

Լիրա օսմ. $76\ ^{78}/_{100}$ ով ի ձեր պահանջ։

Հաճեցէք անոր ճշդութիւնն ստուգելով՝ ծանուցանել մեզ ի հաստատութիւն։

Ընդունեցէք, Տեարք, մեր անկեղծ յարգանքները։

Կ. ՎԱՐԴԵՍԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

Պատասխան

ԻԶՄԻՐ, 12 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1912

Տեարք Կ. Վարդեսեան եւ Որդիք
Իզմիր

Տեարք,

Ստացանք ձեր ընթացիկ 7 թուակիրն ու յարակից ընթացիկ հաշիւը՝ դադրած անցեալ Դեկտեմբեր 31ին, որ կը փակուի

Լիր. օսմ. $76\ ^{78}/_{100}$ ով ի մեր պահանջ։

Անոր պարունակութիւնը կատարելապէս համաձայն գտնելով մեր ստումարներուն, կը փութանք ճշդութիւնը հաստատել։

Պատիւ ունինք, Տեարք, բարեւել ձեզ խորին մեծարանքով։

Կ. ԽՕՆՋԷԿԻՒԼԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ընթացիկ հաշուի առաքում եւ փոխանակագրի ազդարարութիւն

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12 ՅՈՒԼԻՍ 1912

Տիար Վ. Տօնճեան
Տրապիզոն

Տէ՛ր,

Կը փութանք ներփակ մատուցանել ձեզ ձեր վեցամսեայ ընթացիկ հաշիւը, դադրած անցեալ Յունիս 30ին որ կը փակուի

Լիր. Օսմ. $43\ ^{18}/_{100}$ ով ի մեր պահանջ։

Մեր համաձայնութեան համեմատ, այն գումարին փոխարէն 61 օրուան փոխանակագիր մը պիտի քաշենք ձեր վրայ, եթէ մինչեւ 15 օր ո և է դիտողութիւն չընդունինք ձենէ։

Պատիւ ունինք, Տէր, մատուցանել ձեզ մեր անկեղծ համարման հաւաստիքը։

Թ. ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պատասխան եւ դիտողութիւն

ՏՐԱՊԻԶՈՆ 18 ՅՈՒԼԻՍ 1911

Տեարք Թ. Սուրէնեան եւ ընկ.
Կ. Պոլիս

Տեարք,

Ստացայ ձեր ընթացիկ 12 Թուակիրը, որ կը պարունակէր իմ ընթացիկ հաշիւս գադրած վերջին Յունիս 31 ին և փակուած

Լիր. Օսմ. 43 18/100 ով ի ձեր պահանջ։

Ներեցէք, Տեարք, որ դիտել տամ ձեզ թէ այդ հաշուին մէջ փոխադարձ տոկոս հաշուուած է 7 %, մինչդեռ մեր միջեւ համաձայնուած սակն էր 5 %։ Ուստի հաճեցէք ըստ այնմ ուղղել զայն և Լիր. Օսմ. 2 26/100 տարբերութիւնը զեղչելով՝ մնացորդ նշանակել միայն

Լիր. Օսմ. 40 92/100 իմ պարտքիս։

Սոյն հաշիւը փակելու համար՝ հարկ չկայ փոխանակագիր քաշել վրաս. մինչեւ ամսագլուխ պատիւ պիտի ունենամ զանազան Թուղթեր ղրկել ձեզ ի կարգադրութիւն։

Ընդունեցէք, Տեարք, խորին, յարգանքներս։

Վ. ՏՕՆՃԵԱՆ

Նոյն

ԻԶՄԻՐ 20 ՅՈՒԼԻՍ 1911

Տեարք Վ. Սարաճեան եւ Յ. Գարաեան
Կ. Պոլիս

Տեարք,

Պատիւ ունեցայ ստանալու ձեր ընթացիկ հաշիւը գադրած անցեալ Յունիս 30 ին, որ կը փակուի

Լիր. Օսմ. 64 52/100 ով ի ձեր պահանջ։

Զարմանքով նշմարեցի որ այդ ընթացիկ հաշուին մէջ իմ պարտքիս նշանակուած է 168 ղրուշ ոսկեդրամի գումար մը իբր բրօթէսթօյի և այլ ծախք Ն. Զաքմաքճեանի վրայ Մայիս 31ին վճարելի Լիր. Օսմ. 54 12/100 ի փոխգրին համար։

Հարկ կը համարիմ յիշեցնել ձեզ, Տեարք, թէ Մայիս 12ի նամակովս, երբ յիշեալ փոխգիրը ձեզ կը ղրկէի գրած էի միանգամայն որ, օրին չվճարուելու պարագային, բրօթէսթօ չընելու՝ աւելորդ և անտեղի ծախքերու տեղի չտալու համար և թէ այդ առթիւ ամէն պատասխանատուութիւն ես ինքս պիտի ստանձնէի։ Եւ արդարեւ ինչպէս կ'երեւի ընթացիկ հաշուէն, բրօթէսթօյէն վեց օր ետքը այդ փոխգրին փոխարժէքը ձեզ վճարուած է Ն. Զաքմաքճեանի կողմէ։ Հետեւաբար հարկ էր կամ իմ հրահանգիս համեմատ, բնաւ բրօթէսթօ չընել և կամ քանի որ անուշադրութեամբ ըրած էիք, վճարման պարագային բրօթէսթօյի ծախքն ալ միասին պահանջել վճարողէն։

Ուստի մի զարմանաք, Տեարք, երբ ըսեմ թէ այդ գումարը չեմ կրնար ընդունիլ, վասն զի ինծի համար պարզապէս կորուստ մը պիտի ըլլայ առանց իմ կողմէս ո և է թերութիւն տեղի ունեցած ըլլալու, և կը խնդրեմ որ ձեր հաշիւն ըստ այնմ ուղղելով՝ ի նոր հաշիւ պարտքիս նշանակէք միայն Լիր. Օսմ. 62 84/100։

Հաճեցէք ընդունիլ, Տեարք, անկեղծ յարգանքներս։

Տ. ԱՐԱՊԵԱՆ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇԻՒ

ՏԻԱՐ Ն. ՍԷՖԷՐԵԱՆԻ Ի ՏՐԱՊԻԶՈՆ ԸՆԴ ՏՐՔ. Վ. ԵՒ Գ. ՍԱՅԱՊԱԼԵԱՆԻ, Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Դադրած 1911 Յունիս 30ին

ՊԱՐՏՔ

Թուական 1911			Գումար Լ. ՕՍՄ.	
Յունվար	1	Հին հաշուէն	17	36
»	24	Մ/ հաշուեցոյցը	42	10
Փետր.	12	» »	25	73
»	28	Իր փոխգիրը հ/Ն. Շիրինեանի	36	18
Մարտ	16	Մ/ հաշուեցոյցը	27	86
Ապրիլ	8	» »	57	03
Մայիս	10	Մ/ վճարումը Պալենց գրատան . . .	18	12
Յունիս	17	10 Երկաթուղիի արժէքը	98	65
			323	03
Յունիս	30	Հին հաշուէն	76	29

ՊԱՀԱՆՋՔ

Թուական 1911			Գումար Լ. ՕՍՄ.	
Յունուար	30	Մ/ փոխգիրը հ/ Օտմ. Պանքայի	50	—
Փետրուար	8	Իր հաշուեցոյցը	24	05
Մարտ	4	Բաքէի վճարուած նաւողչէք	12	11
»	28	Իր հաշուեցոյցը	17	42
Մայիս	5	Մ/ փոխգիրը հ/ Բ. Բաբատօբուլօի . . .	40	—
Յունիս	10	Քրէտի Ֆօնսիէի կտրօններու արժէքը . .	3	16
»	11	Իր չէքը Օտմ. Պանքայի վրայ	100	—
»	30	Մնացորդ ի նոր հաշիւ	76	29
			323	03

Բ. Զ. եւ Մ.

Կ. Պոլիս, 7 Յուլիս 1911

Վ. ԵՒ Գ. ՍԱՅԱՊԱԼԵԱՆ

ՏՈԿՈՍԱԻՈՐ ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇԻՒ

ՏԻԱՐ Յ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ Ի ՍԱՄՍՈՆ ԸՆԴ ՏԻԱՐ Կ. ՇԱՄԼԵԱՆԻ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Դադրած 1912 Մարտ 31ին

ՊԱՐՏՔ

1912			Լ. ՕՍՄ		ՕՐ	ԹԻՒ
Յունվ.	1	Հին հաշուէն	45	16	90	4064
»	12	Իր չէքը թիւ 5686 . :	64	00	79	5056
»	20	» » » 5687	75	50	71	5360
Փետր.	17	Մ/ վճարումը Բաքէ և Ընկ. . .	126	15	43	5425
Մարտ	5	Իր չէքը թիւ 5688	43	70	26	1136
»	31	6⁰/₀ տոկոս 6462 թիւի վրայ . .	1	08		
»	31	Թղթադրոշմ		01		
			355	60		21041
Մարտ	31	Հին հաշուէն	47	46		

ՊԱՀԱՆՋՔ

1912			Լ. ՕՍՄ.		ՕՐ	ԹԻՒ
Յունուար	15	Ծախուած 10 Երկթղ.ի արժէքը .	98	78	76	7507
Փետրուար	1	Մ/ չէքը Հ/Գ. Մավեանի . . .	50	—	59	2950
»	15	Ն. Սիմոնեանէ գանձուած . . .	28	14	45	1266
»	28	Մ/ չէքը Հ/Կ. Վօրիսսի	69	12	32	2212
Մարտ	15	Ղրկած կտրօնները	12	10	16	194
»	22	Իր չէքը Օսմ. Պանքային վրայ . .	50	—	9	450
»	31	Կշիռ թուոց				6462
»	31	Ի նոր հաշիւ	47	46		
			355	60		21041

Բ. Զ. Եւ Մ.

Կ. Պոլիս 5 Ապրիլ 1912

Կ. ՇԱՄԼԵԱՆ

ՆՈՅՆ ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇԻՒԸ

ՀԱՄՊՈՒՐԿԵԱՆ ԿԱՄ ԱՐԴԻ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

Թուական 1912			Պարտք Լ.	Օ.	Պահանջք Լ.	Օ.	Մնացորդ Պարտք		Մնացորդ Պահանջք		Օր	Թիւ Պարտական	Թիւ Պահանջող
Յունվար	1	Հին հաշուէն	45	16			45	16			11	497	
»	12	Իր չէքը թիւ 5686	64	—			109	16			3	327	
»	15	Ծախսուած 10 երկաթուղիի արժէքը . . .			98	78	10	38			5	52	
»	20	Իր չէքը թիւ 5687	75	50			85	88			12	1030	
Փետրվար	1	Մ/ չէքը Հ/Գ. Մալեանի.			50	—	35	88			14	502	
»	15	Ն. Սիմոնեանէ գանձուած			28	14	7	74			2	15	
»	17	Մ/ վճարումը Բաքէ և Ընկ.	126	15			133	89			11	1473	
»	28	Մ/ չէքը Հ/ Կ. Վօրխասի.			69	12	64	77			6	389	
Մարտ	5	Իր չէքը թիւ 5688	43	70			108	47			10	1085	
»	15	Ղրկած կտրոնները.			12	10	96	37			7	675	
»	22	Իր չէքը Օտմ. Պանքայի վրայ			50		46	37			9	417	
											90	6462	
»	31	6% տոկոս 6462 թիւի վրայ	1	08									
»	31	Թղթադրոշմ	0	01									
»	31	Ի նոր հաշիւ			47	46							
			355	60	355	60							
Մարտ	31	Հին հաշուէն	47	46									

Ե. Զ. եւ Մ.

Կ. Պոլիս, 5 Ապրիլ 1912

Կ. ՇԱՄԼԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ Ժ.

ՍԻՐՈՅ ԵՒ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Սիրոյ յայտարարութիւն

Օրիո՛րդ,

Ձեզ առաջին անգամ տեսնելու բարեբաղդութիւնն ունեցած օրէս ի վեր՝ ձեր շնորհալի պատկերը վայրկեան մ'իսկ չի հեռանար աչքերուս առջեւէն։ Աշխատութեանս ժամերուն իսկ՝ շարունակ ինծի այնպէս կը թուի թէ ձեր շնորհալի դէմքը կը տեսնեմ, ձեր հրապուրիչ ձայնը կը լսեմ, ձեր ախորժելի խօսակցութիւնները կ'ունկնդրեմ, մէկ խօսքով ձեր անոյշ ներկայութիւնը կը վայելեմ։ Ո՛ւր որ երթամ՝ ձեզ միայն կը տեսնեմ, ձեր վրայ միայն կը խորհիմ. և երբ իրապէս ձեզ տեսնելու երջանկութիւնն ունենամ, ալ չեմ կրնար նկարագրել թէ ի՛նչ յափշտակութեան մէջ կ'իյնամ։ Քանի մ'անգամ ուզեցի, օրիորդ, այս զգացումս ձեզ յայտնել. դժբաղդաբար՝ երբ ձեզ տեսնեմ, գաղափարներս այնքան խառնաշփոթ կ'ըլլան, խելքս այնքան կը շուարի, որ չեմ կրնար զգացմանս բացատրել ձեզ։ Ուստի համարձակեցայ, օրիորդ, գրել ձեզ՝ յայտնելու հա-

մար ձեր ինծի ներշնչած այս քաղցր զգացումը, որ կեանքիս միակ ուրախութիւնը եղած է այլ եւս։ Հաւատացէք անկեղծութեանս, օրիո՛րդ, և գիտցէք որ ձեր արհամարհանքը կամ անտարբերութիւնը մահացու հարուած մը պիտի ըլլայ ինծի համար։ Հաճեցէք ուրեմն պատասխանել ինծի, օրիորդ, և ազատել զիս այս դժնդակ սրտատանջութենէն. պատասխանեցէք և ըսէք թէ, չէ թէ զիս կը սիրէք, — մէկէն ի մէկ ասանկ երանութիւն մը յուսալու չափ յիմար չեմ, — այլ թէ կը թոյլատրէք ինծի որ ձեզ սիրեմ։

Յարգանքով և անկեղծ սիրով՝ ձեր ամէնէն հլու ու խոնարհ գերին

(Թուական) *(Ստորագրութիւն)*

Նոյն

Օրիո՛րդ,

Գիտեմ թէ ո՛րքան գեղանի և զանազան ձիրքերով օժտուած, նոյնքան ալ համեստ էք. սակայն կարելի՞ է որ զգացած չըլլաք թէ ձեր հրապուրիչ անձը ի՛նչ հզօր ազդեցութիւն կ'ընէ բոլոր անոնց վրայ, որ ձեզ մօտենալու երջանկութիւնը կ'ունենան։ Չեմ կրնար հաւատալ, օրիո՛րդ, վասն զի տարակոյս չունիմ որ փորձուած էք արդէն ամէնէն անտարբեր սիրտերն իսկ գրաւելու։ Ուստի չպիտի զարմանաք, օրիո՛րդ, երբ ըսեմ ձեզ թէ ինծի ալ անանկ սէր մը ներշնչեցիք, որ կեանքիս հետ միայն պիտի վերջանայ. անշուշտ այս բանը դուք ալ կռահած էք՝ տեսնելով որ ձեր ներկայութեանը կը շփոթիմ, կը թոթովեմ, գրեթէ տղու մը պէս կը դողամ։ Միայն կը վախնամ որ մի՛ գուցէ այս խոստովա-

նութիւնը ձեզ զայրացնէ և անգթօրէն մերժէք այն անկեղծ սէրը, որ հոգիիս բոլոր ոյժովը զիս ձեզ կը միացնէ: Բայց թերևս, օրիորդ, դուք ալ հաճիք ընդունիլ այս պաշտամունքը, որ այնքան անբիծ է որքան զայն ներշնչող անձը: Եթէ այնպէս է, կ'աղերսեմ որ պատասխանէք ու շնորհէք ինծի այդ անպատում երանութիւնը, որ մարդոց ամենէն երջանիկը պիտի ընէ զիս:

Սրտատանջ անձկութեամբ ձեր պատասխանին կը սպասէ ձեր խոնարհ ու յարգալիր հիացողը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նպաստաւոր պատասխան

Պարո՛ն,

Անկեղծօրէն խօսած ըլլալու համար՝ ըսեմ թէ արդարև ես ալ նշմարած էի որ ձեր վրայ քիչ շատ ազդեցութիւն մը ըրած էի և ձեր այսօրուան խոստովանութիւնը ո՛չ կը զարմացնէ և ոչ կը զայրացնէ զիս: Միայն կը վախնամ որ ձեր հաստատուն և տևական սէր կարծածը անցաւոր քմահաճոյք մը, վայրկենական հակում մը եղած չըլլայ: Լաւ խորհեցէ՛ք, պարո՛ն, այն զգացումներուն վրայ զոր կը յայտնէք ձեր նամակին մէջ. եթէ ինծի համար ձեր զգացած համակրութիւնը կը կարծէք թէ իրապէս անկեղծ ու տևական է, այդ զգացումը պատիւ մը պիտի համարիմ ինծի և անտարբեր չպիտի գտնուիմ ձեր սիրոյն:

Ձեր խոնարհ ու համեստ աղախինը:

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան՝ ուր օրիորդը կը յայտնէ թէ ծնողացը խորհուրդին պիտի դիմէ

Պարո՛ն,

Ձեր նամակը մեծ պատիւ մը կ'ընէ ինծի: Ձեր անձին վրայ կատարեալ վստահութիւն ունենալով՝ կը հաւատամ որ ձեր դիտաւորութիւնը օրինաւոր ու պատուաւոր է. բայց գիտէք թէ ես պարկեշտ ու առաքինի ծնողք մը ունիմ և ասանկ փափուկ խնդիրի մը մէջ անոնց խորհուրդներուն միայն կրնամ անսալ. Ներեցէք ուրեմն, պարոն, որ նախ և առաջ իմ մասիս ձեր արտայայտած զգացումները անոնց ալ յայտնեմ՝ ձեր նամակը ցոյց տալով իրենց: Չէք կրնար մեղադրել զիս որ արժանաւոր յարգանքով և անվերապահ վստահութեամբ կը վարուիմ հօրս ու մօրս հետ, որոնք միշտ անձնուէր ու խանդակաթ գորով մը ցոյց տուած են ինծի. արդէն այն ուղղամտութիւնը և անկեղծութիւնը, զոր նշմարած եմ ձեր անձին վրայ, պիտի համոզին ձեզ որ այսպէս վարուելու պարտաւոր էի. նոյն իսկ կը զարմանամ որ ձեր դիտաւորութիւնը չէք յայտնած ուղղակի հօրս ու մօրս, որ ձեր այդ դիմումը պատիւ մը պիտի համարէին իրենց. միւս կողմէ՝ ծնողացս ինծի հանդէպ ամէն ատեն ցոյց տուած բարութիւնն ու սէրը ապահով գրաւական մըն է որ երբեք չպիտի ուզեն օրինաւոր համակրութեան մը ընդդիմանալ:

Ինչ որ ալ պատահի սակայն, գիտցէք որ միշտ անոնց խորհուրդին պիտի անսամ կատարեալ համակերպութեամբ և հնազանդութեամբ. վստահ ըլլալով որ անոնք ինէ աւելի լաւ կրնան գնահատել ինչ որ կրնայ նպաստել կեանքիս երջանկութեանն ու ապագայիս ապահովութեան:

Այս զգացումներով՝ մնամ ձեր խոնարհ աղախինը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Տարեց մարդու մը սիրոյ յայտարարութիւնը դեռատի օրիորդի մը

Օրիո՛րդ,

Եթէ երեսուն տարու աւելի երիտասարդ եղած ըլլայի, աւելի համարձակութեամբ պիտի ընէի այս դիմումը, որ, ըստ ամենայն հաւանականութեան, լաւ ընդունելութիւն չպիտի գտնէ ձենէ: Բայց գիտնալով հանդերձ թէ այս յանդգնութիւնս յաջողութեան շատ քիչ յոյս ունի, կը համարձակիմ նորէն անկեղծ սէրս ու հաւատարիմ բարեկամութիւնս յայտնել ձեզ: Սիրտս կ'ըսէ ինծի թէ պիտի կրնամ երջանիկ ընել ձեզ, և հակառակ մեր տարիքներու անհամեմատութեան, վստահ եղէք որ իմ սիրոյս չափ զօրաւոր սէր մը և իմ զգացումներուս չափ փափուկ զգացումներ չպիտի գտնէք: Ինծի այնպէս կը թուի թէ այս սէրը երիտասարդացուց զիս և թէ, եթէ հաճիք ընդունիլ զայն, կեանքիս գեղեցիկ օրերը պիտի վերադառնան նորէն: Ասկից զատ, քիչ շատ հարստութեան մը տէր ըլլալով և ուղղակի ժառանգորդ չունենալով, կը փափագիմ, օրիորդ, հարստութիւնս ալ անունս թողուլ ձեզ, իբրև աշխարհի վրայ ամէնէն աւելի յարգած անձս: Հաճեցէք ուրեմն ձեր որոշումը տալ կարելի եղածին չափ շուտ. աւելի վախով քան թէ յոյսով կը սպասեմ ձեր պատասխանին:

Յարգանքով և ակնածանքով՝ Ձեր խոնարհ ծառայն

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Պատասխան

Պարո՛ն,

Նախ և առաջ խոստովանիմ ձեզ որ մեր տարիքներու անհամեմատութիւնը երկար ատեն վարանեցուց զիս ձեր առաջարկութիւնն ընդունելու: Կը խորհէի թէ մեր ճաշակներն ու գաղափարները բոլորովին տարբեր պիտի ըլլային, ուրկէ յառաջ պիտի գար յարատև անհամաձայնութիւն մը: Միւս կողմէ, որովհետև դուք նիւթապէս ինէ շատ աւելի փայլուն դիրք մը ունիք, կը վախնայի որ շատերը, և թերևս ամէնէն առաջ դուք, իմ հաւանութիւնս ծաղրելի փառասիրութեան մը և ինքնասէր դրամապաշտութեան մը պիտի վերագրէիք: Բայց ձեր նամակին ինծի ներշնչած վստահութիւնը բոլոր այս վախերս ցրուեց. ուստի եթէ, լաւ մը խորհելէ ետքը, տակաւին ձեր որոշման վրայ հաստատ էք, ինչպէս որ կը կարծեմ, երջանիկ պիտի ըլլամ միանալով այնպիսի մարդու մը, որու նկատմամբ միշտ շատ մեծ համարում ունեցած եմ և որ չեմ յուսար թէ ուզէ խաբել միամիտ աղջիկ մը, որ իր խօսքին կը վստահի:

Մնամ յարգանքով՝ ձեր անձնուէր աղախինը

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Խզում

Օրիորդ,

Երկար ատեն այնպէս կարծեցի որ մեր միջև փոխադարձ համակրութիւն մը կար, ուրկէ կ'ակնկալէի

կեանքիս երջանկութիւնը։ Այսօր, սակայն, այս պատրանքս փարատած է։ Որոշապէս կը տեսնեմ որ զիս չէք սիրեր, եւ ես ալ պիտի ջանամ իմ սէրս փոխանցել անանկ սրտի մը, որուն ցանկութիւնները լաւագոյն կերպով համաձայնին իմ սրտիս ցանկութիւններուն։ Ա՛լ լմնցաւ. տարակոյս չկայ որ շատ մեծ ցաւ պիտի զգամ ձեր յիշատակը վանելով մտքէս. բայց որոշումս անդառնալի է։ Մոռնանք մեր խոստումները եւ երդումները, վասն զի կը զգամ որ այլ եւս չպիտի կրնամ հաւատարիմ մնալ անոնց։ Ժամանակը, որ ամէն բանի փորձաքարն է, ցոյց տուաւ մեզ որ մեր կեանքերը միանալու համար չեն ստեղծուած, հետեւապէս ուրիշ բան չի մնար ընել մեզ՝ բայց եթէ ամէն յարաբերութիւն խզել։

Խորին ակնածանքով մնամ ձեր խոնարհ ծառան

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Օրիորդի մը ամուսնութեան առաջարկութիւն ծնողացը հաւանութիւնը առնելէ ետք

Օրիո՛րդ,

Ձեր ազնիւ ծնողաց հաւանութիւնն առնելէ ետքն է որ կը համարձակիմ այս նամակն ուղղել ձեզ։ Բայց մի կարծէք որ այս արտօնութենէն օգտուելով և ձեր որդիական սէրը չահագործելով՝ ուզեմ ոեւէ ճնշում բանեցնել ձեր զգացումներուն վրայ։ Անանկ բան մը չեմ կրնար ընել, նոյն իսկ եթէ գիտնամ որ կեանքիս երջանկութիւնը վրայ պիտի տամ, վասն զի կը խորհիմ թէ ինչ ցաւ պիտի զգայի, եթէ ծնողքս ուզէր իմ սիրոյս հակառակիլ։ Վիպական կեանք մը չէ որ կ՚առաջարկեմ

ձեզ, օրիորդ, այլ համեստ ու խաղաղ կեանք մը։ Ես ձեզի համար պիտի ըլլամ անձնուէր ամուսին մը, որուն միակ երջանկութիւնը պիտի ըլլայ ձեր բոլոր փափաքները կատարել և որուն սէրը հիմնուած է համարման վրայ, որ ամէն տեւական սիրոյ միակ հիմն է։ Կը խնդրեմ սակայն, օրիորդ, որ զգացումներս չդատէք այս նամակին համեմատ, որ անշուշտ շատ ցուրտ և անկարող է բացատրելու այն խորունկ սէրը, զոր դուք ներշնչեցիք ինծի, և որուն պսակումէն կը սպասեմ կեանքիս երանութիւնը։

Սրտատրոփ և անձկանօք սպասելով ձեր պատասխանին, մնամ սիրով և ակնածանքով միշտ ձերդ.

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Հօր մը ուղղուած նամակ՝ աղջիկը ամուսնութեան ուզելու համար

Պարո՛ն,

Ձեր օրիորդ աղջիկը տեսած օրէս իսկ իր մասին մեծ համակրանք զգացի, և երջանիկ պիտի ըլլամ իմ կեանքս իր կեանքին միացնելով։ Ուստի պատիւ ունիմ, Պարո՛ն, իր ձեռքը խնդրել ձենէ։ Իմ դիրքս ձեզ ծանօթ է. գիտէք որ գործս յաջող վիճակի մէջ է և ձեր աղջկան նման կենակցի մը աջակցութիւնը այդ յաջողութեան աւելի ևս պիտի նպաստէ։ Իսկ բարքիս գալով՝ այդ մասին ամենէն բծախնդիր հետազօտութիւններէն իսկ վախնալու տեղի չունիմ։ Ձեր աղջկան բաղդն ինծի

վստահելով՝ կրնաք ապահով ըլլալ թէ լաւ ձեռքերու յանձնած էք զայն, վասն զի իր երջանկութիւնն ու հանգստութիւնը իմ բոլոր մտածումներուս ու գործերուս առանցքը պիտի ըլլան։ Ձեր հաւանութիւնը տալով՝ երջանիկ պիտի ընէք թէ զիս և թէ՛, — ներեցէք այս յաւակնութեանս, — ձեր աղջիկը։ Վստահ եմ որ իմ դիտաւորութեանս պարկեշտութիւնը և բնաւորութեանս անկեղծութիւնը անհաճոյ եղած չեն իրեն, քանի որ հաճեցաւ արտօնել զիս որ այս խնդիրն ընեմ ձեզ։

Յուսալով որ նպաստաւոր պատասխան մը ընդունելու բարեբաստութիւնը կ'ունենամ, պատիւ ունիմ մատուցանել ձեզ խոնարհ յարգանքներս։

(Ստորագրութիւն)

(Թուական)

Հաստատական պատասխան

Պարո՛ն,

Ձեր առաջարկութիւնը շատ պատուաբեր է ինծի համար և ոև է պատճառ չունիմ զայն մերժելու, եթէ ինչպէս կը յուսամ, աղջիկս ալ հաւանի։ Պատուաւոր համբաւ մը կը վայելէք և կրնամ զաւկիս երջանկութիւնը ձեզ վստահիլ բոլորովին աներկիւղ։

Հաճեցէք օր մը անձամբ գալ ու զիս տեսնել, որպէս զի վերջնականապէս համաձայնինք։

Պատիւ ունիմ բարևել ձեզ անկեղծ համակրանքով։

(Ստորագրութիւն

(Թուական(

Մերժողական պատասխան

Պարո՛ն,

Անկեղծօրէն կը ցաւիմ որ ձեր ըրած առաջարկութիւնը չեմ կրնար ընդունիլ. մասնաւոր պատճառներ, զոր առ այժմ չեմ կրնար յայտնել, կը պարտաւորեն մերժողական պատասխան մը տալ ձեզ։ Բայց գիտեմ որ դուք պատուաւոր մարդ մըն էք և վստահ եմ թէ չպիտի փորձէք օգտուիլ այն նպաստաւոր տպաւորութենէն, զոր ըրած էք աղջկանս վրայ՝ զինքը վտանգաւոր ճամբու մը մէջ մղելու համար։ Ուստի կը յուսամ որ այնպիսի վարմունքի մը մէջ չպիտի գտնուիք որ ասոր հակառակը ապացուցանէ։

Ընդունեցէք, պարո՛ն, անկեղծ մեծարանքս։

(Թուական)

(Ստորագրութիւն)

Ամուսնութեան առաջարկութիւն այրի կնոջ մը

Տիկի՛ն,

Թէև բնաւ չհամարձակեցայ ձեր մասին զգացած փափուկ սէրս յայտնել ձեզ ուղղակի, բայց անշուշտ դուք գուշակեցիք զայն։ Արդարև՝ ձեր ճանչնալու բարեբաղդութիւնն ունեցած օրէս ի վեր զգացի որ երջանկութիւնս ձենէ կախում ունի և ամէն ջանք ըրի որպէսզի անհաճոյ չըլլամ ձեզ։

Կրնա՞մ յուսալ արդեօք, Տիկի՛ն, որ մեր կեանքերը միացնելու առաջարկութիւնս չպիտի մերժուի։ Եթէ հա-

ձիք հաւանիլ, զիս մարդոց ամէնէն երջանիկը պիտի ընէք, և իմ նկարագիրս անշուշտ ծանօթ ըլլալով ձեզ, կրնաք վստահ ըլլալ թէ ամբողջ կեանքս ձեր երջանկութեան նուիրելու խոստումս սնոտի խոստում մը չպիտի ըլլայ։

Այո՛, տիկի՛ն, եթէ խնդիրս չմերժէք և հաճիք ձեր ձեռքը շնորհել ինծի, կ'երդնում որ չպիտի զղջաք և այսօրուան զգացումներս պիտի տեւեն մինչև կեանքիս վերջը, որովհետև կատարեալ համարման վրայ հիմնուած են՝ ձեր արժանիքն ու թանկագին ձիրքերը մօտէն ճանչցած ըլլալով։

Ձեզ կը թողում, տիկի՛ն, իմ բաղդս վճռելու հոգը և սպասելով ձեր պատասխանին, կը փութամ մատուցանել ձեզ անձնուէր ու խոնարհ յարգանքներս։

(Ստորագրութիւն)

(Թուական)

Հաստատական պատասխան

Պարո՛ն,

Ձեր առաջարկութիւնը շատ պատուաբեր է ինծի համար և ուրախութեամբ ու երախտագիտութեամբ կ'ընդունիմ զայն։

Պիտի ջանամ իմ մասիս ձեր ունեցած լաւ կարծիքը արդարացնել և վստահ եմ որ երբեք առիթ չպիտի ունենամ կեանքս ձեր կեանքին միացուցած ըլլալուս չզղջալու։ Ձեր վայելած սքանչելի համբաւը, մանաւանդ ձեր ազնիւ բնաւորութիւնը բացարձակ երաշխիք մըն են ինծի այս մասին։

Պատիւ ունիմ, պարո՛ն, մատուցանել ձեզ անկեղծ մեծարանքներս։

(Ստորագրութիւն)

(Թուական)

Գործաւորի մը կողմէ ամուսնութեան խնդրանք

Օրիո՛րդ,

Շատոնց է որ կը սիրեմ ձեզ, վասն զի ձեր կարգապահութիւնը, տնտեսագիտութիւնը, աշխատասիրութիւնն ու մանաւանդ սքանչելի բնաւորութիւնը հրապուրած են զիս։ Շատ երջանիկ պիտի ըլլամ ուրեմն եթէ հաճիք իմ կինս ըլլալ։ Ձեռքէս եկածը պիտի ընեմ ձեզ երջանիկ ընելու համար և վստահ եմ որ պիտի յաջողիմ, վասն զի գիտէք որ ես ալ աշխատասէր եմ և ամէն գէշ ընկերակցութիւններէ ու գինետուններէ խոյս կուտամ։ Երկուքս ալ փոքր գումարներ խնայած ենք. զանոնք կը միացնենք և ապահով տեղ մը կը դնենք, այնպէս որ եթէ զաւակներ ծնին՝ կարենանք զանոնք լաւ մեծցնել ու մարդ ընել։

Հաճեցէք, Օրիո՛րդ, այս առաջարկութեանս վրայ խորհիլ, եթէ ընդունիք զայն, զիս մարդոց ամենէն երջանիկը պիտի ընէք։

Ձեր ամենախոնարհ և հլու ծառան

(Ստորագրութիւն)

(Թուական)

Ծնողքէ մը ամուսնութեան արտօնութիւն խնդրելու համար

Սիրելի հա՛յրս (կամ մայրս),

Ահա այլ ևս հասայ անանկ տարիքի մը, ուր մարդ պէտք է խորհի ընտանիք մը կազմելու, վասն զի ամուսնանալով՝ առանձնութենէ ազատելու պէտքը կը զգայ։ Կարծեմ ինծի յարմար աղջիկ մըն ալ գտայ, այն է օրիորդ Գ... զոր անշուշտ կը ճանչնաք։

Օրիորդը 500 ոսկիի չափ դրամօժիտ ունի, ինչ որ իմ խնայողութիւններուս վրայ աւելնալով՝ կրնայ մեր դիւրակեցութիւնը ապահովել։ Ասկից զատ՝ Օրիորդ Գ... արտաքին ձիրքերուն հետ ունի նաև սրտի ու մտքի ամենէն թանկագին յատկութիւնները։

Ուստի կը փութամ, սիրելի հա՛յր, ձեր հաւանութիւնը խնդրել այս մասին։ Եթէ ձեր մօտը գտնուած ըլլայի, այս խնդիրը բերանացի պիտի ընէի, դժբաղդաբար հեռաւորութիւնը կը պարտաւորէ զիս նամակով խնդրել որ իմ ընտրութիւնս վաւերացնէք և տարակոյս չունիմ որ ձեր արտօնութիւնը պիտի շնորհէք ինծի։

Հաճեցէք ձեր հաւանութեան հետ միասին ղրկել ինծի ծննդեան վկայագիրս և զինուորական ծառայութիւնս կատարած ըլլալուս պաշտօնագիրը։

Սպասելով ձեր պատասխանին, կը փութամ սիրով և յարգանքով համբուրել ձեր երկու ձեռքերը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Նոյնը՝ պանդխտութեան մէջ գտնուող գործաւորի մը կողմէ

Սիրելի ծնողքս,

Պոլսոյ մէջ աշխատելէս ի վեր՝ յաջողեցայ փոքրիկ գումար մը աւելցնել, զոր Օսմ. Պանքայի Խնայողական սնտուկը դրի։ Այս փոքրիկ դրամագլուխը ամուսնանալու գաղափարը ներշնչեց ինծի, վասն զի առանձին կը ձանձրանամ, և երբ ցերեկուան աշխատութենէն վաստակաբեկ՝ երեկոյին սենեակս կը վերադառնամ, չէք գիտեր ո՛րքան դժնդակ բան է պատրաստ ճաշ մը և յարդարուած անկողին մը չգտնել ու առտնին մանր մունր հոգերով զբաղելու ստիպուիլ։

Պարկեշտ ու համեստ աղջիկ մը ճանչցայ, որ լաւ տան մը մէջ կ՚աշխատի և կրցած է ինքն ալ փոքրիկ գումար մը խնայել։ Առաջարկութիւնս ընդունեց. հետևաբար ձեր արտօնութիւնը կը խնդրեմ այս փափաքս իրագործելու համար։

Աղջիկը, որուն անունն է..., ծնած է 1894ին ի ...։ Իր հայրենակիցներէն քաղած տեղեկութիւններս շատ նպաստաւոր են թէ՛ իր ընտանիքին և թէ՛ իր մասին և վստահ եմ որ երջանիկ ամուսնութիւն մը պիտի ունենամ։

Որովհետև շարունակ ձեր խօսքը կ՚ընեմ, խօսեցեալս շատ կը փափաքի ձեզ ծանօթանալ և կը խնդրէ որ իր խոնարհ ու որդիական յարգանքները հաղորդեմ ձեզ։

Սպասելով ձեր պատասխանին, Մնամ ձեր հնազանդ ու երախտագէտ զաւակը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

Խզման նամակ ծնողէ ծնողի ուղղուած

Պարո՛ն,

Անկեղծօրէն կը ցաւիմ որ, հակառակ ձեր պարոն զաւկին շատ մը գնահատելի յատկութիւններուն, ստիպուած եմ մեր երկու ընտանիքներուն միջեւ ծրագրուած ամուսնութեան գաղափարէն հրաժարիլ։ Հաւատացէք որ շատ զօրաւոր պատճառներ պարտաւորեցին զիս յանգել այս որոշման, որ ճշմարիտ վիշտ մը կը պատճառէ ինծի, վասն զի վարժուած էի արդէն ձեր զաւակը իբր իմ զաւակս նկատել։ Ամէն պարագայի մէջ կրնաք վստահ ըլլալ, պարո՛ն, որ այս որոշումը ո և է վիրաւորիչ հանգամանք չունի ձեզ կամ ձեր պարոն զաւկին համար, այլ պարզապէս արդիւնք ու հետեւանք է կարգ մը զուտ անձնական և մեր կամքէն անկախ պատճառներու։

Կը յուսամ որ, Պարոն, ձեր զաւակը փափկանկատութիւնը պիտի ունենայ չի ծանրանալու այս խնդրոյն վրայ և պիտի դադրեցնէ իր այցելութիւնները, որոնք անախորժ կացութեան մը մէջ պիտի ձգէին մեզ՝ առանց արդիւնք մը ունենալու։

Հաճեցէք ընդունիլ, պարո՛ն, խորին համարմանս և լաւագոյն զգացումներուս հաւաստիքը։

(Թուական) (Ստորագրութիւն)

ՎԵՐՋ

ՑԱՆԿ

ԳԼՈՒԽ Ա.—ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ՁԵՒԸ —ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐ

1.—Նամակագրութեան ոճ . . 5
2.—Նամակներու արտաքին ձեւը 9
Գիր 10
Թուական 10
Գլխագրութիւն նամակի . 11
Շքանուններ 12
Բուն նամակը 13
Նամակի վերջաւորութիւններ 14
Հասցէ 15
3.—Թղթատարութիւն և հեռագիր 18
Օսմ. թղթատարական և հեռագրական օրէնքներ 18
Հեռագիր 30

ԳԼՈՒԽ Բ.—ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԵՒ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԵԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Տղայ մը իր հօրը՝ կաղանդի առթիւ 32
Աղջիկ մը իր մօրը՝ նոր տարիի առթիւ 33
Տղայ մը իր ծնողքին՝ նոր տարիի առթիւ 33
Նոյն 34
Նոյն 35
Ամուսնացեալ զաւկէ մը իր ծնողքին նոր տարիի առթիւ 36
Նոյն 36
Գործաւոր մը իր հօրը կամ մօրը՝ նոր տարիի առթիւ 38
Նոր տարիի առթիւ հօրեղբօր մը 38
Նոյն՝ կնքահօր մը 39
Նոյն 40
Նոյն 40
Ձինուորական մը իր ծնողքին կաղանդի առթիւ . . . 41
Նոր տարիի առթիւ՝ խնամակալի մը 42
Նոյն 42
Նոր տարիի առթիւ՝ պաշտպանի մը 43
Նոյն 44
Նոր տարիի առթիւ որբուհիի մը նամակը իր հայրագրին 44
Նոր տարիի առթիւ բարեկամի մը 45
Նոր տարիի առթիւ անձի մը, որ մեծ ծառայութիւն մը մատուցած է մեզ . . . 46
Նոյն 47
Կաղանդի առթիւ տիկնոջ մը 47
Պատասխան՝ նոր տարիի նամակի մը 48
Նոյն 49
Հօր մը պատասխանը իր զաւկին 49
Նոր տարիի առթիւ երիտասարդ մը իր խօսնեցեալին 50
Զաւկի մը նամակը հօրը տօնախմբութեան առթիւ . . 51
Նոյնը՝ մօր մը ուղղուած . 52

Տօնախմբութեան առթիւ բարերարի մը 52
Նոյն՝ ազգականի մը կամ բարերարի մը 53
Նոր տարիի առթիւ բարեկամի մը, որ ձախորդութիւններ ունեցած է 54
Պատասխան 5⁴
Կողանդի առթիւ անձի մը, որուն չենք գրած շատոնց ի վեր 55
Պատասխան 56

ԳԼՈՒԽ Գ.—ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԵԱՆ, ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ, ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ, ՑԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԵԱՆ, ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒՆ. ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Մօր մը ցաւակցական նամակն իր աղջկանը՝ ամուսնոյն մահուան առթիւ . . . 57
Ցաւակցութեան նամակ հօր մը՝ իր զաւկին մահուան առթիւ 58
Նոյն 59
Ցաւակցութեան համար, հօրը մահուան առթիւ զաւկին ուղղուած 60
Ցաւակցութեան նամակ՝ այրիի մը ուղղուած . . . 61
Ցաւակցութեան նամակ այրի կնոջ մը ուղղուած . . . 62
Ցաւակցութեան նամակ քրոջ մը մահուան առթիւ . . 63
Կնոջը մահը ծանուցանելու համար ամուսնոյն կողմէ անոր ծնողացը գրուած . 64
Ցաւակցական նամակ՝ ազգականի մը մահուան առթիւ. 65
Դժբաղդութեան մը առթիւ ցաւակցութիւն 65
Ցաւակցական նամակ՝ պաշտօնը կորսնցնող անձի մը ուղղուած 66
Նոյն 67
Պատասխան 68
Ցաւակցութիւն՝ դատը կորսնցնողի մը ուղղուած. . 68
Պատասխան՝ ցաւակցութեան նամակի մը 69
Շնորհաւորական նամակ երիտասարդի մը, որ քննութեան մը մէջ յաջողած է. 69
Նոյն 70
Շնորհաւորական նամակ՝ նոր ամուսնացող բարեկամի մը 71
Շնորհաւորական նամակ բարեկամի մը որ պաշտօնի մը անցած է 72
Շնորհաւորական նամակ՝ պատուանշանի մը առթիւ . . 73
Խնդակցութիւն՝ ծանր հիւանդութենէ ապաքինածի մը. 73
Պատասխան 74
Նոյն 75
Նոր հարսի մը ուղղուած շնորհաւորական նամակ. . 75
Շնորհաւորական նամակ տղու մը ծննդեան առթիւ . . 76
Շնորհակալութեան նամակ մատուցուած ծառայութեան մը առթիւ . . . 77
Շնորհակալութեան նամակ անձի մը, որու պաշտպանութեամբ պաշտօն մը ստացած ենք. 78
Փոխատուութեան առթիւ շնորհակալութիւն. . . . 79
Փոխ տրուած գրքի մը առթիւ շնորհակալութիւն . . 79

Շնորհակալութեան նամակ տիկնոջ մը, որ ազգականի մը առողջութեան հոգ կը տանի 80
Ընծայի մը առթիւ շնորհակալութիւն 81
Հօր մը նամակը՝ իր զաւակը յանձնարարելու համար . 81
Ծամբորդի մը համար յանձնարարական 82
Յանձնարարական նամակ պաշտօնեայի մը, ծառայի մը ևն.ի համար 83
Յանձնարարական 84
Նոյն 84
Պարզ յանձնարարական . . 85
Գործաւոր մը յանձնարարելու համար 86
Յանձնարարական մը խնդրելու համար. 86
Նոյն 87
Աղջիկ մը իր մօրը, որ երկայն ճամբորդութիւն մը ընելու համար մեկնած է . . 87
Բարեկամի մը երկարատեւ լռութենէն գանգատելու համար 88
Պատասխան 89
Զքմեղանքի նամակ՝ մեծաւորի մը ուղղուած . . . 90
Զքմեղանքի նամակ բարեկամի մը ուղղուած 91
Նոյն 91

ԳԼՈՒԽ Դ.—ԱԴԵՐՍԱԳԻՐՆԵՐ

Օգնութիւն մը խնդրելու համար Ս. Պատրիարք Հօր . 93
Ազգ. Հիւանդանոց ընդունուելու համար Հոգաբարձութեան ադերսագիր . . 95
Նոյն՝ Թաղ. Խորհուրդի մը ուղղուած 96
Պաշտօնի մը մէջ վերահաստատուելու համար Ս. Պատրիարք Հօր 98
Ունկնդրութիւն մը խնդրելու համար Կաթողիկոսէն . . 99
Կեդրոնական վարժարանի խնամակալութեան աշակերտ մը ձրի ընդունել տալու համար 99
Ամուսնական դատի մը առթիւ Դատաստանական Խորհուրդին 100
Այրի մը, որուն ամուսինը շոգենաւի արկածի մը զոհ եղած է, Թօշակի յաւելում մը կը խնդրէ Շիրքէթի Խայրիէէի Տնօրէնութենէն 102
Երկաթուղիի վարչութեան մը մէջ պաշտօն մը խնդրելու համար 103
Դրամատան մը մէջ պաշտօն մը խնդրելու համար . . 104
Որբ մը որբանոց մը ընդունել տալու համար . . . 105
Թաղային սնտուկէ պահանջքի մը առթիւ՝ Քաղաքական ժողովին 107
Ուսումնական Խորհուրդին՝ ուսուցչութեան վկայական մը խնդրելու համար . . 109
Տնտեսական Խորհուրդին՝ կալուածական վէճի մը առթիւ 110
Գիւղի մը բնակիչներուն ադերսագիրը իրենց առաջնորդին՝ օգնութիւն խնդրելու համար 112
Ուսուցիչ մը խնդրելու համար Միացեալ ընկերութեան 114

ԳԼՈՒԽ Ե.—ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐՆԵՐ, ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐ (ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ, ԾՆՈՒՆԴ, ՄԱՀ)

Ճաշի հրաւիրագիր 116
Նոյն 116
Նոյն 117
Երեկոյթի հրաւէր 117
Նոյն 117
Նոյն 117
Նոյն 118
Պատասխաններ 118
Ամուսնութեան ծանուցագիր 119
Նոյն 119
Նոյնը՝ հարս ու փեսին կողմէ միասին 120
Նոյնը՝ մասնաւոր և մտերմական 121
Ծննդեան ծանուցագիր . . 121
Նոյնը՝ մասնաւոր 121
Մահազդ 122
Նոյն 123

ԳԼՈՒԽ Զ.—ԽՆԴՐԱԳԻՐՆԵՐ ԵՒ ՊԱՀԱՆՋԱԳԻՐՆԵՐ

Կին մը իր բացակայ ամուսինէն դրամ կը խնդրէ . . 124
Բարեկամէ մը փոխ դրամ խնդրելու համար . . . 125
Պատասխան 125
Նոյն՝ նուազ ընտանի ոճով . 125
Պատասխան 127
Վաճառական մը ուրիշ վաճառականի մը փոխառութիւն մը ընելու համար . 128
Առնելիք մը պահանջելու համար 129
Պատասխան 129
Նոյն 130
Նոյն՝ աւելի ստիպողական . 130
Նոյն՝ աւելի գառն ոճով . . 131
Պատասխան 132
Բարեկամէ մը ծառայութիւն մը խնդրելու համար . . 133
Պատասխան 135
Սպասուհիի մը մասին տեղեկութիւն առնելու համար քահանայի մը գրուած . 136
Խնդրագիր՝ իբր սպասուհի ընդունուելու համար . . 137

ԳԼՈՒԽ Ը.—ԳՈՐԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, ԿՏԱԿ ԵՒՆ.

Վարձակալ մը իր տան տիրոջ՝ վճարման պայմանաժամ մը խնդրելու համար . . . 138
Վարձակալ մը իր կալուածատիրոջ՝ պայմանաժամի երկարաձգում խնդրելու համար 139
Վարձակալ մը իր տան տիրոջ՝ նորոգութիւններ խնդրելու համար 140
Հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութեան մը՝ մասնակի վնաս մը ծանուցանելու համար 141

Հաշուեգրի մը վճարումը պահանջելու համար. . . . 142
Նոյն՝ աւելի ստիպողական. . 142
Ներկարարի մը, որ իր հաշիւը կը պահանջէ . . . 143
Պատասխան 144
Ատաղձագործի մը՝ գործ մը յանձնարարելու համար . 144
Թիթեղագործի մը, որ իր յանձնառութիւնը ժամանակին չէ կատարած. . . 145
Պատի մը շինութեան համար դրացիի մը հետ համաձայնութիւն 146
Փաստաբանի մը՝ գործ մը յանձնելու համար . . . 147
Հող մը ծախելու համար միջնորդի մը հետ պայմանագրութիւն 148
Նամակի ձեւով փոխանորդագիր հող մը գնելու համար 148
Ընդհանուր փոխանորդագիր 149
Մասնակի փոխանորդագիր, պահանջքի մը գանձման համար 150
Նախկին պաշտօնեայի մը կողմէ վաճառատան մը մասին չարամիտ տարաձայնութեանց առթիւ 151
Վկայագիր՝ պաշտօնեայի մը . 152
Վկայագիր՝ ծառայի մը . . 152
Ծննդեան վկայագիր . . . 152
Մահուան վկայագիր . . . 153
Ստացագիրներ 153
Նոյն 154
Նոյն 154
Երաշխաւորագիր 154
Նամակի ձեւով երաշխաւորագիր 155
Վաճառման պայմանագրութիւն. 156
Վաճառականի մը և պաշտօնեայի մը միջև պայմանագրութիւն 157
Վարձքի պայմանագիր. . . 158
Ժառանգական կտակ . . . 162
Բարեգործական կտակ. . . 165

ԳԼՈՒԽ Թ.—ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

1. ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆՆԵՐ

Նոր տան մը հաստատութիւնը 170
Նոյն 171
Ընկերոջ մը գործէ քաշուիլը 172
Ընկերութեան մը լուծումը . 172
Երկու տան միացում . . . 174
Ընկերոջ մը մահը և ընկերական անուան փոփոխութիւնը ծանուցանելու համար 175
Հասցէի փոփոխութիւն և նոր ընկերոջ մը յաւելումը . . 176
Փոխանորդութիւն մը տրուած ըլլալը ծանուցանելու համար 177
Առեւտրական ճամբորդ մը ծանուցանելու համար . . 177
Պաշտօնեայի մը հրաժարիլը ծանուցանելու համար . 178
Նոյն 179
Պատույ վերահաստատում մը ծանուցանելու համար . . 179

2. ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆՑ ՄԱՏՈՒՑՈՒՄ

Յանձնակատար մը իր ծառայութիւնները կը մատուցանէ 180
Պատասխան 181
Պաշտօնեայի մը կողմէ ծառայութեանց մատուցում. 182

Առեւտրական տան մը կողմէ ծառայութեանց մատուցում 183
Նոյն 184
Մթերքի մը մասին ծառայութեանց մատուցում. . . 185
Հաստատական պատասխան . 186
Դրամատան մը կողմէ ծառայութեանց մատուցում . 187
Պատասխան 188
Ուրիշ պատասխան 188
Երկաթի հայթայթումի մը համար ծառայութեանց մատուցում 189

3. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԽՆԴՐԵԼՈՒ ԵՒ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Վաճառատան մը վճարման կարողութեան մասին տեղեկութիւն հարցնելու համար 191
Նպաստաւոր պատասխան. . 192
Աննորոշ » . . 192
Աննպաստ » . . 193
Գործակալի մը մասին տեղեկութիւն հարցնելու համար 194
Աննպաստ պատասխան . . 195
Յանձնարարութեան մը առթիւ տեղեկութիւն հարցնելու համար 196
Պատասխան 197
Կանխավճարի մը առթիւ տեղեկութիւն 198
Պատասխան 199
Սնանկութեան մը բռնուող տուներու մասին տեղեկութիւն հարցնելու համար . 200
Պատասխան 200
Պաշտօնեայի մը մասին տեղեկութիւն հարցնելու համար 201
Պատասխան 202

4.—ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԱՌԱՔՈՒՄ

Յանձնարարութիւն. . . . 203
Պատասխան 204
Գործադրութիւն 205
Ուղարկման ազդարարութիւն 206
Գնման յանձնարարութիւն . 206
Պատասխան 207
Գործադրութիւն 208
Լեղակի յանձնարարութիւն . 209
Գործադրութիւն 210
Ուղարկում և փոխգիր . . 211
Գինիի յանձնարարութիւն . 212
Ուղարկում 213
Գործարանի տրուած յանձնարարութիւն 214
Ընդունելութիւն 215
Տրուած յանձնարարութիւն մը ընդհատելու համար . 216
Պատասխան 217

5.—ՊԱՐՏԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՊԱՀԱՆՋԱՏԷՐԵՐՈՒ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿՆԵՐ, ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հաշիւի ամփոփում մը ղրկելու համար. 218
Վճարման խնդրանք . . . 219
Նոյն 220
Հաշուեցոյցի մը վճարումը պահանջելու համար . . 221
Պատասխան 221
Վճարման խնդրանք . . . 222
Թերհաշիւի մը ուղարկում . 223
Աւելի ստիպողական խնդրանք 224
Թերհաշիւի մը վճարում և մնացորդին համար պայմանաժամի խնդրանք . . 224
Պատասխան 225
Պայմանաժամի խնդրանք. . 226
Բացատրութիւն պահանջելու համար 227
Վճարման պահանջում և դատարան դիմելու սպառնալիք 228
Դատավարութեան ազդարարութիւն 229

Պայմանաժամի երկարաձգման խնդրանք 230
Բրօթէսթոյվ ետ դարձած փոխգրի մը փոխարէն նոր փոխգիր մը քաշելու խնդրանք 231
Թերհաշիւի մը վճարում. . 232
Զքմեղանք և դրամի առաքում 233
Պայմանաժամի խնդրանք. . 234
Վճարմանց դադարում . . 235
Նպաստաւոր պատասխան. . 237
Սնանկի մը մասին տեղեկութիւն խնդրելու համար . 238
Պատասխան 239
Սնանկութեան զեկուցում . 240

6. ՓՈԽԳԻՐՆԵՐ ԵՒ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ

Փոխգրի ազդարարութիւն . 242
Նոյն 242
Նոյն 242
Ընդունելութեան ազդարարութիւն 244
Փոխգրի առաքում. . . . 245
Պատասխան 246
Ընդունագրութեան ուղարկում 247
Բրօթէսթօի ազդարարութիւն 248
Փոխգրի մը առաջին օրինակը կորսուած 249
Վճարելու հրաման. . . . 249
Քաշելու հրաման 250
Ազդարարութիւն վճարողին . 251
» հրամանատիրոջ 252
Գանձման ղրկուած թուղթեր 252
Չէք 253
Հրամանի մուրհակ 254
Փոխանակագիր 254
Նոյն 255
Բաց մուրհակ 255

7. ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇԻՒՆԵՐ

Ընթացիկ հաշուի առաքում. 256
Պատասխան 256
Ընթացիկ հաշուի առաքում և փոխգրի ազդարարութիւն 257
Պատասխ. և դիտողութիւն . 258
Նոյն 258
Ընթացիկ հաշիւ 260
» » տոկոսաւոր . 262
Նոյնը՝ արդի դրութեամբ . 264

ԳԼՈՒԽ Ժ.—ՍԻՐՈՅ ԵՒ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Սիրոյ յայտարարութիւն . . 266
Նոյն 267
Նպաստաւոր պատասխան. . 268
Պատասխան՝ ուր օրիորդը կը յայտնէ թէ ծնողացը խորհուրդին պիտի դիմէ . . 269
Տարէց մարդու մը սիրոյ յայտարարութիւնը դեռատի օրիորդի մը 270
Պատասխան 271
Խզում 271
Օրիորդի մը ամուսնութեան առաջարկութիւն՝ ծնողացը հաւանութիւնը առնելէ ետքը 272
Հօր մը ուղղուած նամակ՝ աղջիկը ամուսնութեան ուզելու համար. 273
Հաստատական պատասխան . 274
Մերժողական » . 275
Ամուսնութեան առաջարկութիւն այրի կնոջ մը . . . 275

Հաստատական պատասխան . 276
Գործաւորի մը կողմէ ամուսնութեան խնդրանք. . . . 277
Ծնողքէ մը ամուսնութեան արտօնութիւն խնդրելու համար 278
Նոյնը՝ պանդխտութեան մէջ գտնուող գործաւորի մը կողմէ 279
Ժխտման նամակ՝ ծնողքէ ծնողքի ուղղուած. . . . 280

ԳՐԱՏՈՒՆ Պ. ՊԱԼԵՆՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ

	Piastres
Zobou, Correspondance et terminologie commerciales français-turc.	20.—
A. Dunois, Le Petit Secrétaire Français	5.—
— — Secrétaire universel	10.—
H. Page, Le secrétaire commercial	10.—
Laughlin, Nouveau correspondant commercial français-anglais	17.50
Mensch, nonveau secrétaire commercial français-allemand	17.50

ՔԻՉ ՕՐԷՆ ՄԱՄԼՈՑ ՊԻՏԻ ՅԱՆՁՆՈՒԻՆ

Առաջնորդ բազմալեզուեան խօսակցութեան, (հայ., գաղ., անգլ., գերմ., ռուս., իտալ., յուն.) հայերէն հնչիւններով։

Տոմարակալութիւն առեւտրական և սեղանաւորական, Հ. Խանճեան։

Բառարան հայ-գաղ., Իշխան Լուսինեան, աշխատակցութեամբ քանասէր Կ. Բասմաճեանի, 5րդ. տիպ, ճոխացեալ։

Գին 10 ղրշ.

Արտասահման ֆրանք $2\frac{1}{2}$, ռուպլի 1, սէնթ 50

499

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL1605493